Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdag den 23 april 2026 kl.18.00
Plats:	Folkets hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Marie Javanainen (C) och Rolf Printz (SD)
~~Kl. 16.45~~	~~Valberedning~~
Kl. 17.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1 Allmänhetens frågestund 6

Kf § 2 Månadens blomma 7

Kf § 3 Nytt medborgarförslag gällande anläggande av solrosskog 8

Kf § 4 Nytt medborgarförslag gällande anläggande av pendlingsparkering i Gustafs 9

Kf § 5 Ny motion gällande tydliga ekonomiska incitament för delning av avfallskärl 10

Kf § 6 Nya motioner och medborgarförslag 12

Kf § 7 Information från Intresseföreningen Dalabanans intressenter 13

Kf § 8 Information från revisionen 14

Kf § 9 Revision och granskning av Säter kommuns årsredovisning 2025 .. 15

Kf § 10 Revisionsberättelse 16

Kf § 11 Årsbokslut och årsredovisning, Säters kommun 2025 17

Kf § 12 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 2025 19

Kf § 13 Bokslut och årsredovisning för Gemensam nämnd för upphandling (GNU) 2025 21

Kf § 14 **Bokslut och årsredovisning för Hjälpmedelsnämnden 2025 ..... 23**

Kf § 15 **Bokslut och årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) 2026 ..... 25**

Kf § 16 **Bokslut och årsredovisning för Språktolknämnden 2025 ..... 27**

Kf § 17 **Bokslut och årsredovisning för Gemensamma överförmyndarnämnden 2025 ..... 29**

Kf § 18 **Kommunfullmäktiges ansvarsprövning 31**

Kf § 19 **Ny taxa enligt plan- och bygglagen 32**

Kf § 20 **Införande av 1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning vid ny- och ombyggnation 35**

Kf § 21 **Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025 – 2027 ..... 38**

Kf § 22 **Tillägg till kommunstyrelsens reglemente 40**

Kf § 23 **Tillägg till bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda 42**

Kf § 24 **Justering i reglemente för kommunala samhällsrådet (KSR) 44**

Kf § 25 **Redovisning av obesvarade medborgarförslag 46**

Kf § 26 **Redovisning av obesvarade motioner 48**

Kf § 27 **Rapport gällande ej verkställda beslut, kvartal 4 2025 ..... 51**

Kf § 28 **Tillägg till förbundsordningen för Räddningstjänsten Dala Mitt 53**

Kf § 29 **Valärenden 55**

Kf § 30 **Interpellation om arbetstidsförkortning 56**

Kf § 31 **Interpellation om kollektivtrafik 57**

Kf § 32 **Fråga om barn och ungas behov av att träffas utanför hemmet på fritiden 58**

Kf § 33 **Interpellationer/frågor 59**

Kf § 34 **Rapporter 60**

Kf § 35 **Delgivningar 61**

Säter 2026-03-31

Abbe Ronsten (S)
Ordförande

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 2 Månadens blomma

KS2026/0019

Ärendebeskrivning

Motivering

Kf § 3 Nytt medborgarförslag gällande anläggande av solrosskog

KS2026/170

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag gällande att anlägga en solrosskog lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträden den 23 april 2023 av Karl Anders Simon Hästö.

Medborgarens förslag

Att anlägga en gles solrosskog kombinerad med en pollineraräng på Skönvik-ängen kan skapa både biologisk nytta och engagemang. Med cirka 50 cm mellan solrosorna släpps ljus ner så att mindre växter kan etablera sig emellan.

Sådden är relativt enkel och kan utföras även av nybörjare, vilket ger en kreativ och meningsfull upplevelse. Även om projektet bara görs en gång ger det värdefull erfarenhet av att skapa något levande, snarare än att bara underhålla.

Pollinerarväxter som naturligt finns i marken bör få chans att växa, men arter som honungsfacelia och lin kan också bidra med både nytta och skönhet.

Praktiskt kan solrosor sås manuellt i ett glest rutnät. Utmaningar som skadedjur kan hanteras med exempelvis fiberduk mot fåglar och olika metoder mot sniglar. God tillväxt kan främjas med gödsel eller mykorrhiza.

En solrosskog kan inte bara gynna jord och djurliv, utan också ge inspiration och framtidstro. Dessutom kan den skapa förutsättningar för framtida planteringar, som exempelvis träd eller en mer utvecklad parkmiljö.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Karl Anders Simon Hästö den 30 mars 2026

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #19927 | Inskickat av: KARL ANDERS SIMON HÄSTÖ | 2026-03-30 18:46

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Anlägga en liten solrosskog kombinerad med pollinersräng någonstans på skönvik-ängen. Om solrosorna står glest,t exempel 50cm mellan både plantor och rader, når solljuset in och mindre växter klarar av stt etablera sig emellan. Jag har lite idéer för både hur sådden ksn gå till, själva formatet för ängen och hur man håller skadedjur borta. Men, som jag nämner flera gånger: jag är ingen expert på solrosängar utan en glad amatör så det här är en väldigt grov skiss för en idé. .

Själva sådden är enkel så den kunde kanske göras -- åtminstone delvis --av folk som är nya och som får göra något kreativt på en gång! Det finns säkert en poäng med millimeterklippta gräsmattor också men jag tror att en solrosskog som man varit med o skapat, och kan åka förbi, är nånting som gör att man uppskattar växter ännu mer. Även om en solrosskog bara görs en gång -- för att det visar sig vara en dålig idé -- så är det en erfarenhet man har med sig. Alltså erfarenheten att ha 'byggt'något med växter istället för att rensa bort. Det vet jsg av egen erfarenhet men även av att ha sett det i helt andra branscher. Min föredettd vaktmästare blev överlycklig när han fick göra något som var konstruktivt, en gång, istället för att bara ta emot gnäll o rätta till fel.

Varför inte bara en pollineraräng?

Pollinersrängar är såklart ovärderliga för pollinerarna men jag tror fler blir berörda av solrosor. De har mer än växtkraft än nåt annat och när man ser solrosorna så kanske man glömmer hur mörk världen verkar och känner hopp om förändring om så bara för en sekund. Om de står rätt glest så 1. Kan sorosorna växa sig högre och 2. Är solrosorns glest sådda så får små blommande växter emellan dem tillräckligt med solljus för att växa till sig.

Val av växter i pollinerarängen (mellan glesa solrosor)

Jag vet inte vad fröbanken i marken på ängrn innehåller men känns väl värt stt låta det som finns där komma upp, inhemska växter är såklart viktiga.

Sen känns väl honungsfacelia klockren i o m att den gör så mycket nytta att bönderna t o m får betalt för att används sig av den. Det enklaste vore ju att strössls ut dem och täcka med lite jord. Lin är en annan, fantastisk växt. Jag lyssnade på en intervju med tre olika amerikanska majsodlare som hade fått jättestor majsskörd ett år och den röda tråden var att de hade odlat lin där året innan. Sen får lin otroligt fina blå blommor.

Glest rutnät som upplägg

En tanke vore att så solrosorna med 50cm mellanrum i båda riktningar. Med andra ord: 50cm mellan både plantor och rader. Men exakta mått är helt oviktigt, man kunde helt enkelt ta ett kort steg per frö.

Vad gäller det praktiska

Jag har aldrig lyckats med en solrosskog så ta det jag skriver här med en nypa salt! Men andra i trakten har lyckats o de blir säkert bara glada om de kan få komma med tips. Om det nu behövs. Jag vet att det går att få till genom att trycka ned fröer rakt ned i en gräsmatta. Jag vet inte hur jorden ser ut på ängen eller vad de största hindren är. Men fröna behöver ju komma ned ett par cm.

Nåt slags såmaskin är kanske meningslöst om fröerna är såpass glesa. Följande idé kan nog funka men det ksn säkert finnas smidigare sätt. Är ingen expert på detta heller.

En litr udda ide vore att så solrosorna manuellt, upprätt, med i långa, håliga rör. Rören används både för ztt skapa en grop och forsla ned fröerna. Mer konkret1. Ta ett steg. 2. Gör hål i marken med hjälp av röret. 3. Stoppa ned ett frö i röret som hamnar I gropen. Sen upprepas detta 100 gånger per rad, om remsan är 50 meter lång. Är remsan 20 meter bred blir det 40 rader. Är det fyra personer blir det alltså 10 rader per person. 100 x 10 = 1000 fröer per person. Den här metoden fungersr nog bara om jorden inte är extremt kompakt men jsg vet att solrosskogar anläggs i orörda gräsmattor så det kan nog funka även om det inte verkar perfekt.

Nästa fråga är hur man skyddar plantorna mot skadedjur. Fåglarna håller man borta med stora fiberdukar. Sniglarna är nog ett större problem o jag är ingen expert på sniglar heller (men kanske finns nån därute som är det). Däremot har jag lite tankar i vanlig ordning... antar att det bästa vore qtt kombinera med några olika saker- få riktigt bra fart på plantorna, så de klarar av en liten attack, och sen hålla sniglarna borta.

Hur får man fart på plantorna?

Hästgödsel ger ju stark tillväxt i början men ett alternativ är fröbehandling med mykorrhiza för att få igång rötterna ordentligt i början. Eller så kör man båda två. Sniglarna ogillar doften av kaffesump så kaffesump på fröerna skadar kanske inte. Har verkligen ingen aning ifall det gör stor skillnad men enkelt är det definitivt.

Snigelbarriär: Har hört talas om att man kan använda typ sand eller nåt annat som är för torrt för att de ska kunna ta sig fram. Vet inte hur stor skillnad en barriär skulle göra.

En solrosskog vore ett enkelt medel för att föra tankarna från ett världsläge som verkar bottenlöst mörkt till något dags framtidstro.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Solrosor avgiftar jorden, luckrsr upp den, ger fåglarna mat och ger kanske framförallt hopp och inspiration på ett sätt som kanske ingen annan växt.

När man der växtkraften i solrosorna påminns man även om att naturen inte ger upp.

erfarenheten av att få anlägga en solrosskog kan ge ett annat perspektiv --än om man bara tar bort växter --och den erfarenheten kanske kan få stor effekt.

Förutom alla positiva effekter under samma år skapas förutsättningar för fleråriga växter därefter (om det önskas). Hasseln trivs 100 meter bort så en hasseldunge borde gå att få till på ängen. Eller ekar med utsäde från ekarna på golfbanan. Eller en park med vindlande gångar och faunadepåer zom fungerar både som skydd åt smådjur och ger näring åt fleråriga växter.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
KARL ANDERS SIMON

Efternamn
HÄSTÖ

Telefon
0768473103

E-postadress
simonhaestoe@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 4 Nytt medborgarförslag gällande anläggande av pendlingsparkering i Gustafs

KS2026/171

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning

---

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag gällande att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträden den 23 april 2023 av Sebastian Gustafsson.

Medborgarens förslag

”Jag vill härmed lämna in ett medborgarförslag om att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs.

Bakgrunden till mitt förslag är att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter som Säter, Borlänge och Falun. Många väljer att ta bilen en del av vägen och byter sedan till kollektivtrafik. I dagsläget finns det ingen anpassad pendlingsparkering i Gustafs, vilket leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser. Detta skapar både trafikproblem och oro för trafiksäkerheten, särskilt i närheten av hållplatser och skolor.

En särskild pendlingsparkering skulle underlätta vardagen för pendlare, avlasta trafiken kring hållplatserna och uppmuntra fler att välja kollektivtrafik även till Säter. Jag föreslår därför att kommunen utreder möjligheterna att anlägga en pendlingsparkering i anslutning till kollektivtrafikens hållplatser i Gustafs.

Jag hoppas att Säters kommun tar detta förslag i beaktande och ser över möjligheten att stödja hållbart resande för kommuninvånarna i Gustafs.”

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Sebastian Gustafsson den 8 april 2026

Delges

Kommunstyrelsen

Ank. 8/4 2026

Medborgarförslag: Anläggning av pendlingsparkering i Gustafs

Till Säters kommun,

Jag vill härmed lämna in ett medborgarförslag om att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs.

Bakgrunden till mitt förslag är att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter som Säter, Borlänge och Falun. Många väljer att ta bilen en del av vägen och byter sedan till kollektivtrafik. I dagsläget finns det ingen anpassad pendlingsparkering i Gustafs, vilket leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser. Detta skapar både trafikproblem och oro för trafiksäkerheten, särskilt i närheten av hållplatser och skolor.

En särskild pendlingsparkering skulle underlätta vardagen för pendlare, avlasta trafiken kring hållplatserna och uppmuntra fler att välja kollektivtrafik även till Säter. Jag föreslår därför att kommunen utreder möjligheterna att anlägga en pendlingsparkering i anslutning till kollektivtrafikens hållplatser i Gustafs.

Jag hoppas att Säters kommun tar detta förslag i beaktande och ser över möjligheten att stödja hållbart resande för kommuninvånarna i Gustafs.

Vänliga hälsningar,
Pendlarna i Gustafs

Inlämnat av Sebastian Gustafsson, sebastian.gustafsson@nara.ica.se, 076-1613701

Namn	Adress	underskrift
Sebastian Gustafsson	Sockenstugevägen 37	
Tiffany Widman	Engelbrektsgatan 30D	Tiffany W
Marie Lindgren	Ljusterbrovägen 28	
[illegible]	[illegible]	
Madelene Lundh	Hamnvägen 2D	
Maria Nethy	Stiftelsevägen 10B	
[illegible]	[illegible]	
Brita Holmberg	Vitsippsv. 6	Brita Holmberg
[illegible]	[illegible]	

Carina Johansson
Sture
[illegible] Johansson

NAMN	ADRESS	UNDERSKRIFT
Anna Forslund	Övre Torsby 63	
ANNA-LENA [illegible]	[illegible]	
Tina Eriksson	Mariagr. 4	
Lisbeth Backström	Mora By	
SIMON HANSSON	GUSTAFS	
Jenny Eklund		
DAN NORMANS		
[illegible]		
Lilly Stenberg	Naglerbovägen 44	
Joline Winter	Vidvägen 3	
Karina Krongrist		
[illegible]		
Joakim Holt	Rasjöbo 8	
Anna Boström	Åsellygatan 25	
Emma Sundström	Byrångsvägen 27 Gustafs	
Lena Bäcke	Kärtulla 234	
[illegible]		
Petra. S. Fredriksson	Basvuvägen 17	
Louise Lissel	Sommarvägen 4	
[illegible]	[illegible]	
Anna Andrén	Bronsv. 2	

Namn	Adress	Underskrift
Kerstin Hedtorp	Bodarne 15	
Pelle Eriksson	Björkliftsvägen 2	
Linda Berg	Morby v. 15	
Ingela Danielsson	skogsv. 7 gustafs	
Mira Lindström	Hovgården 33	
Elise Ewaldsson	Naglarbyvägen 21	
Ingrid Olsson	Lärk. 43	
Gustaf Olsson	Morby v. 7	
Erika Svennberg	Listavägen 47	
Timmy Träff	Idrottsvägen 5	
Linda Nilsson	Eubaciavägen 48	
Mari Green	Solvarbo	
Jan Reimertz	Norraby	
Johan Pärdsmans	Naglarbyvägen	
Alva Lindgren	Idrottsvägen 36	
David Fjäll	Vägvägen 62	
Andreas Ol	Morbyvägen 25	
Maire Fagelgren	Bodarna 25	
Martha Olandsson	Hamnv 1	
Mattias Göransson	Konvaljv.	
Jenken Sundin	Backa 48	

Namn	Adress	Underskrift
Johanna Dicandel	Vårlöksvägen 6	
Molly Löf	Morbyvägen 25	Molly Löf
	Ramsvägen	
Dan Isberg Lissel	Hällvägen 2	
Ebba Groop	Polarcirkelvägen 1	
Josefine Fransson	Byrångsv. 7	
Kari Jansson	Sjöhagsv 8	
Tina Palmgren	Österby 23	
Oskar Strand	— 11 —	
Anita Andersson	Tåvä 8	
Siw Lindeström	Bockensbergevägen	
Lucas Danielsson	Lugnavägen 26	Lucas Danielsson
Olle Bergman	Tomtebo 39	
Johan Larsson	Hampövägen	
	Odalv. 3A	
	Odalvägen 3A	
Jessica Gustafsson	Sockenstugevägen 37	
Patrik Eriksson	Violvägen 30	
	Ornamentv 4	
	Stallelsev 15	
Emelie Widman	Odalvägen 3A	Emelie Widman

Medborgarförslag: Anläggning av pendlingsparkering i Gustafs

Till Säters kommun,

Jag vill härmed lämna in ett medborgarförslag om att anlägga en pendlingsparkering i Gustafs.

Bakgrunden till mitt förslag är att allt fler Gustafsbor behöver pendla till arbete, studier och andra aktiviteter i närliggande orter som Säter, Borlänge och Falun. Många väljer att ta bilen en del av vägen och byter sedan till kollektivtrafik. I dagsläget finns det ingen anpassad pendlingsparkering i Gustafs, vilket leder till att bilar ofta parkeras på olämpliga eller otillåtna platser. Detta skapar både trafikproblem och oro för trafiksäkerheten, särskilt i närheten av hållplatser och skolor.

En särskild pendlingsparkering skulle underlätta vardagen för pendlare, avlasta trafiken kring hållplatserna och uppmuntra fler att välja kollektivtrafik även till Säter. Jag föreslår därför att kommunen utreder möjligheterna att anlägga en pendlingsparkering i anslutning till kollektivtrafikens hållplatser i Gustafs.

Jag hoppas att Säters kommun tar detta förslag i beaktande och ser över möjligheten att stödja hållbart resande för kommuninvånarna i Gustafs.

Vänliga hälsningar,
Pendlarna i Gustafs

Namn	Adress	underskrift
Jonna Stenberg	Skogsvägen 1 Gustafs	
Joakim Dahlqvist	Moren 10	
Christina Axelsson	Tåg 19	
Sara Nilsson	Jacobsväg 8	
Ann-Sofie Lind	Kittvägen 8	
Karin Sjögren	Mörbyvägen 5A	
Ingela Dahlquist	Moren 10, Gustafs	
Eva Björklund	Kårtylla	
Kevin Rivelsons	Gods Skamvarv 8	
Kristin Stenberg	Gustafs	

Namn	Adress	Underskrift
Arieth Saldana	Rokallan 7	
Lotta Åkerblom	Höjdrågen 8	
Vanessa Karlsson	Gustafs	
Alex Eriksjö	Fabriksvägen 3	
Jonas Bergsten	Enbacksvägen	
Anders Eriksson	Lövens v. 4	
Rose-Marie Lindh	Gustavsvägen 34	
Jacob Gustafsson	Ovenbäcken 15	
Emil Uvhlén	Konvaljv. 6	
Lars Andersson	Norrby 36	
Erica Bäckius	Österby 16	
Andreas Svedjelöv	Hamnvägen 3	
Eva Ulin	Stiftelsev. 8 f	
Emma Ödlund	Koberga 209	
Emelie Andrén	Enbacksv. 56	
Stefan Skoglund	Spjutv. 6	
Sara Tjulander	Kittvägen 12	
Mirjam Koppelainen	Svedjegatan 3	
Anna-Carin Hovmyr	Sommarv. 7	
Rolf Algren	Myrsjöby 136	
Pernilla Lindberg	Violvägen 14	

Namn	Adress	Underskrift
Johanness Andersson	Violvägen 5	
Alva Andersson	Enstigen 4	
Emelie Eriksson	Storsten 176C	
Amanda Allemås	Gullviverägen 1	
Mark Bergman	Österby 66	
Charlie Kalt	Enbacken 4	
Oscar Danielsson	Guldsmedsbo 15	
Camilla Sand	Bomsarvet 19	
Isabelle Nandström	Peter Kruses väg	
Amelie Svedbo	Stridesbro 25	
PG Hellqvist	Hamnpr. 12	
Katarina Hjern Hellquist	—	
Rasmus Boberg	Nygårdsvägen 8	
Maria Tossebro	Millasbacken	
Linn Dahlgren	Tomtebo 39	
Mathilda Hedin	Bodarna 11	
Emelie Johansson	Kittvägen 4	
Anna Hellström	kiltmoren 20	
Elin Lyckhamn	Gyachyttan 56	
Jennie Landin	Sockenvägen 52	
	Storvägen 10	

Namn	Adress	Underskrift
[illegible]	Lövsångvägen 6	
Conny Fransson	Gräddavägen 10	Conny Fransson
Tanes Tobbson	TRANSB. VÄG	Tanes Tobbson
Kamin Karlsson	Spjutvägen 6B	Kamin Karlsson
Ulrika Westberg	Pellesgårdarna 24	Ulrika Westberg
N/S Cm	Skolvägen 14B	
Elias Nord	Storhagavägen 22	Elias Nord
Simon Johansson	Gröngatu 18	Simon Johansson
Monica Johan	Åsen Gustr	
Erika Svensson	Bomsarsvägen 42	
Ann Eriksson	Listvägen 6	Ann Eriksson
Monica Ericsson	Jacobsväg 10	Monica Ericsson
Lola Albanius Gårlin	TORGATU 1	Lola A. Gårlin
Björn Fredriksson	Bastv. 17	Björn Fredriksson
Veronica Axelsson	Pellesgårdarna	Veronica Axelsson
Fredrik Jansson	Hovgården 33	Fredrik Jansson
Peder Wikell	Nagelsbyv. 69	Peder Wikell
Sören Eriksson	Badevägen 5	Sören Eriksson
Ricky Jansson	Rishinderg 65	Ricky Jansson
Catrine Skoldmose	Nagelsbyv. 101	Catrine Skoldmose
Maria Buss	BastV. 3	M. Buss

NAMN	ADRESS	UNDERSKRIFT
Leif Gottfridsso	Våbäck 58	
Johan Pettersson	Mystavägen 6	
Veronica Sylfvegren	Våbäck 41	
Johan Mattsson	Björkled 19	
Caydem Mattsson	Björkled 19	
Jan Alleråg	Våbäck 13	
Susanne Sonesson	Bommarvet 13	
Simon Erlandsson	Livens väg 2	
Maivi Hansson	Spjutvägen 5C	Maivi Hansson
Tina Groop	Polerarv. 1	
Hans Björklund	Solberga	
Göran Stighr	Byvägen 5	
Mathias Ewaldsson	Naglarbyvägen 21	
Lena Bucy Eriksson	Blicklintav. 2	
Mikael Andersson	Sokenstugav. 25	
Suzanne Andersson	Livens. 11	
Erika Kuna	Stiftelsevägen 30	
Chawki F.	Naglarbyv. 38	
Belinda Mattsson	Vitsippsvägen 18	
Jenny Bodberg	Grubbsvägen	
Emma Engström	Vitsippsvägen 14	

NAMN	ADRESS	UNDERSKRIFT
Klara Berrygren	Österby 60	
Andreas Gustafsson	Storksbro 77	
Morgan Selig	Skommervr 7	
Frida Björklund	Sockenstugevägen 4	
Elin Damberg	Mullgropsvägen 3	
Siw MATTSSON	Storvagan 20	
Ana-Karin Thörer	Byvägen 14	
Gregor Selby		
Victoria Olsbacka	Backa 96	
Angelica Lapada	Stiftelsen.	
Johanna Thegel Pontz	Pellesgårdsv. 30	
Mhanie Haga	Dammsjöv. 111	
Maria Hedberg		
Gabriella Rämeberg Andersson	Gustafs Moraby	
Andreas R Arvidsson	— " —	
Hasse Lang	Mora by	
Melwin	Naglarbyvägen	
Gustav Andersson	Bromsvägen 2	
Ronan Mattsson	Borlied 19	Ronan
Amanda Sofie Rexefors	Näglarby v. 49	
Mathias Rexefors	— " —	

NAMN	ADRESS	UNDERSKRIFT
Emil Hedenberg	Ösagatan 9	
	STORA-SKEDV.	
Jenny Hedenberg	Enbacka	
	Torsång	
A-L Boström	Torsång	
Maggen Kock	Gustafs	Margareta Kock
Niclas S Gustafsson	norbyvägen 10	
Sandra Mattsson	Björked 19	
Thomas Löfving	Prästkragsv 5	
	Tosarby	
Marcus Eriksson	Gustafs	ME
EBBA AXELSSON	BORLÄNGE	ebba
	Sätra	
	Sätra	
	Ytterssätra St. Skedvi	
	Gustafs	
Maria Olsson	Morabey	
	Mitbo	
	Ljusterbovägen 28	
	Snöågatan 10B	
	Vika-Sörbo	

Namn	Adress	Namnteckning
Leif Persson	Odalvägen 5	
Angelica Andersson	Fabriksv. 2	
Magnus Hellden	Jakobsv 1	
Catarina Dunn	Vårstigsv. 15	
A-K Jönsegård	Backa 62	
Roger Mahler	Magasinsv.	
C-H Anders	Vikingsv	
Jenny Fahrn	Vårstigen 62	
SARA ANDERSSON	Violv 10	
Birgitta Fredin	Bodarna	
PETER LINDBERG	VÅBÄCK 51	
Monica Brandin	Bronsv. 13. Gustafs	
Inga Ekenberg	Mora by	
Carina Brändström Hellmer	Solvarbo	
Sari Drake	Rokällan	
Martin Stark	Byrönsvägen 9	
Lynette Kaptens	Österby 13	

Kf § 5 Ny motion gällande tydliga ekonomiska incitament för delning av avfallskärl

KS2026/172

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslutar remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om tydliga ekonomiska incitament för delning av avfallskärl lämnas till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 april 2026 av Göran Söderquist (M)

Motionärens förslag

”**Bakgrund**

Säters kommun har idag ett avfallssystem där hushåll ges möjlighet att dela avfallskärl. Detta bidrar till effektivare avfallshantering och minskad miljö på verkan.

Trots detta är de ekonomiska incitamenten begränsade. Den fasta grundavgiften samt avgiften för matavfall tas ut fullt ut per hushåll även vid delning, vilket innebär att den ekonomiska vinsten för den enskilde är relativt liten.

Detta gör att ett beteende som ä r positivt för både miljö och kommunens kostnader inte stimuleras i tillräcklig utsträckning.

Syfte

Syftet med denna motion ä r att skapa tydliga ekonomiska incitament för hushåll att dela avfallskärl, i syfte att:

- minska mängden restavfall
- effektivisera insamlingen
- reducera transportbehov och klimatpåverkan
- sänka kommunens långsiktiga kostnader för avfallshantering

Förslag till beslut

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Införa en reducerad grundavgift för hushåll som delar avfallskärl, exempelvis en nedsättning om 25–50 procent per hushåll.
2. Införa reducerad avgift för matavfall vid gemensamt abonnemang, så att även denna del av taxan delas mellan berörda hushåll.
3. Uppdra till ansvarig nämnd att ta fram en differentierad taxa där delning av kärl ger en tydlig och märkbar ekonomisk fördel jämfört med individuella abonnemang.
4. Utreda möjligheten att utveckla gemensamma avfallslösningar, så som delade uppsamlingsplatser eller kvartersnära system, med tillhörande avgiftsreduktion.
5. Genomföra riktade informationsinsatser till kommunens invånare om möjligheten att dela kärl samt de ekonomiska och miljömässiga fördelarna.

Motivering

Kommunens nuvarande avfallstaxa ä r i huvudsak kostnadsneutral i förhållande till delning av kärl. Detta innebär att ett beteende som minskar belastningen på systemet inte premieras i tillräcklig grad.

Genom att införa tydliga ekonomiska incitament kan kommunen styra mot ett mer resurseffektivt system. Fler delade kärl innebär färre transporter, minskad administration och lägre investeringsbehov i kärl och logistik.

En sådan förändring ligger i linje med kommunens klimatmål och principen om att avgiftssystem ska främja hållbara val.”

Beslutsunderlag

Motion från Göran Söderquist den 14 april 2026

Delges

Kommunstyrelsen

Motion till kommunfullmäktige i Säters kommun

Tydliga ekonomiska incitament för delning av avfallskärl

Inlämnad av: Moderaterna i Säter

Bakgrund

Säters kommun har idag ett avfallssystem där hushåll ges möjlighet att dela avfallskärl. Detta bidrar till effektivare avfallshantering och minskad miljöpåverkan.

Trots detta är de ekonomiska incitamenten begränsade. Den fasta grundavgiften samt avgiften för matavfall tas ut fullt ut per hushåll även vid delning, vilket innebär att den ekonomiska vinsten för den enskilde är relativt liten.

Detta gör att ett beteende som är positivt för både miljö och kommunens kostnader inte stimuleras i tillräcklig utsträckning.

Syfte

Syftet med denna motion är att skapa tydliga ekonomiska incitament för hushåll att dela avfallskärl, i syfte att:

- minska mängden restavfall

- effektivisera insamlingen

- reducera transportbehov och klimatpåverkan

- sänka kommunens långsiktiga kostnader för avfallshantering

Förslag till beslut

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Införa en reducerad grundavgift för hushåll som delar avfallskärl, exempelvis en nedsättning om 25–50 procent per hushåll.

2. Införa reducerad avgift för matavfall vid gemensamt abonnemang, så att även denna del av taxan delas mellan berörda hushåll.

3. Uppdra till ansvarig nämnd att ta fram en differentierad taxa där delning av kärl ger en tydlig och märkbar ekonomisk fördel jämfört med individuella abonnemang.

4. Utreda möjligheten att utveckla gemensamma avfallslösningar, såsom delade uppsamlingsplatser eller kvartersnära system, med tillhörande avgiftsreduktion.

5. Genomföra riktade informationsinsatser till kommunens invånare om möjligheten att dela kärl samt de ekonomiska och miljömässiga fördelarna.

Motivering

Kommunens nuvarande avfallstaxa är i huvudsak kostnadsneutral i förhållande till delning av kärl. Detta innebär att ett beteende som minskar belastningen på systemet inte premieras i tillräcklig grad.

Genom att införa tydliga ekonomiska incitament kan kommunen styra mot ett mer resurseffektivt system. Fler delade kärl innebär färre transporter, minskad administration och lägre investeringsbehov i kärl och logistik.

En sådan förändring ligger i linje med kommunens klimatmål och principen om att avgiftssystem ska främja hållbara val.

Säter 2026-04-12

Göran Söderquist

Kf § 6 Nya motioner och medborgarförslag

Förslag till beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kf § 7 Information från Intresseföreningen Dalabanans intressenter

KS2026/0083

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Mats Lindqvist, infrastrukturstrateg och projektledare för Intresseföreningen Dalabanans intressenter deltar på sammanträdet och informerar om Intresseföreningen Dalabanans intressenters verksamhet.

Kf § 8 Information från revisionen

Förslag till beslut

_____

Information om

Kf § 9 Revision och granskning av Säter kommuns årsredovisning 2025

KS2026/173

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelse till kommunfullmäktiges sammanträde den 24 september 2026

Ärendebeskrivning

Granskning av årsredovisning och bokslut 2025 Säters kommun.

Azets Revisions & Rådgivning AB har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens årsredovisning och bokslut för 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningsrapport

”Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

att säkerställa att redovisningen av finansiell leasing sker i enlighet med RKR R5, dvs att utreda om även fast egendom ska redovisas som finansiell leasing.

Kommunrevisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen till fullmäktiges sammanträde den 24 september 2026. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.”

Beslutsunderlag

Revision och granskning av årsredovisning från Azets den 13 april 2026
Missiv från kommunrevisionen den 13 april 2026

Delges

Kommunstyrelsen

Säters kommun
De förtroendevalda revisorerna

2026-04-13

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Kommunstyrelsen

Granskning av årsredovisning och bokslut 2025
Azets Revisions & Rådgivning AB har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens årsredovisning och bokslut för 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- att säkerställa att redovisningen av finansiell leasing sker i enlighet med RKR R5, dvs att utreda om även fast egendom ska redovisas som finansiell leasing.

Kommunrevisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen till fullmäktiges sammanträde den 24 september 2026. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

Fredrik Andrén
Ordförande i kommunrevisionen

Penneo document key: 525PB-5NP5K-QV0NS-67LTX-LXJ4H-72S4V

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Per Fredrik Andrén
Undertecknare
Serienummer: fa7ab01fa65c7a[…]bc5b93e732bae
IP: 104.28.xxx.xxx
2026-04-13 14:18:57 UTC

Penneo dokumentnyckel: 525PB-5NP5K-QV0NS-67LTX-LXJ4H-72S4V

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Säters kommun (org.nr 212000-2247)

Inledning

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Säters kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2026-04-13.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Säters kommun för år 2025-01-01–2025-12-31 avtagen av kommunstyrelsen den 2026-03-31. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Som en konsekvens av att kommunen inte har presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker att samtliga leasingkontrakt kan redovisas som operationell leasing i årsredovisningen har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende ställningstagandet som presenteras som en upplysning i årsredovisningen. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3 samt 58-64. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uttalande ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Penneo dokumentnyckel: 7ONEZ-HN415-RGTXV-PQQQQ-6XYYM-SQGI4

Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse”, ”Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Penneo dokumentnyckel: 7ONEZ-HN415-RGTXV-PQQQQ-6XYYM-SQGI4

Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Falun den 13 april 2026

Azets Revision & Rådgivning AB

Camilla Edelbrink

Auktoriserad revisor/Ansvarigt sakkunnigt biträde

Penneo dokumentnyckel: 7ONEZ-HN415-RGTXV-PQQQQ-6XYYM-SQGI4

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Camilla Helena Edelbrink
Auktoriserad revisor
Serienummer: bbaaa6609cd88c[…]312107a18b238
IP: 31.209.xxx.xxx
2026-04-13 10:49:33 UTC

Penneo dokumentnyckel: 7ONEZ-HN415-RGTXV-PQQQQ-6XYYM-SQGI4

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Kf § 10 Revisionsberättelse

KS2026/0055

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar lägga revisionsberättelsen till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Av fullmäktige utsedde revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder, gemensamma nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dess organisation samt att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2025.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse inkl. bilagor från kommunrevisionen den 13 april 2026

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

2026-04-13

Till
Fullmäktige i Säters kommun
Organisationsnummer 212000–2247

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedde revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder, gemensamma nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Kommunens balanskravsresultat för 2025 uppgår till 12,9 mnkr och kommunen har inga underskott från tidigare år som behöver återställas. Resultatet uppgår till 24,6 mnkr, vilket är 8,9 mnkr mer än budget. Driftsredovisningen visar att ett underskott om -9,4 mnkr redovisas för barn- och utbildningsnämnden.

I budgeten för år 2025 har fullmäktige fastställt fyra verksamhetsmål med 15 tillhörande inriktningar och tre finansiella mål. Enligt årsredovisningen bedöms verksamhetsmålen vara ”delvis uppfyllda” och ett av de finansiella målen bedöms vara uppfyllt medan resterande inte är uppfyllda. Av årsredovisningen framgår det att kommunstyrelsen bedömer att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Säters kommun inte fullt ut har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Vi ser särskilt allvarligt på underskottet som redovisas av barn- och utbildningsnämnden.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de mål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2025.

Säter kommun 2026-04-13

Fredrik Andrén Anders Johansson Sofie Byatt

Torbjörn Gunnarsson Anders Wikström

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

Bilaga 1 Revisorernas redogörelse

Bilaga 2–3 Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.

Säter kommuns revisorer

Verksamhetsredogörelse 2025

1. Inledning

Under verksamhetsår 2025 har Säter kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas och de gemensamma nämndernas verksamheter.

Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningar ligger till grund för revisorernas uttalande om huruvida ansvarsfrihet tillstryks eller ej.

Ur revisionsgruppen har fullmäktige valt lekmannarevisor i kommunens bolag samt revisor i Räddningstjänsten Dala Mitt. Lekmannarevisorerna och revisorerna i kommunalförbundet har, inom ramen för den samordnade revisonen, informerat övriga i revisionsgruppen om verksamheten och viktigare iakttagelser i bolagen och kommunalförbunden.

Revisionsledamöter för granskning av 2025 års verksamhet har varit:

Fredrik Andrén, ordförande

Anders Johansson

Sofie Byatt

Torbjörn Gunnarsson

Anders Wikström

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer inom ramen för kommunallagen, gällande reglemente och god revisionssed. Följande huvudmoment ingår.

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens ändamålsenlighet och måluppfyllelse inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
- Granskning av årsredovisning, delårsrapport, löpande redovisning och intern kontroll.

För fullgörande av revisionen har vi biträtts av Azets Revision och Rådgivning AB.

2. Revisorernas förvaltning

Revisorerna har under året haft nio sammanträden. Vid dessa förs minnesanteckningar. Vid sammanträdena har överläggningar fört med företrädare för kommunstyrelsen, nämnder och tjänstepersoner.

2.1 Fortbildning och nätverk

Revisorerna deltar fortlöpande i de erfarenhetsutbildningar som anordnas för att hålla sig informerade om utvecklingen inom den kommunala revisionen. Under 2025 har revisorerna

deltagit på nätverksträffar med förtroendevalda revisorer i Dalarnas kommuner och Region Dalarna.

2.2 Grundläggande årlig granskning

Kommunallagen (KL 12 kap. 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och intern kontroll samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

I årets grundläggande granskning har revisorerna träffat presidierna för kommunstyrelsen, socialnämnden, kulturnämnden, barn- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Revisorerna har under året tagit del av protokoll från kommunstyrelsen, nämnder, gemensamma nämnderna och bolag. Utöver detta tar revisorerna löpande del av ekonomiska rapporter för verksamheterna och de kommunala bolagen.

De sakkunniga har sammanställt en rapport över den grundläggande granskningen. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om styrelsen och nämnderna har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

3. Fördjupande granskningsobjekt

Revisorerna har genomfört en väsentlighets- och riskanalys och med stöd av den valt ut och genomfört följande granskningar under år 2025. Granskningarna har utförts av Azets Revision och Rådgivning AB. Rapporterna har översänts till fullmäktige löpande under året. Granskande styrelser och/eller nämnd har fått rapporterna för kännedom. Nedan är en sammanfattning av vad som framkommit vid granskningarna.

3.1 Granskning av samverkan kring utsatta barn

Sakkunniga har på uppdrag av revisorerna i Region Dalarna och Dalarnas kommuner genomfört en granskning av samverkan kring utsatta barn. Mora kommun deltog inte i granskningen.

Syftet med granskningen har varit att utifrån lagstiftningens förutsättningar och regionens respektive kommunernas olika uppgifter, ge underlag för att kunna bedöma om samverkan mellan kommunerna och regionen kring förebyggande insatser och insatser för att fånga upp utsatta barn har varit tillräcklig och ändamålsenlig.

De sakkunnigas samlade bedömning var att samverkan mellan kommunerna och regionen kring förebyggande insatser och insatser för att fånga upp utsatta barn endast delvis var ändamålsenliga.

Utifrån de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar rekommenderade de socialnämnderna att:

- Vidta åtgärder för att minska glappet mellan beslutande forum och operativ verksamhet. Inom ramen för detta bör tillses att verksamheternas kännedom om de lokala överenskommelserna för barn och ungas hälsa ökar för att undvika att överenskommelserna blir så kallade ”pappersprodukter” som inte används i praktiken.
- Vidareutveckla samverkansarbetet inom ramen för den nya socialtjänstlagen. Det avser både samverkan inom kommunen (exempelvis mellan skola, förskola och socialtjänst) samt samverkan med Region Dalarna, övriga kommuner i länet och andra relevanta myndigheter. Främja nyttjandet av synergier mellan omställningen till God och nära vård och omställningen med anledning av den nya socialtjänstlagen.

3.2 Granskning av grundskolans måluppfyllelse

Uppdraget var att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning var ändamålsenligt så att eleverna i grundskolan nådde målen för utbildningen, det vill säga uppfyllde de betygskriterier som minst ska uppnås och blev behöriga till gymnasieskolan Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2024, men färdigställdes 2025.

Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan var ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan skulle kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte var att barn- och utbildningsnämndens styrning av grundskolan delvis var ändamålsenlig så att eleverna ska kunna nå målen för utbildningen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att underlaget för arbetet i budgetberedningen synliggör analysen av orsaker till kunskapsresultaten. (Skolverkets allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet SKOLFS 2012:98).
- regelbundet följa upp att befintlig resursfördelningsmodell ger enheterna likvärdiga förutsättningar att verka för hög måluppfyllelse. (2. kap. 8 b § SkolL samt Skolverkets allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet SKOLFS 2012:98).
- regelbundet följa upp att samverkan med andra aktörer, såsom socialtjänst och region, fungerar ändamålsenligt. (4 kap. 5 § SkolL).
- tillse att elever i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd som de behöver. Det gäller exempelvis utåtagerande elever. (3 kap. 7 § 3 st. SkolL).
- stärka förutsättningarna för god och likvärdig tillgång till elevhälsans olika professioner, som främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. (2 kap. 25 § SkolL).
- säkerställa att det vid varje enhet finns tillgång till en samlad elevhälsa som omfattar psykologisk insats. (2 kap. 25 § SkolL).
- utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå vad gäller dokumentation, analys samt åtgärder att vidta då brister eller avvikelser identifieras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ SkolL).

,

3.3 Granskning av rutiner för attesthantering

Uppdraget var att granska kommunens rutiner för attesthantering och ingick i revisionsplanen för 2025.

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och kulturnämnden säkerställt en ändamålsenlig attesthantering, tillräckliga underlag till leverantörsfakturor och härigenom en tillräcklig intern kontroll avseende attesthantering.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen var att kommunstyrelsen respektive kulturnämnden hade en endast delvis tillräcklig intern kontroll, kopplad till hantering av leverantörsfakturor. Vi har noterat ett antal utvecklingsområden.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.
- Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs
- Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.
- Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser
- Säkerställa att leverantörsfakturor aldrig kan godkännas och attesteras av samma person.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi kulturnämnden att:

- Säkerställa att uppdatering av medarbetares behörigheter i ekonomisystemet sker med tillräckligt tät periodicitet för att säkerställa korrekta attestanter.
- Säkerställa att rutin, avseende uppdatering och säkerställande av aktualitet av attestförteckningen, följs
- Säkerställa att registrerade attestbehörigheter i ekonomisystemet stämmer överens med attestförteckningen genom att ta fram rutin som säkerställer att det ska kontrolleras med en viss regelbundenhet.
- Tillse att delegationsordning kompletteras med beloppsgränser

3.4 Granskning av delårsbokslut 2025

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapport per 2025-08-31 varit förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning var baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Grundat på vår översiktliga granskning framkom det inte några omständigheter som gav oss anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte, i allt väsentligt, var upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

I delårsrapporten gjorde kommunen den sammantagna bedömningen att ”Säters kommun beräknas uppnå en god ekonomisk hushållning för helår 2025 även om inte alla finansiella mål beräknas kunna uppnås för året”.

Eftersom åtgärder och indikatorer var kopplade till resursmål och eventuellt processmål som inte redovisades i rapporten gick det, utifrån enbart delårsrapporten, inte att göra en samlad bedömning av effektmålens måluppfyllelse.

Målstyrningsmodellen, som den såg ut, utgjorde en utmaning när det kom till att visa hur man kommit fram till resultatet av måluppfyllelsen. Inte minst för att formatet inte rymde tre målnivåer med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Trots att delårsrapporten konstaterade att de strategiska målen även gällde bolagen redovisades inte bolagens måluppfyllelse i rapporten.

Gällande verksamhetsmålen kunde vi konstatera att det i delårsrapporten saknades en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmålen för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det redovisade prognostiserade resultatet var förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Angående de finansiella målen framgick det av delårsrapporten att bara ett av dem bedömdes kunna uppnås vid årets slut. Vår samlade bedömning av de finansiella målen var därför att de inte var förenliga med de mål som fullmäktige beslutat.

Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit att utfallet för perioden januari tom augusti 2024 uppgår till + 5,5 mkr, vilket är 0,6 mkr lägre än samma period förra året. Enligt prognos för helår 2024 beräknas resultatet till -11.2 mkr jämfört med budget på -18,8 mkr.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi kommunstyrelsen att:

— se över målstyrningen i syfte att göra den överskådlig, rimlig att bedöma och att följa upp.

3.6 Granskning av årsredovisning 2025

Uppdraget var att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året förutom avseende redovisningen av finansiell leasing i enlighet med RKR R5.

Vår bedömning var att, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, så uppfylldes det lagstadgade balanskravet.

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det framkommit att kommunstyrelsen har rapporterat att ett mål var uppfyllt och att sex mål inte var/delvis var

uppfyllda, vilket innebar att resultatet inte var förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2025.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi kommunstyrelsen att:

— att säkerställa att redovisningen av finansiell leasing sker i enlighet med RKR R5, dvs att utreda om även fast egendom ska redovisas som finansiell leasing.

4. Lekmannarevision

Lekmannarevisorerna har tillsammans med biträden granskat bolagen och avlämnat granskningsrapporter. Lekmannarevisorerna tar del av alla bolagens styrelseprotokoll löpande under året. Lekmannarevisorers granskningsrapporter för respektive kommunalt bolag har överlämnats till bolagen och kommunen.

De sakkunniga har sammanställt en rapport över den grundläggande granskningen. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Säters Kommuns Fastighets AB

Org.nr 556401-4933

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden
Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Säters Kommuns Fastighets AB för år 2025.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Säters Kommuns Fastighets ABs finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säters Kommuns Fastighets AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: U3G6I-VLCR7-UE92B-LLHWU-HUEJ1-R30XI

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Säters Kommuns Fastighets AB för år 2025 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säters Kommuns Fastighets AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Falun den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Azets Revision & Rådgivning AB

Camilla Edelbrink
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: U3G6I-VLCR7-UE92B-LLHWU-HUEJ1-R30XI

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Camilla Helena Edelbrink
Auktoriserad revisor
Serienummer: bbaaa6609cd88c[…]312107a18b238
IP: 95.197.xxx.xxx
2026-04-11 12:16:08 UTC

Penneo dokumentnyckel: U3G6I-VLCR7-UE92B-LLHWU-HUEJ1-R30XI

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Säterbostäder Aktiebolag

Org.nr 556515-8713

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden
Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Säterbostäder Aktiebolag för år 2025.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Säterbostäder Aktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säterbostäder Aktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: DT7Z3-VZDSX-QDKM2-8RTUL-I9ST2-EH1YI

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Säterbostäder Aktiebolag för år 2025 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Säterbostäder Aktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Falun den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Azets Revision & Rådgivning AB

Camilla Edelbrink
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: DT7Z3-VZDSX-QDKM2-8RTUL-I9ST2-EH1YI

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Camilla Helena Edelbrink
Auktoriserad revisor
Serienummer: bbaaa6609cd88c[…]312107a18b238
IP: 95.197.xxx.xxx
2026-04-11 12:24:01 UTC

Penneo dokumentnyckel: DT7Z3-VZDSX-QDKM2-8RTUL-I9ST2-EH1YI

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Kf § 11 Årsbokslut och årsredovisning, Säters kommun 2025

KS2026/0055

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta fastställa 2025 års årsredovisning för Säters kommun och kommunkoncernen.

Ärendebeskrivning

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun.

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2025 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2025 uppgick till 27,0 mkr (2024 -17,5 mkr). Koncernbolagen resultat blev 2,4 mkr (2024 2,1 mkr) och kommunen uppvisar ett resultat på 24,6 mkr (2024 -19,1 mkr).

Årets resultat uppgår till ett överskott på 24,6 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr, vilket är en avvikelse på +8,9 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är ett bra resultat. Dessutom redovisas ett positivt överskott för verksamheternas nettokostnader på 1,9 mkr trots underskott för Barn- och utbildning och för pensionskostnader. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat för år 2025, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +22,5 mkr vilket är 2,6% av skatteintäkter och generella bidrag. Uttag enligt budget föreslås för 2025 med 11,3 mkr. Budget för året uppgår till +26,0 mkr som utgör 3,0%.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 12,9 mkr som beräknas fram utifrån årets resultat på 24,6 mkr med återföring av orealiserade vinster på 11,7 mkr.

Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponerades föregående år. Ingen avsättning görs till resultatreserv för året.

Uppföljning av mål
Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2025 även om inte alla finansiella mål uppfylls för året. Måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2025 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Säters Kommun
Miljöbokslut 2025 Säters kommun
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 41
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 49

Delge

Kommunrevisionen

Bokslut och årsredovisning 2025 Säters kommun och kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att fastställa 2025 års årsredovisning för Säters kommun.

Ärendebeskrivning

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun.

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2025 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Koncernens resultat
Koncernens resultat för 2025 uppgick till 27,0 mkr (2024 -17,5 mkr). Koncernbolagen resultat blev 2,4 mkr (2024 2,1 mkr) och kommunen uppvisar ett resultat på 24,6 mkr (2024 -19,1 mkr).

Årets resultat uppgår till ett överskott på 24,6 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr, vilket är en avvikelse på +8,9 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är ett bra resultat. Dessutom redovisas ett positivt överskott för verksamheternas nettokostnader på 1,9 mkr trots underskott för Barn- och utbildning och för pensionskostnader. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat för år 2025, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +22,5 mkr vilket är 2,6% av skatteintäkter och generella bidrag. Uttag enligt budget föreslås för 2025 med 11,3 mkr. Budget för året uppgår till +26,0 mkr som utgör 3,0%.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 12,9 mkr som beräknas fram utifrån årets resultat på 24,6 mkr med återföring av orealiserade vinster på 11,7 mkr. Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponerades föregående år. Ingen avsättning görs till resultatreserv för året.

Uppföljning av mål
Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2025 även om inte alla finansiella mål uppfylls för året. Måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2025 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Säters Kommun
Verksamheternas bokslut och övrig information för 2025
Miljöbokslut 2025 Säters kommun

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

Årsredovisning 2025
Säters kommun

2026-04-14

SÄTERS
KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet ... 3

Förvaltningsberättelse ... 4

Översikt över verksamhetens utveckling ... 4

Den kommunala koncernen ... 5

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning ... 6

Händelser av väsentlig betydelse ... 9

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning ... 9

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten ... 11

Avstämning av finansiella mål ... 12

Avstämning av strategiska mål ... 18

Avstämning mål kommunala bolag ... 36

Balanskravsresultat ... 37

Väsentliga personalförhållanden ... 38

Förväntad utveckling ... 41

Resultaträkning ... 42

Balansräkning ... 43

Kassaflödesanalys ... 44

Nothänvisningar ... 45

Nyckeltal ... 52

Driftsredovisning ... 53

Investeringssammandrag ... 56

VA-verksamhet: Resultat- och Balansräkning ... 58

Kommunens bolag ... 61

Utlåtande från kommunens revisorer ... 64

SÄTERS KOMMUN

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Säter fortsätter att ta kliv mot en framtid där hållbar tillväxt, omtanke och långsiktig utveckling går hand i hand. Under 2025 har vi inte bara förvaltat våra styrkor – vi har också byggt vidare på dem med en tydlig riktning mot en modern, inkluderande och klimatmedveten kommun. Med en av landets lägsta nivåer av öppen arbetslöshet och en växande befolkning visar Säter att små kommuner kan vara starka motorer för innovation, kvalitet och gemenskap.

Vår ambition är att skapa en kommun där människor vill leva, verka och växa idag och i framtiden. Hållbarhetsarbetet är en central del av detta. Genom att satsa på energieffektiva byggnader, cirkulära lösningar och projekt som stärker den biologiska mångfalden bygger vi ett Säter som står starkt i en tid av klimatförändringar. Samtidigt investerar vi i utbildning, omsorg och samhällsbyggnad för att lägga grunden till ett tryggt, attraktivt och långsiktigt hållbart samhälle.

Årets viktigaste resultat, insatser och utvecklingsområden – byggstenarna i det arbete som formar morgondagens Säter.

Tack för att du är med på resan mot framtiden.

Här är några glimtar över vad Säters kommun har gjort under 2025:

- Hemtjänsten har fått utmärkt betyg inom bemötande (åttonde plats i Sverige) i hemtjänstindex.
- Seniorkul har ordnats kostnadsfritt för olika grupper av äldre medborgare.
- Våra äldre kan äta lunch på både Stora Skedvi och Enbacka skola för att mota ofrivillig ensamhet.
- Vi har startat arbetet med Kunggårdsskolans renovering och nybyggen för att få en skola som är modern och i tiden.
- Ökad inflyttning med 47 personer i år och intresse från många byggföretag.
- Kommunen ser positivt på framtiden och planerar för fler bostäder i alla kommundelar.
- Gång-och cykelstråket mot Gruvplan och tunnel under järnvägen i Mora by är klar.
- Mellanmål har införts på Klockarskolan– en satsning som ska uppmuntra Klockarskolans elever. Ingen ska behöva gå hungrig i våra skolor.
- Alla ungdomar mellan 15–17 år som vill har fått sommarjobb i kommunen.
- Friskvård! Våra anställda badar utan kostnad i Skönvikshallen.
- Nya E-tjänster infördes för att halvera handläggningstider inom byggärenden – ett lyft för både medborgare och företag.
- Ekonomi i balans närmare 3% i överskott (26 miljoner).

Vi har mycket att vara stolta över i Säter!

Under året har vi tillsammans tagit viktiga steg mot en ännu bättre och mer hållbar kommun. Vår styrka är gemenskapen – när vi samarbetar kan vi skapa en kommun där alla trivs och känner framtidstro.

Tack för att du är en del av detta arbete!

Vi ser fram emot ett nytt år fyllt av möjligheter.

Mats Nilsson (S), Kommunstyrelsens ordförande

SÄTERS KOMMUN

Förvaltningsberättelse

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har i sin rekommendation 16 presenterat ytterligare anvisningar hur den sammanställda redovisningen skall utformas och i rekommendation 15 om den gemensamma förvaltningsberättelsens innehåll och utformning.

Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2025 blev 27,0 mkr (2024 -17,5 mkr). Bolagskoncernen redovisar ett resultat på +2,4 mkr (2024 +2,1 mkr) och kommunen ett resultat på +24,6 mkr (2024 -19,6 mkr).

Koncernens nyckeltal

Koncernens soliditet uppgick 2025-12-31 till 33,0 % (2024 33,3 %).

Likviditeten inklusive pensionsmedelsförvaltingen uppgick till 13,9 % (2024 13,9 %). Med likviditet menas här likvida medel och pensionsmedelsförvaltningen i förhållande till externa kostnader. Kommunen och dess helägda dotterbolag samordnar likviditetshanteringen genom ett koncerngemensamt konto. Koncernkontot ger parterna möjlighet att låna pengar av varandra, vilket gör att den totala likviditetsreserven kan hållas nere. F. n. utnyttjas inte koncernkrediten som uppgår till totalt 55 mkr för hela kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling	Koncern					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1 139 237	1 094 065	1 057 366	981 896	949 664	910 446
Verksamhetens kostnader	-1 112 255	-1 111 592	-1 042 161	- 965 839	- 922 581	- 877 244
Årets resultat (inkl skatt)	26 981	- 17 527	15 205	16 056	27 083	33 202
Soliditet	33,0%	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	22,1%	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	67,0%	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,9%	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%
Investeringar	154 983	124 529	191 770	190 241	124 792	120 394
Långfristiga skulder	998 026	933 162	887 397	703 935	589 132	586 799

	Kommun					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Folkmängd	11 222	11 223	11 243	11 271	11 242	11 161
Kommunal skattesats	22,31	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Verksamhetens intäkter	1 062 052	1 011 274	975 701	915 392	879 910	841 486
Verksamhetens kostnader	-1 037 455	-1 030 924	- 966 641	- 903 071	- 862 891	- 826 886
Årets resultat	24 597	- 19 649	9 060	12 321	17 019	14 600
Soliditet	37,8%	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	23,1%	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	62,2%	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	76,9%	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%
Investeringar	139 873	121 563	140 587	155 675	84 380	90 505
Långfristiga skulder	632 602	556 452	494 434	362 231	250 726	262 218

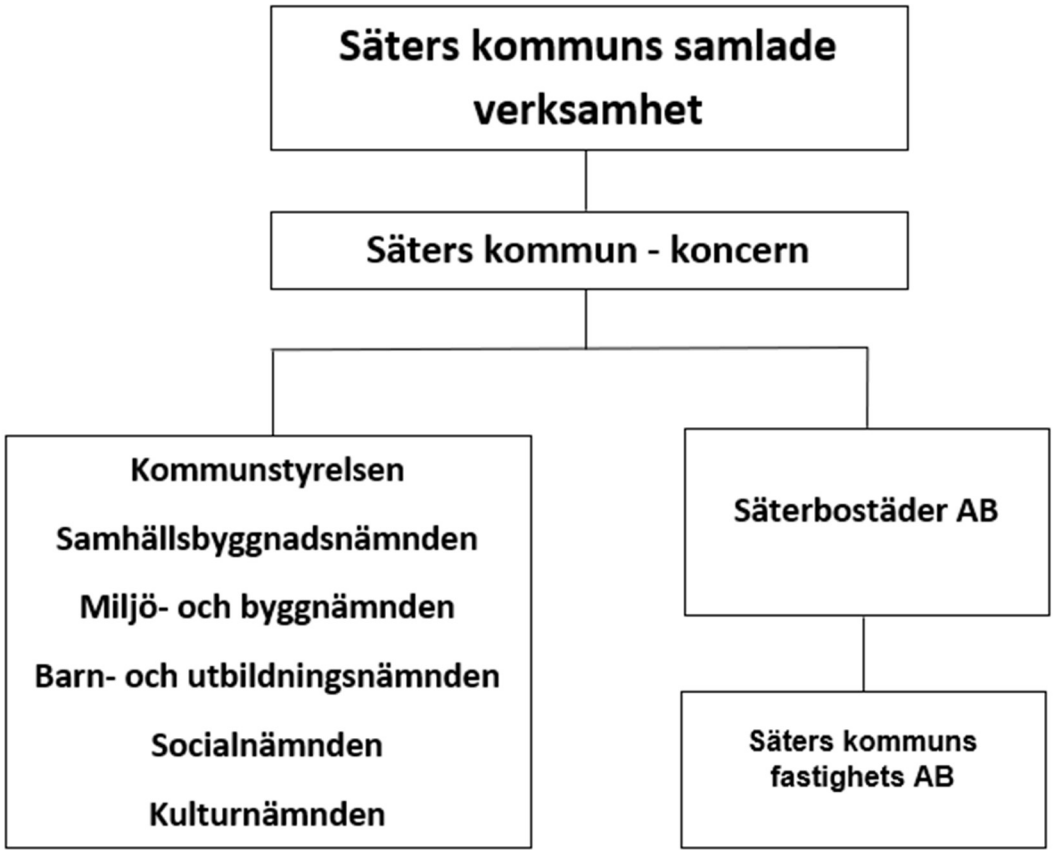
SÄTERS KOMMUN

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernens omfattning
Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2025 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Säterbostäder AB, org. nr 556515-8713, har till föremål för sin verksamhet att inom Säters kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter och tomträtter, samt bygga bostäder, lokaler, kollektiva anordningar, samt därmed förenlig verksamhet. Kommunen äger hela aktiekapitalet om 19 mkr i Säterbostäder AB. Kommunen har borgensåtagande för bolagets lån med 340,5 mkr.

Säters Kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933, är ett av Säterbostäder AB helägt dotterbolag som till föremål för sin verksamhet har att inom Säters kommun uppföra, sälja, och förvalta lokaler för vård, undervisning, kontor och småindustri och därmed förenlig verksamhet. Kommunen har ett borgensåtagande för detta bolags lån med 2,4 mkr.

SÄTERS KOMMUN

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling
Befolkningsutvecklingen i Säters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och fortsatte öka under åren 2021 till 2022 med 81 personer år 2021 och 29 personer år 2022. Säters befolkning minskade däremot under 2023 med 28 personer och under 2024 med 20 personer till 11 223 invånare. Säters befolkning har sedan ökat under 2025 upp till 11 273 invånare per sista juli men minskade därefter till att hamna på ungefär samma nivå som förgående år med en befolkning på 11 222 invånare per 31 december 2025.

Upplysningar om finansiella risker och riskhantering
Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om nya placeringsriktlinjer och om ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Dessa placeringsriktlinjer reglerar förvaltningen av Säters Kommuns finansiella tillgångar. Syftet med riktlinjerna är att förvaltningen skall bedrivas på ett effektivt och säkert sätt. Riktlinjerna anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medel får placeras, samt hur uppföljning och kontroll ska ske. Tillgångar avser huvudsakligen att avlasta Säters Kommuns åtagande avseende den del av pensionsskulden som är relaterad till kommunens ansvarsförbindelse, samt skapa förutsättningar för långsiktig kapitaltillväxt.

Vid årets början hade kommunen 81 mkr placerat i räntebärande papper utgivna av svenska staten samt 34 mkr på ett depåkonto. Ingående innehav avyttrades och övergången till en ny lösning med kapitalförvaltning slutfördes under maj där 100 mkr placerades uppdelat på en aktieportfölj och en ränteportfölj. Under oktober har resterande del av pensionsmedel på 1,7 mkr lagts in i kapitalförvaltningen där ytterligare 1,5 mkr har placerats inom ränteportföljen och ca 200 tkr lades till likvida medel. Total anskaffning uppgår till 101,7 mkr. Utgående marknadsvärde per sista december uppgår till 113,3 mkr.

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk och finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk/marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

<u>Ränte- och finansieringsrisk</u>
Per den 31 december 2025 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 969 (902) mkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen uppgick till 114 (116) mkr. Den kommunala koncernens nettoskuld exklusive pensionsförpliktelsen uppgick per balansdagen till 855 (786) mkr. Nettoskulden har ökat jämfört med föregående år främst med anledning av ökad upplåning under året.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 620 (540) mkr per den 31 december 2025, medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen vid samma tidpunkt uppgick till 114 (116) mkr. För kommunen uppgick nettoskulden per 31 december 2025 exklusive pensionsförpliktelsen till 506 (424) mkr. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta.

Under året har uppdatering gjorts av kommunens styrdokument för Ekonomi- och målstyrning med uppdatering av riktlinjer för finansverksamheten, vilka utgör ett övergripande ramverk som reglerar och styr den finansiella hanteringen inom kommunkoncernen. Syftet med riktlinjerna är att fastställa finansverksamhetens mål och hur den ska organiseras samt beskriva de finansiella risker kommunkoncernen är exponerad mot och hur dessa risker ska begränsas. Finansverksamheten omfattas av bank- och cashmanagement tjänster, likviditetsförvaltning, skuldförvaltning, utlåning och borgen, kapitalförvaltning ock leasing.

Allmänna riktlinjer:

- Målet är att nå bästa möjliga räntenetto med hänsynstagande till ett antal restriktioner i form av säkerhet, risk och likviditet.
- Kommunens finansverksamhet ska drivas så att den medverkar till att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt.
- Finansverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt så att betryggande säkerhet alltid upprätthålls.

Kommunens finansieringspolicy anger att räntebindningstiden skall spridas med olika förfall och upplåning sker med både rörliga och bundna räntor samt att kapitalbindningstiden sprids så att belåningarnas bindningstid fördelas på olika årsintervaller.

Säterbostäder AB hanterar finansiell risk genom efterlevnad av egen finanspolicy och belåningsgrad. Nuvarande lån har merparten fast ränta och bindningstid på 3–8 år. Affärsrisk hanteras genom bedömning av vakansgradens utveckling och den materiella risken hanteras genom stabil planering av fastighetsunderhåll.

Kredit- och likviditetsrisk/Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för ej uppnådda mål för befolkningsökning kommande år. Minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	Översyn av bostadsutveckling. Samordning inom koncernen.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Kompetensbrist. Negativa effekter på kvalitet och personal.	Kommunala koncernen	Kompetensförsörjningsplan
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning ger betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finansieringspolicy som bygger på rörliga respektive bunda räntor samt olika kapitalbindningstider
Hög belåning	Stora investeringsbehov i egen regi ger en hög belåning som bergränsas av lånetak.	Kommunala koncernen	Fastighets- och investerings-utredning

Pensionsförpliktelse kommun

Pensionsförpliktelse kommun		**2025**	**2024**
	Total förpliktelse i balansräkningen		
a)	Avsättning inklusive särskild löneskatt	15 279	14 214
b)	Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	194 781	208 290
	Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	61 724	57 427
	Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring)	271 784	279 931
Förvaltade pensionsmedel-Marknadsvärde			
	Totalt pensionsförsäkringskapital	76 496	75 397
a)	Varav överskottsmedel	1 638	1 337
	Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	113 667	115 834
	Summa förvaltade pensionsmedel	190 163	191 231
Finansiering			
	Återlånade medel	81 621	88 700
	Konsolideringsgrad	70%	68%

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel

Total avkastning på pensionsmedel under 2025 uppgår till 13,0 mkr. Huvuddelen utgörs av orealiserade vinster i form av en positiv värdeförändring av placerade medel inom kapitalförvaltning på 11,7 mkr. Därtill tillkommer realiserade vinster på 1,3 mkr som utgörs av avkastning och realisationsvinst vid avyttring avseende tidigare placeringar.

Från pensionsförvaltningen planeras uttag av ett årligt beslutat belopp ut som ska täcka kring hälften av kostnaden för pensioner intjänade före 1998. Beslut om uttag tas i samband med årsbokslut. Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 11,3 mkr för 2025 och uttag enligt budget föreslås.

Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring
Efterlevandeskydd för alla samt förmånsbestämd pension för löner över 7,5 basbelopp, har tryggats via pensionsförsäkring.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige har under perioden 2025-01-01 - 2025- 12-31 bland annat tagit följande beslut:

- Riktlinjer och placeringsreglemente för Säter kommuns pensionsmedel antagen av kommunfullmäktige 2019-09-19, § 192 ersätts av de nya placeringsriktlinjerna för Säters kommun.
- Mark- och skogspolicy
- Policy och tillämpningsregler, avgifter inom äldreomsorgen och verksamheten för funktionsnedsättning
- Budget för 2026 plan för 2027-2029
- Information om lokal uppföljning av ungdomspolitiken, LUPP
- Miljö och klimatpolicy
- Revidering av gemensamt reglemente och reglemente för styrelsen, nämnder och råd
- Systematiskt arbetsmiljöarbete för förtroendevalda
- Revidering av ekonomi- och målstyrning inklusive riktlinjer för kommunens upplåning
- Inrättande av det Kommunala Samhällsrådet
- Reviderad budget 2026 och budgetdirektiv 2027 - 2030

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med fastställande av strategisk plan med ekonomiska ramar beslutar kommunfullmäktige om finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. De mål som fastställs i den strategiska planen följs upp i delårsrapport och årsredovisning. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

Bedömning av god ekonomisk hushållning
Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning för helår 2025 även om inte alla finansiella mål uppnås för året. Kommunens verksamheter har gjort ett stort arbete med effektiviseringar och besparingar för att minska kostnaderna vilket kommer att ge bättre förutsättningar för att nå målen kommande år.

Måluppfyllelsen för de strategiska målen för kommunen bedöms som delvis uppfyllda med en ökande trend.

Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2025 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Säters kommun har haft en ansträngd ekonomi med underskott inom driften både under 2023 och framför allt under 2024 då kommunen också budgeterade med ett negativt resultat för året på -18,8 mkr, där avvikelsen för årets resultat endast blev 855 tkr med utfall på -19,6 mkr. Under 2024 redovisades stora underskott för Barn- och utbildningsnämnden (-18,9 mkr) och för Socialnämnden (-11,4 mkr), vilket resulterade i en underfinansierad budget för 2025 för dessa nämnder.

Det är positivt att se att Socialnämnden har gått från ett prognostiserat underskott på -2,1 mkr vid budgetuppföljning per februari till en budget i balans i aprilprognosen samt att ett överskott på 3,5 mkr redovisas för året. Stort arbete med effektiviseringar och åtgärder har gjorts under tidigare år som har fortsatt under 2025. Det har beslutats om förändringar/åtgärder på sammanlagt 7,4 mkr.

Underskott redovisas för helår 2025 för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr. Under året har en utredning genomförts främst i de verksamheter där differenserna är stora i jämförelse med prislappsmodellen, vilket främst var inom gymnasie- och vuxenutbildning, Sfi samt Integration. Åtgärder och anpassningar har vidtagits under året och ytterligare åtgärder planeras under 2026 för att nå en budget i balans. Rektorer/chefer har i uppdrag att spara i personalbudgetar och återhållsamhet gäller för alla verksamheter för inköp och personalplanering. Handlingsplaner finns för budget i balans 2026.

Resursfördelningsmodell - prislappsmodellen

Budget 2025 baseras på en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar. I stället för att som tidigare fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”, görs en preliminär fördelning utifrån vad verksamheterna bör kosta. Resursfördelning görs utifrån prislappar som ska spegla verksamhetens behov utifrån de demografiska förutsättningarna. En prislapp är en styckkostnad för ett barn, en elev eller en brukare som används för att räkna ut en grundkostnad för verksamheten, det som kallas en ”teknisk ram”. Prislappen utgår ifrån standardkostnaden i kostnadsutjämningen.

Det är dock inte alla verksamheter som omfattas av kostnadsutjämningssystemet, bara det som brukar kallas ”obligatorisk verksamhet”. Dit hör förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, ordinärt- och särskilt boende. LSS har en egen utjämning. Övriga verksamheter har ingen egen modell i utjämningen och för dessa budgeteras efter mest lika kommuners kostnader.

SÄTERS KOMMUN

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner.

Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut.

Budgetprocessen startar hösten två år innan verksamhetsåret med att förutsättningar och preliminära ramar tas fram i ett budgetdirektiv som sedan fastställs i kommunfullmäktige i november två år innan verksamhetsåret tillsammans med förutsättningar för investeringsbudget. Våren året innan verksamhetsåret tas nya skatteprognoser fram och nämnderna arbetar fram sina behovskalkyler tillsammans med investeringsbehov för kommande 3 år som sedan bearbetas i en budgetberedning som lämnar ett budgetförslag. Budgetförslaget går sedan till beslut av kommunfullmäktige i juni.

Under hösten omarbetas budgeten utifrån nya kända förutsättningar som resulterar i en reviderad budget som beslutas i kommunfullmäktige i november året innan verksamhetsåret. Nämnderna beslutar sedan om fördelning av sin ramanslagna budget till sina verksamheter.

Uppföljning av budgeten med en årsprognos sker per mars, april, maj, augusti, september, oktober och november. Delårsbokslut tas fram per augusti och helårsbokslut per december.

Med anledning av kommunens ansträngda ekonomi med underskott inom driften under 2023 och 2024 har en extra budgetuppföljning gjorts per sista februari för Säters kommun. Vid framtagning av en årsprognos redan per sista februari ges större möjlighet att kunna ta fram åtgärdsplaner för året som också kan realiseras tidigare under året.

Ett ägardirektiv finns mellan Säters kommun och Säterbostäder AB som anger ägaridén, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, klimat- och miljömål, sociala mål, samordningsfrågor, informationsskyldighet och att Säterbostäder AB ska ingå i kommunens krisorganisation.

Kommunens verksamheter
Kommunen ansvarar för en stor del av samhällsservicen. Det är till exempel barnomsorg, förskola/skola, äldreomsorg, och socialtjänst. Kommunen ansvarar även för trafik, renhållning, vatten och avlopp. Säters kommun har både lagstyrd verksamhet och verksamhet som är frivillig.

Kommunens verksamhet är indelad i olika områden. Varje område har en nämnd som ansvarar för den löpande verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar hur resurserna ska fördelas och hur arbetsuppgifterna ska hanteras.

Kommunallagen, förvaltningslagen och lagarna om offentlighet och sekretess styr arbetet med ärenden, beslut och övrig administration. Kommunen har verksamheter som enligt lagen måste erbjudas till kommuninvånarna. Det är till exempel:

- förskola och utbildning
- socialtjänst, inklusive individ- och familjeomsorg
- omsorg om äldre och funktionshindrade
- stadsplanering och byggfrågor
- hälso- och miljöskydd
- renhållning och avfallshantering
- vatten och avlopp
- bibliotek
- krisberedskap

Kommunen har också många verksamheter som inte är lagstadgade men som ger service till invånarna och bidrar till att skapa en attraktiv kommun där det är bra att bo, exempelvis:

- stöd till fritids-, förenings- och friluftsverksamhet
- utveckling av näringslivet
- kultur och evenemang

Avstämning av finansiella mål

Säters kommun har i beslut om budget för 2025 i Kommunfullmäktige 2024-06-13 fastställt kommunens finansiella mål för resultat, investeringsnivåer/självfinansieringsgrad och skuldsättning samt mål för pensionsförvaltningen för hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas 2025. Tillägg och justeringar för budget 2025 hanterades samt finansiella målen reviderades i Kommunfullmäktiges beslut om reviderad budget per 2024-11-28.

Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen.
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden.
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader.

Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2025

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås.

Kommunen har de senaste åren påverkats starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. På grund av det ansträngda ekonomiska läget under 2023 och framför allt under 2024 har resultatnivån behövts anpassas och planeras över en längre tidsperiod för att sedan successivt öka årsvis. Arbete med budget i balans och framtagning av besparingsåtgärder påbörjades under 2023 och fortsatte under 2024 samt har även fortsatt under 2025.

Budget för årets resultat uppgår till 15,7 mkr. Budget för justerat resultat uppgår till 26,0 mkr och utgör 3% av skattetäkter och generella bidrag/utjämning. Totalt uttag av pensionsmedel ligger på en högre nivå och uppgår till totalt 11,3 mkr.

I resursfördelningsmodellen sätts resultatmålet utifrån årets resultat. Nivån på resultatmålet påverkar budgetram och investeringsutrymme.

Utfall 2025

Årets resultat:

Utfall för årets resultat 2025 för kommunen uppgick till +24,6 mkr (2024 -19,6 mkr), vilket är en avvikelse på +8,9 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning, vilket är ett bra resultat. Resultatet uppvisar en ökning av det egna kapitalet med 24,6 mkr. Skatteintäkter och generella bidrag är totalt 9,0 mkr lägre än budget, varav avvikelse för skatteintäkter på -6,1 mkr och generella bidrag/utjämning på -2,9 mkr. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat:

Årets resultat justeras för avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas. Justerat resultat uppgår till 22,5 mkr (2024 0 mkr) och utgör 2,6 % av skatteintäkter och generella bidrag vilket är strax under budget på 3%. Justering görs med -1,3 mkr för den positiva avkastningen och -11,7 mkr för en positiv värdeförändring på pensionsförvaltningen samt med -0,4 mkr för VA-enhetens positiva resultat. I budget för 2025 planerades uttag av pensionsmedel med 11,3 mkr. Uttag av pensionsmedel föreslås enligt budget.

Måluppfyllelse: Målet för justerat resultat uppnås inte för 2025.

Justerat resultat	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025
Årets resultat	-19 649	15 738	24 597
VA-enhetens resultat	-4 017	0	-390
Avdrag/tillägg avkastning pensionsförvaltning	-1 965	-1 000	-12 967
Tillskott från pensionsförvaltning	15 195	11 300	11 300
Justerat resultat	**-10 436**	**26 038**	**22 540**
Resultatmål i %	-1,3%	3,0%	2,6%
Avsättning till/disponering av RUR	10 436	0	0
Justerat resultat inklusive avsättning till RUR	**0**	**26 038**	**22 540**
Resultatmål i %	0,0%	3,0%	2,6%
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	827 146	867 318	853 313

Mål för Investeringsnivåer och självfinansieringsgrad

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Säters kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet.

I resursfördelningsmodellen läggs samtliga planerade investeringar in med belopp och beräknad avskrivningstid samt koppling görs till respektive verksamhet och strategiskt mål. I modellen görs uppdelning av investeringar på skattefinansierat och taxefinansierat. Det finns också möjlighet att specificera vilka investeringar som avses att självfinansieras eller som behöver lånefinansieras genom klassificering av mindre/större investeringar som har kort respektive lång avskrivningstid. Resursfördelningsmodellen har dock inte stöd för att hantera en antagen upparbetningsgrad vilket gör att förslag till investeringsbudget görs utan upparbetningsgrad from 2025 och baseras på en långsiktig investeringsplan för kommunen och kommunens bolag.

Ny investeringsmodell
En ny justerad investeringsmodell håller på att tas fram, där det i budgetberedningen är fokus på vilken ram (pott) som behövs inom respektive område. Stora projekt identifieras och följs upp/särredovisas enligt definierad process för uppsikt och styrning. Tydligare ramverk behöver tas fram kring besluts- och uppföljningsnivåer mm.

Effekter av investeringsbudget med ”potter” utgör:

- Flexiblare investeringsbudget
- Säkrare budgetbelopp som sätts senare
- Ökad årlig upparbetningsgrad och minskat behov att flytta medel mellan åren
- KS får en tydligare roll som uppsiktspart över nämnderna

Självfinansieringsgrad
Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per 4 år. Den nya resursfördelningsmodellen ger möjlighet att beräkna självfinansieringsgraden för de skattefinansierade investeringarna. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

Förslag att investeringar upp till 30 mkr med kortare avskrivningstid skall självfinansieras och investeringar med belopp över 30 mkr samt med en avskrivningstid på över 30 år utgör en större investering som inte behöver självfinansieras.

Taxefinansierat: VA-verksamheten står inför stora investeringsbehov de kommande åren och det finns flera större projekt som behöver lånefinansieras medan mindre projekt kan självfinansieras. Anpassningar av taxan behöver göras över tid för att hantera ökade kostnader relaterat till höga investeringsnivåer.

Under budgetarbetet var det tydligt att målet på 60 % under en 4 årsperiod inte skulle kunna uppnås under perioden 2025-2027 genom höga investeringsbehov. Nivå för perioden beräknades till ca 40%.

Självfinansieringsgraden för året beräknat på det justerade resultatet uppgår till 47% och över en fyraårs-period till 39 %.

Måluppfyllelse: Målet uppnås inte för helår 2025 men är i linje med budgeterad nivå.

Investeringsramar
Totala ackumulerade investeringar för året uppgår till 139,9 mkr och uppgår till 67% av årsbudget. Årets beslutade investeringsbudget ligger på 158,1 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2024 med 52,2 mkr. Total budget 2025 inklusive överförda medel uppgår till 210,3 mkr.

Mål för Skuldsättning

Säters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts. Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts from år 2023, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Säters kommun och för kommunens bolag varje budgetår i samband med budgetbeslut i juni. Total föreslagen låneram för 2025 för Säters kommun och för kommunens bolag uppgår till 1 175 mkr och innebär ca 104 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 110 000 kr per invånare. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

För 2025 uppgår kommunens låneram till 700 mkr samt att kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Säters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Säters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Säters kommun hade en låneskuld 2024-12-31 på 540 mkr. Under året har nyupplåning gjorts med 80 mkr och kommunens långfristiga lån uppgår till 620 mkr per 2025-12-31. Budget för året uppgick till 590 mkr. Säterbostäder AB har under 2025 minskat upplåningen med 12,0 mkr och långfristiga lån för bolagskoncernen uppgår till 349,1 mkr vid årets slut. Koncernens totala upplåning uppgår till 969,1 mkr, vilket är en ökning med 67,0 mkr för koncernen jämfört med föregående år.

Utfall 2025 för kommunkoncernen skuldsättning uppgår till 86 354 kr per invånare, vilket är lägre än för låneramar för året och lägre än det långsiktiga målet.

Måluppfyllelse: Målet för kommunkoncernens skuldsättning uppnås för året.

Pensionsmedelsförvaltning

Vid försäljningen av Säters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som då reglerade hur förvaltarna skulle placera kapitalet var att huvuddelen skulle vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börsen sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, placerades kapitalet i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsförvaltningen som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. I beslut om budget för 2025 är uttag från pensionsmedelsförvaltningen 11,3 mkr. För 2025 föreslås uttag av pensionsmedel enligt budget. Slutligt uttag för året beslutas i samband med årsbokslut.

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om ny policy och ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Ingen avkastning kommer att budgeteras från 2026 med anledning av att den årliga förändringen av pensionsmedel främst kommer att utgöras av värdeförändring av kommunens innehav. Inga uttag av pensionsmedel föreslås under perioden 2026-2029 med anledning av den nya hanteringen med kapitalförvaltning för att sträva efter att öka kommunens placerade tillgångar.

Total avkastning på pensionsmedel under 2025 uppgår till 13,0 mkr. Huvuddelen utgörs av orealiserade vinster i form av en positiv värdeförändring av placerade medel inom kapitalförvaltning på 11,7 mkr. Därtill tillkommer realiserade vinster på 1,3 mkr som utgörs av avkastning och realisationsvinst vid avyttring avseende tidigare placeringar.

Pensionsförpliktelser
Kommunen har år 2000 antagit en pensionsstrategi som bl.a. innebär att hela den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen fr.o.m. 1998 utbetalas till de anställda. Avsättningar för pensioner i balansräkningen uppgick 2025-12-31 till 15,3 mkr inkl. löneskatt.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 skall enligt gällande redovisningsprinciper redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Dessa uppgick 2025-12-31 till 194,8 mkr inkl. löneskatt.
I beloppet ingår 1,6 mkr avseende pensioner till förtroendevalda. Beloppet kan jämföras med det bokförda värdet på pensionsfondsförvaltningen som uppgår till 114,0 mkr. Detta täcker således ansvarsförbindelsen till ca 58 %. Resten har återlånats till verksamheten och måste vid kommande pensionsutbetalningar stjäla utrymme från framtida verksamhet. Kommunen har försäkrat bort delar av de pensionsförpliktelser som intjänats efter 1998. Det rör sig om förmånsbestämd ålderspension över brytpunkten på 7,5 basbelopp, samt efterlevandepension. För pensionsrätt intjänad före 1998 finns inga försäkringar, utan kommunen betalar själv denna del fullt ut.

Under 2025 har delinlösen av pensionsskulden gjorts, vilket har resulterat i ökade kostnader. Inlösen av pensionsskulden kommer att leda till minskade kostnader under kommande år.

SÄTERS KOMMUN

Avstämning av strategiska mål

Vision och strategiska mål

Säters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Säters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet. Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

Vision - Säter är en välkomnande kommun:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Strategiska mål:

- Rikare liv
- Hållbar framtid
- Omsorgsfull boendeutveckling
- Serviceorienterad organisation

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Säters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Säters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndmål. Nämndmålen sammanställs i nämndplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning”.

Bild över målkedjan inom kommunen:

SÄTERS KOMMUN

Strategiska mål 2024-2027 med inriktningar

Rikare liv

Inriktning 1. Alla invånare i Säters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.

Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Inriktning 3. Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.

Inriktning 4. Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.

Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.

Inriktning 2. Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

Inriktning 1. I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.

Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.

Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

Inriktning 1. Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.

Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.

Inriktning 3. I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.

Inriktning 4. Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

Uppföljning och avstämning

Kommunfullmäktiges strategiska mål utvärderas utifrån en samlad bedömning där aktiviteter ska bedömas utifrån vilken effekt aktiviteten har haft i förhållande till nämndens mål och inriktning.

Vid avstämning av de strategiska målen görs en bedömning av måluppfyllelse där fem olika nivåer kan väljas och visas som små cirklar med olika färger.

- Grön - Helt uppfyllt (helt ifylld)
- Grön - I hög grad uppfyllt (delvis ifylld)
- Gul - Delvis uppfyllt
- Röd - Ej Uppnått
- Utan färg - Ej utvärderad

Bedömning görs också av trend med val av ökad, oförändrad eller minskad trend.

En lägesbild av Säter

Säters vision är följande:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Visionen och BRP +

Att följa visionen

Säter har beslutat använda BRP+ för att följa visionen på kommunnivå. I första hand används livskvalitetindexet. Det innebär att visionens följs även på områden där kommunen inte har rådighet. BRP+ är ett sätt att stämma av i vilken riktning utvecklingen går. Det är ett breddat mått på hållbar utveckling och livskvalitet i svenska regioner som Tillväxtverket och Reglab har utvecklat.

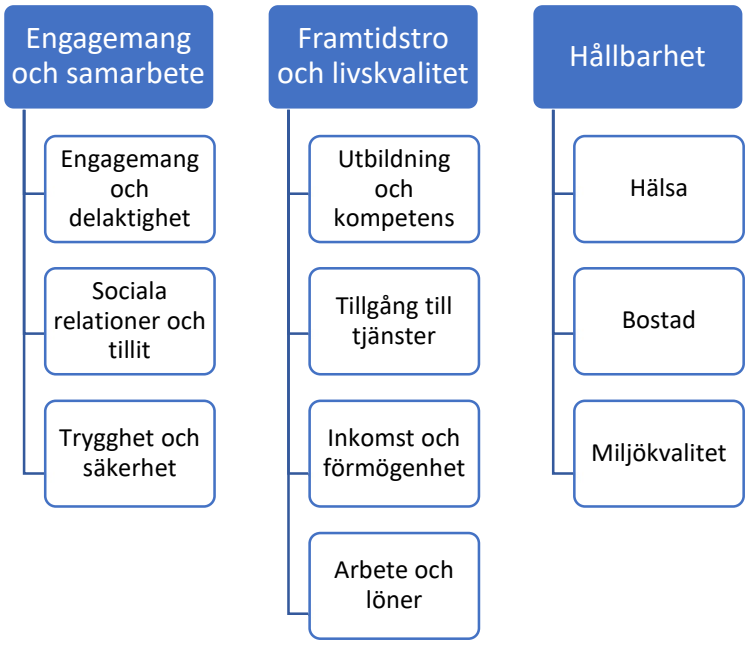
BRP står för bruttoregionalprodukten, alltså summan av all ekonomisk aktivitet i en region och plustecknet indikerar att verktyget mäter mer än ekonomisk aktivitet. Detta mervärde kallas ”livskvalitet” respektive ”hållbarhet”, och är ofta en effekt av den ekonomiska aktiviteten, men lika fullt skilt från den.

Indexen blir färdigställda sent på året, vilket får till följd att det senaste resultatet som redovisas här är för 2024.

BRP+ har byggt in två tidsmässiga mätpunkter, dels livskvalitet just nu, som innehåller tio index. Dels förutsättningar för livskvalitet i framtiden, alltså hållbarhet. De tio indexen för livskvalitet presenteras i form av spindeldiagram och tabeller. Ekonomisk, social respektive miljömässig hållbarhet presenteras i tabellform.

BRP+ är ett sätt att följa utvecklingen vad gäller livskvalitet och hållbarhet i hela det geografiska området som kommunen omfattar. Det är ett verktyg för att följa samhället i tillägg till den kommunala organisationen.

Beröringspunkterna mellan den politiska visionen och BRP+ kan illustreras som nedan. Visionen överst, BRP+ livskvalitetsindex sorterade under:

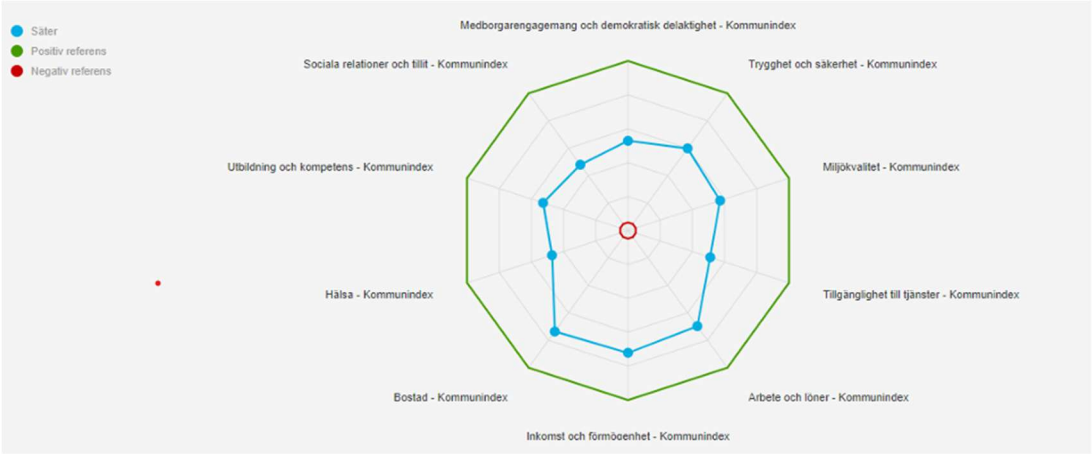

Värdet av de ekonomiska aktiviteterna i samhället mäts traditionellt med hjälp av BNP och den regionala varianten av detta mått - BRP (bruttoregionprodukten). BNP/BRP säger dock inget om värdet av produktionen har lett till ökad livskvalitet för medborgarna. BNP/BRP säger heller inget om produktionen skett på ett sådant sätt att vi inte äventyrar kommande generationers möjlighet till välfärd. Därför har Tillväxtverket och Reglab tagit fram BRP+, ett system som på ett sammanhållet sätt mäter regional utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

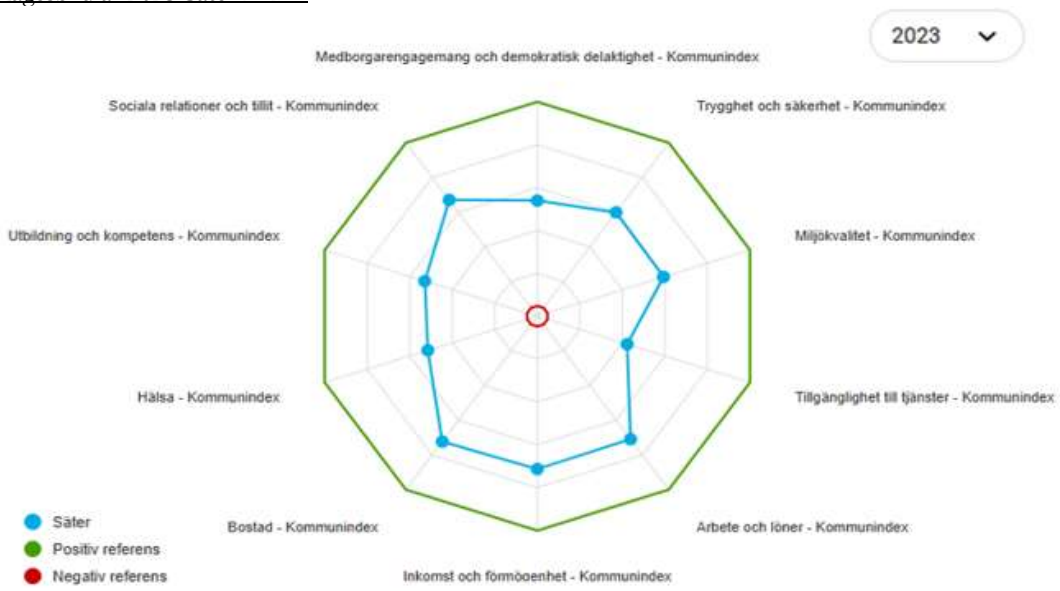
Lägesbild Säter BRP+ per år 2022, 2023 och 2024

Säter har beslutat använda BRP+ som det presenteras i Kolada (Kommun- och landstingsdatabasen), framför allt i två format: Spindeldiagrammet och delaktighetsindex (2022 års index är i ett annat format än 2023 och 2024). Grafen beskriver Säters kommun ur 10 indexmått. Indexmåtten baseras på ett antal överenskomna indikatorer. Den gröna yttre ramen är bästa möjliga resultat, den röda ringen längst in mot mitten sämsta möjliga resultat. BRP+ speglar situationen i samhället oavsett ansvar och rådighet.

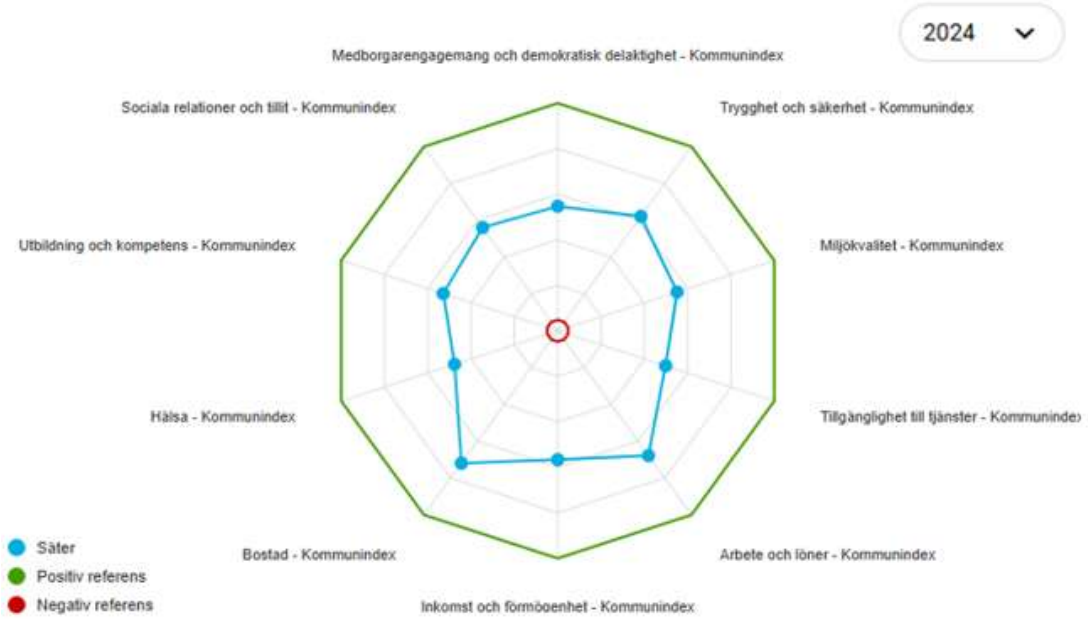
Säter BRP+ 2022 års index

Lägesbild år 2023 Säter BRP+

Lägesbild år 2024 Säter BRP+

Nyckeltal	2022	2023	2024	Kommentar
Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet - Kommunindex	51	52	52	
Trygghet och säkerhet - Kommunindex	58	58	60	
Miljökvalitet - Kommunindex	55	57	53	
Tillgänglighet till tjänster - Kommunindex	49	39	47	Notera svängningarna
Arbete och löner - Kommunindex	68	69	66	
Inkomst och förmögenhet - Kommunindex	71	70	54	Följ noga
Bostad - Kommunindex	72	71	71	
Hälsa - Kommunindex	45	49	45	
Utbildning och kompetens - Kommunindex	50	51	51	
Sociala relationer och tillit - Kommunindex	45	65	54	Notera svängningarna

Avslutande reflektion

BRP+ kompletterar verksamheternas resultat genom att visa hur det går för samhället i stort, vilket ju är den politiska visionens syfte.

I tabellen syns att sociala relationer och tillit svänger med ganska stora marginaler mellan 2022 och 2024. Det gör även tillgänglighet till tjänster. Med fler mätpunkter kan man etablera vad som är normala svängningar, och därmed uppmärksamma när en förflyttning skett.

Det finns anledning att noga följa vad som händer med inkomst och förmögenhet, där indextalet minskat rejält mellan 2023 och 2024.

SÄTERS KOMMUN

Måluppföljning Strategiska mål med inriktningar

Kommunfullmäktiges strategiska mål utvärderas utifrån en samlad bedömning där aktiviteter ska bedömas utifrån vilken effekt aktiviteten har haft i förhållande till nämndens mål och inriktning.

Rikare liv

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:
Under 2025 har Säters kommun har utsetts till Årets förbättrare i tävlingen Sveriges Friluftskommun.

Flertalet kunskapsresultat i grundskolan visar på en positiv trend och exempelvis har gymnasiebehörigheten ökat från 77,2% 2024 till 88,9% 2025.

Säters kommun har 2025 erbjudit feriearbete till samtliga sökande ungdomar den beslutade i åldersgruppen, 16-18 år och Kulturskolan har anslutit sig till fritidskortet vilket möjliggör kultur för fler barn och ungdomar i Säter.

En medborgardialog har genomförts på Kungsgårdsskolan och tillsammans med RF SISU delaktighet har föreläsning med barnen "after school" hållits samtidigt som tydligare ställda, sociala krav för ökad sysselsättning och goda arbetsvillkor gällt under året.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(N15424) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	83.3%	79.6%	77.2%	88.9%

Organisation: *Säters kommun*

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Alla invånare i Säters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.		↗	För barn och utbildningsnämndens mål har fyra förbättrats och tre försämrats mot tidigare år. Det stora bekymret är Allt färre elever klarar av alla delproven i både svenska och matematik på nationella proven i åk 3. Även meritvärdet för elever i åk 6 sjunker. Där är det dessutom en stor spridning mellan skolorna. Positivt är att fler elever i åk 6 får godkänt betyg (E) i svenska och matematik och att meritvärdet för åk 9 är högre än tidigare år. På totalen ökade andelen med gymnasiebehörighet från 77,2 till 88,9% Socialnämndens nya rutin är satt inom hemtjänsten för fasta omsorgskontakter. Inom funktionsnedsättning har enheterna arbetat aktivt med genomförandeplaner tillsammans med brukarna. Brukarundersökningen visar att vårdtagarna i hög utsträckning är nöjd med sina insatser i äldreomsorgen.

			Inom funktionsnedsättning har kompetenshöjande insatser påbörjats i och med Yrkesresan. Säters kommun har även 2025 kunnat erbjuda samtliga ungdomar i de beslutade åldersgrupperna feriearbete. Utvärderingen visar på en över lag positiv bild av feriearbetena men att arbetsuppgifter ibland sinar. Nytt för 2025 är att möjligheten att i stället för att arbeta under sommaren arbeta under terminen i "Ungdomsredaktionen" med fokus på kommunikation och demokratifrågor för att öka ungdomars delaktighet. Vägledning gällande utifrån plan- och bygglagen har uppdaterats i sin helhet enligt senaste ändringar i plan- och bygglagen. Ändringar har även gjort genom hänvisningar till e-tjänster samt vägledning kring innebörden av ökad samverkan mellan miljö och bygg.
De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.	◐	↗	Det finns fungerande elevråd på alla skolor. Eleverna i åk 5 tycker i större utsträckning att de vuxna lyssnar på dem än vad eleverna i åk 8 gör. Frågor som engagerar eleverna är till exempel lokaler (exempelvis skolans toaletter eller omklädningsrum till idrottslektioner), skolmat och rastaktiviteter. Kritik från elever är "att det inte händer något" trots att frågorna lyfts gång på gång vid elevråd. Den nya Socialtjänstlagen trädde i kraft i juli 2025 innebär bland annat sänkta trösklar för att nå invånare tidigt. Syftet är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än i dag. Barn från förskola besöker det särskilda boendet Prästgärdet vilket är uppskattat. Socialnämnden har ett samarbete med Ung omsorg där högstadieelever skapar guldkant till boende på Prästgärdet och Enbackagården. Samhällsbyggnadsnämnden har under 2025 genomfört en workshop med barnen utifrån ny aktivitetsyta på gruvplan. I arbetet med Kungsgårdsskolans programhandling har barnen i skolan fått vara involverade i planeringsarbetet. En barnkonsekvensanalys har tagits fram i samband med framtagande av detaljplan för Siggebo och det har förts en dialog med elevrådet på Klockarskolan om menyer och måltidsmiljö. LUPP-enkäten är genomförd för åk 7–9 på Klockarskolan under hösten 2024 och i maj-juni 2025 redovisades resultatet i de olika nämnderna och i Kommunfullmäktige. Kommundirektören har gett i uppdrag till sektorerna samt Säterbostäder AB att välja ut ett område de ska arbeta vidare och ett koncernövergripande arbete.
Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.	◒	↗	Alla skolformer i Säters kommun har etablerade rutiner för rörelse i elevernas vardag – i undervisningen, under raster och i den fysiska miljön. Genom att uppmuntra till rörelse i klassrummet, på rasterna och under fritidstiden ges eleverna bättre förutsättningar för att kunna koncentrera sig. Styrda rastaktiviteter ger dessutom ökad trygghet för eleverna. I juli 2025 erhöll 52 hushåll långvarigt försörjningsstöd. Jämfört med juli 2024 är det en minskning, då var antalet hushåll 58. Det innebär en minskning med cirka 10 %. Under januari 2026 har antalet hushåll minskat till 51. Vuxengruppen inom IFO har arbetat rutinmässigt med klienterna ur ett tydligt perspektiv på lösningsfokuserat arbetssätt utifrån vad individerna själva anser fungerar. Genom införandet av det nya verksamhetssystemet finns möjligheten att arbeta med genomförandeplanen mer strukturerat. Inom funktionsnedsättning har enheterna arbetat aktivt med brukarinflytande genom olika mötesformer tillsammans med brukare. Barn- och ungdomsgruppen på IFO samt vuxengruppen har upprättat rutiner för att säkerställa att insatsen möter behovet. Årshjul har upprättats för att säkerställa detta. Uppföljning sker när insatser avslutas.

			Säters kommun har ett mål om att i upphandlingar där det är möjligt ställa sociala krav för ökad sysselsättning och goda arbetsvillkor. Detta följs upp med hjälp av Upphandlingscenter. Säters kommun har en täckning med fiber till 93,7% av Säters hushåll som har tillgång till fast bredband om 100Mbit/sekund (2024) Kulturnämnden har under 2025 genomfört olika utåtriktade aktiviteter kopplat till folkbildning.
Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.		↗	Barn och utbildningsnämnden har satt som mål att kulturskolan ska erbjuda dans, musik, teater och skapande sysselsättning för alla barn och ungdomar och att andelen inskrivna barn och ungdomar ska vara 25% av kommunens 7–20 åringar. Kulturskolan erbjuder ett brett utbud men har inte personella eller lokalmässiga förutsättningar att ta emot 25% av kommunens barn och ungdomar. Totalt är i dagsläget 18,9% av kommunens barn och ungdomar inskrivna på kulturskolan. Inom socialnämndens verksamhet Inom IFO har utbudet för individer som går i Öppenvården har ökat, öppenvården har själva arbetat fram modeller för att arbeta mer tydligt med olika målgrupper som tex föräldrar i högkonflikt. Särskilt boende arbetar med att erbjuda personliga aktiviteter och aktiviteter i grupp såsom bakning, promenader, gymnastik, tipspromenader. Brukarbedömningen för 2025 visar att 7 % i hemtjänsten besväras av ensamhet. Jämfört med övriga kommuner i riket är resultatet mycket bra. För 2023 var andelen 10 % och för 2024 4 %. Brukarbedömningen för 2025 visar att 22 % i särskilt boende besväras av ensamhet. Genomsnittet för riket är 15 %, vilket innebär att Säter har ett sämre resultat. För 2023 var andelen 27 % och för 2024 21 %. Särskilt boende erbjuder aktiviteter, uppmuntrar till gemenskap i allmänna utrymmen, fika och pratstunder. Flertalet aktiviteter erbjuds inom verksamheten Funktionsnedsättning där det kan tillgodoses. Aktiviteterna är mycket uppskattade. Jämfört med övriga kommuner i riket är det en låg siffra. För 2022 var andelen 6 % och för 2023 10 %. Brukarbedömningen för 2024 visar att 21 % i särskilt boende besväras av ensamhet. Genomsnittet för riket är 15 %, vilket innebär att Säter har ett sämre resultat. För 2022 var andelen 26 % och för 2023 27 %. Kommunstyrelsens arbete med att öka tillgången till rik fritid fortsätter. Seniorkul är ett mycket uppskattat koncept som bidragit till att Ungdomens Hus öppnat som samlingsplats för äldre under en dag i veckan under sommaren. Säters kommun har utsetts till Årets förbättrare i tävlingen Sveriges Friluftskommun 2025. Priset delades ut under Sveriges fritids- och kulturchefsförenings konferens i Linköping den 27 augusti. Utmärkelsen bygger på en nationell enkätundersökning där kommunerna bedöms utifrån tre områden: planer för friluftsliv, information och samarbete samt aktiviteter och satsningar. Säter får priset som ett erkännande för sitt strategiska och långsiktiga arbete med att utveckla friluftslivet och skapa goda förutsättningar för rekreation för alla invånare. Hos samhällsbyggnadsnämnden har det under 2025 arbetats med förbättring och tillgänglighetsanpassning av Säterdalen och Gruvplan. Arbete med att tillgängliggöra Silvbergs gruva för besökare har påbörjats. Kommunen har under 2025 tagit beslut om Mark- och skogspolicy och påbörjat ett framtagande om handlingsplan skog. I investeringsprojekt planeras det utökning av bland annat ängsmiljöer och träd för att gynna den biologiska mångfalden. Stationsområdet, del av gruvplansområdet samt miljön runt skateparken har genomförts med bland annat planteringar och sådd. I alla projekt som planeras finns tankar om att gynna samt förbättra den biologiska mångfalden. Pilotprojekt där äldre kan äta på skola har under 2025 utökats till Enbacka skola (Skedvi sedan tidigare)

			Kulturnämnden har varit arrangörer eller gett bidrag till föreningar som arrangerar olika evenemang.
Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar	◐	↗	Säters kommun via kommunstyrelsen ger fortsatt stöd till olika föreningar som söker bidrag och initierar olika projekt. Skateparken på Gruvplan är ett exempel på det. Ytterligare insatser har gjorts i Säterdalen för att skapa fler möjligheter till aktiviteter, ljudlådor har satts upp på Fäbostigen tex. Under sommaren har Fäboden haft en entreprenör som både haft servering och djur att besöka. Genom fritids- och kommunikationsenheten arbetar Säters kommun aktivt med att sprida goda exempel och visa på möjligheter för rörelse för kommunens invånare. Samhällsbyggnadsnämnden har under perioden arbetat aktivt för att stärka trafiksäkerheten och öka tillgängligheten för oskyddade trafikanter. Flera gång- och cykelvägar har byggts ut, kompletterats med ny belysning och kopplats samman genom nya tunnlar i både Säter och Gustafs. Tillgängligheten till Säterdalen och dess aktivitetsområden har förbättrats, och en ny separat nedfart för gående och cyklister har anlagts. Insatser pågår även i Mora By för att förbättra trafiksäkerheten kring skol- och idrottsområden, och planering sker för ytterligare infrastruktur vid Kungsgården/Fågelsången. Parallellt genomförs ett flertal åtgärder som stödjer fritids- och friluftsliv, bland annat tillgänglighetsanpassning vid Gruvplan, utveckling av Silvbergs gruva för besökare, ny hundrastgård och discgolfbana samt planering av en aktivitetspark i samarbete med Generation Pep. Utredningar pågår kring boule hall och judohall, och en handlingsplan för skog och rekreationsleder tas fram.

Kopplad till Agenda 2030

SÄTERS KOMMUN

Hållbar framtid

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	Ökad

Kommentar:
I juli beslutade kommunfullmäktige om en ny Miljö- och klimatpolicy, vilken ligger till grund för det fortsatta arbetet. Exempelvis har Miljö- och klimatpolicyn länkats med den årliga matsvinnsmätningen. Årets mätning visar på ett något lägre matsvinn!

Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bl.a. minska resor med bil i hemtjänsten medan Barn och utbildningsnämnden arbetar med förskolans och grundskolans reviderade läroplaner, där staten beskriver hur verksamheten ska arbeta mot inriktningen miljömässigt förhållningssätt, och inom alla skolformer genomförs olika aktiviteter för att belysa de olika aspekterna av social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet.

I kommunens miljöbokslut, vilken är ett komplement till kommunens årsredovisning, där beskrivs arbetet närmare och i de fall där Säters egna förutsättningar och resultat är kända är de tydligt utskrivna.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete

Säters kommun arbetar med att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Nämnderna har arbetet med de olika nämndplanernas inriktningar. Sammanslaget är bedömningen att målet är delvis uppfyllt och att trenden är ökande.

Det görs olika insatser på nämnderna för att bidra till måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens hållbarhetsarbete börjar få en större del i det strategiska arbetet, kopplingen till upphandling är tydlig. Samhällsbyggnadsnämndens kostenhet gör matsvinnsmätningar varje år och senaste mätningen visar på ett något lägre matsvinn.

Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bl.a. minska resor med bil i hemtjänsten. Inom funktionsnedsättning arbetar personalen aktivt för att tillsammans med brukarna värna om miljön och återbruka i den mån som är möjligt, t.ex. daglig sysselsättning lagar möbler i snickeriet åt olika verksamheter i kommunen.

Kommunstyrelsen har beslutat om Miljö- och klimatplan som antogs av Kommunfullmäktige under våren 2025.

Barn och utbildningsnämnden arbetar med förskolans och grundskolans läroplan där man beskriver hur verksamheten ska arbeta mot inriktningen miljömässigt förhållningssätt.

Beslut om kollektivtrafik tas av Regionen men för kommunens elever inom grundskolan och gymnasieskolan har möjlighet att ansöka om skolskjuts, uppfyller de kraven blir de i första hand tilldelade ett busskort för linjetrafik. Är det inte möjligt att åka kollektivtrafik ordnas taxiresor

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	18 465	21 065	21 117	20 994

Organisation: *Säters kommun*

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete	◐	↗	Socialnämnden har infört digitala inköp och läkemedelsautomater i hemtjänsten. Detta bidrar till att bland annat minska resor med bil i hemtjänsten. Inom funktionsnedsättning arbetar personalen aktivt för att tillsammans med brukarna värna om miljön och återbruka i den mån som är möjligt, till exempel så lagar daglig sysselsättning möbler i snickeriet åt olika verksamheter i kommunen. Barn och utbildningsnämnden arbetar med att minska matsvinnet i skolor och förskolor och följer årligen upp resultaten. Elevernas syn på skolmaten fångas upp genom återkommande enkäter. Samhällsbyggnadsnämnden genomför omfattande energi och miljöåtgärder, såsom byte till LED belysning, energisparinsatser i fastigheter och utökning av solceller. Återbruk av material och utveckling av hushållsnära sortering fortsätter. Arbetet kompletteras med framtagande av nya styrdokument, bland annat för energi, trafik och grönstruktur. De planer som styr mot miljömässig hållbarhet är identifierade och åtgärderna är sammanställda i Miljö- och klimatplan antagen av KF undre våren 2025. Kommunstyrelsen och dess sektor följer upp hållbarhetsarbetet i kommunen både inom ramen för koncernledningsgruppen och genom uppsiktsplikten. Kulturnämnden arbetar med hållbarhet både praktiskt och innehållsmässigt – från minskad användning av engångsartiklar till att lyfta hållbarhetsfrågor i kulturutbud och programverksamhet.
Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.	◐	↗	Hos barn- och utbildningsnämnden genomförs olika aktiviteter för att belysa de olika aspekterna av social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet. Inom förskola och skola integreras hållbarhetsfrågor i undervisningen genom värdegrundsarbete, aktiviteter kring barnkonventionen, resurshushållning, återbruk och undervisning om globala samhällsfrågor. Kommunstyrelsen lyfter hållbarhet allt tydligare i det strategiska arbetet, särskilt kopplat till upphandling. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för ökad delaktighet vid planprocesser och stärker kunskap om resurshantering genom bland annat digitala vattenmätare, minskad vattenförbrukning, optimerade insamlingsrutter och informationsinsatser kring återvinning. Miljö- och byggnämnden fokuserar på kunskapsutbyte och samverkan kring hållbart skogsbruk, biologisk mångfald och vattenskydd, och deltar aktivt i interna och externa forum.

			Kulturnämnden genomför aktiviteter kopplade till kulturmiljö enligt kulturmiljöstrategin för att öka medvetenhet och engagemang kring hållbar kulturmiljöutveckling.
Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.	◐	→	Säters kommun arbetar för att göra kollektivt resande till skola, arbete, vård och fritid så enkelt som möjligt, även om beslut om kollektivtrafiken ligger hos Region Dalarna. Kommunen erbjuder busskort till elever som har rätt till skolskjuts och ordnar taxi där kollektivtrafik saknas. Barn- och utbildningsnämnden lyfter flera praktiska utmaningar i skolskjutsen, såsom långa väntetider för elever som åker taxi, otydligt markerade hållplatser och att vissa elever får restider som överstiger riktlinjerna. Samtidigt fungerar Dalatrafiks app och kommunens e-tjänst för skolskjutsansökan mycket väl. Byggnation av en ny säker gång- och cykelväg i Mora By påverkar även elevers rätt till skolskjuts och väcker oro hos vårdnadshavare. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar parallellt med att förbättra infrastrukturen för kollektivt resande genom utveckling av stationsområdet, nya hållplatslägen, fler cykelställ, pendelparkeringar och en utbyggnadsplan för gång- och cykelvägar.

Kopplad till Agenda 2030

Omsorgsfull boendeutveckling

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	Ökad

Kommentar:
Både regionpolisens egna trygghetsundersökning och den nationella trygghetsundersökningen visar på att Säters kommun är en trygg kommun att bo i. För att göra upplevelsen än mer trygg fortsätter Säters kommun, genom bl.a. BrÅ arbetet med att stärka sina brottsförebyggande insatser. Aktiviteter som nattvandring och initiativ som grannsamverkan finns på plats, och stöds genom BrÅ.

Särskilt boende arbetar aktivt för att de allmänna ytorna, utemiljön och måltidssituationerna ska var inbjudande och främja gemenskap. Planering sker för nybyggnationer på flera områden i Säters kommun med externa intressenter.

Samhällsbyggnadsnämnden har som mål uttalat att i planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad är nämndens mål att kommunen har en utvecklad modell för hållbarhetskrav vid investeringar.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(N00410) Nöjd Inflytande-Index - Påverkan				46%
(U40400) Nöjd Region-Index - Arbetsmöjligheter				60%
(N07403) Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	843	809	650	650

Nämnderna har arbetet med de olika nämndplanernas inriktningar. Sammanslaget är bedömningen att målet är delvis uppfyllt och att trenden är ökande. Det görs olika insatser på nämnderna för att bidra till måluppfyllelse.

Särskilt boende arbetar för att de allmänna ytorna, utemiljön och måltidssituationerna ska var inbjudande och främja gemenskap. Planering sker för nybyggnationer på flera områden i Säters kommun med externa intressenter.

Aktiviteter som nattvandring och initiativ dom grannsamverkan finns på plats för att öka tryggheten. Samverkan och dialog med näringslivet har inletts för att gemensamt arbete med brottsförebyggande arbete.

BRÅ arbete har utvecklats utifrån nya lagkrav och ett mer strategiskt arbete sker nu. Säters kommun har en låg nivå av brott jämfört med andra kommuner. Brottsförebyggande rådet (Brå) fördelar årligen ekonomiskt stöd till kommuner för att stärka och främja utvecklingen av kunskapsbaserade

brottsförebyggande åtgärder. För 2024 har Brå beviljat ekonomiskt stöd till 97 kommuner varav Säters kommun var en och har sammanlagt fördelat nära 50 miljoner kronor.

Organisation: *Säters kommun*

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen		↗	Säters kommun arbetar för att skapa attraktiva och hälsofrämjande boendemiljöer för invånare i alla livssituationer. Flera bostadsprojekt pågår, bland annat vid båthamnen i Gustafs, Bladguldet, Prostliden och Präst Källa, där detaljplaner, bygglov och anslutningsvägar utvecklas. Socialnämnden och särskilda boenden fokuserar samtidigt på att förbättra gemensamma ytor och utemiljöer för ökad trivsel och gemenskap. Samhällsbyggnadsnämnden driver utvecklingsarbete inom både bostadsplanering och VA-försörjning, inklusive nya vattenkiosker, stora ledningsprojekt, nytt vattenverk, moderniserade reningslösningar samt stärkta vattenskyddsåtgärder. Arbetet med lokala mötesplatser fortsätter, såsom utveckling av Säterdalen, Salutorget, stationsområdet, Gryvplan/Skateparken, idrottsplatser och planering av en ny aktivitetspark. Miljö- och byggnämnden bidrar med sakkunskap i planprocesser, säkerställer miljöhänsyn och biologisk mångfald samt utför tillsyn. Kulturnämnden arbetar med att rusta och bevara kulturmiljöer, bland annat den gamla patientkyrkogården.
I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.		↗	Säters kommun prioriterar hållbarhet i planering och byggnation. Barn- och utbildningsnämnden har samlat anpassad grundskola i gemensamma lokaler. Planering för ombyggnation av Kungsgårdsskolan har pågått under 2025. Eftersom arbetet skjuts framåt i tid krävs nu planering för att organisera verksamheten i befintliga lokaler. Samhällsbyggnadsnämnden genomför flera hållbarhetsåtgärder, såsom återvinning av schaktmassor, övergång till HVO och eldrivna maskiner samt förbättrad dagvattenhantering. Hållbarhetsarbetet stärks också genom nya styrdokument och att kommunens hållbarhetsstrateg deltar i planeringsarbetet. Kommunstyrelsen arbetar med att ta fram en modell för hur hållbarhetskrav ska hanteras vid framtida investeringar. Miljö- och byggnämnden deltar aktivt i interna och externa forum, hanterar ett ökande antal remisser — särskilt kring vindkraft — och bidrar med sakkunskap i planprocesser. Kulturnämnden fungerar som remissinstans för frågor om kulturmiljö men har ännu inte deltagit i mer långsiktig gemensam planering.
Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.		↗	Säters kommun arbetar för att stärka tryggheten och skapa goda sociala livsmiljöer. Samhällsbyggnadsnämnden bidrar genom att utveckla tryggare utemiljöer vid Gruvplan, stationsområdet och Salutorget, förbättra gång- och cykelvägar, identifiera hastighetsproblem och årligen genomföra trygghetsvandringar. Kommunen har även kartlagt hela gatunätet för att planera åtgärder mer systematiskt. Kommunstyrelsen stärker trygghetsarbetet genom samverkan med polis, näringsliv och civilsamhälle, bland annat via nattvandringar och grannsamverkan. Det brottsförebyggande arbetet har blivit mer strategiskt och kommunen har fått ekonomiskt stöd från Brå, samtidigt som brottsnivån är låg i jämförelse med andra kommuner. Kulturnämnden bidrar till social trygghet genom att erbjuda öppna och uppskattade mötesplatser, där biblioteken fortsätter att ha höga besökstal och utökad tillgänglighet via Meröppet.

Kopplad till Agenda 2030

Serviceorienterad organisation

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:

Arbetet med en budgetprocess där SKRs Prislappsmodell har använts även under 2025 inom inriktningen vilket stärker både beslutsförmåga och transparens.

Säters kommun har tillsammans med Falun-Borlänge Regionen sökt och erhållit bidrag från Europeiska socialfonden för att arbeta med att sänka sjuktalen. Under tre år kommer sociala sektorn, tack vare bidraget, att ha en heltidsanställd som ska arbeta med grupp, individ och organisation.

Under 2025 har säters kommun haft en något sjunkande sjukfrånvaro och inom Barn och utbildningsnämndens verksamheter har andelen utbildade förskollärare ökar samtidigt som det ljusnat med behörigheten även i skolan.

Kommunstyrelsen har under hösten 2025 förtydligat sitt uppsikts ansvar men också givit stöd till nämnderna på nya sätt.

Kommunstyrelsens näringslivsenhet har under 2025 bland annat förfinat lotsfunktion och för att underlätta för företag i kontakt med Säters kommun har Samhällsbyggnadsnämnden inrättat en mark- och exploateringsfunktionför. Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend. Som ytterligare ett steg i detta arbete har Miljö och byggnämnden verkat att förenkla för sökande vid bygglovsärenden.

Den sammanlagda bedömningen är att målet är delvis uppfyllt men att trenden är positiv.

Sjukfrånvaron för perioden 2025-01-01 - 2025-12-31 var för Säters kommun 7,2 %. Samma period 2024 var sjukfrånvaron 7.4%

Socialnämnden sjukfrånvaro för 2024 uppgick till 8,1 %. Det är en förbättring jämfört 2023 då sjukfrånvaron var 9,3 %. Under perioden jan-juli 2025 uppgår sjukfrånvaron till 8,3 %. Sociala sektorn har tillsammans med Falun-Borlänge Regionen sökt och erhållit bidrag från Europeiska socialfonden för att arbeta med att sänka sjuktalen. Under tre år kommer sektorn att ha en projektanställd som ska arbeta med grupp, individ och organisation.

Inom Barn och utbildningsnämnden har andelen utbildade förskollärare ökar då både Säter och Stora Skedvi. Även på lärarsidan ser behörigheten bättre ut till hösten än vad den gjorde föregående år.

Kommunstyrelsen enheter arbetar löpande med förbättringsarbete för att möta de krav och behov medborgare och verksamheterna har på stöd. Kommunstyrelsen har förtydligat sitt uppsikts ansvar baserat på att flera nämnder har haft utmaningar med att klara budget i balans.

Miljö- och byggenheten och Näringslivsenheten ska tillsammans skapa ett systematiskt arbete med målet att myndighetsutövningen ska bli mer främjande för medborgare. Kommunstyrelsens näringslivsenhet upplever att man har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet så som branschmöten, företagarråd, företagarfrukostar m.fl. Samt finns etablerad samverkan med företagarföreningen Företagarna Säter bland annat kring frukostmöten och företagarfest som arrangeras tillsammans. Kommunstyrelsen genom näringslivsenheten marknadsför nyföretagarrådgivning och nyföretagaraktiviteter som genomförs av Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna (NFC) på uppdrag av Säters kommun tillsammans med andra kommuner.

Lotsfunktion för att underlätta för företag i kontakt med Säters kommun utvecklas och inrättande av funktionen mark- och exploateringsansvarig för dialog med företag/exploatörer.

Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend

Miljö och byggnämnden arbetar att förenkla för sökande vid bygglovsärenden.

Miljö och bygg har fått synpunkter på tillgänglighet. Arbetet med ökad tillgänglighet har tagit stora kliv framåt. Telefontider är avskaffade och alla telefoner till handläggare är nu öppna för inkommande samtal. Enheten erbjuder även möjligheten att boka tid för besök alla arbetsdagar året runt.

Samhällsbyggnadsnämnden har inrättandet av funktionen mark- och exploateringsansvarig för att aktivt arbetar för att höja kommunens markberedskap och föra löpande dialog med markägare/berörda kopplat till utveckling/exploateringar.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för att utveckla busshållplatslägen, detta sker i dialog med Trafikverket och regionen kring infrastruktur. Fortsatt arbete för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande

Kulturnämnden har aktivt arbetet med att få ett nära samarbete med föreningarna inom området.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025-12
(U40402) Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	260	233	226	205
(N00003) Personalkostnader, kr/inv	45 040	48 400	51 787	51 787
(N00068) Månadsavlönad personal, anställda inom övrig verksamhet				
(U07451) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	73%	60%	71%	71%
(U40401) Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkätdel, ranking	239	205	202	155

Organisation: *Säters kommun*

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.	◐	↗	Säters kommun arbetar för att anpassa organisationen till globala, nationella, regionala och lokala strategiska mål. Socialnämnden visar en positiv utveckling i sjukfrånvaron och deltar i ett treårigt ESF-projekt för att ytterligare sänka sjuktalen genom insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå. Samhällsbyggnadsnämnden fokuserar på kompetensutveckling och samverkan, bland annat genom utbildningar, deltagande i nätverk och samarbeten med näringslivskontoret och LRF. Arbetet omfattar också insatser för bättre bemötande, helhetssyn och förståelse för livsmedelskedjan, samt förbättrad dialog med företag. Kommunstyrelsen stärker styrning och uppföljning genom att införa budgetuppföljning i beslutstödssystemet Hypergene och förbereder en ny systemlösning för budget och prognos. Miljö- och byggnämnden arbetar nära näringslivet genom företagsbesök, råd och frukostmöten samt deltar i Insikt-undersökningen för att förbättra myndighetsutövningen. Kulturnämnden planerar verksamhet utifrån aktuella trender och besökarnas behov, bland annat inom källkritik, barnlitteratur och AI.
Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.	◐	↗	Säters kommun arbetar brett för att stärka kvaliteten och förtroendet i sina verksamheter. Barn- och utbildningsnämnden har ökat andelen utbildade förskollärare och behöriga lärare, samtidigt som undervisningen organiseras så att elever får kontinuitet och trygghet även när lärare undervisar i fler ämnen än de formellt är behöriga i. Kommunstyrelsen och dess enheter arbetar löpande med förbättringsarbete och har förtydligat sitt uppsiktsansvar. Samhällsbyggnadsnämnden har stärkt arbetet med markberedskap genom att inrätta en mark- och exploateringsansvarig och fortsätter arbetet med nära kontakt med företag, bland annat via lotsfunktion och regelbundna möten. Området visar även positiv trend i Svenskt Näringslivs ranking. Kompetensutveckling pågår, bland annat genom validering av köksbiträden till kockar. Socialnämnden ser fortsatt rekryteringsutmaningar och svårigheter att snabbt bemanna vikariat, särskilt i vård och omsorg, samtidigt som den arbetsföra befolkningen minskar. Kulturnämnden har stärkt dialogen med föreningslivet genom regelbundna besök, vilket gett bättre förståelse för behov och utmaningar.
I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.	◐	↗	Kommunstyrelsen arbetar för att stärka företagandet i Säters kommun genom att marknadsföra nyföretagarrådgivning och aktiviteter som Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna genomför på kommunernas uppdrag. För företag som vill utveckla sin verksamhet erbjuds LOTS-möten som också marknadsförs. Flera LOTS-möten har genomförts under året. Miljö- och byggnämnden har under året att lanserat en ny och uppdaterad hemsida för byggenheten, anpassad till förändringar i plan- och bygglagen. Samtidigt pågår arbetet med att förbättra miljöenhetens information. Nämnden deltar i LOTS-möten där företagsärenden hanteras samlat och medverkar vid behov i LRF-möten, företagsråd, företagsfrukostar och företagsbesök.
Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.	◐	↗	Kommunstyrelsens näringslivsenhet upplever att man har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet så som branschmöten, företagarråd, företagarfrukostar m.fl. Samt finns etablerad samverkan med företagarföreningen Företagarna Säter

			bland annat kring frukostmöten och företagarfest som arrangeras tillsammans. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för att utveckla busshållplatslägen, detta sker i dialog med Trafikverket och regionen kring infrastruktur. Fortsatt arbete för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande Svenskt näringslivs enkätundersökning avseende företagsklimat visar på en positiv trend.

Kopplad till Agenda 2030

Avstämning mål kommunala bolag

Ekonomiska mål Säterbostäder AB enligt ägardirektiv
Säterbostäder AB redovisar 2025 ett positivt resultat på 2,6 mkr (2,7 mkr). Bolagets direktavkastning uppgår till 5,6 % (6,2 %), där målet är lägst 3,5 %. Soliditeten uppgår till 21,7 % (21,0 %), där målet är minst 20 %.

Säters kommuns Fastighets AB redovisar ett negativt resultat på -0,1 mkr (-0,5 mkr) med en soliditet på 68,6 % (68,6 %).

Bolagskoncernen redovisar sammantaget ett positivt resultat på 2,4 mkr (2,1 mkr) med en soliditet på totalt 22,7 % (21,9 %).

Måluppföljning: Bolagskoncernen redovisar ett positivt resultat för året som överstiger budget för året. Utfall för soliditeten för bolagskoncernen är bättre än målet på 20% och målet uppnås för året. Målet för direktavkastning uppnås, där utfallet är högre än målet på 3,5%.

SÄTERS KOMMUN

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kommunen redovisar ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska det underskottet återställas och kompenseras med motsvarande överskott de närmaste tre åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Säters kommun har uppfyllt balanskravet tidigare år. Det finns därmed inget underskott att återställa från föregående år.

Årets resultat uppgår till 24,6 mkr och med återföring av orealiserade vinster med 11,7 mkr är årets resultat efter balanskravsjusteringar 12,9 mkr. Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponerades föregående år. Ingen avsättning görs till resultatreserv för året. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 12,9 mkr.

Justeringar görs sedan avseende VA-enhetens resultat, där en förlust skall läggas till resultatet och ett överskott skall återföras samt avkastning och tillskott från pensionsförvaltning läggs till. Uttag från pensionsförvaltningen är budgeterat med 11,3 mkr för 2025. Justerat resultat uppgår till 22,5 mkr.

BALANSKRAVSUTREDNING SÄTERS KOMMUN	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	**24 597**	**-19 649**	**9 060**	**12 321**	**17 019**	**14 600**
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-11 684	1 196	-1 700	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**12 913**	**-18 453**	**7 360**	**12 321**	**17 019**	**14 600**
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	-4 500	0	0
+ Användning av fria medel från resultatutjämningsreserv	0	10 436	0	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	**12 913**	**-8 017**	**7 360**	**7 821**	**17 019**	**14 600**
Synnerliga skäl	0	8 017				
= Balanskravsresultat att återställa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
-/+ VA-enhetens resultat	-390	-4 017	-543	947	-1 282	2 049
-/+ Avdrag avkastning från pensionsförvaltning	-1 283	-3 161	-3 131	13 725	1 918	-2 061
-/+ Tillskott från pensionsförvaltning	11 300	7 178	14 000	0	0	0
= Justerat resultat	**22 540**	**0**	**17 686**	**22 493**	**17 655**	**14 588**

Resultatreserver
Enligt tidigare lydelse av 11 kap. 14 § kommunallagen fick kommuner under vissa förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Under 2023 beslutade riksdagen att avveckla resultatutjämningsreserven, RUR, och att ersätta den med resultatreserven, RER.

Säters kommuns kvarvarande resultatutjämningsreserv disponerades år 2024 vid beslut om årsredovisning för 2024. Reglerna för den nya reserven, RER, blir lite friare då reserven kan användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel.

Säter kommun har inte gjort någon reservering till resultatreserven RER.

Negativt balanskravsresultat
Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

Väsentliga personalförhållanden

Antal medarbetare
Säters kommun har under 2025 haft 990 anställda, varav 906 tillsvidareanställda och 84 visstidsanställda med månadslön. Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning minskade med 7 till 906. Antalet medarbetare som fick timlön under året är 357 personer.

Säterbostäder AB har under 2025 haft 23 tillsvidareanställda och 1 tidsbegränsade anställning med månadslön.

Medelantal medarbetare	Säterbostäder		Säters kommun	
	2025	2024	2025	2024
Tillsvidare	22	24	906	913
Tidsbegränsat antal med månadslön	1	0	84	95
Totalt	**23**	**24**	**990**	**1 008**
Tidsbegränsat antal med månadslön, vikariat			35	37
Tidsbegränsat antal med månadslön AVA			0	1
Tidsbegränsat antal med månadslön SÄVA			39	41
Tidsbegränsat antal med månadslön övriga anställda			4	16
Timavlönade anställda	1		357	352

Medelåldern

Den totala medelåldern för personal i Säters kommun har mellan 2025 och 2024 ökat med 4 månader. Medelåldern för 2025 är 46,4 år och uppgick till 46,0 år för 2024.
För Säterbostäder AB är den totala medelåldern för bolagets anställda 52,3 år för 2025 och föregående år var den 54,3 år. Det är en minskning med 2 år i genomsnitt.

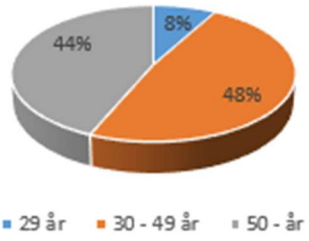
Åldersfördelning

Åldersfördelningen för kommunens medarbetare, kvinnor och män är 9% för åldersgruppen 29 år och yngre. Kvinnor och män mellan 30–49 år är den största åldersgruppen med 50% och gruppen över 50 år utgör också en betydande andel med 41%. Detta innebär att kommunen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov i 10 till 15 år framåt.

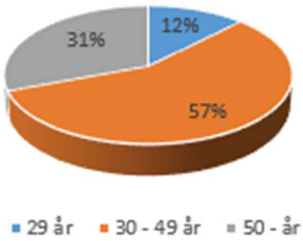
Åldersfördelningen för Säterbostäders medarbetare är 43% för 30–49 år och 57% för 50 år och äldre.

Åldersfördelning Säters kommun:

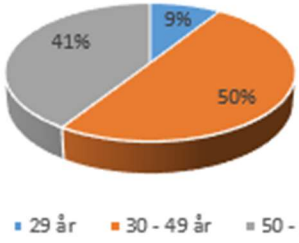
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

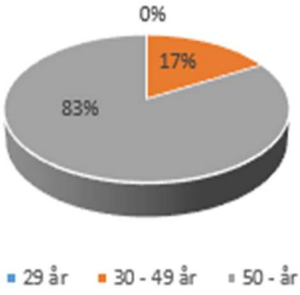

Åldersfördelning totalt

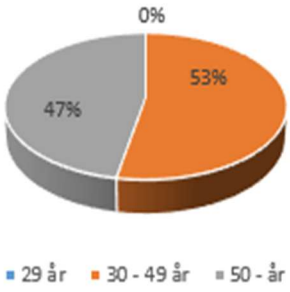

Åldersfördelning Säterbostäder:

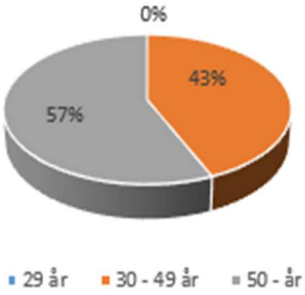
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

Åldersfördelning totalt

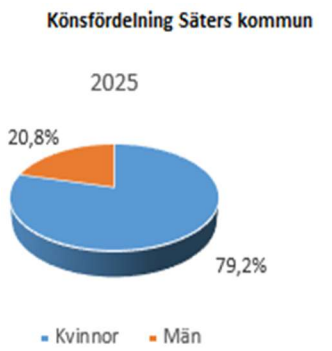

Könsfördelning

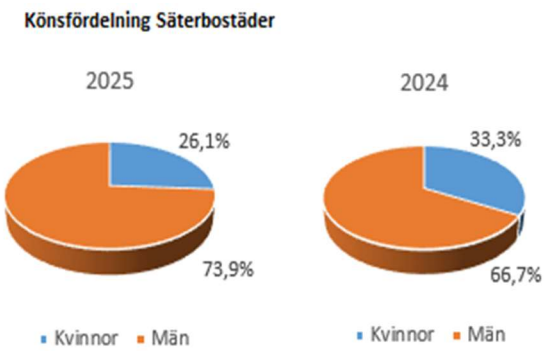
Könsfördelningen bland kommunens medarbetare med månadslön uppgick till 79,2 % kvinnor och 20,8% män under 2025. Andelen män ökade med 0,4 procentenheter medan andelen kvinnor minskade med 0,4 procentenheter jämfört med 2024. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor medan det motsatta gäller inom områden som Vatten/Renhållning, Gatuenhet och Fastighet.

För Säterbostäder AB bestod 26,1% av personalen av kvinnor och 73,9% män under 2025. Andelen kvinnor minskade medan andelen män ökade jämfört med föregående år.

Könsfördelning Säters kommun

Könsfördelning Säterbostäder

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Säterbostäder		Säters kommun	
	2025	2024	2025	2024
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,2%	4,8%	7,2%	7,4%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	61,2%	57,3%	37,4%	36,1%
Sjukfrånvaron för kvinnor	3,7%	3,2%	7,8%	7,8%
Sjukfrånvaron för män	4,6%	5,2%	4,7%	6,0%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0,0%	0,0%	7,9%	7,8%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	7,5%	2,1%	6,6%	6,7%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	2,3%	6,4%	7,7%	8,1%

Sjukfrånvaron bland kommunens månadsanställda medarbetare uppgick 2025 till 7,2 %, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2024. Männens sjukfrånvaro har under 2025 minskat med 1,3 procentenheter jämfört med 2024 medan kvinnornas sjukfrånvaro under samma period är oförändrad. Kvinnors sjukfrånvaro är 3,1 procentenheter högre än männens.
Den totala sjukfrånvaron för Säterbostäder under 2025 uppgick till 4,2 %, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter i jämförelse med 2024 års sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron för 2025 är fördelad i åldrarna 30–49 år med 7,5 % samt 50 år och äldre med 2,3%.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Tillgången på kompetenser är begränsad och antal sökande på vissa tjänster är lågt och ibland noll. Vissa områden är mer påverkade än andra och den demografiska strukturen är en utmaning för kommunens möjlighet till rekrytering. Kommunens rekryteringsutmaningar påverkas också mycket av vad som sker i närområdet.

Under året har personalenheten fortsatt haft fokus att stödja chefer genom fortsatta informationsinsatser och utbildningar. Nya arbetssätt krävs för att möta de förändrade utmaningarna.

Säterbostäder AB står inför flera strategiskt viktiga utmaningar de kommande åren. En central fråga är behovet av nyrekryteringar i takt med kommande pensionsavgångar, särskilt inom driftorganisationen där kompetensförsörjningen blir avgörande för att upprätthålla en hög driftsäkerhet och god service till hyresgästerna. Samtidigt är det en prioriterad utmaning att attrahera fler kvinnor till driftteknikerrollen för att skapa en mer jämn könsfördelning och stärka jämställdheten inom bolaget.

Sammantaget innebär detta att bolaget fortsatt behöver arbeta långsiktigt och proaktivt för att säkerställa rätt kompetens, hållbara arbetssätt och en attraktiv arbetsmiljö.

Förväntad utveckling

Säters kommun går in i en intensiv investeringsperiod de kommande åren. Standarden på kommunens fastigheter behöver generellt höjas framför allt på ventilation och brandskydd. På gatusidan behövs ombyggnader, förbättrad gatubelysning och nya gång- och cykelvägar. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras samt större investeringar inom skolor och verksamhetslokaler. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Prognosticerad demografi visar en åldrande befolkning med ökade behov inom äldreomsorgen.

Stora investeringsbehov ställer höga krav på planering och finansiering under de kommande åren.

Kommunen har fortsatt påverkats av omvärldsfaktorer och inför 2025 såg förutsättningarna till viss del bättre ut med kraftigt minskade pensionskostnaderna och längre räntenivåer. Tidigare års kostnadsökningar och stora underskott inom de största sektorerna under 2024 innebär att det fortfarande finns stora utmaningar för kommunens ekonomi. Både den Sociala sektorn och Barn- och utbildningssektorn gick in med en underfinansierad budget för 2025. Fortsatt arbete med effektiviseringar och besparingar av driftkostnaderna har gjorts under året och kommer att behöva fortsätta också under 2026 samt även omprioriteringar och framflyttning av investeringar kan komma att behöva göras. Kommunen har också fortsatt stora investeringsbehov de kommande åren som innebär ökad upplåning.

Från budget 2025 har kommunen en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar i stället för att fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”. Modellen tar hänsyn till förväntade intäkter och kommunens resultatnivå och ger en överblick hur intäkter, driftsbudget och investeringsbudget samt investeringsutrymme hänger ihop och ger ett nytt sätt att fördela resurserna med utgångspunkt i kommunens befolkning och den ambitionsnivå kommunen väljer.

SÄTERS KOMMUN

Resultaträkning

Resultaträkning		Kommunkoncern		Kommunen		
Tkr	Not	**Bokslut 2025**	**Bokslut 2024**	**Bokslut 2025**	**Bokslut 2024**	**Budget 2025**
Verksamhetens intäkter:	2	267 077	259 382	188 490	177 727	165 723
Verksamhetens kostnader	3	-1 029 151	-1 020 368	-976 270	-971 748	-955 035
Avskrivningar	4	-58 646	-63 791	-43 480	-40 347	-43 840
Verksamhetens nettokostnader		***-820 720***	***-826 340***	***-831 261***	***-834 368***	***-833 152***
Skatteintäkter	5	627 221	612 872	627 221	612 872	633 369
Generella statsbidrag	6	231 093	214 274	231 093	214 274	233 949
Verksamhetens resultat		***37 594***	***806***	***27 053***	***-7 222***	***34 166***
Finansiella intäkter	7	879	4 009	2 282	4 436	2 572
Finansiella kostnader	8	-24 459	-25 870	-17 705	-18 829	-22 000
Pensionsförvaltning	9	12 967	1 965	12 967	1 965	1 000
Resultat efter finansiella poster		***26 981***	***-19 090***	***24 597***	***-19 649***	***15 738***
Årets resultat		**26 981**	**-17 527**	**24 597**	**-19 649**	**15 738**

SÄTERS KOMMUN

Balansräkning

Balansräkning Tkr	Not	Kommunkoncern 2025	 2024	Kommun 2025	 2024
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	10	5 630	4 090	5 630	4 090
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	1 455 535	1 370 934	977 021	883 161
Maskiner och inventarier	12	33 869	35 266	31 193	33 924
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper och aktier	13	12 772	12 772	38 472	38 472
Långfristiga fordringar		360	401		
Summa anläggningstillgångar		***1 508 166***	***1 423 464***	***1 052 316***	***959 647***
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd och lager		988	966		
Expl mark och fastighetsförsäljning		7 354	5 918	7 354	5 918
Fordringar	14	110 113	108 836	116 615	116 312
Pensionsförvaltning	15	113 667	115 834	113 667	115 834
Kassa och bank	16	40 153	38 785	40 101	38 732
Summa omsättningstillgångar		***272 275***	***270 338***	***277 737***	***276 796***
Summa tillgångar		***1 780 441***	***1 693 802***	***1 330 052***	***1 236 442***
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17				
Eget kapital vid årets början		563 580	581 107	477 686	497 335
- Justering eget kapital		-6 352			
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv					10 436
Årets resultat		26 981	-17 527	24 597	-19 649
Eget kapital vid årets slut		584 209	563 580	502 283	477 686
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv					
Avsättningar					
Avsättningar långfristiga	18	29 984	28 807	15 279	14 214
Skulder					
Långfristiga skulder	19	915 502	918 567	632 602	556 452
Kortfristiga skulder	20	250 745	182 846	179 889	188 090
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		***1 780 441***	***1 693 800***	***1 330 052***	***1 236 442***
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens företag	21			342 900	354 900
Ställda säkerheter	22	15 684	15 684		
Övriga förpliktelser	23	7 998	8 468	7 998	8 468
Pensionsutfästelser inkl löneskatt	24	194 780	208 290	194 780	208 290

SÄTERS KOMMUN

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys		Kommunkoncern		Kommunen	
Tkr	Not	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		26 981	-17 527	24 597	-19 649
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	64 497	79 594	46 410	41 909
Övriga likviditetspåverkande poster	28	-662	-433	-662	-433
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**91 478**	**61 634**	**70 345**	**21 827**
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar		-1 277	4 149	-303	-1 801
Ökning (-)/ minskning (+) långfristiga fordringar		41	-49		
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning		2 167	12 035	2 167	12 035
Ökning (-)/ minskning (+) förråd och varulager		-22	152		
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter		-1 436	-941	-1 436	-941
Ökning (+)/ minskning (-) kortfristiga skulder		67 899	6 964	-8 201	20 880
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**158 850**	**83 944**	**62 572**	**52 000**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	29	-2 224	-4 035	-2 224	-4 035
Investering i materiella anläggningstillgångar	30	-152 193	-116 037	-135 128	-114 477
Inköp av finansiella anlägningstillgångar	31		-1 109		-1 109
Kassaflöde från investeringsverksameten		**-154 417**	**-121 181**	**-137 353**	**-119 621**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		80 000	50 315	80 000	65 000
Amortering av skuld		-12 020			
Minskning av långfristiga skulder		-71 045	-19 144	-3 850	-2 982
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-3 065**	**31 171**	**76 150**	**62 018**
Årets Kassaflöde		**1 368**	**-6 066**	**1 368**	**-5 604**
Likvida medel vid årets början		38 785	44 877	38 732	44 336
Likvida medel vid årets slut	16	40 153	38 785	40 101	38 732
Förändring		**1 368**	**-6 092**	**1 368**	**-5 604**

SÄTERS KOMMUN

Nothänvisningar

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Säterbostäder AB	100%
Säter Kommuns Fastighet AB	100%

Kapitalkostnader
Kommunen:
Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftsanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2025 är 2 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån. Aktivering av anläggningstillgångar sker i huvudsakligen där anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp (prisbasbeloppet 58,8 tkr år 2025) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år. Tillgångarnas livslängd utgår från investeringens nyttjandetid.

Bolagen:
I bolagen är avskrivningstiden för markanläggningar 20 år, 25–33 år för byggnader och 5–20 år för inventarier.

Personalomkostnadspålägg
Personalkostnadspålägg kostnadsförs i samband med bokföring av löner (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt).

Skatteintäkterna
Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 2. Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna transaktioner
Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, tex vid va- och renhållning. Kommunens interna transaktioner uppgår vid årets slut till 127,2 mkr. Kommunkoncernens interna poster är ca 18,8 mkr och består av främst av hyror och tjänster och va-renhållning.

Pensionerna
Periodisering av den individuella delen av pensionerna och löneskatten har skett med underlag från Skandias prognos 2025-12. Samma prognos har använts för avsättningar och ansvarsförbindelse. Se även förvaltningsberättelsen.
Jämförelsestörande poster
Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande post räknas poster som är sällan förekommande och överstiger 500 tkr.

Redovisningsprinciper sammanställd redovisning
Koncernredovisningen upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället elimineras. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen.

Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent. Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats. Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem.

Leasingavgifter
Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella förutom bilarna som klassificeras som finansiella. Bolagens leasingavtal klassas som operationella.

Pensionsmedelsförvaltning Pensionsmedlen värderas till marknadsvärde.

ORD OCH UTTRYCK
Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Finansieringsanalysen visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Finansieringsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

tkr = tusentals kronor
mkr = miljontals kronor

SÄTERS KOMMUN

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2025	2024	2025	2024
RESULTATRÄKNING				
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	11 341	16 879	11 342	11 547
Taxor och avgifter	70 861	71 738	77 830	77 699
Hyror och arrenden	93 753	89 458	13 504	13 032
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	73 007	63 400	73 007	63 400
Övriga bidrag	1 407	1 884	1 931	1 884
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	16 159	10 817	10 424	10 167
Realisationsvinster på materiella och imateriella tillgångar	550	5 205	452	
Summa verksamhetens intäkter	**267 077**	**259 382**	**188 490**	**177 727**
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	582 181	571 583	565 994	555 815
Pensionskostnader	56 056	67 389	55 026	66 302
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	15 176	5 662	5 995	5 406
Bränsle, energi och vatten	39 066	43 688	19 583	18 573
Köp av huvudverksamhet	164 920	146 769	143 697	137 177
Lokal- och markhyror	10 377	16 320	24 039	24 188
Övriga tjänster	41 772	39 797	41 773	42 270
Lämnade bidrag	23 607	23 472	23 635	23 535
Räkenskapsrevision	564	499	188	423
Övriga kostnader	93 673	106 754	95 139	98 482
Realisationsförluster och utrangeringar			1 203	
Bolagsskatt	1 760	-1 563		
Summa kommunens kostnader	**1 029 151**	**1 020 368**	**976 270**	**971 748**
Not nr 4 Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar:				
Avskrivning immateriella tillgångar	684	76	684	27
Avskrivning byggnader o tekniska anläggningar	52 584	57 417	37 584	34 230
Avskrivning maskiner och inventarier	5 377	6 297	5 212	6 089
Summa av- och nedskrivningar	**58 646**	**63 791**	**43 480**	**40 347**
Not 5 Skatteintäkter och generella statsbidrag				
Preliminär kommunalskatt	630 894	613 638	630 894	613 638
Preliminär slutavräkning innevarande år	-3 584	2 099	-3 584	2 099
Slutavräkningsdifferens föregående år	-90	-2 865	-90	-2 865
Summa skatteintäkter	**627 221**	**612 872**	**627 221**	**612 872**
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	159 309	147 386	159 309	147 386
Kommunal fastighetsavgift	42 020	40 752	42 020	40 752
Kostnadsutjämningsavgift		-3 714		-3 714
Kostnadsutjämningsbidrag	5 819		5 819	
Avgift för LSS-utjämningen	-5 819	-4 541	-5 819	-4 541
Regleringsbidrag	29 707	34 391	29 707	34 391
Övriga generella bidrag från staten	56		56	
Summa generella statsbidrag och utjämning	**231 093**	**214 274**	**231 093**	**214 274**
Not 7 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	825	1 522	574	1 048
Borgensavgift kommunens bolag			857	901
Aktieutdelning		1 119	797	1 119
Ersättn från kommunkontosystemet äldrebostäder		1 299		1 299
Övriga finansiella intäkter	54	69	54	69
Summa finansiella intäkter	**879**	**4 009**	**2 282**	**4 436**
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	24 412	24 566	17 658	17 658
Övrigt	47	1 304	47	1 170
Summa finansiella kostnader	**24 459**	**25 870**	**17 705**	**18 829**
Not 9 Kommunens pensionsförvaltning				
Pensionsförvaltningen avser framtida pensionsutbetalningar.	**12 967**	**1 965**	**12 967**	**1 965**
Se även ekonomisk översikt.				

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2025	2024	2025	2024
BALANSRÄKNING				
Not 10 Immateriella anläggningstillgångar				
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	6 181	2 146	6 171	2 136
Inköp	2 224	4 035	2 224	4 035
Utgående anskaffningsvärde	**8 405**	**6 181**	**8 396**	**6 171**
Ingående ack avskrivningar	-2 091	-2 054	-2 081	-2 054
Årets avskrivningar	-684	-37	-684	-27
Utgående ack avskrivningar	**-2 775**	**-2 091**	**-2 765**	**-2 081**
Utgående redovisat värde	**5 630**	**4 090**	**5 630**	**4 090**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			4 år	3 år
Not 11 Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	1 928 543	1 815 343	1 205 254	1 093 474
Inköp	148 071	113 200	132 646	111 780
Försäljningar och utrangeringar	-2 556		-1 203	
Rättelse av fel	-8 000			
Utgående anskaffningsvärde	**2 066 058**	**1 928 543**	**1 336 697**	**1 205 254**
- varav pågående investeringar	73 374	68 600	72 004	66 986
Ingående ack avskrivningar	**-557 610**	**-500 218**	**-322 094**	**-287 864**
Försäljningar och utrangeringar	898			
Årets avskrivningar	-53 812	-57 392	-37 584	-34 230
Utgående ack. avskrivningar	**-610 524**	**-557 610**	**-359 678**	**-322 094**
Utgående redovisat värde	**1 455 535**	**1 370 934**	**977 021**	**883 161**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			33 år	32 år
Not 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	117 282	114 445	112 058	109 361
Inköp	5 054	2 837	3 414	2 697
Försäljningar och utrangeringar	-734			
Överföringar	-932		-932	
Utgående anskaffningsvärde	**120 670**	**117 282**	**114 540**	**112 058**
- varav pågående investeringar				
Ingående ack avskrivningar	**-82 017**	**-75 656**	**-78 133**	**-72 044**
Försäljningaar och utrangeringar	593			
Årets avskrivningar	-5 377	-6 361	-5 212	-6 089
Utgående ack. avskrivningar	**-86 801**	**-82 017**	**-83 345**	**-78 133**
Utgående redovisat värde	**33 869**	**35 266**	**31 193**	**33 924**
Därav finansiell leasing	7 844	8 777	7 844	8 777
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			16 år	13 år
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, aktier och bostadsrätter				
Aktier Säterbostäder AB			19 000	19 000
Aktieägartillskott Säterbostäder			6 700	6 700
Falun Borlänge-regionen AB	38	38	38	38
Andelskapital Kommuninvest	12 421	12 421	12 421	12 421
Utveckling i Dalarna Holding AB	220	220	220	220
Inera AB	43	43	43	43
Övriga aktier och andelar	51	51	51	51
Summa	**12 772**	**12 772**	**38 472**	**38 472**
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	6 052	6 798	14 671	17 491
Fordran kommunal fastighetsavgift	51 309	47 306	51 309	47 306
Kommunalskattefordringar	15 320	15 320	15 320	8 095
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	1 091	1 091	1 091	
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	24 233	21 764	24 233	21 764
Övriga kortfristiga fordringar	12 107	16 557	9 991	21 656
	110 113	**108 836**	**116 615**	**116 312**

SÄTERS KOMMUN

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
BALANSRÄKNING				
Not 15 Pensionsförvaltning				
Upplupna ränteintäkter		937		937
Aktier och andelar	101 500		101 500	
Värdereglering verkligt värde aktier och andelar	11 684		11 684	
Obligationer, förlagsbevis mm		80 000		80 000
Värdereglering verkligt värde obligationer		847		847
Kassa kapitalförvaltning	483	34 050	483	34 050
Summa	**113 667**	**115 834**	**113 667**	**115 834**
Not 16 Kassa och bank				
Kassa, bank	1 172	1 059	1 120	1 006
Koncernkonto	38 981	37 725	38 981	37 725
Summa	**40 153**	**38 785**	**40 101**	**38 732**
Koncernkonto:				
Limit ej utnyttjad	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*
Behållning koncernkonto	38 981	37 725	38 981	37 725
varav				
Säters kommun	32 324	24 691	32 324	24 691
Säterbostäder AB	7 324	14 059	7 324	14 059
Säters Kommuns Fastighets AB	-668	-1 025	-668	-1 025
	38 981	**37 725**	**38 981**	**37 725**
Not 17 Eget kapital				
Ingående eget kapital	563 580	581 754	477 686	497 335
Rättelse av fel	-6 352			
- Utdelning 2023		-647		
- Varav Social investeringsfond			*583*	*583*
- Varav Säterdalen			*500*	*500*
- Varav Integration			*763*	*763*
Årets resultat	26 982	-17 527	24 597	-19 649
Summa eget kapital	**584 209**	**563 580**	**502 283**	**477 686**
Anläggningskapital	562 680	476 088	404 434	388 980
Rörelsekapital	21 530	87 492	97 848	88 706
Summa eget kapital	**584 209**	**563 580**	**502 283**	**477 686**
Not 18 Avsättningar långfristiga				
Ingående avsättning	9 081	8 172	9 081	8 172
Varav		0		
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	272	1 036	*272*	*1 036*
Övrigt	839	326	*839*	*326*
Pensionsutbetalningar	-662	-433	-662	-433
Intjänad särskild avtalspension	272	-20	272	-20
Förändring av löneskatt	208		208	
Summa avsatt till pensioner	**10 010**	**9 081**	**10 010**	**9 081**
Avsättning för förtroendevalda	4 240	4 132	4 240	4 132
Löneskatt	1 029	1 002	1 029	1 002
	5 269	**5 134**	**5 269**	**5 134**
Summa visstids- och garantipensioner	**5 269**	**5 134**	**5 269**	**5 134**
Summa avsättning till pensioner	**15 279**	**14 214**	**15 279**	**14 214**
Aktualiseringsgrad			99%	99%
Avsättning för skatter				
Redovisat vid årets början	14 593	16 163		
Rättelse av fel	-1 648			
Förändring av uppskjuten skatt	1 760	-1 570		
Summa avsättning för skatter	**14 705**	**14 593**		
Summa avsättningar långfristiga	**29 984**	**28 807**		
Not 19 Långfristiga skulder				
Lån i banker/kreditinstitut	902 900	902 115	620 000	540 000
Anslutningsavgifter långfristig del	10 088	10 986	10 088	10 986
Övriga långfristiga skulder	2 515	5 466	2 515	5 466
Summa	**915 502**	**918 567**	**632 602**	**556 452**
Genomsnittlig räntebindningstid			1,77 år	1,77 år
Genomsnittlig ränta			3,61%	3,61%
- Återstående antal år (vägt medel)			14 år	14 år

SÄTERS KOMMUN

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2025	2024	2025	2024
BALANSRÄKNING				
Not 20 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	79 663	18 259	13 493	18 259
Leverantörsskulder	48 271	68 683	56 741	61 692
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	9 584	8 344	8 682	8 344
Övriga kortfristiga skulder		709		709
Upplupna personalkostnader	53 219		51 047	51 229
Upplupna pensionskostnader	28 931		28 931	32 593
Kommunalskatteskulder	3 644		3 644	
Förutbetalda riktade statsbidrag	1 489		1 489	
Moms- och punktskatter	2 003		1 531	1 765
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23 942	86 851	14 331	13 498
Summa Kortfristiga skulder	**250 745**	**182 846**	**179 889**	**188 090**
Not 21 Borgens- och andra förpliktelser mot kommunens företag				
Kommunen:				
Säterbostäder AB			340 500	352 500
Säters Kommuns Fastighets AB			2 400	2 400
Summa			**342 900**	**354 900**
Not 22 Ställda säkerheter				
Säterbostäder, ställda säkerheter	**15 684**	**15 684**		
Not 23 Övriga förpliktelser				
Kommunen:				
Kommunen för Säters Golfklubb	6 122	6 222	6 122	6 222
Kommunen för Säters IF Fotboll	814	984	814	984
Kommunen för Gustafs GOIF	1 063	1 263	1 063	1 263
	7 998	**8 468**	**7 998**	**8 468**
Not 24 Pensionsutfästelser enligt avtal				
Pensionsutfästelser netto enl Skandia	156 752	167 624	156 752	167 624
Löneskatt 24,26 %	38 028	40 666	38 028	40 666
	194 780	**208 290**	**194 780**	**208 290**
Ansvarsförbindelsen, specifikation:				
Ingående avsättning	167 624	164 374	167 624	164 374
Gamla utbetalningar	-12 304	-12 143	-12 304	-12 143
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	5 735	13 970	5 735	13 970
Övrigt (post som kan bero på bl a ändrad samordning, dödsfall under året och på att personer aktualiserats.)	-4 409	1 423	-4 409	1 423
Utgående avsättning	**156 646**	**167 624**	**156 646**	**167 624**
Ingående löneskatt	40 666	39 901	40 666	39 901
Förändring av löneskatt	-2 532	764	-2 532	764
	38 134	**40 666**	**38 134**	**40 666**
	194 780	**208 290**	**194 780**	**208 290**
varav				
Ansvarsförbindelse för förtroendevalda	1 316	1 753	1 316	1 753
Löneskatt	319	425	319	425
Summa	**1 635**	**2 178**	**1 635**	**2 178**
Summa ansvarsförbindelse inkl löneskatt	**194 780**	**208 290**	**194 780**	**208 290**
Not 25 Leasingavgifter				
Finansiella leasingavtal				
Minimileasingavgifter förfaller enligt följande				
Inom ett år	5 280	2 264	5 280	3 311
Senare än ett år men inom fem år	2 515	3 981	2 515	5 466
Senare än fem år				
Summa	**7 795**	**6 245**	**7 795**	**8 777**

SÄTERS KOMMUN

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2025	2024	2025	2024
Not 26 Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	376	519	188	345
Förtroendevalda	81	78	81	78
Total kostnad för räkenskapsrevision	**457**	**597**	**269**	**423**
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	676	359	676	359
Förtroende valda	301	544	301	544
Total kostnad för övrig revision	**977**	**903**	**977**	**903**
Total kostnad för revision	**1 434**	**1 500**	**1 245**	**1 327**
KASSAFLÖDESANALYS				
Not 27 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	58 646	63 791	43 480	40 347
Utrangeringar	2 932		1 203	
Nedskrivningar		269		
Avsättning för pensioner, se balansräkning not 18	1 727	1 562	1 727	1 562
Balansjusteringar - eget kapital		-648		
Övrigt	1 192	14 594		
Summa	**64 497**	**79 568**	**46 410**	**41 909**
Not 28 Övriga ej likviditetspåverkande poster				
Utbetalning av avsättning av pensioner	-662	-433	-662	-433
Not 29 Investering i immateriella anläggningstillgångar				
Årets investeringar	2 224	4 035	2 224	
Summa	**2 224**	**4 035**	**2 224**	
Not 30 Investering i materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark	148 071	116 037	132 646	111 780
Inventarier, inköp	4 122		2 482	2 697
Pågående investeringar				
Summa	**152 193**	**116 037**	**135 128**	**114 477**
Not 31 Inköp av finansiella tillgångar				
Andelskapital Kommuninvest		1 109		1 109
Summa		**1 109**		**1 109**

Not 32 Koncerninterna förhållanden

	Ägd andel	Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen					797
Säterbostäder AB	100%			797	
Säters Kommun Fastighets AB	100%				

	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor o borgensavg		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		6 971	18 689			869		342 900	
Säterbostäder AB	100%	18 689	6 971				851		340 500
Säters Kommun Fastighets AB	100%						18		2 400

SÄTERS KOMMUN

Nyckeltal

NYCKELTAL

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Antal invånare 31 dec	**11 222**	**11 223**	**11 243**	**11 271**	**11 242**	**11 161**
Kommunen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	14,8%	15,0%	17,8%	15,1%	16,6%	25,0%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,9%	3,8%	4,6%	1,3%	0,7%	8,2%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	37,8%	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	23,1%	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	62,2%	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	76,9%	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	73 763	67 607	60 013	47 609	35 662	37 296
Långfristig skuld/ invånare	56 372	49 581	43 977	32 138	22 303	23 494
Eget kapital/invånare, kr	44 759	42 563	44 235	43 321	42 337	41 121
Tillgångar/invånare, kr	118 522	110 170	104 248	90 930	77 999	78 417

	2024	2024	2023	2022	2021	2020
Kommunkoncernen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	13,9%	13,9%	16,6%	14,2%	15,7%	23,6%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,6%	3,5%	4,3%	1,2%	0,8%	7,8%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	33,0%	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	22,1%	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	67,0%	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	77,9%	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	106 744	100 706	95 736	79 385	66 851	68 011
Långfristig skuld/ invånare	88 935	83 147	78 929	62 455	52 405	52 576
Eget kapital/invånare, kr	52 625	50 217	51 744	50 325	49 027	46 969
Tillgångar/invånare, kr	159 369	150 922	147 480	129 710	115 877	114 980

Skattesats:						
Säterbygden 2010 fr o m (Säter föregående år)	35,85	35,51	35,50	35,50	35,50	35,50
varav:						
Landstinget	11,99	11,64	11,63	11,63	11,63	11,63
Kommunen	22,31	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Säterbygden fr o m 2010 (Säters församling föregående år)*	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55

** begravningsavgift ingår med 0,28%*

Driftsredovisning

Belopp i tkr

Driftsredovisning 2025: Utfall jämfört med budget

Säters kommun

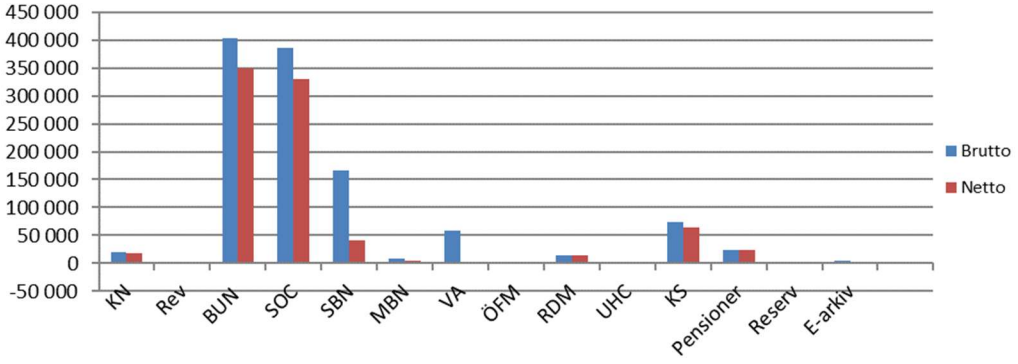
+ = överskott
- = underskott

Driftsredovisning per nämnd tkr	Intäkter Utfall 2025	Intäkter Budget 2025	Kostnader Utfall 2025	Kostnader Budget 2025	Netto 2025	Budgetavvikelse 2025 Intäkter	Kostnader	Netto
Kulturnämnden (KN)	1 202	1 033	19 377	19 583	18 175	169	206	375
Revisionen (Rev)			1 145	1 200	1 145	0	55	55
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	52 803	43 300	402 998	384 135	350 195	9 503	-18 863	-9 360
Socialnämnden (SOC)	57 103	42 944	386 357	375 657	329 254	14 159	-10 700	3 459
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	125 842	124 880	167 296	171 663	41 454	961	4 368	5 329
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 915	3 455	7 953	8 468	5 038	-540	515	-25
VA-renhållning (VA)	60 145	62 427	58 532	62 427	-1 613	-2 281	3 894	1 613
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	1 090	1 096	1 090	0	6	6
Räddningtjänst (RDM)	0	0	14 595	14 800	14 595	0	205	205
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	1 205	1 259	1 205	0	54	54
Kommunstyrelsen (KS)	9 745	8 974	74 643	76 127	64 899	771	1 484	2 254
Pensioner	0	0	23 966	17 240	23 966	0	-6 726	-6 726
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	0	2 010	0	0	2 010	2 010
E-arkiv	4 179	4 587	4 179	4 587	0	-408	408	0
Summa verksamheternas nettokostnader	**313 935**	**291 599**	**1 163 337**	**1 140 251**	**849 403**	**22 335**	**-23 086**	**-751**
Justeras: Poster som ej är hänförbara till Verksamhetens intäkter & kostnader	-125 445	-125 876	-187 067	-185 215	-18 142			
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	**188 490**	**165 723**	**976 270**	**955 036**	**831 261**			
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:								
Avskrivningar			-43 480	-43 840				
Interna poster	-127 155	-125 876	-127 155	-125 876				
Finansiella kostnader, internränta			-17 551	-17 832				
Finans, upplupna kostnader	1 710	0	1 121	2 333				
Summa	**-125 445**	**-125 876**	**-187 066**	**-185 215**				

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 22,3 mkr högre än budget och kostnaderna har varit totalt 23,1 mkr högre än budget, dvs en nettoavvikelse på -0,8 mkr. Driftredovisningen inkluderar de interna posterna medan resultaträkningen exkluderar dem. De interna posterna för år 2025 uppgår till 127,2 mkr. Kostnaderna enligt resultaträkningen innehåller centrala justeringsposter som inte kan fördelas ut till de olika sektorerna. Bokningar inom finans, dvs poster som ej är hänförbara till verksamhetens intäkter & kostnader, tas inte med i verksamheternas nettokostnader.

Tabell: Utfall kostnader 2025, brutto- och nettoredovisat per nämnd/styrelse

Kommentarer
Verksamhetens nettokostnader för helår 2025 uppgår till 849,4 mkr vilket är 0,8 mkr högre än budget, dvs ett underskott på totalt -0,8 mkr redovisas. Kostnaderna är 2,8 mkr högre än budget men minskas med reserven för oförutsedda kostnader på 2,0 mkr.

Överskott redovisas för helår 2025 för Socialnämnden på +3,5 mkr, SBN skattefinansierat på +5,3 mkr och VA/Återvinning på +1,6 mkr, varav +1,2 mkr avser Återvinning och +0,4 mkr avser VA.
Kommunstyrelsesektorn redovisar ett överskott på 2,3 mkr och Kulturnämnden ett överskott på +0,4 mkr.
Underskott redovisas för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr och Miljö- och byggnämnden redovisar ett mindre underskott på -25 tkr. Utfall för pensioner för 2025 utgör ett underskott på -6,7 mkr.
Prognosen för övriga verksamheter har under året varit i linje med budget. Totalt för år 2025 redovisar övriga verksamheter mindre överskott med +205 tkr för Räddningstjänsten Dalamitt, +6 tkr för Överförmyndare i samverkan, +54 tkr för Upphandlingscenter samt +55 tkr för Kommunrevisionen.

Åtgärder för budget i balans under 2025:
Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott för helår 2025 har tagit fram åtgärdsplaner för budget i balans 2025.

Socialnämnden: Det är positivt att se att Socialnämnden har gått från ett prognostiserat underskott till en budget i balans samt dessutom redovisar ett överskott på 3,5 mkr för helår 2025. I prognosen per februari hade nämnden ett prognostiserat underskott på -2,1 mkr som minskade till -1,3 mkr i prognosen per mars samt minskade ytterligare i prognosen per april till att vara linje med budget. Efterföljande prognoser under året har fortsatt varit en i budget i balans. Stort arbete med effektiviseringar och åtgärder har gjorts under tidigare år och som har fortsatt under 2025. Det har beslutats om förändringar/åtgärder på sammanlagt 7,4 mkr som består av följande:

- Statsbidrag, nya socialtjänstlagen 1 100 tkr
- Återbäring hjälpmedel, HSL-teamet 300 tkr
- Färre i långvarigt försörjningsstöd 450 tkr
- Externt vårdköp Säbo, hemtagning 1 000 tkr
- Ej ersätta frånvaro till fullo, Säbo 475 tkr
- Externa vårdköp, LSS, hemtagning 1 000 tkr
- Extern LSS-bostad, prissänkt 1 500 tkr (från 24 300 kr/dygn till 19 250 kr)
- Vakanshållning av tjänst LSS, 50 % 400 tkr
- Personlig assistans 350 tkr
- Lokalhyra Siggebo 550 tkr
- Vakant tjänst, Hemtjänsten 275 tkr

Barn- och utbildningsnämnden: Underskott redovisas för helår 2025 för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr. Genom underskott år 2024 gick nämnden in i 2025 med en underfinansierad budget där stora åtgärder krävdes för att nå ett nollresultat. Under året har en utredning genomförts främst i de verksamheter där differenserna är stora i jämförelse med prislappsmodellen, vilket främst var inom gymnasie- och vuxenutbildning, Sfi samt Integration. Åtgärder och anpassningar har vidtagits under året och ytterligare åtgärder planeras under 2026 för att nå en budget i balans. Rektorer/chefer har i uppdrag att spara i personalbudgetar och återhållsamhet gäller för alla verksamheter för inköp och personalplanering. Handlingsplaner finns för budget i balans 2026.

Miljö- och byggnämnden: Utfall helår 2025 för Miljö- och byggnämnden landade på ett mindre underskott på -25 tkr. Underskott prognoserades per augusti på -200 tkr som var oförändrat per september. I prognos per oktober ökade underskottet till -300 tkr som sedan minskade per november till -100 tkr.

Driftsredovisning 2025: Utfall jämfört med föregående år

Driftsredovisning per nämnd tkr	Intäkter Utfall 2025	Intäkter Utfall 2024	Kostnader Utfall 2025	Kostnader Utfall 2024	Netto 2025	Netto 2024
Kulturnämnden (KN)	1 202	1 248	19 377	18 816	18 175	17 568
Revisionen (Rev)			1 145	794	1 145	794
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	52 803	46 940	402 998	398 316	350 195	351 376
Socialnämnden (SOC)	57 103	53 179	386 357	385 181	329 254	332 002
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	125 842	120 271	167 296	162 000	41 454	41 729
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 915	3 672	7 953	9 002	5 038	5 330
VA- renhållning (VA)	60 145	59 016	58 532	53 397	-1 613	-5 618
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	1 090	902	1 090	902
Räddningtjänst (RDM)	0	0	14 595	14 477	14 595	14 478
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	1 205	1 213	1 205	1 213
Kommunstyrelsen (KS)	9 745	11 154	74 643	76 146	64 899	64 993
Pensioner	0	0	23 966	22 420	23 966	22 420
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	0	258	0	258
E-arkiv	4 179	3 742	4 179	3 742	0	0
Summa verksamheternas nettokostnader	**313 935**	**299 223**	**1 163 337**	**1 146 665**	**849 403**	**847 443**
Justeras: Poster som ej är hänförbara till Verksamhetens intäkter & kostnader	-125 445	-121 496	-187 067	-174 917	-18 142	-13 074
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	**188 490**	**177 727**	**976 270**	**971 748**	**831 261**	**834 368**
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:						
Avskrivningar			-43 480	-40 347		
Interna poster	-127 155	-121 601	-127 155	-121 601		
Finansiella kostnader, internränta			-17 551	-16 022		
Finans, upplupna kostnader	1 710	105	1 121	3 054		
Summa	**-125 445**	**-121 496**	**-187 066**	**-174 917**		

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 14,7 mkr högre än föregående år och kostnaderna är 16,7 mkr högre än föregående år, dvs en ökning av verksamheternas nettokostnader med 2,0 mkr jämfört med föregående år.

SÄTERS KOMMUN

Investeringssammandrag

Belopp i tkr

INVESTERINGSREDOVISNING 2025

Investeringar Säters kommun per nämnd/sektor

Investeringsredovisning utfall per 2025 Tkr	Utfall investeringsutgifter		Budget 2025	Budget-avvikelse
Sektor/nämnd	**2025**	**2024**	**2025**	**2025**
Miljö- och byggnämnden	2 224		2 000	-224
Kulturnämnd	328	96	2 650	2 322
Samhällsbyggnadsnämnden	53 957	63 203	69 390	15 433
varav				
Fastighetsenheten	*17 230*	*34 614*	*27 255*	10 025
Gatukontor	*35 880*	*28 268*	*41 235*	5 355
Lokalservice	*76*	*48*	*100*	24
Kostenheten	*925*	*273*	*800*	-125
Barn-och utbildningsnämnden	467	1 538	2 000	1 533
Socialnämnden	524	1 350	500	-24
Kommunstyrelsen	2 172	1 278	13 200	11 028
VA-enheten	80 047	54 098	120 558	40 511
Summa verksamheternas investeringar	**139 719**	**121 563**	**210 298**	**70 579**
- Varav exploatering mark	-1 436	-941		
- Finansiell leasing	-932	-2 110		
+ Finansiell leasing				
+ Finansiella anläggningstillgångar		1 109		
- Utrangering anläggning	-1 203			
Summa investeringar	**136 150**	**119 622**		
Investering i immateriella anläggningstillgångar	2 224	4 035		
Investering i materiella anläggningstillgångar	134 857	116 587		
Investering i finansiella anläggningstillgångar		1 109		
Finansiell leasing	-932	-2 110		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**136 150**	**119 622**		

Kommentar:
Årets investeringar för Säters kommun uppgår till 139,9 mkr (2024, 121,6 mkr) och utgör 67% av årsbudget.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 158,1 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2024 med 52,2 mkr. Total budget 2025 inklusive överförda medel uppgår till 210,3 mkr. Omföring av budget inom Samhällsbyggnadsnämnden har gjorts med omföring av 700 tkr från Gatuenhet till Kostenhet.

SÄTERS KOMMUN

Investeringsredovisning Säters kommun per nämnd/sektor per projekt

Investeringsredovisning per projekt	Sedan projektets start			Varav årets investeringar		
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	**Total budget**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**
Miljö- och byggnämnd	**2 000**	**2 228**	**-228**	**2 000**	**2 224**	**-224**
- Varav: ärendehanteringssystem Miljö o Bygg	*2 000*	*2 228*	*-228*	*2 000*	*2 224*	*-224*
Kulturnämnd	**250**	**96**	**154**	**250**	**310**	**-60**
- Varav: konstinköp	*250*	*96*	*154*	*100*	*178*	*-78*
Samhällsbyggnadsnämnd	**63 272**	**56 310**	**6 962**	**54 990**	**39 687**	***15 303***
- Varav: Gruvplan etapp 1	*29 159*	*29 145*	*14*	*17 886*	*17 872*	*14*
- Varav: Gruvplan etapp Skatepark - Gul etapp	*3 385*	*3 398*	*-14*	*2 231*	*2 245*	*-14*
- Varav: Infrastruktur genomfart/järnväg Säter- uppgång Salutorget	4 500	5 365	*-865*	1 818	2 683	*-865*
Barn- och utbildningsnämnd	**2 000**	**1 538**	**462**	**2 000**	**467**	***1 533***
- Varav: Inventarier BUN	2 000	467	*1 533*	2 000	467	*1 533*
Socialnämnden	**500**	**524**	**-24**	**500**	**524**	**-24**
- Varav: Inventarier	500	524	*-24*	500	524	*-24*
Kommunstyelsen	**5 700**	**1 278**	**4 422**	**5 700**	**2 172**	**3 528**
- Varav: Digitalisering	200	314	*-114*	1 000	314	*686*
- Varav: Digitala verktyg	300	81	*219*	300	81	*219*
VA-enheten	**26 000**	**22 936**	**3 064**	**14 575**	**10 510**	**4 065**
- Varav: Forts. utveckling Ulvsjön	10 000	10 116	*-116*	158	273	*-115*
- Varav: Hemsorterat	10 000	9 490	*510*	9 361	8 541	*820*
- Varav: Åtgärder ÅVC	5 000	2 797	*2 203*	3 689	1 454	*2 235*
Summa färdigställda projekt:	**99 722**	**84 910**	**14 812**	**80 015**	**55 894**	**24 121**
PÅGÅENDE PROJEKT	**Total budget**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**
Kulturnämnd	**2 400**	**0**	***2 400***	**2 400**	**18**	**2 382**
- Varav: Projekteringskostnader kvarteret Bikupan	1 400	0	1 400	1 400	18	1 382
- Varav: Åsgårdarna, modern besöksanläggning	500	0	500	500	0	500
Samhällsbyggnadsnämnd	**24 800**	**14 270**	***10 530***	**14 400**	**14 270**	**130**
- Varav: Klockarskolan takbyte	8 000	3 533	*4 467*	7 994	3 527	4 467
- Varav: Morbyvägen (åtgärder kopplat till samtida infart)	2 500	3 169	*-669*	1 171	1 798	-627
- Varav: Präst Källa	2 800	2 674	*126*	2 736	2 610	*126*
- Varav: Programhandling för skola i centrala Säter	0	2 249	*-2 249*	0	2 249	*-2 249*
Kommunstyrelsen	**7 500**	**0**	**7 500**	**7 500**	**0**	**7 500**
- Varav: Programhandling för skola i centrala Säter	*5 000*	*0*	*5 000*	*5 000*	*0*	*5 000*
- Varav projekt förskola i Siggebo	*2 500*	*0*	*2 500*	*2 500*	*0*	*2 500*
VA-enheten	**208 637**	**172 191**	**36 446**	**105 983**	**69 537**	***36 446***
- Varav: Ledningsrenovering	*51 000*	*51 567*	*-567*	*11 956*	*12 137*	*-181*
- Varav: Borlängeledningen	*55 000*	*31 141*	*23 859*	*46 411*	*22 947*	*23 464*
- Varav: Uggelbo 2	*12 000*	*11 396*	*604*	*6 422*	*5 803*	*619*
- Varav: Sammankoppling Bispbergshyttan - Kyrkbyn	*28 000*	*22 522*	*5 478*	*18 243*	*13 089*	*5 154*
Summa pågående projekt:	**243 337**	**186 461**	**56 876**	**130 283**	**83 825**	**46 458**
Summa verksamheternas investeringar	**343 059**	**271 371**	***71 688***	**210 298**	**139 719**	**70 579**
- Exploatering mark					-1 436	
- Finansiell leasing					-932	
- Utrangering anläggning					-1 203	
Summa investeringar anläggningstillgångar					**136 150**	

SÄTERS KOMMUN

VA-verksamhet: Resultat- och Balansräkning

RESULTATRÄKNING VA-ENHETEN 2025 (tkr)	Not	2025	2024	2023
Verksamhetens intäkter	1	38 773	38 586	33 644
Jämförelsestörande intäkt				
Verksamhetens kostnader	2	-29 101	-27 813	-27 670
Avskrivningar	3	-6 961	-5 358	-4 852
Nedskrivningar				
Sidoordnad verksamhet	4	1 075	1 075	1 075
Verksamhetens nettokostnader		**3 786**	**6 491**	**2 197**
Finansiella kostnader	5	-3 397	-2 473	-1 284
Resultat för e o poster		**390**	**4 017**	**914**
Årets resultat		**390**	**4 017**	**914**

BALANSRÄKNING (tkr)				
TILLGÅNGAR	Not	**2025**	**2024**	**2023**
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	237 313	174 212	127 388
maskiner och inventarier	7			
Summa anläggningstillgångar		**237 313**	**174 212**	**127 388**
Omsättningstillgångar:	8			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 715	2 662	105
Kundfordringar		2 149	1 401	1 942
Summa omsättningstillgångar		**5 864**	**4 063**	**2 047**
SUMMA TILLGÅNGAR		**243 177**	**178 275**	**129 435**
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	9			
Ingående eget kapital		1 976	-2 041	-2 584
Resultat		390	4 017	543
Summa eget kapital		**2 366**	**1 976**	**-2 041**
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	10	227 896	162 727	115 572
Investeringsfond				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	11	10 087	10 986	11 272
Kortfristiga skulder				
Uppluppna kostnader och förutbetalda intäkter	8	86	266	1 961
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	12	889	889	869
Leverantörskulder	13	1 853	1 431	1 802
Summa skulder		**240 811**	**176 299**	**131 476**
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		**243 177**	**178 275**	**129 435**

SÄTERS KOMMUN

NOTHÄNVISNINGAR VA-ENHETEN 2025

RESULTATRÄKNING (tkr)

	2025	2024	2023
Not 1: Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	14	5	3
Taxor och avgifter	38 670	38 432	32 587
Bidrag	0	0	1 047
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	89	149	7
Summa verksamhetens intäkter	**38 773**	**38 586**	**33 644**
Not 2: Verksamhetens kostnader			
Löner och sociala avgifter	-6 737	-7 503	-6 809
Pensionskostnader	-490	-831	-648
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-3 183	-2 894	-3 153
Bränsle, energi och vatten	-3 297	-3 202	-4 534
Köp av huvudverksamhet	-84	-362	-252
Lokal- och markhyror	-302	-294	-287
Övriga tjänster	-3 853	-1 955	-2 307
Övriga kostnader	-11 155	-10 772	-9 680
Summa verksamhetens kostnader	**-29 101**	**-27 813**	**-27 670**
Not 3: Av- och nedskrivningar			
Avskrivning mark, byggnader och tekniska anläggningar	-6 961	-5 358	-4 852
Avskrivning maskiner och inventarier	0	0	0
Summa av- och nedskrivningar	**-6 961**	**-5 358**	**-4 852**
Not 4: Sidoordnad verksamhet			
Intäkter enskilda avlopp	2 357	2 481	2 571
Driftskostnad	-1 282	-1 406	-1 496
Summa Sidoordnad verksamhet	**1 075**	**1 075**	**1 075**
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntor Externa	-1	-3	-2
Kommuninterna räntor	-3 422	-2 499	-1 652
Summa finansiella kosntader	**-3 423**	**-2 502**	**-1 654**

BALANSRÄKNING (tkr)

	2025	2024	2023
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Not 6: Mark, byggnader, tekniska anläggningar			
Ingående bokfört värde	174 212	127 388	112 324
Årets avskrivningar	-6 961	-5 396	-4 852
Investeringar	70 062	52 220	19 916
Summa bokfört värde	**237 313**	**174 212**	**127 388**
Not 7: Maskiner och inventarier			
Ingående bokfört värde	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0
Investeringar	0	0	0
Summa bokfört värde	**0**	**0**	**0**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Not 8: Kortfristiga fordringar			
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	3 715	2 662	105
Kundfordringar	2 149	1 401	1 942
Summa kortfristiga fordringar	**5 864**	**4 063**	**2 047**

SÄTERS KOMMUN

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

Not 9: Eget kapital

Första gången Säters kommun särskild balansräkningsenhet för VA-verksamheten 2006-01-01 redovisades det egna kapitalet till 0 kr.

	2025	2024	2023
Tidigare års resultat 2006-2013	-1 098	-1 098	-1 098
Resultat 2014	-219	-219	-219
Resultat 2015	490	490	490
Resultat 2016	590	590	590
Resultat 2017	512	512	512
Resultat 2018	-1 982	-1 982	-1 982
Resultat 2019	835	835	835
Resultat 2020	-2 049	-2 049	-2 049
Resultat 2021	1 282	1 282	1 282
Resultat 2022	-945	-945	-945
Resultat 2023	543	543	543
Resultat 2024	4 017	4 017	
Årets resultat	390		
	2 366	**1 976**	**-2 041**

Från och med årsredovisning 2010 tillämpas RKR:s rekomendation nr 18. I årsredovisningen för 2019 redovisas ett överskott på 835 tkr som läggs till Eget kapital. Det ackumulerade egna kapitalet visar ett underskott på - 872 tkr. År 2012 infördes en ny taxa med förändrad konstruktion och 2019 genomfördes en höjning av taxan.

Not 10: Långfristiga skulder	2025	2024	2023
Lån av kommunen	164 795	115 865	100 508
Amortering	-6 961	-5 358	-4 852
Nya lån	70 062	52 220	19 916
Summa lån av kommunen	**227 896**	**162 727**	**115 572**

Not 11: Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter Resultatbokförs med 5% över 20år	**Anläggnings avgifter**	**Överf. till konto 2421 kortfristig skuld**	**Saldo konto 2391**	**Saldo konto 2391**
2006	893	45	581	-1518
2007	355	18	249	-622
2008	280	14	210	-504
2009	180	9	144	-333
2010	697	35	592	-1324
2011	237	12	81	-330
2012	501	25	294	-820
2013	276	14	77	-367
2014	543	27	290	-860
2015	1785	89	1607	-3481
2016	1174	59	1116	-2349
2017	1050	53	652	-1755
2018	3254	163	2692	-6109
2019	996	50	385	-1431
2020	562	28	-78	-512
2021	195	10	-453	248
2022	882	44	188	-1114
2023	3514	176	2645	-6335
2024	603	20	-286	-337
2025			-899	899
	17 977	**889**	**10 087**	**-29 852**

Not 12: Kortfristiga skulder	2025	2024	2023
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	889	869	693
Intäktsbokfört under året	-889	-869	-693
Överf. från lånfristig skuld	889	889	869
Summa:	**889**	**889**	**869**

Not 13: Leverantörskulder	2025	2024	2023
Leverantörskulder	1 853	1 431	1 802

SÄTERS KOMMUN

Kommunens bolag

Säterbostäder AB

Resultaträkning (mkr)	Uftall 2025	Budget 2025	Differens utfall/ budget
Nettoomsättning	103,5	103,2	0,3
Driftskostnader	-65,2	-68,1	2,9
Underhållskostnader	-9,2	-8,6	-0,6
Fastighetsskatt	-1,3	-1,3	0,0
Övriga rörelsekostnader	-0,4	0,0	-0,4
Driftnetto	**27,4**	**25,2**	**2,2**
Avskrivningar	-15,0	-14,8	-0,2
Räntekostnader (netto)	-8,1	-8,2	0,1
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	**4,3**	**2,2**	**2,1**
Bokslutsdispositioner	0,1		
Skatt på årets resultat	-1,8		
Årets resultat	**2,6**		

Säters kommuns Fastighets AB

Resultaträkning (mkr)	Uftall 2025	Budget 2025	Differens utfall/ budget
Nettoomsättning	2,7	2,5	0,1
Driftskostnader	-2,6	-2,3	-0,3
	0,1	**0,3**	**-0,1**
Avskrivningar	-0,1	-0,1	0,0
Räntekostnader (netto)	-0,1	-0,1	0,0
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	**-0,1**	**0,0**	**-0,1**
Bokslutsdispositioner	0,1		
Skatt på årets resultat	0,0		
Årets resultat	**-0,1**		

Större koncerninterna mellanhavanden (mkr)

Kommunens intäkter

Specifikation	Säterbostäder	Fastighetsbolaget	Summa
Konsumtionsavgifter va/renhållning mm	7,0	0,0	7,0
	7,0	**0,0**	**7,0**

Kommunens kostnader

Specifikation	Säterbostäder	Fastighetsbolaget	
Hyror	13,4	0,0	13,4
Motorvärmare/Carport	0,3	0,0	0,3
Värme	0,1	0,0	0,1
Tjänsteköp och liknande	5,0	0,0	5,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0
	18,8	**0,0**	**18,8**

Säterbostäder AB

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Omsättning, Mkr	103,5	106,2
Resultat före e.o. poster	4,3	1,1
Resultat e. bokslutsdisp. och skatt	2,6	2,7
Nettoinvesteringar, Mkr	14,7	2,7
Soliditet, %	21,7	21,0
Årsarbetare	23,1	24,6

Årets resultat

Resultat efter finansiella poster uppgår till 4,3 Mkr.

Årets verksamhet

Under 2025 har verksamheten präglats av flera viktiga händelser. Under hösten genomfördes ett VD-byte, där ny VD tillträdde för att leda bolaget vidare i utvecklingen. Året har i övrigt präglats av ett aktivt förvaltningsarbete med flera större underhållsprojekt. Dessa insatser har stärkt fastigheternas skick och bidragit till långsiktig hållbarhet i beståndet.

En viktig del av årets arbete har varit att fortsatt uppdatera våra styrsystem för att optimera drift och energieffektivitet. Genom att samla in och analysera data kan vi arbeta mer proaktivt med fastighetsdriften och skapa bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar förvaltning.

Även om 2025 till stor del varit ett förvaltande år har vi parallellt arbetat vidare med planering av framtida projekt.

På driftområdet har året präglats av ett skifte i ledningen, då rollerna som driftchef och förvaltare under en period upprätthölls av tillförordnade tjänster. Dessa förändringar har genomförts på ett kontrollerat sätt och med fokus på att säkerställa kontinuitet i den dagliga verksamheten.

Trots de organisatoriska förändringarna har verksamheten bedrivits enligt plan. Driften har upprätthållits utan större störningar och det löpande arbetet har fortgått med fokus på kvalitet, tillgänglighet och en stabil leverans till kunder och hyresgäster.

Ägardirektiv

Kommunfullmäktige fastställde 2024-11-28 ett nytt ägardirektiv för Bolaget. Ägardirektivet innefattar Ägaruppdrag, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, social inriktning, ekologisk inriktning, samordning med koncern, informationsskyldighet, samt specifikt direktiv om att tillskapa eller via andra aktörer bidra till att det i genomsnitt uppförs 30 lägenheter per år företrädelsevis hyresrätter, trygghetsbostäder och LSS-boenden. Fokus ska vara på prisvärda lägenheter för bland annat ungdomar, äldre och sociala ändamål. De ekonomiska målen innefattar direktavkastning ska vara lägst 3,5% och bolaget skall ha en långsiktig soliditet på minst 20%, vilket vi uppfyller 2025.

Investeringsplan

Investeringsplan för perioden 2026 - 2030 antogs av styrelsen i slutet av året. Investeringarna uppgår totalt till 184 Mkr.

Investeringsplanen innefattar fortsatta investeringar i underhåll och energieffektiviseringar av befintligt fastighetsbestånd.

Säters kommuns Fastighets AB

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Omsättning, Mkr	2,7	2,4
Resultat före e.o. poster	0,0	-0,4
Resultat e. bokslutsdisp. o skatt	-0,1	-0,5
Nettoinvesteringar, Mkr	0,0	0,1
Soliditet, %	68,6	68,6

Året resultat

Resultatet efter finansiella poster uppgår till -0,1 Mkr.

Framtiden

Bolagets uppgift är att producera och sälja fjärrvärme. Anläggningarna är lokaliserade till Mora och Storhaga i Gustafs. Leverans säkerställs till Säterbostäders och kommunens fastigheter samt till Isoflex AB.

SÄTERS KOMMUN

Investeringsredovisning

Säterbostäder AB

Projektsammanställning jan-dec 2025

Projektnr	Projekt (T)	Aktiveras
202501	Dörrbyte Trädgårdsgatan 3	329 483
232312	Skedvigården sprinkler	5 816 061
232502	Enbackagården ventilation avd A	293 739
252301	Trastgränd, ombyggnad ventilation	622 669
252405	Enbackagården konvertering pelletspanna	217 476
252406	Gustaf Adolfsvägen 9, renovering av 4 st hissar	2 357 768
272403	STYR-åtgärder - omläggning till Webbport	878 525
272501	Trastgränd 1, takbyte	1 118 236
272505	Fönsterbyte Gustaf Adolfsvägen 5, 7	3 097 023
Total		**14 730 980**

SÄTERS KOMMUN

Utlåtande från kommunens revisorer

Miljöbokslut 2025

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Miljöbokslut 2025		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
	2026	

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 4

2 Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning 5

3 Säter kommuns arbetssätt 8

4 Miljömålen 8

4.1 Generationsmålet 8
4.2 Begränsad klimatpåverkan 9
4.3 Frisk luft 17
4.4 Bara naturlig försurning 18
4.5 Giftfri miljö 18
4.6 Skyddade ozonskikt 19
4.7 Säker strålmiljö 20
4.8 Ingen övergödning 20
4.9 Levande sjöar och vattendrag 22
4.10 Grundvatten av god kvalitet 23
4.11 Myllrande våtmarker 24
4.12 Levande skogar 25
4.13 Ett rikt odlingslandskap 25
4.14 Storslagen fjällmiljö 29
4.15 God bebyggd miljö 29
4.16 Ett rikt växt- och djurliv 30

5 Områden för framtida insatser 31

6 Social hållbarhet 31

6.1 Det tidiga livets villkor - Målområde 1 32
6.2 Kunskaper, kompetenser och utbildning - Målområde 2 32
6.3 Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö - Målområde 3 33
6.4 Inkomster och försörjningsmöjligheter - Målområde 4 34
6.5 Boende och närmiljö – Målområde 5 34
6.6 Levnadsvanor – Målområde 6 35
6.7 Kontroll, inflytande och delaktighet – Målområde 7 36
6.8 En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård – Målområde 8 36

SÄTERS KOMMUN

1 Inledning

Miljöbokslutet är ett komplement till kommunens årsredovisning där nuvarande status för måluppfyllnad till Sveriges miljömål följs upp. Som grund för miljöarbetet finns FN:s internationella hållbarhetsmål Agenda 2030. De mål som i första hand rör miljöfrågorna i Agenda 2030 är dessa:

Sveriges miljömål utgår från målen i Agenda 2030 och beskriver vilka utmaningar som finns på den nationella nivån när det gäller miljöfrågorna. Sveriges 16 miljömål är dessa:

 Generationsmålet

 Begränsad klimatpåverkan

 Frisk luft

 Bara naturlig försurning

 Giftfri miljö

 Skyddande ozonskikt

 Säker strålmiljö

 Ingen övergödning

 Levande sjöar och vattendrag

 Grundvatten av god kvalitet

 Myllrande våtmarker

 Levande skogar

 Ett rikt odlingslandskap

 Storslagen fjällmiljö

 God bebyggd miljö

 Ett rikt växt- och djurliv

Varje år gör alla länsstyrelser en miljömålsuppföljning som visar länens status mot de 16 miljömålen. Uppföljningen i detta miljöbokslut utgår från Länsstyrelsen i Dalarnas

regionala miljömålsuppföljning[1]. I de fall där Säters egna förutsättningar är kända är de beskrivna. Ett urval av relevanta indikatorer från bl.a. Kolada har använts till berörda mål. Kolada är en databas med statistik som görs av Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, i samarbete med staten och Sveriges kommuner och regioner, SKR. Eftersom miljöfrågorna är sammankopplade med sociala aspekter på många vis så redovisas även vissa nyckeltal som kopplas till det folkhälsopolitiska ramverket i kapitel 6, Social hållbarhet.

2 Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning

Nedan är sammanfattning av miljötillståndet i Dalarna i den regionala årliga uppföljningen av miljömålen Dalarnas län 2025:

Tolv miljökvalitetsmål bedöms på regional nivå i Dalarnas län och inget av dessa kommer nås till år 2030 med befintliga styrmedel och resurser

För Grundvatten av god kvalitet ändrades bedömningen 2024 jämfört med föregående år. Från att målet var nära att nås till att det inte går att nå, samt från neutral utveckling till oklar.

För två av miljömålen, Frisk luft och God bebyggd miljö, bedöms utvecklingen i miljön som positiv, för fyra bedöms den vara neutral och för fem bedöms den som negativ.

För fyra av de fem miljömål med en negativ utvecklingstrend finns en tydlig koppling till markanvändning och dess negativa påverkan på ekosystem och biologisk mångfald.

Takten i samhällsomställningen behöver öka för att Generationsmålet ska uppnås.

Flera försurade vatten återhämtar sig och kalkningen har kunnat minskas i delar av länet. Minskande anslag leder till att kalkning behövt avslutas för sjöar och vattendrag med fortsatt behov av kalkning.

Luftkvaliteten i Dalarna förbättras.

Dalarnas grundvatten håller en god kvalitet men för vissa grundvattenförekomster finns det en risk att de ej når god kemisk status till 2027. Återhämtningstiden för

[1] Regional årlig uppföljning (RÅU) 2025 Dalarnas län:. https://www.rus.se/wp-content/uploads/Dalarna-Regional-arlig-uppfoljning-av-miljomalsarbetet-RAU-2025.pdf

övergödda vatten är lång och ännu märks inga tydliga förbättringar i miljön. Flertalet vattendragsrestaureringar pågår men åtgärdsbehovet är stort.

För flera av miljömålen är klimatförändring ett av de stora hoten. Klimatförändringen har och kommer att få än mer betydande konsekvenser för såväl samhällsstrukturer som naturmiljöer. Negativa effekter av ett förändrat klimat så som värmeböljor, torka, extrema skyfall, översvämning, ras, skred och erosion och skogsbränder kommer innebära en omfattande utmaning för samhället.

För de alpina miljöerna är klimatförändringarna det största hotet på global skala, något som även syns i de svenska fjällen. Klimatförändringen kommer att fortsätta påverka fjällens ekosystem och det krävs samhällsförändringar på lokal, regional och framför allt nationell och global nivå för att lösa problemen som den globala uppvärmningen orsakar i fjällen. Det märks också en tendens till att barmarkssäsongen blir längre vilket medför längre perioder med vandrare och ett ökat markslitage.

Arbetet med utsläppsminskningar kopplat till klimatarbetet behöver intensifieras under de kommande åren för att länet ska ligga i fas med den långsiktiga omställningen.

Även om halterna av förbjudna ämnen i miljön sjunker så släpps tillåtna miljöfarliga ämnen ut i miljön. Trots att utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning så behövs ytterligare insatser för att nå målet om en giftfri miljö.

Våtmarksrestaureringar och återvätning av skogsmark har senaste åren ökat men kunskapen om vad som finns kvar av kulturhistoriska lämningar kopplade till våtmarker behöver kompletteras.

Trots positiva insatser minskar hävden av ängs- och betesmarker. Ekonomiskt stöd för att bevara natur- och kulturmiljövärden och ett livskraftigt jordbruk behövs.

Medvetenhet om hållbar samhällsplanering ökar och goda insatser görs där kontinuerlig samverkan mellan regional och lokal nivå fortsätter att utvecklas.

I Dalafjällen är exploateringstakten hög och den biologiska mångfalden hotas till följd av att organismernas livsmiljöer kan skadas. Effekter av klimatförändringar kan ses i den svenska fjällvärlden och dessa kommer även fortsatt att påverka fjällens ekosystem.

SÄTERS KOMMUN

Tabellen nedan visar Länsstyrelsen i Dalarnas bedömning av respektive miljömål. Bedömning mot år 2030 med befintliga styrmedel och resurser. Bedömningarna i tabellen är oförändrad jämfört med uppföljningen förra året.

Miljömål	**Målbedömning Dalarna**	**Trend Dalarna**
1. Generationsmålet	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
2. Begränsad klimatpåverkan	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
3. Frisk luft	Uppnås ej	Positiv
4. Bara naturlig försurning	Uppnås ej	Oförändrad
5. Giftfri miljö	Uppnås ej	Negativ
6. Skyddande ozonskikt	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
7. Säker strålmiljö	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
8. Ingen övergödning	Uppnås ej	Oförändrad
9. Levande sjöar och vattendrag	Uppnås ej	Oförändrad
10. Grundvatten av god kvalitet	Uppnås ej	Oklar
11. Myllrande våtmarker	Uppnås ej	Oförändrad
12. Levande skogar	Uppnås ej	Negativ
13. Ett rikt odlingslandskap	Uppnås ej	Negativ
14. Storslagen fjällmiljö	Uppnås ej	Negativ
15. God bebyggd miljö	Uppnås ej	Positiv
16. Ett rikt växt- och djurliv	Uppnås ej	Negativ

3 Säter kommuns arbetssätt

Säter kommuns arbete mot att uppfylla miljömålen sker i varje enhet, men även i flera olika samarbeten och nätverk med andra kommuner, myndigheter och organisationer. T.ex. Kostnätverket, Dala VA, Dala Avfall, Miljöstrategigrupp med UHC, Miljöstrategiskt nätverk med Länsstyrelsen, Mitt Miljösamverkan, Allmännyttans klimatinitiativ, Energiintelligent Dalarna och Biodriv Mitt, m.fl.

Säters kommuns strategiska mål som berör miljöfrågorna är framför allt ”Hållbar framtid” och ”Omsorgsfull boendeutveckling”.

Interna styrdokument som berör miljöfrågorna är bl.a. Miljö- och klimatpolicy, Mark- och skogspolicy, Fordonspolicy, Kretsloppsplan, VA-plan, Dagvattenstrategi, Strategi för hållbart byggande, Kostpolicy och Plan för giftfria förskolor.

Säters kommun beslutade under 2025 en Miljö- och klimatpolicy som slår fast att alla nämnder och kommunala bolag ska verka för följande färdriktningar:

- **Att minskningstakten av koldioxidutsläpp i Säters geografiska område sker i enlighet med koldioxidbudgeten, som år 2025 är minst 17 procent minskning per år.**

- **Att koldioxidutsläpp som orsakas pga. konsumtion minskar i motsvarande takt, trots att det inte visas i koldioxidbudgeten för Säters geografiska område.**

- **Att nå Sveriges miljömål som alla påverkar naturen och klimatet på olika sätt, direkt och/eller indirekt. Åtgärder för följande miljömål prioriteras:**
    - **Begränsad klimatpåverkan**
    - **Grundvatten av god kvalitet**
    - **God bebyggd miljö**

4 Miljömålen

4.1 Generationsmålet

Generationsmålet är ett övergripande mål för den svenska miljöpolitiken. Det är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället.

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2025:

Åtgärdsarbetet i Dalarna bedrivs i bred samverkan mellan kommuner, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Genom tillsyn, rådgivning och stöd minskas miljöpåverkan, men den biologiska

mångfalden är hotad och naturens värden kräver betydligt starkare insatser. Strategier för energi, klimat och livsmedel finns, men omställningstakten måste öka och samordningen mellan länsstyrelsen och kommunerna stärkas. Klimatklivet, våtmarkssatsningen, landsbygdsstöd samt LONA- och LOVA-bidrag ger resultat, men frivillighet gör att åtgärder inte alltid sker där behoven är som störst. Samtidigt saknas resurser för arbetet med biologisk mångfald, liksom för inventeringar och övervakning som är avgörande för uppföljning. Minskade medel till miljöövervakning och kalkning försvårar arbetet mot försurning och gifter. Restaurering av våtmarker, vatten och kulturmiljöer ökar, men fjällmiljöer och arter fortsätter att pressas av klimatförändringar.

4.2 Begränsad klimatpåverkan

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2025:

Energiintelligent Dalarna samordnar genomförandet av länets energi- och klimatstrategi inom sju sektorer och leds av Dalarnas energi-, klimat- och innovationsråd. Strategins mål är fossilfri energianvändning, netto noll-utsläpp 2045 och effektivisering med 50 % till 2030. Industrin och transportsektorn är centrala för minskning av växthusgaser, men även konsumtionsbaserade utsläpp måste hanteras. Tydliga nationella styrmedel och regionalt stöd krävs för att accelerera omställningen.

Säters koldioxidbudget

Fortsätter utsläppen i Säters geografiska område på samma sätt som de senaste åren bidrar inte Säter i tillräcklig grad till att nå målet i Parisavtalet eller Sveriges klimatmål. Säters koldioxidbudget[2] visar att utsläppen av koldioxid behöver minska med 20 % per år för att inte överskrida Säters proportionerliga del av Parisavtalet. Förra året var samma värde 17 % och 2024 var samma värde 13 %. Om mer koldioxid släpps ut än vad koldioxidbudgeten medger behöver det kompenseras med ännu högre minskningstakt kommande år. I februari 2026 återstår 127 208 ton av den mängd koldioxid som Säter maximalt kan släppa ut och samtidigt ta vårt proportionerliga ansvar för att hålla temperaturökningen under 1,5 °C. Förra året återstod 160 ton och 2024 återstod 250 000 ton. Vårt sätt att leva idag innebär att vi förbrukar en fjärdedel av den kvarvarande mängden varje år. Om fyra år är Säters andel av världens kvarvarande koldioxidutsläpp förbrukad, om vi fortsätter att leva på samma vis som idag. För ett år sedan visade samma beräkning att fem år återstod, 2024 hade vi sju år kvar.

[2] Heggestad, A., Persson, E. Wallin, E. (Januari / 2024). Koldioxidbudget *Säters kommun januari 2024*. Rapport. Klimatsekretariatet.

Bild 1 är ett urklipp från Koldioxidbudgeten[3] och visar hur många ton koldioxid som har släppts ut från Säter. Den ljusa delen till vänster visar hur mycket som har släppts ut mellan år 2000 och 2025. Den mörka delen till höger visar den mängd koldioxid som Säter har kvar att släppa ut i kvarvarande budget. År 2045 ska Sverige vara koldioxidneutrala och därför måste kurvan vända mot noll, med en minskningstakt på 20 % per år.

Utsläppen i bild 1 och bild 2 ska inte tolkas som utsläpp på grund av konsumtion, eftersom tillverkning och transporter kan ske utanför Säters kommun och de utsläppen hamnar då i ett annat geografiskt område. Den största delen av varor som konsumeras i Säters kommun tillverkas och transporteras i andra geografiska områden och syns därför inte i Säters koldioxidbudget. Detsamma gäller för resor som sker utanför Säters kommun. Koldioxidbudgeten och tillhörande rapport finns tillgänglig på Säters kommuns hemsida.

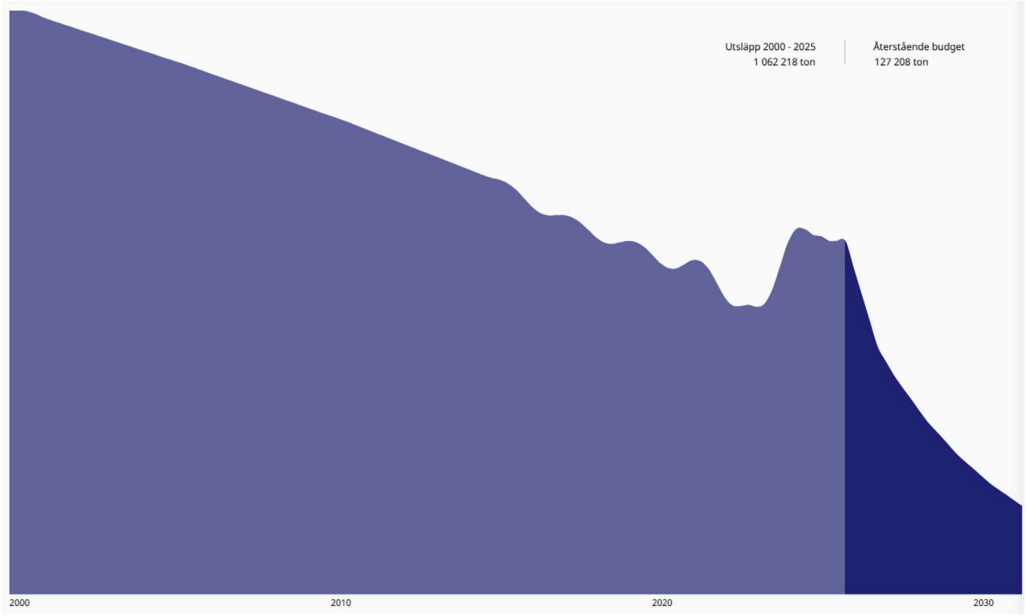

Bild 1.
Historiska och framtida utsläpp av koldioxid mellan år 2000 och 2031 i Säters kommuns geografiska område. Högra mörka sidan visar minskningen som krävs för att klara Parisavtalet.
Uppgift från Koldioxidbudget Säter kommun, februari 2026.

Bild 2 visar att inrikes transporter står för den största andelen av utsläpp av koldioxid från Säters kommuns geografiska område. Den källan har ökat markant de senaste åren. Mer än ¾ av koldioxidutsläppen i Säter kommer från inrikes transporter. Arbetsmaskiner står för den näst största källan och har också ökat, dock inte lika mycket. Avfallet som skapas i Säters kommun behandlas i andra kommuner och därför syns inte koldioxidutsläppen från dessa behandlingar i Säters koldioxidbudget. Jordbrukets bidrag till koldioxidutsläpp ingår till stor del i posten arbetsmaskiner. Jordbruken släpper även ut en stor mängd metangas som också bidrar till

[3] Klimatsekretariatets Koldioxidbudget i ClimateVisualizer. https://www.climatevisualizer.com/sater

uppvärmningen av klimatet men det syns inte i bild 2 eftersom det diagrammet bara visar koldioxid.

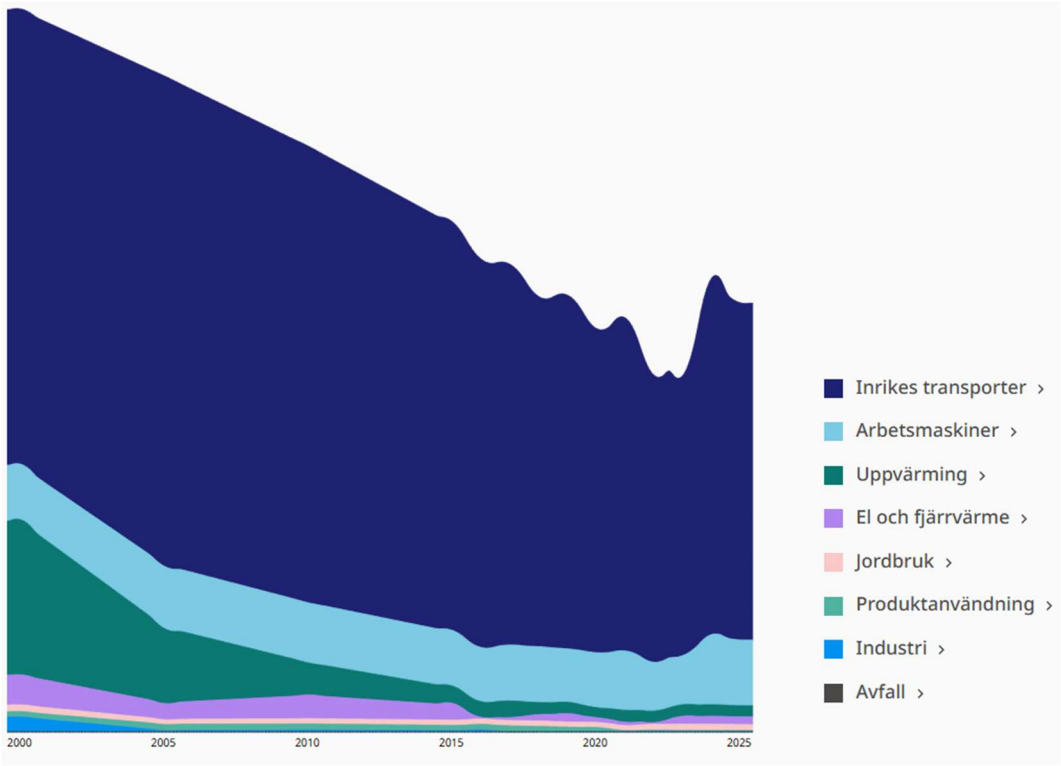

Bild 2.
Fördelning av utsläpp av koldioxid mellan olika utsläppskällor år 2026.
Uppgift från Koldioxidbudget Säter 2026.

Fordon

Bilar som är registrerade i Säters geografiska område körs mycket i jämförelse med andra kommuner i landet. Säter är jämfört med övriga kommuner bland de 25% med längst körsträcka. Den genomsnittliga körsträckan hos Säters bilar ökade med 21 mil mellan år 2023-2024.

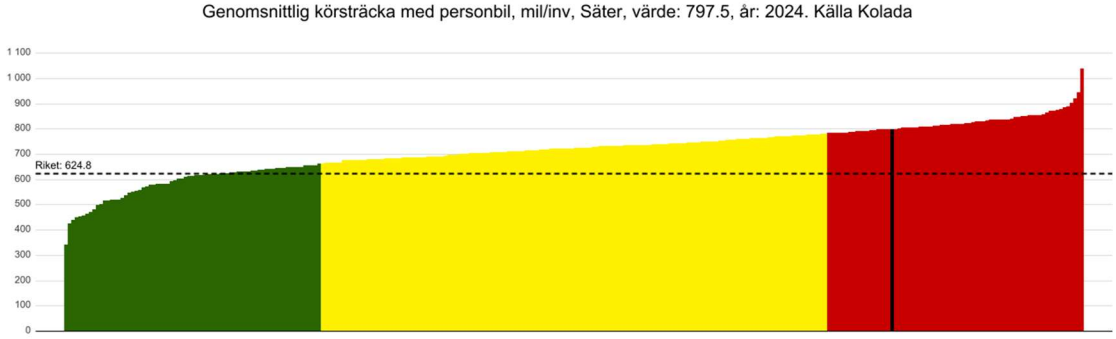

Bild 4.
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv. Jämförelse med övriga kommuner.
Uppgift från Kolada.

Under pandemin förändrades våra resvanor och i diagrammet i bild 5 syns att de nya resvanorna till viss del består även efter pandemin. En förklaring kan vara möjligheten att arbeta och hålla möten digitalt på distans. Dock syns en svagt ökande trend av resandet med personbil.

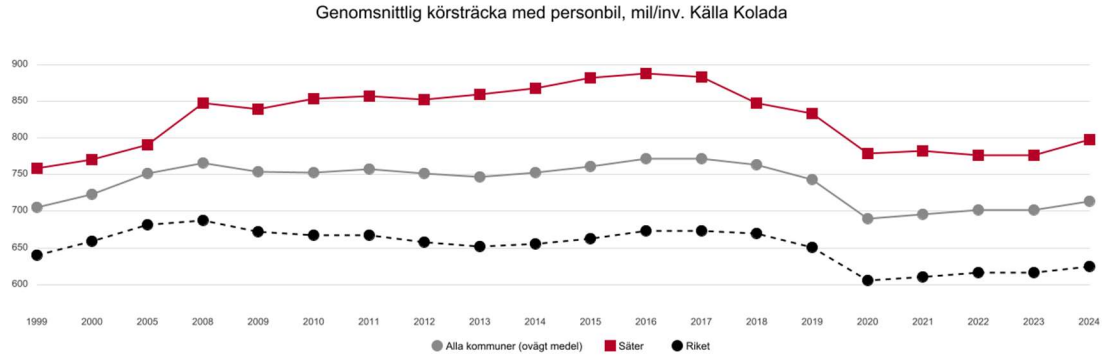

Bild 5.
Genomsnittlig körsträcka för personbilar registrerade i geografiska området. Registrerade av såväl fysiska som juridiska personer. Säger inget om i vilket geografiska område bilen har kört.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Oavsett bränsletyp så är relativt många bilar registrerade i Säters kommun i förhållande till antalet människor som bor i kommunen, bild 5. Trenden är ganska oförändrad sedan år 2013.

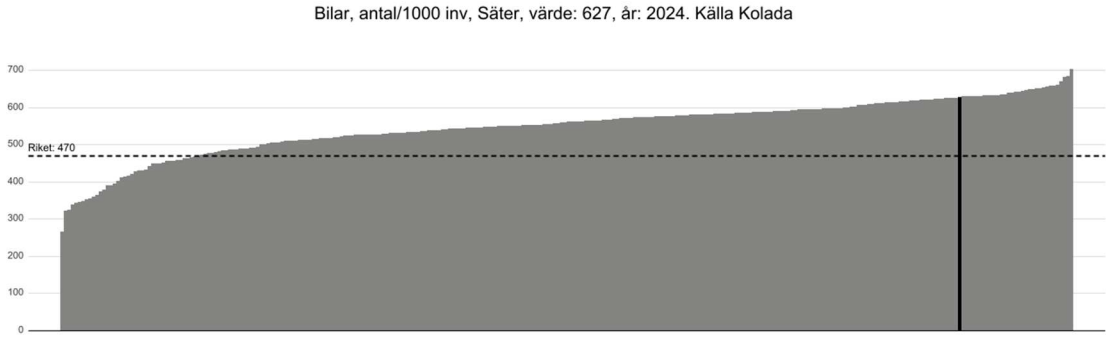

Bild 6.
Antal personbilar, oavsett bränsletyp, per 1000 invånare i trafik. Jämförelse med övriga kommuner.
Uppgift från Kolada.

Konsumtion

Konsumtion och avfall är också en betydande del av klimatavtrycket och är viktigt att minska trots att det inte syns i koldioxidbudgeten. De produkter som köps behöver återanvändas och återvinnas så långt det är möjligt. Grafen i bild 6 visar andelen avfall som har samlats in för materialåtervinning inkl. matavfall för biologisk behandling. Senaste tidens åtgärder för ökad materialåtervinning har gett positivt resultat, dock återstår ca 57 % avfall som går till förbränning. En stor del av avfallet som eldas upp skulle i stället kunna materialåtervinnas, mycket är dessutom förpackningar som ska sorteras ut och omhändertas av producenterna.

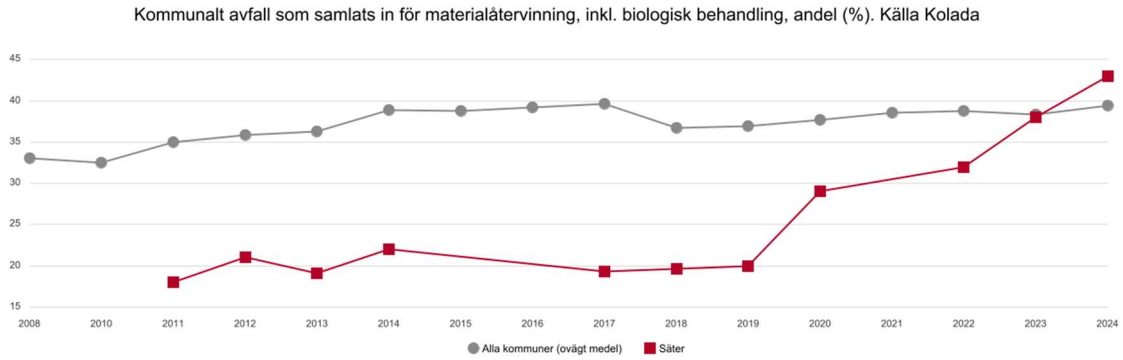

Bild 7.
Andel avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. matavfall för biologisk behandling.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Säters kommunorganisation

Fordon

I kommunkoncernens fordonspolicy står att senast 2025 skulle samtliga fordon vara möjliga att köra på fossilfria bränslen och senast 2030 ska alla fossila bränslen vara utfasade. Trots det är det endast 45 % av kommunkoncernens fordon som uppfyller kraven på fossiloberoende enligt bild 8. Några fordon tankas med HVO 100 utan att det är markerat som godkänt av tillverkare. Ett relativt stort antal fordon har även upphandlats där man har valt att frångå fordonspolicyn, det är fordon som tankas med bensin som inte går att ersätta med HVO 100.

Fordonspolicyn säger också att utvecklingen av teknik och drivmedel ska följas så att användning av fossila bränslen kan upphöra så snart som möjligt. Exempel på detta är vätgas och nya tekniker för biodiesel. Detta följs av ett antal bilar i koncernen som tankas med HVO100 i stället för med diesel. HVO100 är ett bränsle som är tillverkat av minst 98% förnybara råvaror och kan ersätta fossil diesel. I flera upphandlingar som innebär transporter har krav ställts på fossilfri drift av fordon.

Bild 8 visar bilar som har möjlighet att köra på ett bränsle från förnybara källor, men som inte nödvändigtvis gör det. Bilar som är inkluderade är av typerna gas, el, laddhybrid (som laddas med sladd), vätgas, E85 samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100.

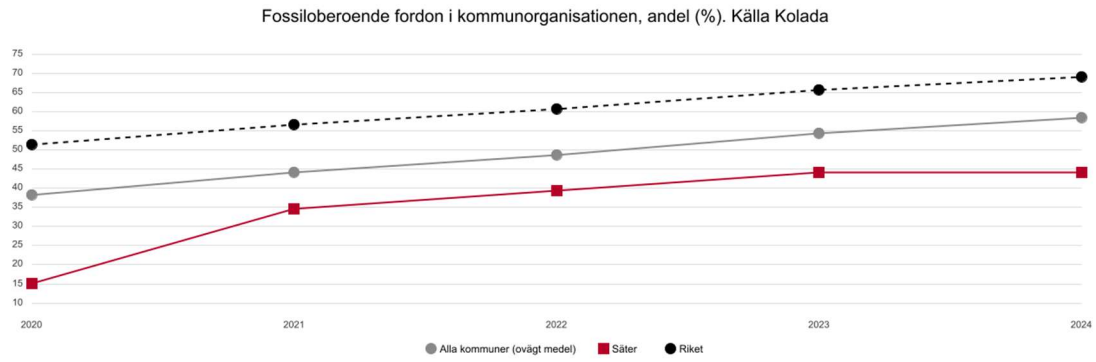

Bild 8.
Andel personbilar och lätta lastbilar i Säters kommunorganisation som har möjlighet att köra med bränsle från förnybara källor som gas, el, laddhybrid som laddas med sladd, vätgas, E85 samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Konsumtion

Ett sätt att minska klimatbelastning på grund av konsumtion är med hjälp av de krav som ställs vid kommunens upphandlingar. Upphandlingscenter som genomför de flesta upphandlingar för Säter ger en samlad bild av deras upphandlingar i deras årsredovisning. Bild 9–12 visar exempel på fördelningen av olika miljökriterier i UHC:s upphandlingar för Säters kommun och Säterbostäder. Kriterierna[4] är framtagna av Upphandlingsmyndigheten i en kvalitetssäkrad process och består av tre olika nivåer. I många av upphandlingarna är krav ställda som avser ”avancerad nivå” vilket innebär att krav har ställts som hjälper oss framåt i arbetet mot att begränsa kommunens miljöpåverkan.

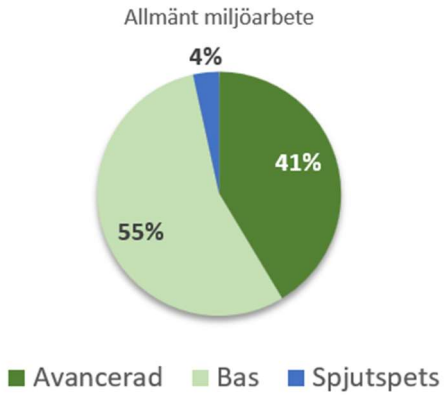

Bild 9.
Säter kommun och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området ”Allmän miljöpåverkan”.
Uppgift från UHC.

[4] Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier. https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/

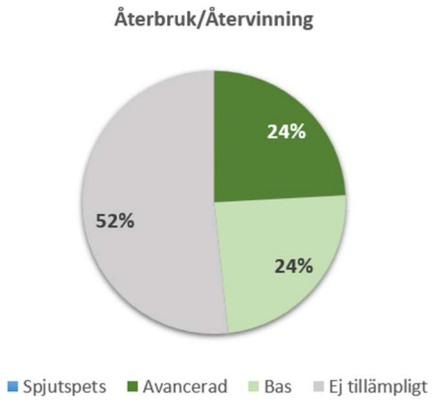

Bild 10.
Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området ”Återbruk/Återvinning”.

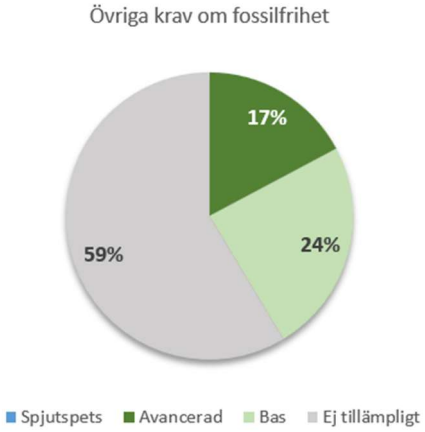

Bild 11.
Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området ”Fossilfritt övrigt” exkl. transporter.

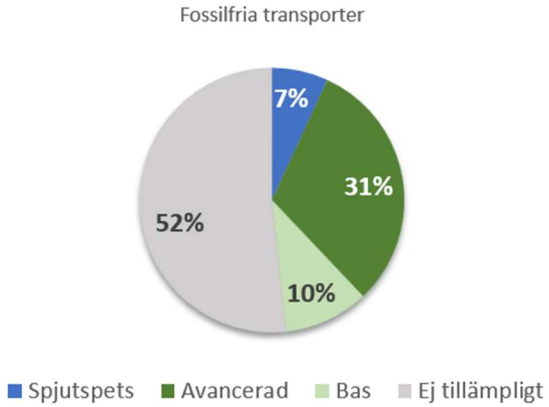

Bild 12.
Säter kommuns och Säterbostäders tilldelade upphandlingars miljökrav under 2025, angående området ”Fossilfria transporter”.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Begränsad klimatpåverkan:

- Konvaljens förskola, Storhaga förskola och Mora by förskola har blivit Grön Flagg-certifierade av Håll Sverige Rent.
- TaGe-skåp finns på alla förskolor. Där kan vårdnadshavare lägga kläder och skor som barnen inte längre behöver och andra vårdnadshavare kan ta saker från skåpen till sina barn.
- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Väderskyddade cykelställ vid Säters IP och busshållsplatsen vid Lagmannen.
- Solceller på ishallen vid Säters IP.
- Verkar för att återanvända halkbekämpningsmaterial mellan åren.
- Tanken med HVO 100 på ÅVC är bytt till en större så att den kan användas till fler fordon.
- Krav på klimataspekter ställs på asfalt vid upphandling.
- Gång- och cykelväg har byggts utmed Kungsvägen, som förhoppningsvis ersätter bilresor.
- Ett stort antal belysningsarmaturer har bytts till Led.
- Fönster och portar har bytts ut för att minska värmespill.
- Elbilsladdare har ordnats på Klockarskolans parkering.
- Digitala hjälpmedel som t.ex. digitala läkemedelsskåp används.
- Lokalvården planerar arbetet för att kunna gå och cykla mellan städobjekten.
- Tillsammans med rektorer för skola och förskola implementeras de nya riktlinjer för måltider på matråden.
- Mätning av matsvinn sker genom två mätningar per år (v11-12, v 47–48) på skolor och förskolor. Resultaten och åtgärder kommuniceras ut på matråden.
- Säsongsanpassar inköp av grönsaker och frukt.
- Utbildning av måltidspersonal i tillagning av växtbaserade livsmedel.
- De närmaste yrkesgrupperna kring skolan har möjlighet att köpa kvarlämnad mat, så kallad Klimatlåda.
- Samordnad varudistribution i syfte att minska miljöbelastande transporter.
- Kost- och lokalvårdsenheten har arbetat för att upphandla fler lokala producenter/leverantörer.
- Mycket arbete har Vatten- och Återvinningsenheten lagt på att ta hand om ökad mängd insamlade textilier och underlätta för organisationerna som behandlar det vidare. Ändrade regler skadade tyvärr organisationernas processer och försämrade förtroendet för insamlingen.
- Förberedande arbete för att kunna erbjuda insamling av böcker och planglas på återvinningscentralen.
- Utlåning av tygblöjor erbjuds till barnfamiljer i ett pilotprojekt för att minska mängden blöjor till förbränning.
- Planering och förberedelser för insamling av förpackningar vid offentliga platser.
- Färdigställt miljötillstånd som Länsstyrelsen har beslutat vilket gör att återvinningscentralen kan ta emot en ökande volym avfall.

- Bygg har övergått till digital ärendehantering, vilket innebär att antalet pappersutskrifter, utskick samt postförsändelser som kommer in har minskat markant.

Måluppfyllelse

Länsstyrelsen gör ingen bedömning av om målet Begränsad klimatpåverkan nås till 2030, bedömningen görs enbart på nationell nivå. I Säter kan man dock konstatera att liksom många andra kommuner är det mycket arbete som kvarstår för att sänka utsläppen tillräckligt snabbt. Den minskande trenden av koldioxidutsläpp har brutits och i stället ser vi en ökning.

4.3 Frisk luft

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Luftkvaliteten är generellt god i Dalarna men försämrad i tätorter på grund av utsläpp från trafik, industri, uppvärmning av bostäder och småskalig vedeldning. Lokalt kan det periodvis finnas problem med föroreningar kopplat till veteranbilar.

Åtgärdsarbetet sker främst genom trafik- och infrastrukturplanering. För att uppfylla Frisk luft behövs snabbare och kraftfullare åtgärder, vilket Världshälsoorganisationen (WHO) belyst genom att sänka sina riktvärden för luftföroreningar

Säter

Luftkvaliteten är förhållandevis god i Säter. Mängden kväveoxider och partiklar i luften minskar. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

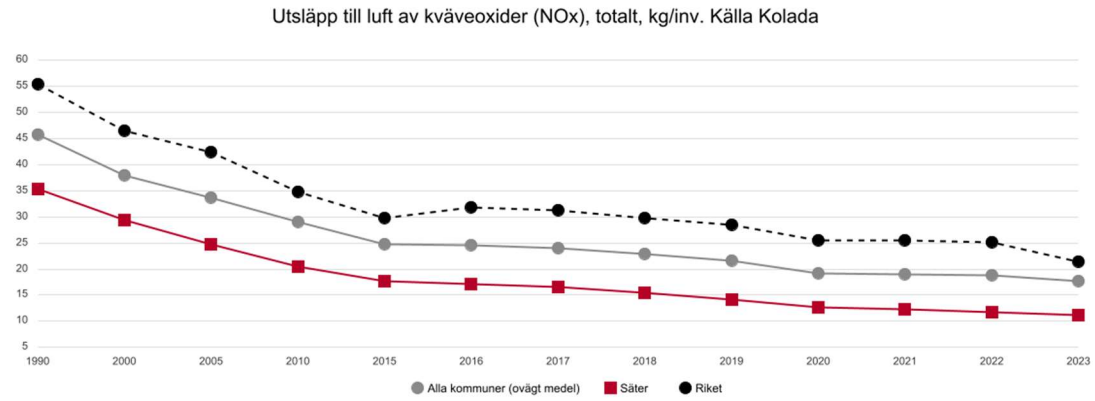

Bild 13.
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg per invånare.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

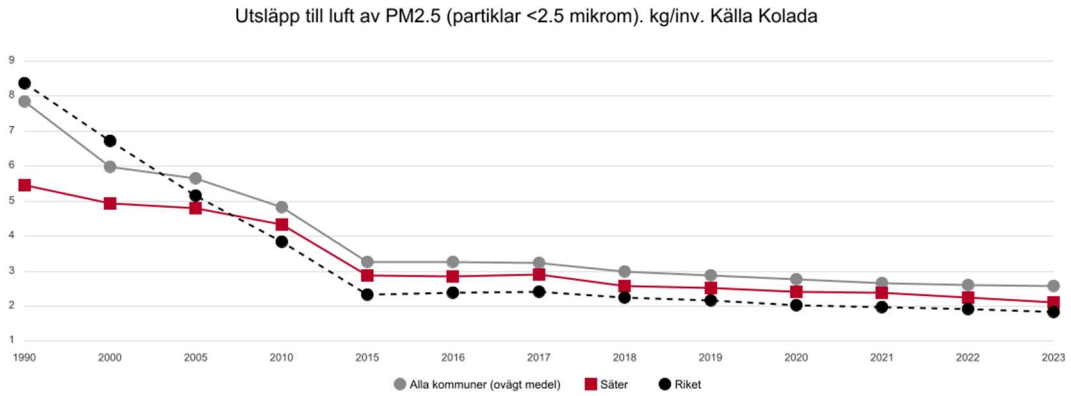

Bild 14.
Utsläpp till luft av partiklar som är mindre än 2.5 mikrometer. kg/invånare.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Frisk luft:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Övergång till fossilfria bränslen i egna bilar och som krav i upphandlingar.
- Tillsyn av förbränningsanläggningars (fjärrvärmeverks) utsläpp till luft.

4.4 Bara naturlig försurning

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Det atmosfäriska nedfallet har avtagit och flera vatten som tidigare varit försurade har återhämtat sig. Kalkningen har kunnat minskas i delar av Dalarnas län. Prognosen är dock att kalkningen kommer att behövas under överskådlig tid då den positiva utvecklingen med återhämtning från försurning har avtagit och framtida påverkan från transporter och skogsbruk är osäker.

Säter

Inga sjöar kalkas i Säter och har inte gjorts de senaste decennierna. Länsstyrelsen bevakar försurningen och har bedömt att försurade sjöar inte behöver åtgärdas i Säter.

4.5 Giftfri miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Hundratals ämnen påträffas i Dalarnas ytvatten vilket återspeglar den stora kemikalieanvändningen i samhället och industrin. Halter av förbjudna ämnen i miljön sjunker, samtidigt släpps tillåtna miljöfarliga ämnen och nya ämnen med okända effekter ut i miljön. Utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning men ytterligare insatser krävs för att nå en giftfri miljö eftersom endast ett fåtal miljöfarliga ämnen har utsläppsvillkor och få förorenade områden har sanerats.

Säter

Förorenade områden och gamla deponier kan innehålla olika gifter som kan börja läcka ut. Otillåten dumpning av gifter i naturen kan skapa problem. Konsumtion av varor påverkar spridningen och import av olika kemikalier, vilket är en risk för människor som hanterar produkterna och för naturen när gifterna sprids. Det är i huvudsak andra myndigheter än kommuner som ansvarar för tillsyn och åtgärder kopplat till exponering av miljögifter, med den kemikalielagstiftning och styrmedel för konsumtion som finns idag.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Giftfri miljö:

- Tillsyn och rådgivning ang. förorenade områden.
- Tillsyn av företags reningsutrustning och utsläpp till avloppsvatten.
- Tillsyn av verksamhetsutövare att de uppfyller Reach-lagstiftning
- Ogräs bekämpas med hetvatten i stället för med kemikalier.
- Förorenad mark tas med som en aspekt i samhällsplaneringen i högre grad än tidigare.
- Krav på kemikalier ställs vid upphandlingar av produkter enligt Upphandlingsmyndighetens kriterier.
- Förskolor arbetar återkommande med att följa fastställda riktlinjer för en ”giftfri förskola”.

4.6 Skyddade ozonskikt

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Internationellt arbete har minskat utsläppen av ozonnedbrytande ämnen. Ozonuttunningen har avstannat, och ozonskiktet visar tecken på att öka i tjocklek.49 I Dalarna sker rådgivning för att minska lustgasutsläpp från jordbruk och läckage av CFC vid rivning samt kontroll av köldmedia. Region Dalarna har lustgasdestruktion installerad. För att minska utsläppen ytterligare krävs mer kunskap bland annat om omvandling av kväveföreningar till lustgas

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Skyddande ozonskikt:

- Säker och kontrollerad hantering av kylskåp och andra produkter med köldmedia vid återvinningscentralen.

4.7 Säker strålmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

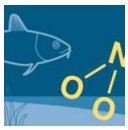
Den långsiktiga trenden med ett ökat antal årliga fall av hudcancer bedöms fortsätta. Minskad exponering för UV-strålning är avgörande för att minska antalet hudcancerfall. Informationsinsatser om riskerna med solning och solsäkra uteplatser för barn är exempel på åtgärder som kan främja miljökvalitetsmålet. Länet har låg naturlig bakgrundsstrålning men lokalt orsakar markradon höga radonhalter i inomhusluften. Hus byggda med blåbetong orsakar även radon inomhus. Kommunerna informerar om radon och radonmätningar. Det statliga radonbidraget avvecklades 2022.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Säker strålmiljö:

- Sol- och skuggförhållanden beaktas i förskolors och skolors utemiljö.
- Mätning av bakgrundsstrålning av radioaktiva ämnen görs var sjunde månad sedan 1991. Syftet är att få jämförelsevärden att använda om en kärnteknisk olycka inträffar.

4.8 Ingen övergödning

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Övergödningsproblemen är störst i jordbruksområden i de sydöstra delarna av länet. Åtgärdsarbetet har ökat på senare år, men det är inte tillräckligt för att målet ska kunna nås. Det tar också tid innan minskade utsläpp ger effekt i de vatten som är övergödda, bland annat eftersom den naturliga återhämtningen är långsam. Ännu märks inga tydliga förbättringar i miljön på regional nivå.

Säter

Jordbruk i Säters kommun bidrar till övergödning. De sjöar som är övergödda är de som ligger området med mest jordbruksmark. En del av näringstillförseln sker i form av ammoniak som sprids i luften. Jordbruket svarar för den största delen av ammoniakutsläpp till luften, därför har Säter ett relativt stort utsläpp av ammoniak i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst utsläpp av ammoniak. Kurvan i bild 15 visar en något nedåtgående trend, vilket möjligen kan förklaras av en minskad mängd boskap och jordbruk i kommunen.

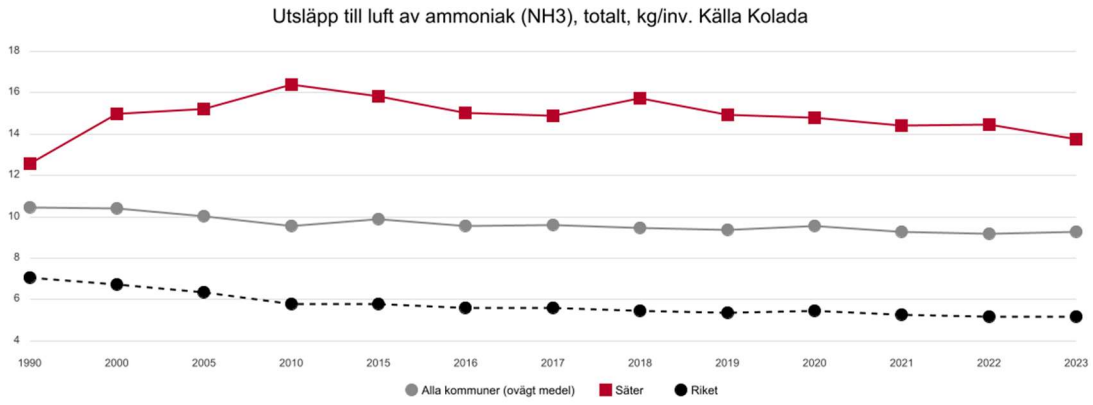

Bild 15.
Utsläpp till luft av ammoniak, kg/inv.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

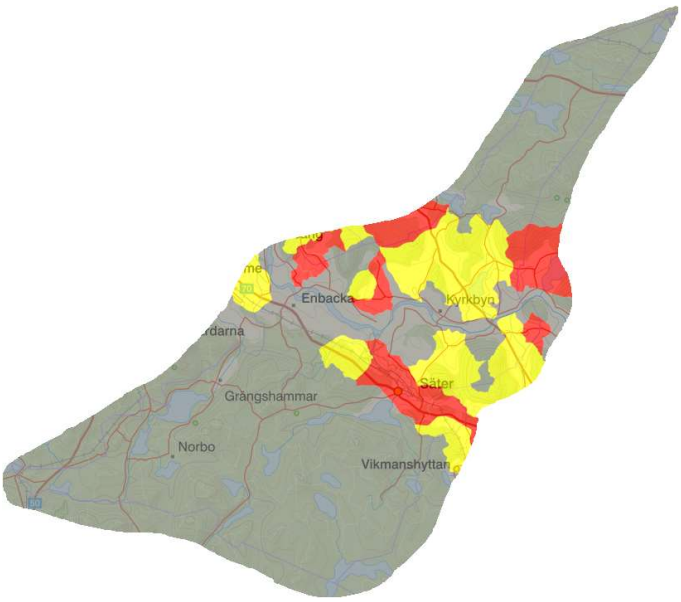

Bild 16.
Riskbedömning för övergödning i sjöar och vattendrag.
Röda områden bedöms vara övergödda med stor säkerhet.
Gula områden misstänks övergödda men mer data behövs för att kunna bekräfta status.
Bilden är ett urklipp ur Vattenkartan i VISS (Vatteninformationssystem i Sverige)[5].

[5] VISS Vattenkartan, https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ingen övergödning:

- Aktiv läcksökning av avloppsnätet.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.
- Centraliseringsprojektet i Ulvsjöarna har medfört att reningsverket som inte klarade sina utsläpp nu är nedlagt och dess spillvatten pumpas till och renas i Ulvshyttans reningsverk.

4.9 Levande sjöar och vattendrag

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Miljökvalitetsmålet är inte möjligt att nå till år 2030. Vattendragen i länet är kraftigt påverkade av fysiska ingrepp som rätning och rensningar, samt av vandringshinder och flödesreglering. Med dagens åtgärdstakt nås målet om ungefär 200 år. Kunskapsbristen för kulturmiljövärden är stor även om förbättringar skett under senare år. Fler sjöar och vattendrag behöver skyddas genom inrättande av områdesskydd.

Säter

I Säter hade 37,8 % av totala antalet sjöar en god ekologisk status år 2022. Andelen har varit oförändrad sedan 2017. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

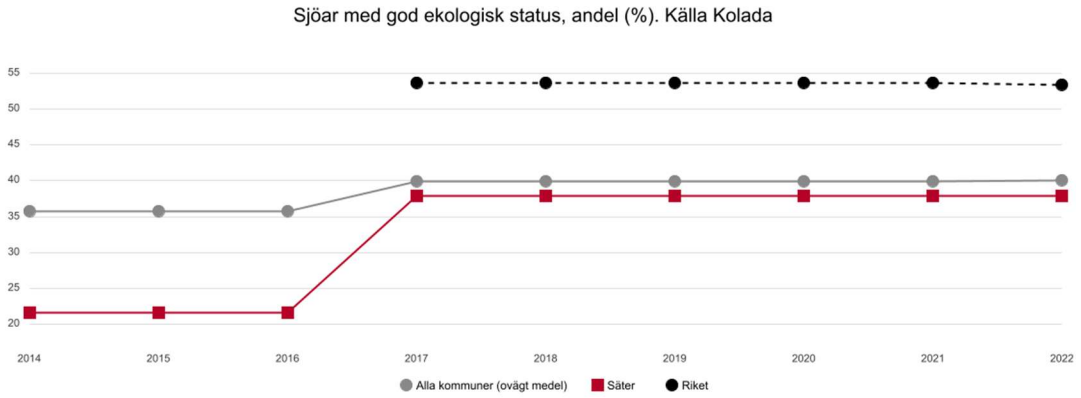

Bild 17.
Andel sjöar med god ekologisk status, %.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Andelen vattendrag med god ekologisk status var 18,4 % år 2022. Andelen är i stort sett oförändrad sedan 2017.

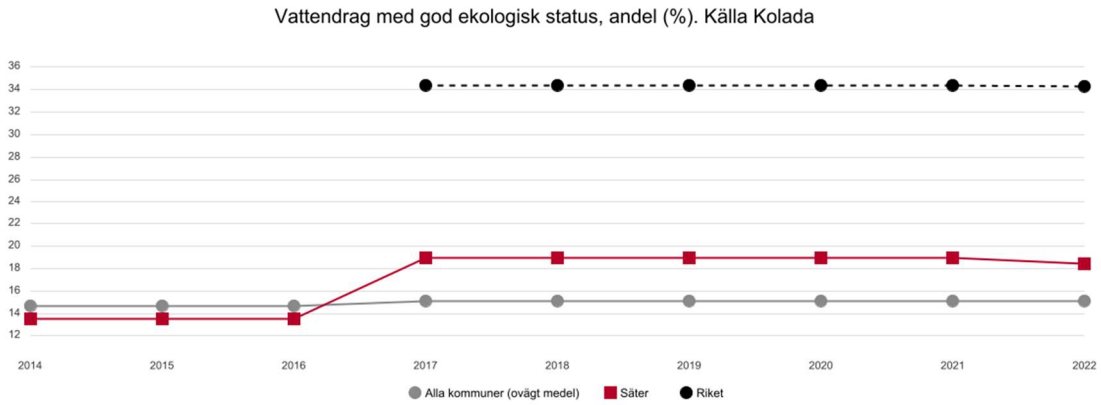

Bild 18.
Andel vattendrag med god ekologisk status, %.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande sjöar och vattendrag:

- Noggranna utredningar kopplat till dagvattenhantering i alla pågående detaljplaneprocesser.
- Pågående utförande av projektet med överföringsledning av avlopp från Gustafs till Borlänge. Ledningar grävs ner och ledningsrätt mellan Naglarby och reningsverket i Borlänge är klar.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.
- Naturhänsyn vid prövning av strandskyddsärenden.
- Lignin i en restprodukt från träindustrin används i stället för salt för att binda damm på oasfalterade vägar och parkeringar.
- Fiskeutrustning sorteras ut på Återvinningscentralen och lämnas till en producentansvarsorganisation, för att minska nedskräpningen i våra sjöar och vattendrag.
- Utredning av lakvattenkvalitet från den täckta deponin vid återvinningscentralen.

4.10 Grundvatten av god kvalitet

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Dalarna har god tillgång till grundvatten av god kvalitet ur ett regionalt perspektiv. Arbetet med statusklassificering 2018–2019 visar dock att ca 40 av Dalarnas 277 grundvattenförekomster riskerar att inte nå god kemisk status till år 2027. Nya kriterier för klassificering av status och risk i innevarande vattenförvaltningscykel i kombination med förändrade arbetssätt kommer preliminärt

att medföra att den kemiska statusen bedöms vara otillfredsställande för en handfull grundvattenförekomster.

Säter

Säter har goda förutsättningar för god tillgång på grundvatten med bra kvalitet tack vare Badelundaåsen. Alla grundvattenförekomster i Säter hade god kemisk och kvantitativ status år 2022. Andelen är oförändrat sedan 2014.

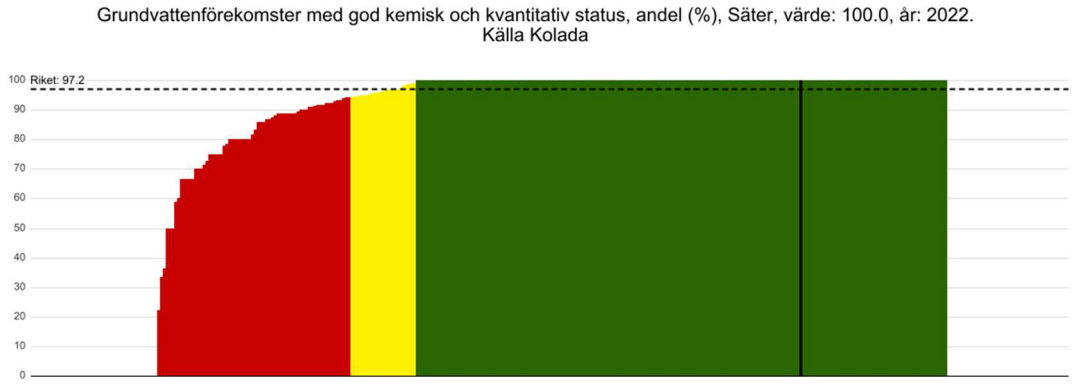

Bild 19.
Andel grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, %. Jämförelse med övriga kommuner i landet.
Uppgift från Kolada.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Grundvatten av god kvalitet:

- Nytt vattenskyddsområde är inlämnat till Länsstyrelsen.
- Förnyelseplanering av VA-nätet sker löpande.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten på parkeringar.

4.11 Myllrande våtmarker

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Utvecklingen för miljökvalitetsmålet bedöms neutral och är inte entydig. Flera insatser görs i samhället som bedöms gynna tillståndet. Genom våtmarkssatsningen restaureras och anläggs många våtmarker i länet. Takten i arbetet har goda förutsättningar att öka i och med klimatarbetet och ett ökande fokus på naturtypsrestaurering. Utvecklingen påverkas däremot negativt av den långsamma igenväxning som sker generellt på myrar samt exploatering i form av dikning vid vägar och järnvägar.

Säter

De våtmarker som finns i Säter fyller en viktig funktion och det är värdefullt att bevara dessa, återskapa utdikade våtmarker eller skapa nya. Kommunen kan gynna våtmarker i områden som kommunen själv äger men har små möjligheter att påverka våtmarker som finns på privat mark.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Myllrande våtmarker:

- Arbetet med förvaltning och utveckling av kommunens mark har underlättats under året tack vare den nya mark- och skogspolicyn.
- Arbete pågår med att skapa en handlingsplan för kommunens skogsmark.

4.12 Levande skogar

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

I Dalarna genomförs många insatser för förbättrad miljöhänsyn och ökad kunskap om skogens natur- och kulturvärden. Viktiga strukturer, som död ved, ökar men saknas fortfararande i tillräcklig mängd. Bestånd med naturvärden och lång skoglig kontinuitet avverkas. Antalet hotade arter och skador på forn- och kulturlämningar är fortsatt på en hög nivå. För att nå miljömålet behöver sektorns ansvar förtydligas och insatser öka för inventering, skydd, naturvårdande skötsel och större variation i skogsbruket.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande skogar:

- Arbetet med förvaltning och utveckling av kommunens mark har underlättats under året tack vare den nya mark- och skogspolicyn.
- Arbete pågår med att skapa en handlingsplan för kommunens skogsmark.

4.13 Ett rikt odlingslandskap

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

En förutsättning för bibehållen biologisk mångfald och bevarade kulturmiljövärden i odlingslandskapet är att det finns hållbara och bärkraftiga jordbruksföretag i länet och betande djur i landskapet. Antal betesdjur har minskat stadigt i Dalarnas län sedan 1980-talet, liksom antalet jordbruksföretag och arealen brukad jordbruksmark. Med färre betande djur och marker som inte längre hävdas försämras förutsättningarna för att bibehålla ett rikt odlingslandskap i länet.

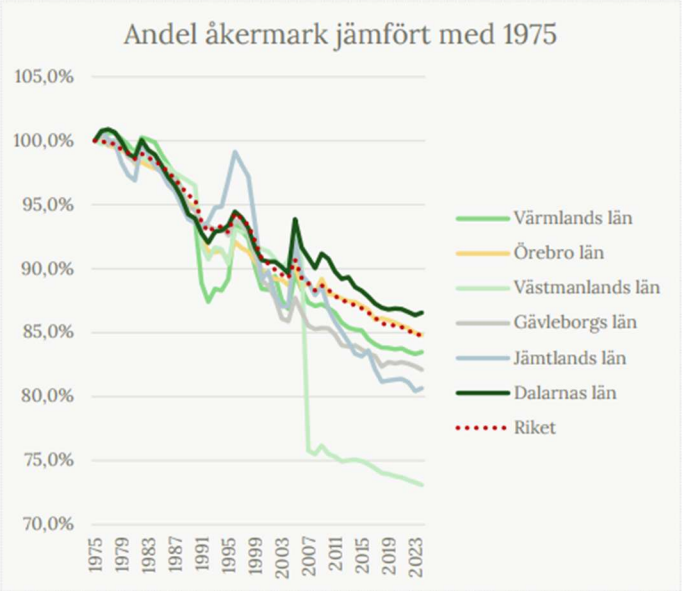

Bild 20.
Förändring i andel åkermark jämfört med 1975 års åkerarealer.
Uppgift från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning.

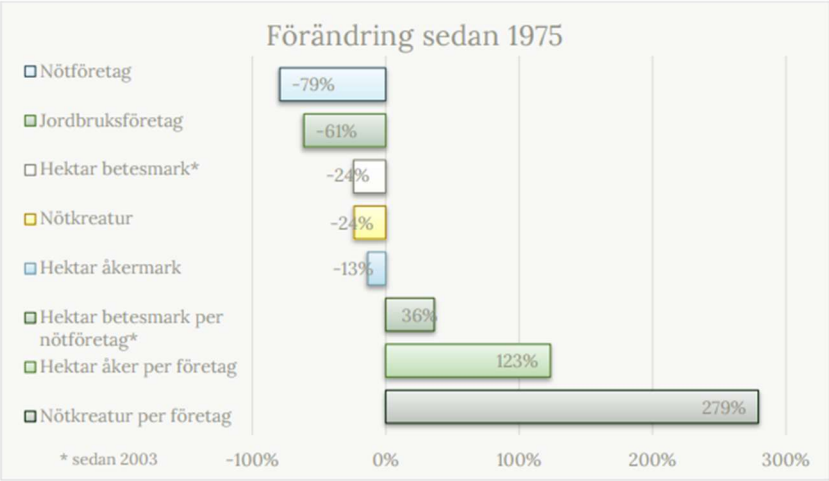

Bild 21.
Jordbrukets utveckling i Dalarna. Förändring 2024 jämfört med 1975, förutom betesmark där förändringen är från 2003 till 2024.
Uppgift från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning.

Säter

I Säter är trenden liksom i övriga Dalarna att antalet nötkreatur minskar till antalet och antalet företag med nötkreatur minskar ännu mer[6]. Antalet jordbruk med grisar och höns har också minskat i antal, samtidigt har antalet djur inte minskat på samma sätt som nötdjuren. För grisar och höns är antalet företag i Säters kommun så få att förändringen inte kan jämföras med nötkreatur. Data från Jordbruksverket visar dock att det över lag blir fler djur per företag. Andelen ekologiskt odlad åkermark ökade relativt mycket mellan 2009 och 2020. De senaste åren efter 2021 syns dock en minskning. Säters kommun hade 28 % ekologiskt odlad åkermark år 2024. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst andel ekologisk odlad åkermark. Säters kommunorganisation har små möjligheter att påverka utvecklingen av jordbruk i området.

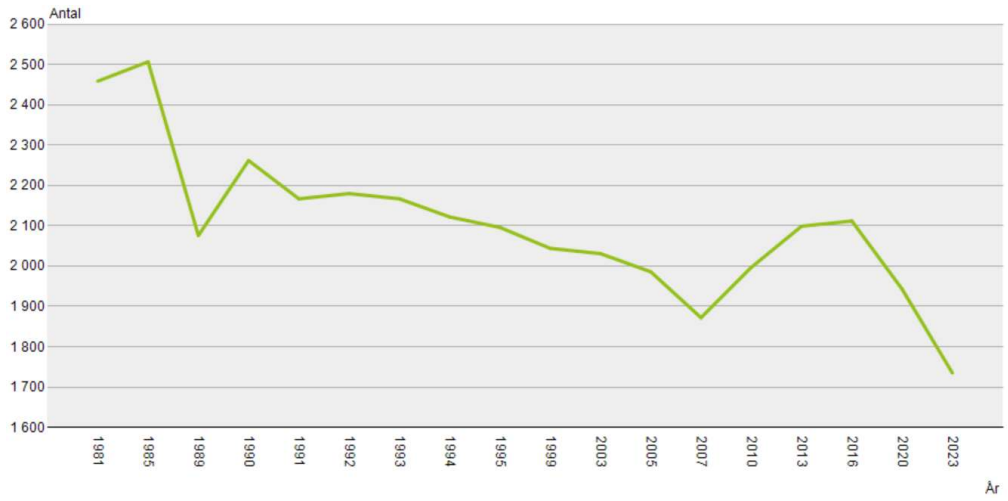

Bild 22.
Antal kor för mjölkproduktion i Säters kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

[6] Jordbruksverkets statistiddatabas.
https://statistik.sjv.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/?rxid=5adf4929-f548-4f27-9bc9-78e127837625

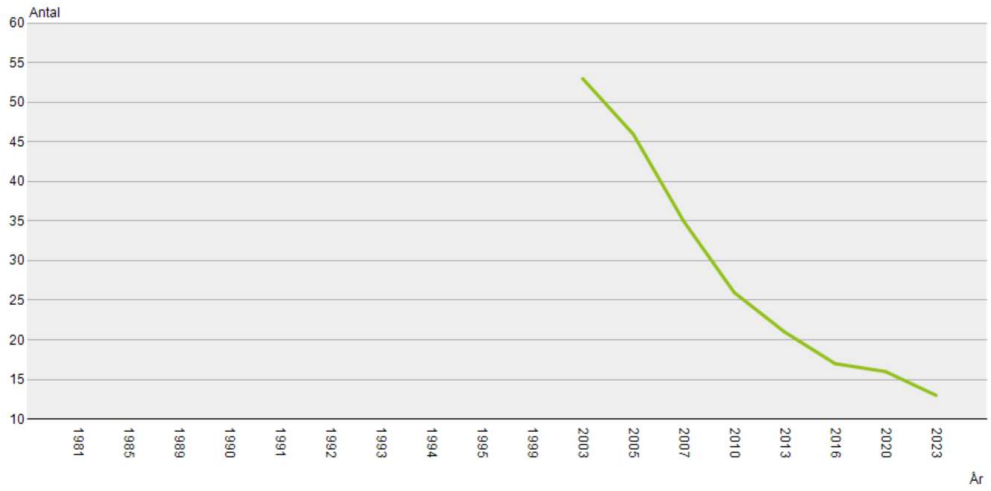

Bild 23.
Antal företag med kor för mjölkproduktion i Säters kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

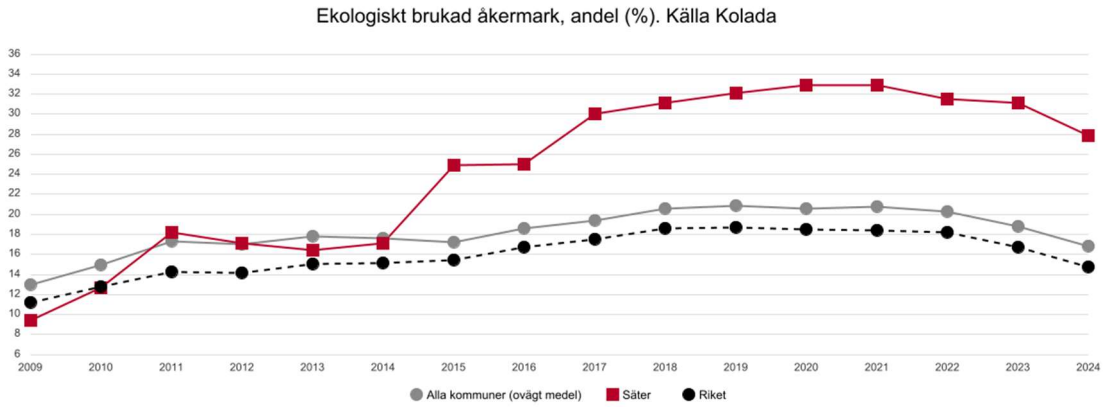

Bild 24.
Andel ekologisk odlad åkermark, %.
Uppgift från kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärd i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt jordbrukslandskap:

- Hänsyn till bevarande av jordbruksmark i samband med remisser om förhandsbesked, strandskydd etc.
- Skötsel av gräsmattor förändras för att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.

4.14 Storslagen fjällmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Klimatförändringar påverkar fjällen och dess ekosystemprocesser allt mer. Låglandsarter sprider sig in i fjällen och invasiva arter har spridit sig in i fjällområdet. Flera sjöar är försurade och kalkas för att gynna växt- och djurlivet. Inventering av fjällnära skogar har visat på höga biologiska värden, varför skydd av de fjällnära skogarna är av stor vikt. Fjällskogens kulturlämningar är däremot dåligt kända och sällan undersökta. Exploaterings- och besökstrycket ökar med markslitage, nedskräpning och störning av ren som följd.

4.15 God bebyggd miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Medvetenheten om målet ökar och nationella, regionala och lokala incitament skapar förutsättningar för hållbar strategisk planering. Samhällsplanering är långsiktig, men beslut om förändringar i byggd och obebyggd miljö styrs ofta av ekonomi, vilket gör att gestaltning, sociala aspekter samt natur- och kulturmiljö åsidosätts. Tidig och välutvecklad samverkan mellan organisationer, myndigheter och näringsliv finns inom flera områden och främjar en hållbar samhällsutveckling.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet God bebyggd miljö:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Stor hänsyn tas till ett förändrat klimat och skyfall i pågående detaljplaner.
- Med stöd av kulturmiljöprogram avgörs om fördjupade kulturmiljöutredningar ska tas fram i samband med detaljplanearbetet.
- Ny dricksvattenledning mellan Bispbergshyttan och Stora Skedvi/Kyrkberget har medfört att Skedvi numer fått en bättre kvalitet av dricksvatten och Uppbo vattenverk har kunnat stängas av.
- Centraliseringsprojekt har medfört nedläggning av 2 st vattenverk så att Grängshammar samt Skenshyttan numer får ett kvalitetsmässigt bättre vatten och säkrad kapacitet.
- Centraliseringsprojeket, nytt vattenverk och nya dricksvattenledningar har medfört avsevärt lägre energiförbrukning.
- Arbetat med information av bygg- och rivningsavfall i remisser rörande lov och förhandsbesked enligt plan- och bygglagen.
- Nya planteringar av växter och träd på platser där det tidigare inte har funnits.

4.16 Ett rikt växt- och djurliv

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Det bedrivs gediget arbete för att gynna arter, skapa livsmiljöer och förbättra grönstruktur i Dalarna. Ändå är 1396 av länets arter rödlistade och vissa nära att dö ut på grund av markanvändning och global uppvärmning. Klimatförändring kan ha bidragit till lokala utdöenden av Dalarnas landskapsfjäril violett guldvinge de senaste årtiondena, 2025 fanns den bara på en lokal. Invasiva främmande arter ökar trots att många bekämpar dem. Havsörnen tycks ha haft sämre framgång 2023- 2025 än 2021-2022.

Säter

I Säters geografiska område finns 1 hektar slåtteräng, 193 hektar betesmark och 1,3 % skyddad natur. Alla de tre nyckeltalen är jämfört med övriga kommuner i landet bland de 25 % med lägst andel. Med skyddad natur menas områden som är skyddade i form av nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt växt- och djurliv:

- I alla Gata- och Parkenhetens projekt som planeras finns tankar om att gynna samt förbättra biologiska mångfalden.
- I Gata- och Parkenhetens investeringsprojekt planeras utökning av bl.a. ängsmiljöer och träd.
- Faunadepåer skapas, dvs. större träd läggs i en hög för att skapa en naturlig nedbrytning. Gynnar bl.a. mossor, lavar, svampar och insekter.
- Skötsel av gräsmattor förändras för att skapa en process mot att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.
- En mark- och skogspolicy har arbetats fram.
- Gemensamt arbete för naturvårdshänsyn vid framtagande av detaljplaner.
- Grönyteskötseln har tagits över i egen regi, vilket gav bättre kontroll över miljöaspekterna.

5 Områden för framtida insatser

Mycket arbete kvarstår för att uppfylla miljömålen till 2030. Säters kommun kan bidra med viktiga insatser till en stor del av arbetet som behöver göras.

Några områden där kommunens arbete kan ha stor effekt är:

- Ökade kunskaper
    - Utbildningsinsatser hos kommunkoncernens anställda
    - Spridning av kunskap till allmänhet, näringsliv och organisationer.

- Konsumtion, t.ex.:
    - Inköp
    - Upphandlingar
    - Kontroll
    - Uppföljning
    - Minska avfallsmängden

- Resor och transporter, t.ex.:
    - Inköp/leasing av fordon
    - Upphandlingar
    - Planering av rutter
    - Underlätta och påverka för att cykling och promenader ska ersätta bilresor.
    - Buss-, tåg- och kollektiva resor

- Samverkan, t.ex.:
    - Påverka, bidra och skapa förutsättningar
    - Samverka med företag, organisationer, näringsliv, andra myndigheter och nätverk.

6 Social hållbarhet

Eftersom miljöfrågorna är sammankopplade med sociala aspekter på många vis så redovisar detta miljöbokslut även vissa nyckeltal som kopplas till det folkhälsopolitiska ramverket. Det folkhälsopolitiska ramverket består av ett övergripande, nationellt folkhälsopolitiskt mål och åtta målområden. Målen tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärsektoriellt arbete. Målen gäller för alla aktörer i Sverige, statliga, regionala och kommunala.

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är:

Skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

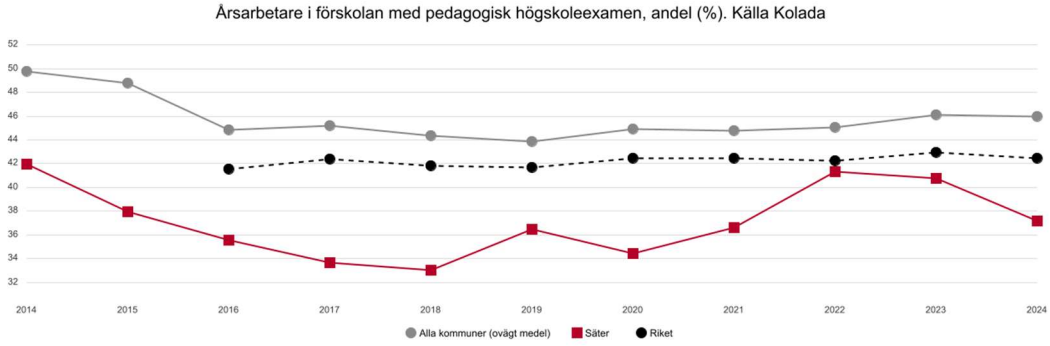
De åtta målområden är:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

De åtta målområdena följs upp genom kärnindikatorer som har tagits fram av Folkhälsomyndigheten. Resultaten visas i årsrapporten Folkhälsan i Sverige. Vissa av de kärnindikatorerna återges som nyckeltal på lokal nivå i Kolada. Nedan följer några av de nyckeltal och kommentarer från Kolada som finns tillgängliga för Säters kommun.

6.1 Det tidiga livets villkor - Målområde 1

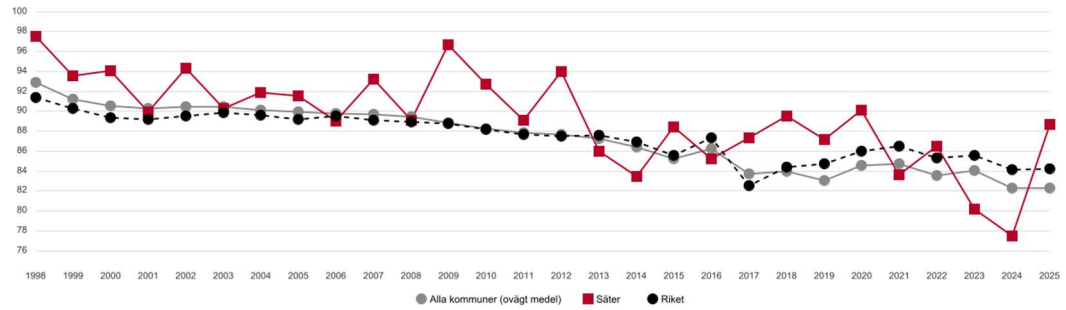
Att ge varje barn en bra start i livet är av stor betydelse för att minska ojämlikhet i hälsa över livsförloppet.

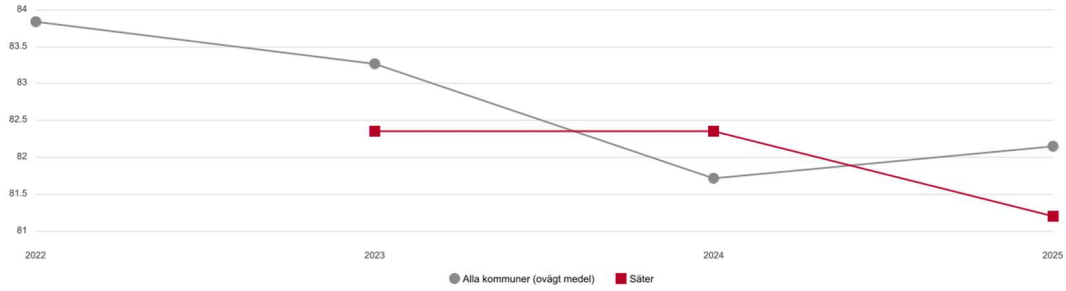
6.2 Kunskaper, kompetenser och utbildning - Målområde 2

Det finns ett starkt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Lärande är en viktig faktor för hälsa, samtidigt som hälsa är en viktig faktor för lärande. Kunskaper och kompetenser förvärvade genom utbildning ger bättre möjligheter till arbete och inkomst, men också till att stärka psykologiska och sociala resurser.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%). Källa Kolada

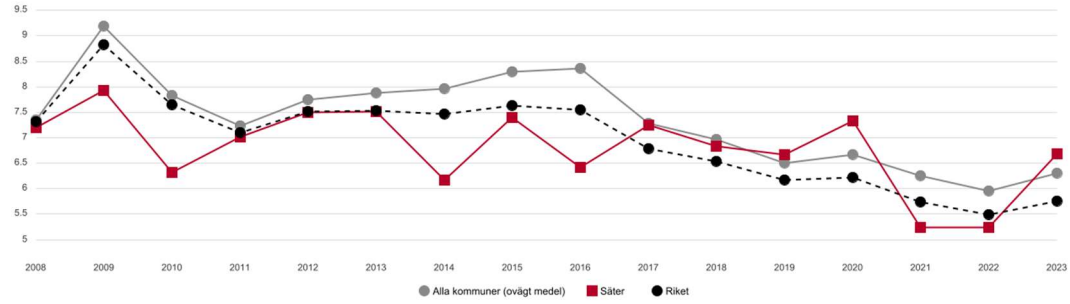
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%). Källa Kolada

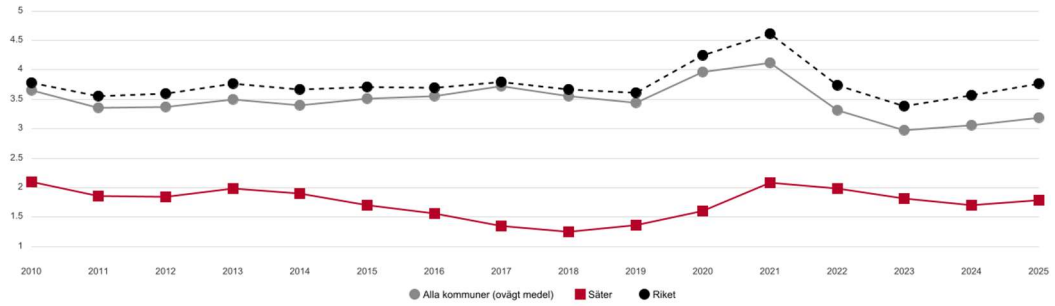
6.3 Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö - Målområde 3

För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors egna möjligheter till sysselsättning. Att sakna ett arbete, men även dåliga arbetsförhållanden och brister i arbetsmiljön är faktorer som bidrar till ojämlikhet i hälsa.

Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%). Källa Kolada

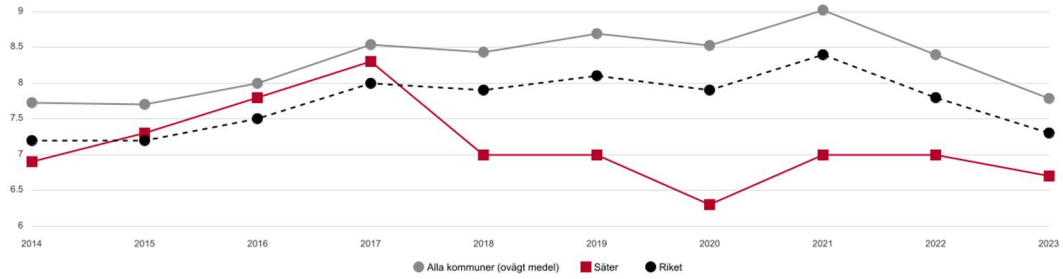
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%). Källa Kolada

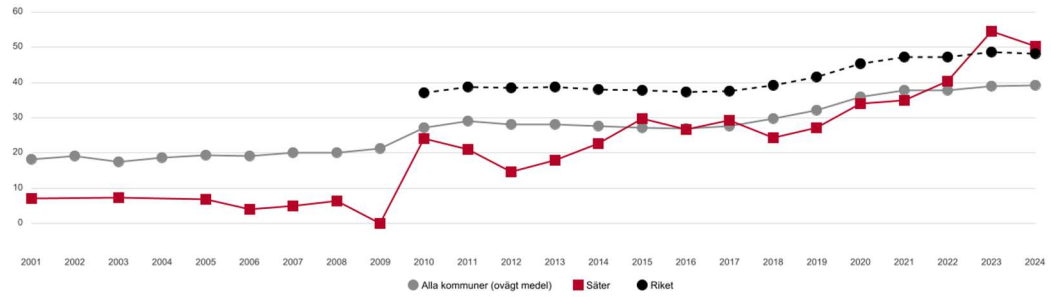
6.4 Inkomster och försörjningsmöjligheter - Målområde 4

Ekonomisk trygghet har betydelse för hälsan. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors möjligheter till egen försörjning, men också att stödja människor när deras egna ekonomiska resurser inte räcker till.

Invånare 25+ med varaktigt låg ekonomisk standard (relativ), åldersstandardiserat, andel (%). Källa Kolada

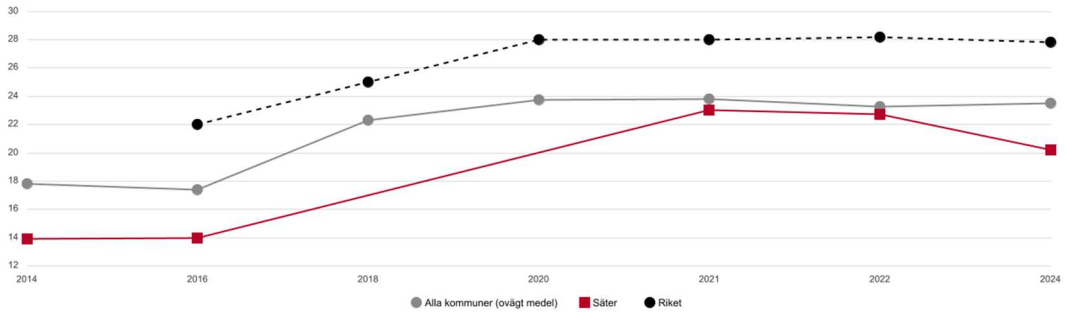
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år. Källa Kolada

6.5 Boende och närmiljö – Målområde 5

Tillgång till ett bra boende och en god närmiljö är viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Storlek och kvalitet på bostaden, samt sociala och fysiska faktorer i närmiljön är faktorer som har betydelse.

Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%). Källa Kolada

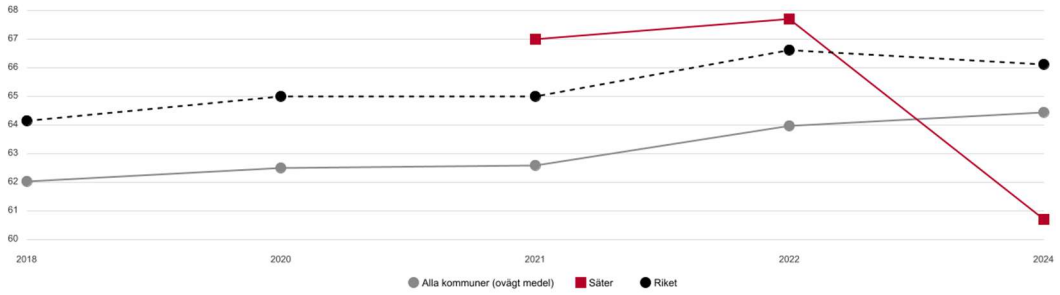
Invånare 16-84 med störd sömn av trafikbuller, andel (%), Säter, värde: 6.9, år: 2024. Källa Kolada

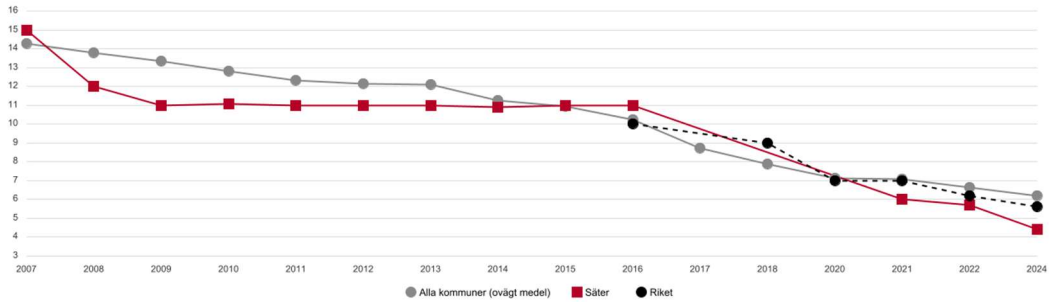
6.6 Levnadsvanor – Målområde 6

Våra levnadsvanor har betydelse för hälsan. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att stärka människors handlingsutrymme och möjligheter till hälsosamma levnadsvanor.

Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%). Källa Kolada

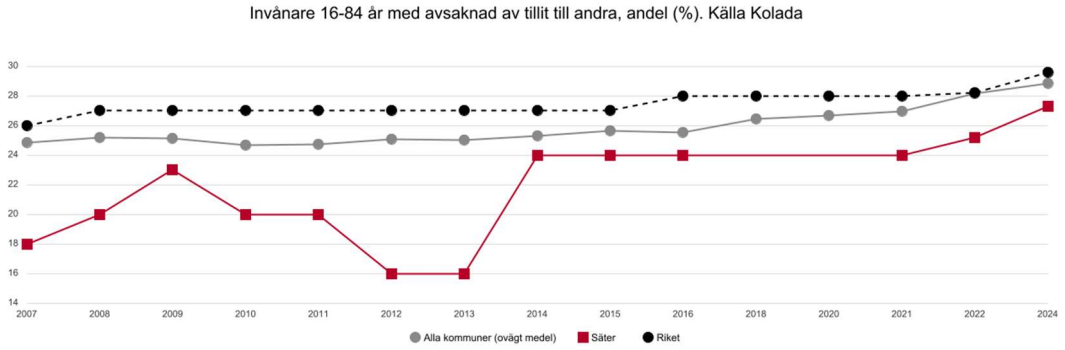

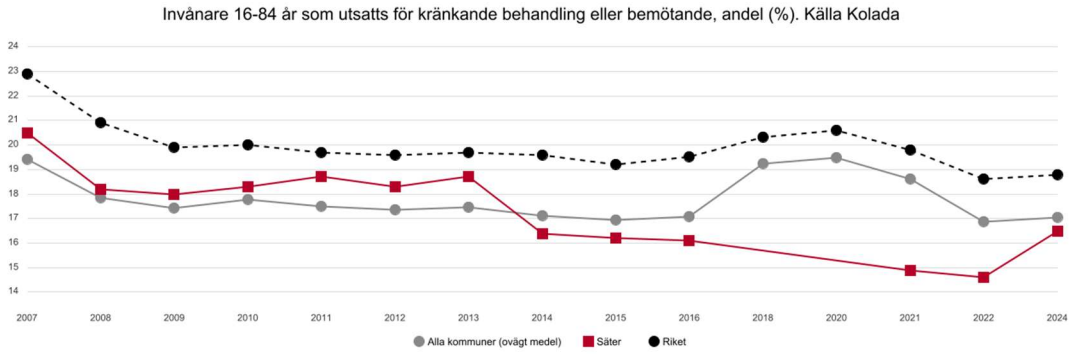
Invånare 16-84 år som röker dagligen, andel (%). Källa Kolada

6.7 Kontroll, inflytande och delaktighet – Målområde 7

Det är viktigt för hälsan att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Det är även viktigt att arbeta för de mänskliga rättigheterna och med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling samt främja frihet från hot och våld.

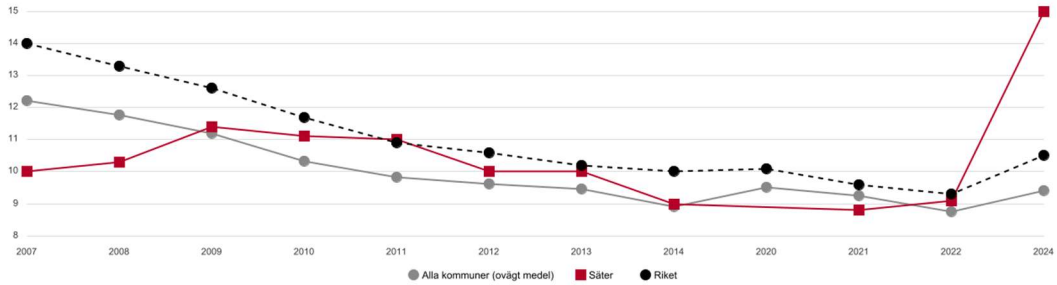

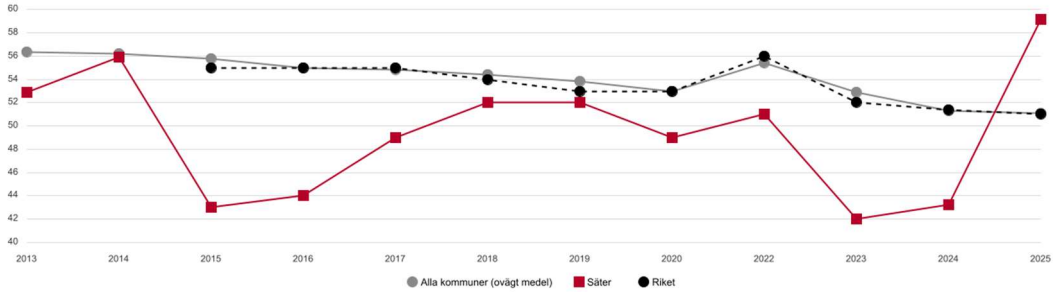
6.8 En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård – Målområde 8

Det viktigt för hälsan att hälso- och sjukvården arbetar hälsofrämjande och förebyggande med ett systematiskt jämlikhetsfokus, och utgår från patientens behov och möjligheter. I primärvårdens grunduppdrag ingår att tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar.

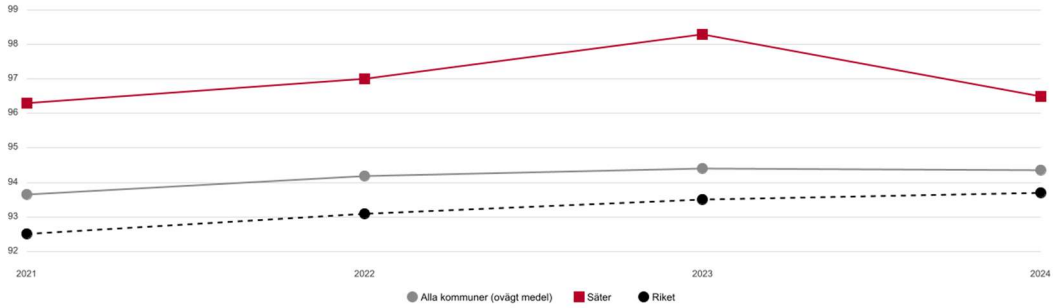
Invånare 16-84 år som avstått tandvård av ekonomiska skäl trots behov, andel (%). Källa Kolada

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%). Källa Kolada

MPR-vaccinerade 2-åringar, andel (%). Källa Kolada

Kf § 12 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 2025

KS2026/0058

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) ansvarsfrihet för 2025.

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2025 presenteras för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet för 2025. Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter) skyldigheter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt den kommunala kontrollen av den receptfria läkemedelsförsäljningen i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning.

Utfallet för kostnaderna blev 477 tkr lägre än budget och intäkterna från taxor blev 817 tkr lägre än budgeterat. Underskottet på helår blev 742 tkr som täcks av kommunerna. I början av 2025 fakturerades kommunerna en förskottsbetalning på 891 tkr, vilket innebär att 149 tkr kommer att avräknas förskottsbetalningen för 2026.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2025 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 42
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 51

Delges

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2026/0058

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel och ge ansvarsfrihet.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2025 presenteras för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet för 2025. Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter) skyldigheter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt den kommunala kontrollen av den receptfria läkemedelsförsäljningen i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning.

Utfallet för kostnaderna blev 477 tkr lägre än budget och intäkterna från taxor blev 817 tkr lägre än budgeterat. Underskottet på helår blev 742 tkr som täcks av kommunerna. I början av 2025 fakturerades kommunerna en förskottsbetalning på 891 tkr, vilket innebär att 149 tkr kommer att avräknas förskottsbetalningen för 2026.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2025 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

Tjänsteställe
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum
2026-01-21

Dnr
ATL0013/25

Handläggare
Marcus Tell
Tel: 023-830 00
E-post: marcus.tell@falun.se

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025

Förslag till beslut
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänner verksamhetsberättelsen för 2025.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel får i uppdrag att fatta beslut om ansvarsfrihet för nämnden.

Sammanfattning
I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet under 2025.

Bakgrund
Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter) skyldigheter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt den kommunala kontrollen av den receptfria läkemedelsförsäljningen i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning.

Ekonomiska konsekvenser
Utfallet för kostnaderna blev 0,5 mnkr lägre än budget och intäkterna från taxor blev 0,8 mnkr lägre än budgeterat. Underskottet på helår blev 0,7 mnkr som täcks av kommunerna. I början av 2025 fakturerades kommunerna en förskottsbetalning på 0,9 mnkr, det innebär att 0,15 mnkr kommer att avräknas förskottsbetalningen för 2026.

Bilagor
Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025, Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Beslutet ska skickas till
Samtliga ingående kommuner i den gemensamma nämnden
Kommunrevisionen Falu kommun
Ekonomikontoret Falu kommun

Slutligt beslutsorgan
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Chef ATL-kontoret

§ 7 Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025 (ATL0013/25)

Beslut

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänner verksamhetsberättelsen för 2025.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel får i uppdrag att fatta beslut om ansvarsfrihet för nämnden.

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet under 2025.

Beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025
- Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025, Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Skickas till

Samtliga ingående kommuner i den gemensamma nämnden
Kommunrevisionen Falu kommun
Ekonomikontoret Falu kommun

Kf § 13 Bokslut och årsredovisning för Gemensam nämnd för upphandling (GNU) 2025

KS2026/0137

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för Gemensam nämnden för upphandling.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU) ansvarsfrihet för 2025.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 presenteras för den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan (GNU).

Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mkr. Utfallet för verksamheten uppgick till ett mindre överskott på +0,9 mkr (2024, +0,5 mkr) som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. För Säters del, som utgör 5,68 %, innebär det en återbetalning på ca 54 tkr. Lägre lönekostnader med 2,1 mkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mkr.

Verksamheten är organiserad i tre enheter med ansvar för olika kategoriområden under ledning av en enhetschef. UhC har totalt 27 medarbetare/tjänster fördelade på roller som strategisk upphandlare, operativ upphandlare, avtalsförvaltare, upphandlingsjurist och upphandlingsstrateg samt klimat- och miljöstrateg.

UhC är en av Sveriges största upphandlande organisationer och genomför årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, UhC upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS,

skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kundmätning.

GNU har fastställt Nämndplan med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. För respektive mål finns nyckeltal/indikatorer som mäts och följs upp.

Utöver inriktningsmålen tillkommer särskilda uppdrag under 2025.

- Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.
- Uppdrag med kategori- och inköpstyrning i samverkan. Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning som sker i samverkan mellan UhC, Controllergrupp och Samrådsgrupp.
- Uppdrag kris- och försörjningsberedskap som syftade till att med olika insatser stärka UhC:s förmåga att bidra till kommunernas uppdrag att minska sårbarheten i viktiga samhällsfunktioner.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan.

Beslutsunderlag

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 43
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 52

Delges

Gemensam nämnd för upphandling

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025, Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan.

Ärendebeskrivning

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 presenteras för den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan (GNU).

Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mkr. Utfallet för verksamheten uppgick till ett mindre överskott på +0,9 mkr (2024, +0,5 mkr) som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. För Säters del, som utgör 5,68 %, innebär det en återbetalning på ca 54 tkr. Lägre lönekostnader med 2,1 mkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mkr.

Verksamheten är organiserad i tre enheter med ansvar för olika kategoriområden under ledning av en enhetschef. UhC har totalt 27 medarbetare/tjänster fördelade på roller som strategisk upphandlare, operativ upphandlare, avtalsförvaltare, upphandlingsjurist och upphandlingsstrateg samt klimat- och miljöstrateg.

UhC är en av Sveriges största upphandlande organisationer och genomför årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, UhC upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning.

GNU har fastställt Nämndplan med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. För respektive mål finns nyckeltal/indikatorer som mäts och följs upp.

Utöver inriktningsmålen tillkommer särskilda uppdrag under 2025.

- Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.
- Uppdrag med kategori- och inköpstyrning i samverkan. Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning som sker i samverkan mellan UhC, Controllergrupp och Samrådsgrupp.
- Uppdrag kris- och försörjningsberedskap som syftade till att med olika insatser stärka UhC:s förmåga att bidra till kommunernas uppdrag att minska sårbarheten i viktiga samhällsfunktioner.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan.

Beslutsunderlag

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

§ 4 Dnr 2026/27

Bokslut och verksamhetsberättelser 2025

Beslut

Upphandlingscenters verksamhetsberättelse och bokslut godkänns och överlämnas till respektive kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har tagit fram verksamhetsberättelse och bokslut för 2025.

Ekonomi

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

Verksamhet – väsentliga händelser och nyckeltal

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa

boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggentreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 be-ställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.

Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avslogs av domstol, en fick vi göra om. Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

Upphandling används som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

Vi är bäst på regional tillväxt - Anbud och tidig dialog

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika organisationsnummer. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Vi sparar pengar åt våra kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljnings-möten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjut-spetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts. Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprenadjuridik och konsulträtt.

För att uppnå en effektiv och rättssäker offentlig upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för

utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Beslutsunderlag

1. Bokslut 2025
2. Verksamhetsberättelse 2025

Beslut skickas till

Falu kommun
Borlänge kommun
Avesta kommun
Gagnef kommun
Hedemora kommun
Säters kommun
Akten

Upphandlingscenter
Anders Karlin, 0240-86609
anders.karlin@ludvika.se

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Bokslut och verksamhetsberättelser 2025

Förslag till beslut

Upphandlingscenters verksamhetsberättelse och bokslut godkänns och överlämnas till respektive kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Upphandlingscenter har tagit fram verksamhetsberättelse och bokslut för 2025.

Ekonomi

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

Verksamhet – väsentliga händelser och nyckeltal

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa

boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggentreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 be-ställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.

Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avslogs av domstol, en fick vi göra om. Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

Upphandling används som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

Vi är bäst på regional tillväxt - Anbud och tidig dialog

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika

organisationsnummer. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Vi sparar pengar åt våra kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljnings-möten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjut-spetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts. Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprenadjuridik och konsulträtt.

För att uppnå en effektiv och rättssäker offentlig upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Ekonomiska konsekvenser

Upphandlingscenters förslag till beslut medför inte några kostnader.

Anders Karlin
Chef Upphandlingscenter

Bilagor
1. Bokslut 2025
2. Verksamhetsberättelse 2025

Beslut skickas till
Falu kommun
Borlänge kommun
Avesta kommun
Gagnef kommun
Hedemora kommun
Säters kommun
Akten

LUDVIKA KOMMUN

2026-02-10

Förvaltning/avd/enhet
Lovisa Hultberg, 0240-861 12
lovisa.hultberg@ludvika.se

Årsbokslut

Gemensamma nämnden för upphandling (GNU)

Enhet	Nettokostnad Budget 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025	Nettokostnad Bokslut 2025	Avvikelse mot budget
Upphandlingscenter	0	24 211	24 211	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Drift	**0**	**24 211**	**24 211**	**0**	**0**
Drift					**0**

Kostnads- och intäktsslag

	Total Löne-kostnad	*Därav löne-kostn. Ej till tillsvid. Ans*	Kapital-kostnad	Lokal-Hyra	Övriga kostnader	Intäkter	**Summa**
Budget 2025	21 486	0	0	358	2 367	24 211	**0**
Bokslut 2025	19 336		0	354	3 884	23 574	**0**
Avvikelse 2025	**2 150**		**0**	**4**	**-1 517**	**637**	**0**

Tillsvidare anställda och Lönekostnad 31/12

	Budget 2025		Bokslut 2025		Avvikelse	
Enhet	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne-kostnad	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne-kostnad	Antal Årsarbetare och Lönekostnad	Löne-kostnad
Upphandlingscenter	27,00	21 486	28,00	19 336	1,00	-2 150
Personal	**27,00**	**21 486**	**28,00**	**19 336**	**1,00**	**-2 150**

Verksamhetsberättelse år 2025 för gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

1. Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden (GNU) består av Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säters kommuner. Verksamheten leds politiskt av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU), som består av en ledamot från varje samverkande kommun.

GNU:s uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UhC), svara för alla upphandlingar med undantag för direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggentreprenader samt konkurrensutsättningar enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

I grunden är skapandet av UhC ett sätt att förstärka de medverkande kommunernas samlade upphandlingskompetens och skapa en större affärsnytta.

Som en av Sveriges största upphandlande organisationer genomför UhC årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

2. Verksamhet – väsentliga händelser under perioden och nyckeltal

- En kompetent och uppskattad samarbetspartner. Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kund-mätning. Det senaste resultatet visar att 93% av samverkande kommuner sammantaget är nöjda. Målnivå >90% (2024, 87%). Kommunansvariga upphandlare i varje samverkande kommun är en framgångsfaktor.

- Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i dom offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.

- GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

- Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

- Ökad efterfrågan. Ökning med 37% gällande nya upphandlingar från kommunerna. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

- Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 50%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

- Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggentreprenader från kommunerna har ökat med 76%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

- Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 29%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

- Ökad samordning. Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %.

- Ökning lokala avtal. 6 av 10 avtal sluts med lokala leverantörer. Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

3. Ekonomi

Totalt för nämnden mnkr	Utfall 2025	Budget 2025	Utfall 2024
Intäkter			
Kommunbidrag	21,5	22,1	21,4
Övriga interna intäkter	0,1	0,0	0,1
Externa intäkter	2,0	2,1	1,7
Summa intäkter	**23,6**	**24,2**	**23,2**
Kostnader			
Löner och PO	-19,4	-21,5	-20,0
Hyra	-0,3	-0,3	-0,4
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-3,9	-2,4	-2,8
Summa kostnader	**-23,6**	**-24,2**	**-23,2**
Resultat			
Självfinansieringsgrad	100%	100%	100%

Ekonomisk analys

Ekonomi i balans. Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mnkr. Det blev ett mindre nettoöverskott i 2025 års verksamhet med 0,9 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. Målnivå resultat i nivå enligt budget eller över.

Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mnkr.

4. Medarbetare

Verksamheten är organiserad i tre enheter med ansvar för olika kategoriområden under ledning av en enhetschef. UhC har totalt 27 medarbetare/tjänster fördelade på roller som strategisk upphandlare, operativ upphandlare, avtalsförvaltare, upphandlingsjurist och upphandlingsstrateg samt klimat- och miljöstrateg.

Antal anställda: 27 medarbetare varav 20 strategiska/operativa upphandlare, 2 strateger, 1 verksamhetsstöd, 3 enhetschefer samt 1 verksamhetschef. Under perioden har LIA också erbjudits.

Introduktion har genomförts med 2 nya medarbetare.

I varje kommun finns en kommunansvarig upphandlare placerad med utökad tillgänglighet, för att vara UhC:s kontakt i kommunen.

Att möjliggöra ett flexibelt arbetsliv där distansarbete fungerar är en del i UhC:s ambition om att vara en attraktiv arbetsgivare. Överenskommelser om distansarbete för medarbetare har genomförts och pågår.

UhC har tagit fram en kompetensförsörjningsplan. Planen speglar viktiga kompetenser för UhC att attrahera, behålla, utveckla, rekrytera och avveckla såväl nu som på sikt.

Organisatorisk- och psykosocial arbetsmiljöundersökning genomfördes under maj-juni. Resultatet var positivt med ett minsta värde om 88/100 (2024, 77/100). I jämförelse med andra organisationer som använt samma verktyg är UhC resultat högre på samtliga kriterier.

Personalnyckeltal	2025	2024
Antal anställda*	27	27
Arbetade timmar**	49 767	50 251
Varav utförda av		
timanställd personal	656	1 336
Sjukfrånvaro i procent av		
ordinarie arbetstid	4,00	3,16
* Månadsavlönade enligt AB		
** Månadslön, timlön, fyllnadstid, övertid		

Låg sjukfrånvaron 2025. Sjukfrånvaro för perioden januari - december 2025 var 4,0% (3,2%, 2024). I en samlad analys för UhC av sjukfrånvaro finns det toppar i november och december med koppling till förkylningar (enstaka dagar). Viss sjukfrånvaro kan också kopplas till skolans terminsstarter för personer med småbarn. I övrigt är det enstaka medarbetare med något längre sjukskrivning, i olika omfattning och på förekommen anledning.

Åldersstruktur 2025-12-31

-29	30-39	40-49	50-59	60-
1	9	8	7	2

UhC tar varje år fram en arbetsmiljörapport. I den presenteras särskilda insatser under året. Årliga personalaktiviteter enligt plan: lönesamtal, medarbetarsamtal 1 och 2, APT, enhetsmöten och APT, psykosocialundersökning, skyddsrond, utbildningsplaner per individ och för hela arbetsgruppen m.m. En gemensam aktivitet är temperaturmätning via Mentimeter med fyra påståenden (jag trivs på jobbet, jag känner mig motiverad i mitt arbete, jag upplever en hälsosam arbetsbelastning, jag nyttjar friskvårdstimme/friskvårdsbidrag).

5. Nyckeltal/verksamhetsmått

GNU har fastställt inriktningsmål för 2025. För respektive mål finns nyckeltal/indikatorer som syftar till att mäta och följa upp. Nedan redovisas utfall för 2025.

Mål – Vi använder upphandling som ett strategiskt verktyg för att nå våra samverkande kommuners mål

Ägarna ska känna förtroende för UhC. Nöjd kundundersökning 2026 är pågående. Målnivå nöjdhetsvärde för andelen nöjda kunder >90% (2025, 93%). Kommunansvariga upphandlare i varje kommun är framgångsfaktor. NKI frågorna har reviderats och i den nya NKI är 3 frågor kopplade till kommunernas eget inköpsarbete.

Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka vårt försvar mot denna typ av brottslighet. Ett särskilt uppdrag 2025 - Stärka arbete mot välfärdsbrottslighet inom upphandling och avtal. UhC har implementerat nya systemstöd och rutiner för utökade leverantörskontroller samt haft flertalet utbildningstillfällen internt på UhC samt i samverkande kommuner via t.ex. LUG och andra forum. UhC har även agerat på information utifrån nytt arbetssätt i upphandling och avtal.

GNU har fastställt Nämndplan för perioden 2026-2028 med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. Nytt för kommande Nämndplan är att 5 av 7 inriktningsmål har justerats mot bakgrund av Dalastrategin 2030 och nationell Färdplan för offentliga affärer 2025–2030.

GNU har haft 5 sammanträden under året. Årlig strategisk ägardialog har genomförts med samverkande kommuner. Samrådsgrupp för UhC har haft 5 möten under året och Lokala upphandlingsgrupper (LUG) har samlats ett antal gånger per samverkande kommun.

Mål - Vi arbetar genomgående med hög kvalitet

Under 2025 har UhC genomfört drygt 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar till ett årligt upphandlat värde på 3-4 miljarder kronor.

Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Ökad efterfrågan. Utöver upphandlingsplanen märks en fortsatt hög efterfrågan på tjänster i form av 41 (2024, 30) nya beställningar av upphandlingsprojekt från kommunerna.

Ökad efterfrågan. Antal beställda direktupphandlingar från kommunerna har ökat med 74%. 81 beställda direktupphandlingar (2024, 54) varav kommunerna Avesta, Falun och Ludvika står för de flesta projekten.

Ökad efterfrågan. Antal beställda annonseringar av byggentreprenader från kommunerna har ökat med 164%. 37 beställda annonseringar (2024, 21) varav de kommunala bolagen står för 56% av alla beställningar.

Ökad efterfrågan. Antal beställda och annonserade avrop från DIS (dynamiska inköpssystem) från kommunerna har ökat med 42%. 183 beställda avrop DIS (2024, 142). Största antalet tilldelningar är för fordon, socionomer och sjuksköterskor där behovet varit stort i de flesta av kommunerna.

Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 64% samordnade upphandlingar (2024, 56%). Målnivå > 65 %. I 45% av de samordnade upphandlingarna har minst 5 kommuner deltagit. Orsak till detta varierar. I de flesta fall har be-dömningen varit att en samordnad upphandling, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlingsföremålets art och karaktär. Flertalet upphandlingar görs i delområden men i samma grundprojekt t.ex. avseende kategori tekniska konsulter. Det gör att sifforna för antal samordnade upphandlingar minskar. D.v.s. antal avtal har ökat men antal upphandlingar minskar. UhC har effektiviserat upphandlingsprocessen genom att slå ihop vissa upphandlingar för att förbättra för kommunernas beställare och inte kräva att de sitter med som sakkunniga i t.ex. fyra olika upphandlingar, om kompetensen kan läggas in i en upphandling (ex tekniska konsulter). Ett medvetet arbete från UhC.

Mål - Vi sparar pengar åt våra samverkande kommuner

Avtalsuppföljning med leverantörer ökar. Under året har 305 uppföljningsmöten genomförts med avtalsleverantörer (2024, 303). Målnivå > 250. Prioriterade är avtalsleverantörer som klassas som A eller B leverantörer till kommunerna, inte C eller D avtal.

Det har skett en ökning avseende avtalsuppföljningar av enskilda avrop, vilket till stor del ligger på kommunernas ansvar, dock finns en tendens att UhC blir involverade ändå eftersom det saknas juridisk kompetens (eller tid från kommunjurister) för att hantera detta i kommunen.

Ekonomisk uppföljning via Credit Safe sker kontinuerligt där alla avtal automatiskt följs upp, ca 1541 leverantörer. Förändring som kan ha betydelse är t ex sänkt ekonomisk rating för leverantören.

Det numera etablerade controllernätverket som inrättats med representanter från ekonomienheterna i kommunerna och UhC har i år uppdrag inom Välfärdsbrottslighet och Kategoristyrning. I det arbetet ingår att förstärka arbetssätt, rutiner och kompetenser inom områdena för att säkerställa goda, ekonomiska och sunda affärer.

Ett särskilt uppdrag finns 2025 - Kategori- och inköpstyrning i samverkan. Syftet med uppdraget är att genom kategoristyrning etablera en mer strategisk och proaktiv inköpsstyrning. Informationsträff för samrådsgrupp och controllergrupp har skett kring grunderna i kategoristyrning via extern utbildningsanordnare. Genomlysning av kategorier är genomförd och beslut taget att påbörja arbetet inom kategori Fordon. Information har lyfts på strategisk ägardialog och uppstart i första kategorigruppen för Fordon har skett.

Mål – Vi är drivande och ligger i framkant inom social hållbarhet

Hög andel upphandling med sociala krav. UhC har ställt sysselsättningskrav i 72 olika tilldelade upphandlingar, varav 63 på avancerad nivå och 8 på spjutspetsnivå, 90 % (2024, 91 % av annonserade upphandlingar). Målnivå >50 %. Mervärden har under året använts i flera upphandlingar med bra effekt för att uppmuntra leverantörer att åta sig att ta emot personer på praktik.

Sysselsättningsplatserna används av AME enheterna i kommunerna som söker kontakt med avtalsleverantörer och ”matchar kandidater” mot praktik eller annat samarbete kring sysselsättning. Totalt har kraven bidragit till 33 (Borlänge 15, Falun 16, Ludvika 1 och Säter 1) praktikplatser och 6 anställningar. (2024, 32 praktikplatser och 7 anställningar).

0 reserverade upphandlingar för sociala arbetsintegrerade företag har annonserats. Detta beror på att de upphandlingar som ligger i årets plan är svåra att matcha mot vad marknad kan erbjuda. Målnivå minst 5 st.

Under året har arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal ställts i 13 tilldelade upphandlingar. Dessa är främst inom områdena bygg- transport och städtjänster. (2024, 32 av annonserade upphandlingar).

Tillgänglighetskrav har ställts i 44% av genomförda upphandlingar och jämställdhetskrav i 94%.

Upphandlingsstrateg sammankallar två nätverk. Ett för AME enheterna som träffas fortsatt löpande kring sysselsättning som dialogkrav. Inom Dalanätverket UDD för socialt hållbar upphandling är motverkande av välfärdsbrottslighet årets fokusområde med utbildningsinsatser, systemvisningar och erfarenhetsutbyte. I november genomfördes även en stor digital mötesplats för att höja kompetens i att motverka arbetslivskriminalitet i Dalarna.

Mål – Vi är drivande och ligger i framkant inom miljömässig hållbarhet

Hög andel upphandlingar med miljökrav: 100 % av tilldelade upphandlingar (Målnivå 98 %).

Andel tilldelade upphandlingar med Avancerade eller Spjutspetskrav för Fossilfria transporter landade på 26 % (2024, 14 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 20 %.

Mätning av Avancerade/Spjutspetskrav i upphandlingar för att begränsa fossila växthusgasutsläpp, som inte berör transporter, visar nu 12 % av tilldelade upphandlingar (Mätning kallad: Fossilfritt övrigt. 2024, 12 % av annonserade upphandlingar). Målnivå 5 %.

Målet om andel Avancerade/Spjutspetskrav kring Återbruk visar nu 41 % och Kemikalier 23 % av tilldelade upphandlingar. Målnivå för båda är 20 %. (2024 hade Återbruk 40 % och Kemikalier 36 % av annonserade upphandlingar).

Diskussion kring ny rutin för UhC:s uppföljning av miljökrav i avtal har inletts och resulterade i att minst 20 kontroller av Leverantörers kravefterlevnad utförts under året. Speciellt fokus har ägnats åt uppföljning av fossilfria transporter, fordonskrav, krav på varor i måleri- och beläggningsarbeten samt avancerat miljöledningsarbete.

UhC:s miljöstrateg sammankallar Temagruppen för miljömässig upphandling inom kommunernas kretsloppsplaner, som en del av UDD:s stöd för avfallsförebyggande arbete. Under året hölls digitalt inspirationspass om hur kommuner kan cirkulera möbler för att spara både pengar och minska miljöpåverkan. I samma sammanhang har även UhC varit meddrivande i en satsning för att öka miljömässig hållbarhet hos Dalakommunernas IT förvaltning. Ett arbete som fortsätter under 2026.

UhC har, tillsammans med CirEko, blivit beviljade projektmedel om cirka 12 miljoner SEK för projektet Dalarnas cirkulära offentliga affärer (Dalarnas COA) som kommer pågå under 2026 fram till våren 2029. Projektet ska bidra till Dalarnas cirkulära omställning, genom kompetenshöjning av Dalarnas kommuner kring cirkulär upphandling och resurssmart inköpsstyrning, samt cirkulär vägledning till små och medelstora företag i Dalarna. Projektet ägs av CirEko och ska drivas tillsammans med UhC samt Ludvika kommuns inköpscontroller under UDD:s flagg med finansiering från Region Dalarna och EU.

Mål - Vi är bäst på regional tillväxt

Andel lokala leverantörer som tilldelats avtal, med verksamhet i någon av de sju samverkande kommunerna uppgick till 68% (2024, 65%). Målnivå > 65%.

För att förbättra underlag och stödja regional tillväxt har tidig dialog och informationsaktiviteter med leverantörer inför upphandling genomförts vid 175 tillfällen (2024, 272) inför 56 olika upphandlingar.

Skriftlig dialog med leverantörer inför upphandling genom att skicka ut en Request for information (RFI) eller en extern remiss har tillämpats i 22 upphandlingar. Extern remiss är ett sätt att få återkoppling på affärens upplägg och upphandlingsdokumentens utformning kopplat till krav och villkor. Med RFI kan UhC ställa frågor och testa idéer om till exempel upplägg och process, kravformuleringar, utvärderingsmodeller eller avtalsvillkor.

Antal öppnade anbud i annonserade upphandlingar och DIS var under året totalt 2188 st (2024, 1901). Antal unika anbudsgivare var 1468 varav 718 unika organisationsnummer.

I annonserade upphandlingar har totalt 2381 (2024, 2918) frågor besvarats av UhC från olika anbudsgivare. I snitt hanterades 7,5 ställda frågor och svar per upphandling av UhC (2024, 9,0).

Av de leverantörer som lämnade anbud i våra tilldelade upphandlingar under 2025 var 55% av dem verksamma i någon av de sju samverkande kommunerna. (2024, 54%). Under 2025 inkom i snitt 5,1 anbud per annonserad upphandling (2024, 3,7). Antal företag som lämnat anbud med lokal verksamhet uppgick till 2,8 anbud per annonserad upphandling (2024, 2,0).

UhC syns på LinkedIn. Vi har marknadsfört stöd och utbildning för leverantörer, våra DIS samt extra viktiga upphandlingar för det regionala näringslivet. Vi har även passat på att marknadsföra årlig upphandlingsplan och våra insatser inom social- och miljömässig hållbarhet.

Under året har UhC identifierat möjligheten att nyttja direktupphandling enligt LOU i större omfattning än vad vi gör idag. Detta för att möjliggöra regional tillväxt i högre omfattning. UhC har därför fått i uppdrag av nämnden att uppdatera Riktlinjer för direktupphandling.

Nytt för i år är att UhC erbjudit samverkande kommuner att istället för att genomföra en samordnad öppen upphandling istället genomföra separata direktupphandlingar för respektive kommun vid upphandling där regional tillväxt varit hög.

Mål - Vi arbetar för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Innovationsvänlig upphandling eller upphandling med väsentligt annorlunda lösning har genomförts i 9 upphandlingar. Målnivå > 3 upphandlingar.

I dessa nya lösningar ingår bland annat att fler förhandlingar har genomförts samt två egna förfaranden har genomförts.

Vidare ingår nya lösningar avseende tillvägagångssätt för att upphandla IT-system. Metoden har varit att låta leverantörer inkomma med funktioner istället för att sakkunniga ska specificera ner ett stort antal tekniska krav. Detta har varit framgångsrikt och avtalen som tecknats till följd av ett sådant tillvägagångssätt har fungerat bra.

För att få till utveckling genom köp av nya varor och tjänster behövs både omvärldsanalys och marknadsdialog. Dels för att ta reda på hur andra gör och dels för att se vad som är möjligt att göra.

UhC har genomfört utbildningsinsatser i kommunerna inom direktupphandling, rollen som sakkunnig och avtalstrohet. Vårt aktiva arbete med social och miljömässig hållbarhet innebär också att vi ständigt arbetar för att få fram bättre och hållbara lösningar.

3-årig upphandlingsplan 2026-2028 har remitterats två gånger till samverkande kommuner och de kommunala bolagen och fastställts av GNU med 350 upphandlingar/projekt. Med en robust digital process ges bättre möjligheter till god planering och framförhållning åt samverkande kommuner och UhC.

UhC har uppdaterat vårt verksamhetssystem för upphandling och avtalsförvaltning omfattande handbok med tillhörande mallar och rutiner. Bl.a. inom området Kontroller för att motverka välfärdsbrottslighet.

UhC är numera uppdragstagare för Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) som utifrån regionala behov förmedlar kunskap och ger metodstöd vid upphandling. Affärsträffar för lokala företag har genomförts i samtliga samverkande kommuner under hösten 2025.

Mål - Vi bidrar till våra samverkande kommuners beredskap för kris och krig

Under året har 5 upphandlingar genomförts med förhöjd beredskap/beredskapskrav upphandling. Upphandlingar att lyfta fram är drivmedel, stationstakning, hyresmaskiner och gas. Vidare har flertalet kommuner valt att ansluta sig till Addas avtal för beredskapsmåltider.

GNU har identifierat behovet av att stärka upp UhC:s uppdrag inom beredskap. UhC har etablerat ett samarbete med säkerhetschefer för att stärka upp UhC:s förmåga inom beredskap.

UhC har arbetat fram en strategi för hur vi kan jobba med frågan i upphandlingsprojekten och framställt konkreta avtalstexter för att användas i upphandlingar som är viktiga ur ett beredskapssyfte.

Särskilt uppdrag – Kris- och försörjningsberedskap. Uppdraget syftade bland annat till att med olika insatser stärka UhC:s förmåga att bidra till kommunernas

uppdrag att minska sårbarheten i viktiga samhällsfunktioner. Uppdraget har redovisats vid strategisk ägardialog där vi presenterade att vi nu har säkerhetscheferna som remissinstans i upphandlingsplansarbetet och i viss mån upphandlingarna som pekas ut av vikt för detta område. Vi har implementerat ett hjälpdokument med både strategier för utformning av upphandling och avtal samt konkreta avtalstexter/villkor. Vi kommer jobba vidare med klassning av avtal och anpassning av systemstöd i enlighet med uppdraget.

En rättssäker offentlig upphandling

Rättssäkra och få överprövningar. Sex överprövningar av upphandlingar i förvaltningsrätt. Fem av dessa avslogs av domstol, en fick vi göra om.

Detta betyder att UhC har fortsatt hög kvalitet i upphandlingsunderlagen. UhC har förlorat ett mål i Förvaltningsrätten sedan 2020-06-03, vilket betyder att 49 av 50 mål har avslagits sedan dess.

De kategorier som sticker ut i överprövningsärenden är Bygg- och anläggning samt Tekniska konsulter.

Dialog kring efterlevnad av avtal. Avtalsuppföljning ger tydlig effekt tillsammans med uppmärksamma beställare. Trend från tidigare år fortsätter med dialog i flertalet avtal med beställare och leverantörer. Under året har inga avtal varit föremål för förtida upphörande. UhC har även bistått kommunala bolag i överprövningsärenden och andra juridiska frågor kopplat till avtalsrätten.

UhC noterar fortsatt trend i en ökad efterfrågan av allmän handling, i flesta fall anbudshandlingar. Ca 50 begäran per månad 2025 har inkommit till UhC officiella brevlåda. Utöver detta får även UhC:s upphandlare begäran direkt i sina mail i projekt/upphandlingsärenden.

Nyheter i LOU och Upphandlingsåret 2025 präglades av betydande lagändringar, en ny nationell strategi och ett ökat fokus på digitalisering och säkerhet. De viktigaste händelserna och trenderna från 2025:

Välfärdsbrott och kontroll av detta har ökat och kommer fortsätta öka. Det är tydligt att det rör på sig inom detta område, vilket medför att även UhC kommer att få fler sådana ärenden på sitt bord.

Nya lagar och regler: Ändrade regler för överprövning (1 juli 2025): Regeringen införde nya bestämmelser i LOU gällande överprövning och skadestånd när EU-rättsliga regler tillämpas felaktigt.

Uteslutning av leverantörer: Fokus har legat på att stärka möjligheterna att utesluta leverantörer på grund av dåliga prestationer i tidigare uppdrag samt skärpt kontroll av arbetsrättsliga villkor.

Nya tröskelvärden 2026: Under slutet av 2025 fastställdes de nya tröskelvärdena för offentlig upphandling som började gälla den 1 januari 2026.

Färdplan för offentliga affärer 2025–2030: Regeringen lanserade en ny färdplan och en komplettering av den nationella upphandlingsstrategin för att främja mer rättssäkra och effektiva affärer.

6. Utveckling/Framtid

Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning. Arbetet sker i samverkan mellan UhC, Controllergrupp och Samrådsgrupp. Målet är att etablera minst tre kategoristrategier under 2026.

UhC konstaterar att komplexiteten och omfattningen kring de juridiska frågorna har ökat markant de senaste åren. Trenden visar att behovet av stöttning i olika affärsfrågor och juridiska frågor kommer öka ytterligare även de kommande åren. Vi ser även en ökning av avtalsuppföljningar med koppling till enskilda avrop. Detta ligger inte inom ramen för den juridiska rådgivning som UhC har i sitt grunduppdrag, även om vi hanterat dessa ändå.

Översiktligt kan konstateras att arbetet mot välfärdsbrottslighet för med sig att ytterligare frågeställningar uppstår kopplat till kravformulering, kontroll inför tilldelning och avtalsuppföljning. Några andra delar som särskilt kan nämnas är: Rådgivning inför och under kommunernas/bolagens upphandling av entreprenader samt rådgivning i avtalsfrågor rörande entreprendjuridik och konsulträtt.

Ökat behov av upphandlings- och affärsstöd till kommunerna och de kommunala bolagen avseende upphandling av byggentreprenader med juridiskt stöd.

För att uppnå effektiva och rättssäkra offentliga affärer som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU och UhC en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt, dialog i upphandling och hållbar upphandling.

Kf § 14 Bokslut och årsredovisning för Hjälpmedelsnämnden 2025

KS2026/0105

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för Hjälpmedelsnämnden.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Hjälpmedelsnämnden ansvarsfrihet för 2025.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 redovisas för Hjälpmedelsnämnden. I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämndens verksamhet år 2025. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 6,2 mkr före återbetalning till Region Dalarna och länets 15 kommuner, vilket är lägre än budgeterat på grund av minskad efterfrågan, lägre intäkter och en identifierad lageravvikelse. Överskottet kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 3,6 mkr åter till kommunerna och 2,5 mkr till regionen samt ca 0,1 mkr återstår inom nämnden. Säters del utgör 3,93% och innebär en återbäring på 143 tkr.

Året har präglats av bemanningsutmaningar och en förhöjd belastning till följd av flera långtidssjukskrivningar, men samtidigt positiva tendenser i form av ökad frisknärvaro och fortsatt engagemang i verksamhetens utveckling. Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt steg framåt genom ett första beslut om en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet i Främby i Falun, vilket långsiktigt skapar möjligheter för effektivare processer och bättre arbetsmiljö.

Måluppfyllelsen visar att 4 av 11 mål är helt uppnådda, 5 delvis uppnådda och 2 mål når inte upp till satt målsättning. År 2025 präglas av stabil leverans och god kvalitet i verksamheten, även om två mål inom området medarbetarskap och ledarskap inte uppnåddes, särskilt kopplat till kompetensutveckling och en försenad kompetensförsörjningsplan. Förvaltningen har arbetat aktivt med utvecklingsinsatser såsom beställarportal, digitala arbetssätt, egenmonitorering, RPA-förberedelser och intern styrning och kontroll.

Verksamheten står inför ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete där stärkt systemkompetens är en central förutsättning för att säkerställa kvalitet, effektivitet och robusta arbetssätt framåt. Arbetsmiljöarbetet behöver fördjupas ytterligare, med fokus på långsiktigt hållbara förutsättningar, tydligare strukturer och minskad sårbarhet i organisationen. Digitaliseringsarbetet fortsätter att vara en avgörande del av verksamhetens utveckling, där förbättrade systemstöd, automatisering och moderna arbetssätt stärker både tillgänglighet och produktivitet. Samtidigt har verksamheten en viktig roll som möjliggörare av välfärdsteknik för länets kommuner och Hälso- och sjukvård, genom att skapa gemensamma strukturer, stödja implementering och bidra till ökad användning av digitala hjälpmedel. Parallellt fortskrider arbetet med att på sikt skapa en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet som samlar kompetens, effektiviserar logistik och stärker både arbetsmiljö och patientsäkerhet i framtiden.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för hjälpmedelsnämnden
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 44
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 53

Delges

Hjälpmedelsnämnden

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för Hjälpmedelsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för Hjälpmedelsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 redovisas för Hjälpmedelsnämnden.
I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämndens verksamhet år 2025. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 6,2 mkr före återbetalning till Region Dalarna och länets 15 kommuner, vilket är lägre än budgeterat på grund av minskad efterfrågan, lägre intäkter och en identifierad lageravvikelse. Överskottet kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 3,6 mkr åter till kommunerna och 2,5 mkr till regionen samt ca 0,1 mkr återstår inom nämnden. Säters del utgör 3,93% och innebär en återbäring på 143 tkr.

Året har präglats av bemanningsutmaningar och en förhöjd belastning till följd av flera långtidssjukskrivningar, men samtidigt positiva tendenser i form av ökad frisknärvaro och fortsatt engagemang i verksamhetens utveckling. Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt steg framåt genom ett första beslut om en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet i Främby i Falun, vilket långsiktigt skapar möjligheter för effektivare processer och bättre arbetsmiljö.

Måluppfyllelsen visar att 4 av 11 mål är helt uppnådda, 5 delvis uppnådda och 2 mål når inte upp till satt målsättning. År 2025 präglas av stabil leverans och god kvalitet i verksamheten, även om två mål inom området medarbetarskap och ledarskap inte uppnåddes, särskilt kopplat till kompetensutveckling och en försenad kompetensförsörjningsplan. Förvaltningen har arbetat aktivt med utvecklingsinsatser såsom beställarportal, digitala arbetssätt, egenmonitorering, RPA-förberedelser och intern styrning och kontroll.

Verksamheten står inför ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete där stärkt systemkompetens är en central förutsättning för att säkerställa kvalitet, effektivitet och robusta arbetssätt framåt. Arbetsmiljöarbetet behöver fördjupas ytterligare, med fokus på långsiktigt hållbara förutsättningar, tydligare strukturer och minskad sårbarhet i organisationen. Digitaliseringsarbetet fortsätter att vara en avgörande del av verksamhetens utveckling, där förbättrade systemstöd, automatisering och moderna arbetssätt stärker både tillgänglighet och produktivitet. Samtidigt har verksamheten en viktig roll som möjliggörare av välfärdsteknik för

länets kommuner och Hälso- och sjukvård, genom att skapa gemensamma strukturer, stödja implementering och bidra till ökad användning av digitala hjälpmedel. Parallellt fortskrider arbetet med att på sikt skapa en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet som samlar kompetens, effektiviserar logistik och stärker både arbetsmiljö och patientsäkerhet i framtiden.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för hjälpmedelsnämnden

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

§ 9 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025

Diarienummer HJN2026/22

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Hjälpmedelsnämndens arbetsutskott delges en övergripande muntlig genomgång av förvaltningen Hjälpmedel Dalarnas ekonomiska resultat för år 2025. Den skriftliga verksamhetsberättelsen kommer att lämnas och avrapporteras vid hjälpmedelsnämndens sammanträde den 20 februari 2025, då den interna tidsfristen för bokslutsarbetet ännu inte har passerat. Förvaltningen redovisar ett resultat om 6,2 mnkr före återbetalning till Region Dalarna och länets 15 kommuner.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2026-02-05 § 9
2. Tjänsteutlåtande 2026-01-14
3. Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025
4. Verksamhetsberättelse 2025 Hjälpmedel Dalarna
5. Presentation Bokslut 2025 Hjälpmedel Dalarna FV 86
6. Presentation Verksamhetsberättelse 2025

Skickas till

Förvaltningschef Hjälpmedel Dalarna

Hjälpmedel Dalarna
Hjälpmedel Dalarna

Datum
2026-01-14

Diarienummer
HJN 2026/22

Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2025

Förslag till beslut

1. Hjälpmedel Dalarnas verksamhetsberättelse och bokslut 2025 inklusive bilagor fastställs.

Sammanfattning

Hjälpmedel Dalarna har under 2025 levererat en stabil och kvalitativ verksamhet samtidigt som ett omfattande utvecklingsarbete har drivits inom digitalisering, egenmonitorering, intern styrning samt förbättrade arbetssätt. Det ekonomiska resultatet uppgår till +6,2 mnkr före återbetalning, och måluppfyllelsen visar att 4 av 11 mål är helt uppnådda, 5 delvis uppnådda och 2 mål inte nått målsättningen.

Året har präglats av bemanningsutmaningar och en förhöjd belastning till följd av flera långtidssjukskrivningar, men samtidigt positiva tendenser i form av ökad frisknärvaro och fortsatt engagemang i verksamhetens utveckling.

Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt steg framåt genom ett första beslut i Hjälpmedelsnämnden om en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet i Främby i Falun, vilket långsiktigt skapar möjligheter för effektivare processer och bättre arbetsmiljö.

Tillgängligheten är fortsatt god inom flera områden, även om telefontillgängligheten visar behov av förstärkta resurser till kundservicefunktionen. Framåt står verksamheten inför ett betydande utvecklingsarbete med fokus på stärkt systemkompetens, hållbar arbetsmiljö, fortsatt digitalisering samt rollen som möjliggörare av välfärdsteknik för kommuner och hälso- och sjukvård i Dalarna.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2026-01-14
2. Verksamhetsberättelse Hjälpmedel Dalarna 2025
3. Bokslut 2025 ppt.

Postadress
Region Dalarna
Box 712
791 29 Falun

Besöksadress
Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt
023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Handläggare
Lena Hedström
Sekreterare
Teleanknytning saknas
+46702629533
lena.hedstrom@regiondalarna.se

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

År 2025 präglas av stabil leverans och god kvalitet i Hjälpmedel Dalarnas verksamhet, även om två mål inom området medarbetarskap och ledarskap inte uppnåddes, särskilt kopplat till kompetensutveckling och en försenad kompetensförsörjningsplan. Förvaltningen har arbetat aktivt med utvecklingsinsatser såsom beställarportal, digitala arbetssätt, egenmonitorering, RPA-förberedelser och intern styrning och kontroll. Ekonomiskt uppgår resultatet till +6,2 mnkr före återbetalning, vilket är lägre än budgeterat på grund av minskad efterfrågan, lägre intäkter och en identifierad lageravvikelse. Bemanningen har fortsatt varit ansträngd på grund av vakanser och långtidssjukskrivningar, vilket påverkat arbetsmiljön och kontrollmiljön, även om frisknärvaron ökar och personalomsättningen ligger inom målvärdet. Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt kliv framåt genom förstudien om en ny samlokaliserad lösning i Främby Falun. Tillgängligheten bedöms som god inom flera områden, men telefontillgängligheten visar på behov av resursallokering till vår kundtjänst.

Sammantaget görs bedömningen att 4 av 11 mål är helt uppfyllda, 5 av målen delvis uppfyllda och 2 av målen inte når upp till satt målsättning.

Verksamheten står inför ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete där stärkt systemkompetens är en central förutsättning för att säkerställa kvalitet, effektivitet och robusta arbetssätt framåt. Arbetsmiljöarbetet behöver fördjupas ytterligare, med fokus på långsiktigt hållbara förutsättningar, tydligare strukturer och minskad sårbarhet i organisationen. Digitaliseringsarbetet fortsätter att vara en avgörande del av verksamhetens utveckling, där förbättrade systemstöd, automatisering och moderna arbetssätt stärker både tillgänglighet och produktivitet. Samtidigt har verksamheten en viktig roll som möjliggörare av välfärdsteknik för länets kommuner och Hälso- och sjukvård, genom att skapa gemensamma strukturer, stödja implementering och bidra till ökad användning av digitala hjälpmedel. Parallellt fortskrider arbetet med att på sikt skapa en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet som samlar kompetens, effektiviserar logistik och stärker både arbetsmiljö och patientsäkerhet i framtiden.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. I ”Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna” § 6 Ekonomi fastställs att om resultatet överstiger 1 % av budgetomslutningen, positivt eller negativt, ska resultatet fördelas mellan Region och kommuner med fakturerat belopp som fördelningsnyckel. Förvaltningens resultat på 6,2 mnkr, återbetalades kommunerna totalt 3,6 mnkr och Hälso- och sjukvårdens andel av återbetalningen uppgår till 2,5mnkr.

Hjälpmedelsnämndens resultat som tillförs till eget kapital för 2025 blir således 0,1 miljoner kronor.

Samverkan med fackliga organisationer

Verksamhetsberättelsen och bokslutet informeras på Förvaltningssamverkan 2026-03-25.

Juridik, Patientperspektiv, Hållbarhet, Arbetsmiljö och medarbetare, Säkerhet

Beskrivs och återges i bifogade handlingar.

Återrapportering

Ärendet är en uppföljning mot nämnden och behöver således inte återrapporteras.

Skickas till

Förvaltningschef Hjälpmedel Dalarna

Bokslut Ekonomi

Hjälpmedel Dalarna FV 86 2025

Resultat 2025

Bokslut 2025 (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
Verksamhetsintäkter	188 872	195 587	-6 715	189 627
- Patientintäkter	*37*	*11*	*26*	*32*
- Sålda tjänster	*140 365*	*145 822*	*-5 457*	*141 424*
-Sålda varor	*48 470*	*49 755*	*-1 285*	*48 171*
Ekonomisk ram	3 864	3 864		5 148
Bidrag	654		654	637
Övriga intäkter	164	24	140	229
Intäkter kontoklass 8	560	356	204	642
C Intäkter Summa	**194 114**	**199 831**	**-5 718**	**196 283**
D Kostnader				
Lönekostnader	-61 600	-68 696	7 095	-62 923
Övriga personalkostnader	-1 039	-1 459	420	-883
Övrig köpt verksamhet	-62 345	-55 588	-6 757	-56 699
- Hjälpmedel	*-61 935*	*-55 171*	*-6 764*	*-56 236*
Övriga verksamhetskostnader	-69 080	-74 088	5 009	-75 674
- Kapitalkostnader	*-40 133*	*-41 055*	*922*	*-38 373*
Kostnader kontoklass 8				25
D Kostnader Summa	**-194 064**	**-199 831**	**5 767**	**-196 154**
Totalsumma	**50**		**50**	**129**

Övriga kostnader

De sju högsta "övriga" kostnaderna (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
6010 Lokalhyror	**-7 505**	-8 251	746	-8 196
6640 Bilhyra / -leasing	**-2 261**	-2 131	-130	-2 671
7230 Grundavgift LD-net	**-2 186**	-2 080	-106	-2 134
7528 Gemensamma OH-tjänster	**-1 627**	-1 632	5	-1 060
6799 Övriga transporter	**-1 296**	-862	-434	-907
7540 Databehandling - drift	**-1 243**	-1 274	30	-1 481
6063 Fastighetsservice städ	**-1 042**	-1 009	-33	-994

7 största avvikelserna från budget

Tkr	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2024
3593 Konsulttjänster	18 072	22 320	**-4 247**	20 134
3720 Försäljning av hjälpmedel	48 470	49 755	**-1 285**	48 170
3530 Hyresintäkter hjälpmedel	119 432	120 655	**-1 223**	118 493
Summa avvikelser intäkter	**185 974**	**192 729**	**-6 756**	**68 304**
5700 Hjälpmedel	-55 831	-48 350	**-7 481**	-49 861
D120 Grundlönekostnader	-40 271	-46 082	**5 811**	-40 413
7932 Avskrivning Medicinteknisk app	-38 164	-39 175	**1 011**	-38 183
6010 Lokalhyror	-7 505	-8 251	**746**	-8 196
Summa avvikelser kostnader	**-141 771**	**-141 858**	**87**	**-136 653**

Eget kapital

Eget Kapital i Tkr	
2014	-555,8
2015	766,7
2016	293,9
2017	-40,1
2018	-240,4
2019	3 370,1
2020	0,00
2021	68,6
2022	3,0
2023	54,9
2024	128,8
2025	49,9
Summa	**3 899,6**

Återbetalning 6,1 miljoner varav 3,6 mkr till kommunerna och 2,5 mkr till regionen

Kommun	Antal invånare	Procent	Återbäring
Avesta	22 331	7,83%	285 072
Borlänge	51 151	17,94%	652 982
Falun	59 610	20,91%	760 968
Gagnef	10 320	3,62%	131 743
Hedemora	15 014	5,27%	191 665
Leksand	16 123	5,66%	205 823
Ludvika	26 649	9,35%	340 195
Malung-Sälen	10 135	3,56%	129 381
Mora	20 413	7,16%	260 588
Orsa	6 885	2,42%	87 892
Rättvik	10 969	3,85%	140 028
Smedjebacken	10 746	3,77%	137 181
Säter	11 198	3,93%	142 951
Vansbro	6 722	2,36%	85 812
Älvdalen	6 816	2,39%	87 012
Hela länet:	**285 082**	**100%**	3 639 292

Verksamhetsberättelse

2025

Hjälpmedel Dalarna

Inledning

Hjälpmedel Dalarna arbetar på uppdrag av Hjälpmedelsnämnden där det finns representanter från regionen och Dalarnas 15 kommuner.

Förvaltningens uppdrag är att erbjuda personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar - hjälpmedel, tillbehör, förbrukningsmaterial och därtill kopplade tjänster inom följande områden:

- Behandling och träning
- Förflyttning
- Kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition
- Kontinens
- Personlig vård
- Personlig medicinsk behandling
- Egenmonitorering

Rätt hjälpmedel i rätt tid ökar förutsättningarna för att uppnå jämlik vård, god hälsa, ökad självständighet, delaktighet och tillgänglighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, vilket ligger i linje med arbetet för en *God och Nära Vård*.

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. Vid ett positivt ekonomiskt utfall fördelas överskottet mellan regionens enheter och kommunerna i proportion till nyttjandet av förvaltningens hjälpmedel och tjänster.

Förvaltningen uppnår helt eller delvis de flesta mål för 2025, med undantag för två mål som inte har uppnåtts. Sammanställningen av räkenskapsåret 2025 visar att verksamheten fortsatt levererar god kvalitet och stabilitet, men att det finns områden som kräver ytterligare utvecklingsarbete. Särskilt gäller detta tydlighet i arbetsprocesser, arbetsmiljö och att stärka den interna kontrollmiljön inom framförallt våra logistikprocesser. Under året har verksamheten genomfört flera viktiga utvecklingsinsatser för att stärka kvalitet, effektivitet och långsiktig hållbarhet. Parallellt har strategiskt arbete bedrivits inom nära vård, digitalisering, lokalförsörjning och framtida organisationsutveckling. Dessa insatser har syftat till att möta ökande behov, säkerställa god tillgänglighet och skapa mer robusta strukturer inför kommande år.

Förvaltningens resultat för 2025 uppgår till +6,2 mnkr före återbetalning vilket är 3,3mnkr lägre återbetalning än budgeterat för räkenskapsåret. Ett återbetalning till länets 15 kommuner och Region Dalarna om 6,1mnkr är upptagen i resultatet som presenteras på kommandet sidor. Återbetalning görs enligt gällande fördelningsprincip och i enlighet med Hjälpmedelsnämndens avtal.

Förvaltningen har under 2023–2025 haft minskad bemanning till följd av anställningsstopp, vilket påverkat kapacitet, arbetsbelastning och kontrollmiljö. Belastningen har ökat särskilt för chefer och administrativa funktioner. Sjukfrånvaron har under året stigit på grund av flera långtidssjukskrivningar, medan korttidssjukfrånvaron minskat. Under 2026 intensifieras arbetsmiljöarbetet genom en ny arbetsmiljöplan och riktade friskfaktorsinsatser. Personalomsättningen är stabil, men kommande pensionsavgångar innebär ett tydligt behov av strategisk kompetensförsörjning, där tidiga rekryteringar och intern kompetensöverföring blir avgörande. HME-resultatet i medarbetarenkäten har försämrats jämfört med föregående mätning, vilket understryker behovet av att stärka ledarskapet och utveckla arbetsmiljön. Flera insatser har därför inletts för att ge chefer bättre stöd och skapa hållbara förutsättningar för medarbetarna.

Verksamhet och mål

Förvaltningens mål inom regionplanens målområden	● Mål uppfyllt	▲ Mål delvis uppfyllt	■ Mål ej uppfyllt
Till nytta för Dalarnas invånare	2	2	
Ett gott medarbetarskap och ledarskap		2	2
Hållbar utveckling	2	1	
Summa	**4**	**5**	**2**

Måluppfyllnad 2025

Förvaltningens samlade bedömning är att de flesta målen för 2025 är helt eller delvis uppfyllda. En detaljerad redovisning återfinns i bilaga*: Måluppföljning*. Två av årets mål har dock inte uppnåtts:

■ *Ett gott medarbetarskap och ledarskap - Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling*

Regionens ekonomiska besparingar de senaste åren har medfört att verksamheten behövt vara mycket restriktiv avseende utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har inneburit att deltagande i princip uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt stort, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i ordinarie arbetsuppgifter.

Det mest omfattande identifierade kompetensutvecklingsbehovet rör bristande kunskaper i verksamhetssystemet Sesam samt avsaknaden av ett verksamhetsanpassat utbildningsmaterial. Arbetet med att ta fram ett sådant material påbörjades under 2025 och beräknas slutföras våren 2026. Målet är att säkerställa en enhetlig introduktion och en högre generell systemkompetens bland medarbetarna.

■ *Ett gott medarbetarskap och ledarskap – Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan*

Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan har blivit försenat och påbörjades först i slutet av 2025. Arbetet kommer att slutföras under 2026.

Utvecklingsinsatser under året

Under året har ett flertal strategiska utvecklingsinsatser genomförts för att stärka kvalitet, effektivitet och hållbarhet. Arbetet har bland annat omfattat:

- Planering för långsiktig lokalförsörjning med fokus på att säkerställa ändamålsenliga och hållbara lokaler
- Implementering och utveckling av beställarportal för hjälpmedel, med målsättning att förbättra användarvänlighet och tillgänglighet

- Deltagande i pilotprojekt inom egenmonitorering
- Upprättande av en verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare
- Produktion av utbildningsmaterial för verksamhetssystemet Sesam
- Framtagande av förslag på omorganisation av verksamhetens administrativa stödfunktioner som implementeras våren 2026
- Upprättande av ett regelverk för klassificering av hjälpmedel kopplat till lagerhållning
- Utvecklingsarbete inom RPA (Robotic Process Automation) för att effektivisera administrativa processer

God nära vård

Under 2025 har arbetet med att utveckla Nära vård inom hjälpmedelsverksamheten fortsatt. I april arrangerades inspirationsdagen Smartare hem på Dalarna Science Park med fokus på hur smart teknik kan stärka hälsa, trygghet och självständighet. Tillsammans med Innovationsslussen har även utbildningar och projektstöd i tjänstedesign erbjudits till medarbetare i region och kommuner.

En hjälpmedelsmässa för länets förskrivare genomfördes den 23–24 september vid Högskolan Dalarna. För att öka användningen av digitala stöd har Digiguiden marknadsförts till både regionens och kommunernas verksamheter.

Samverkan har skett både nationellt och regionalt, bland annat med Socialstyrelsen i arbetet med den nationella strategin för rehabilitering och habilitering, samt med MAS/MAR*-nätverket och Hjälpmedelsnämndens Medlemsråd och Beredningsgrupp. Information om Dalarnas Hjälpmedelscenter och hjälpmedel har även förmedlats till pensionärs- och funktionshinderråd samt till olika organisationer i länet.

* Medicinskt ansvarig sjuksköterska/medicinskt ansvarig inom rehabilitering i kommunerna

Upphandling

Upphandling av hjälpmedel är en stor och viktig arbetsuppgift inom verksamheten. Majoriteten av upphandlingarna genomförs inom ramen för 7-klöversamverkan. Under 2025 har verksamheten medverkat i totalt 17 upphandlingar.

Händelser av väsentlig betydelse

Anpassning av lokal på Västermalmsvägen
Anpassning av verksamhetens evakueringslokal på Västermalmsvägen i Falun påbörjades under slutet av 2025 och beräknas vara färdigställt i mars 2026. Bakgrunden till projektet är ett uttalat behov av att stärka arbetsmiljön för medarbetarna och skapa en mer ändamålsenlig och trygg miljö för våra besökande patienter. Anpassningarna bedöms bidra till ökad trivsel och förbättrade förutsättningar för att bedriva en säker och effektiv verksamhet under evakueringsperioden.

Implementering av beställarportal
Arbetet med implementering av en uppdaterad beställarportal för hjälpmedel pågår. Den ursprungliga planen var att avsluta arbetet innan årsskiftet, men projektet har av olika anledningar försenats. Tester av den uppdaterade programvaran har skett hos utvalda pilotverksamheter för att säkerställa funktionalitet och användarvänlighet.

Ett breddinförande planeras våren 2026 med målsättningen att samtliga användare ska gå över till den nya versionen innan halvårsskiftet. Implementeringen förväntas bidra till ett mer effektivt beställningsflöde, ökad kvalitet i beställningarna samt förbättrade förutsättningar för både beställare och verksamhetens interna processer.

Digital reception
Under året har en digital reception tagits i drift vid verksamhetens lokal på Västermalmsvägen i Falun. Bakgrunden är att det saknas personal på plats för att ta emot besökare, vilket har medfört brister både i bemötande och säkerhet. Det har tidigare varit möjligt att ta sig in i lokalen utan att bli uppmärksammad, vilket inneburit en risk för både personal och besökare. Införandet av den digitala receptionen syftar till att förbättra mottagandet av besökare och samtidigt stärka säkerheten genom att motverka obehörig åtkomst.

Cosmicinförandet
I oktober infördes regionens nya vårdinformationssystem. Även om Hjälpmedel Dalarna endast använder en begränsad del av funktionerna har införandet inneburit ett omfattande arbete, både i förberedelser och i uppföljande aktiviteter. Införandet har även påverkat verksamheten indirekt, då förskrivande enheter har lagt betydande tid på implementeringen. Detta har lett till minskad produktion inom vissa enheter, vilket bland annat märks genom en lägre efterfrågan på hjälpmedel under året.

Obemannade förråd
Dagens hantering av de obemannade hjälpmedelsförråd som förvaltningen har på länets lasarett präglas av flera brister. Enheterna inom Hälso- och sjukvården rapporterar återkommande avvikelser kopplade till felaktiga lagersaldon och saknade artiklar, trots att dessa enligt systemet ska finnas i förråden. Svinnet är betydande och den administrativa belastningen för att hantera avvikelserna är omfattande. Nuvarande arbetssätt innebär dessutom att kostnader hamnar på Hjälpmedel Dalarna i stället för på de enheter som använder förråden.

Mot bakgrund av detta har avdelningschef för Logistik och inre service under hösten 2025 fått i uppdrag att genomföra en översyn av dagens hantering. Syftet är att utveckla en mer ändamålsenlig och kvalitetssäkrad process för de hjälpmedel som Hälso- och sjukvården behöver tillgång till vid utskrivning av patienter från lasaretten. Arbetet fokuserar på att säkerställa spårbarhet, minska svinnet, tydliggöra ansvarsfördelning och skapa en korrekt kostnadsfördelning.

Målet är att skapa förutsättningar för effektiva och säkra utskrivningar, säkerställa en korrekt ekonomisk hantering och minska antalet avvikelser, samtidigt som svinn, klagomål och den administrativa belastningen reduceras. Arbetet kommer att fortgå under hela 2026.

Framtida lokalförsörjning
Lokalfrågan för Hjälpmedel Dalarna har varit föremål för utredning och diskussion i över ett decennium. Trots flera försök har processen inte lett fram till ett genomförbart beslut. Under de senaste fem åren har större delen av verksamheten bedrivits i tillfälliga evakueringslokaler, efter att ordinarie lokaler i Borlänge dömts ut på grund av omfattande mögelangrepp. De nuvarande evakueringslokalerna är i hög grad otillräckliga och uppfyller inte verksamhetens behov.

Verksamheten har ett tydligt behov av att samla alla funktioner i en ändamålsenlig lokal som rymmer patientmottagning för utprovning av hjälpmedel, verkstad, rekonditionering och rengöring av hjälpmedel, lager, administrativa ytor och personalutrymmen. En sammanhållen lokallösning är högsta prioritet för att säkerställa kvalitet, arbetsmiljö och effektivitet.

I samverkan med Regionfastigheter har en förstudie genomförts där flera alternativ analyserats. Det förslag som bäst bedöms möta verksamhetens behov är att samlokalisera Hjälpmedel Dalarna med Region Dalarnas kommande regionlager i en nybyggnation i Främby, Falun. Förstudien visar att betydande samordnings- och samverkansvinster kan uppnås, vilket också gjort det möjligt att justera ned respektive verksamhets ytbehov med cirka 10 %.

En samlokalisering bedöms skapa en långsiktigt hållbar, effektiv och modern hjälpmedelsverksamhet. Fördelarna omfattar bland annat:

- Förbättrad samverkan mellan verksamhetens funktioner och medarbetare
- Minskade transportkostnader och lägre miljöpåverkan genom att samla verksamheten
- Ökad robusthet och beredskap
- Möjlighet att bedriva rekonditionering av hjälpmedel i egen regi
- Effektivare logistik- och lagerhantering
- Bättre arbetsmiljö, ergonomi och säkerhet
- Stärkt patientsäkerhet

Ärendet har under hösten behandlats i Fastighetsberedningen och Hjälpmedelsnämnden och tas upp för beslut i Regionstyrelsen och Regionfullmäktige i början av 2026.

Målsättningen är att framtida lokaler ska ge förutsättningar för funktionalitet, tillgänglighet och god arbetsmiljö samt möjliggöra utveckling och mer effektiva arbetsprocesser.

Omorganisation administrativa stödfunktioner
Förvaltningen har behov av att utveckla den nuvarande organisationsstrukturen för att bättre kunna möta framtidens krav och förutsättningar. Dagens struktur kännetecknas av flera små och sårbara enheter, vilket skapar utmaningar inom styrning och ledning, samarbete och arbetsmiljö. Därtill väntar kommande pensionsavgångar, samtidigt som möjligheterna att automatisera arbetsuppgifter ökar.

Uppdraget syftar till att skapa en mer sammanhållen och processledd organisation som tillvaratar den kompetens och erfarenhet som finns inom verksamheten. Målet är att stärka förutsättningarna för utveckling, trygghet och arbetsglädje. Den nya organisationsstrukturen ska bidra till en mer effektiv och ändamålsenlig samordning av arbetsuppgifter inom verksamheten.

För att öka effektiviteten och skapa en tydligare struktur för administrativa uppgifter föreslås att nuvarande Kundservice vidareutvecklas till Kundservice/Verksamhetsstöd. Denna funktion ska utgöra ett centralt nav för administrationen inom förvaltningen och samla kompetens och resurser som ger ett enhetligt och stabilt stöd till verksamheten.
Organisationsförändringen förhandlas vid verksamhetens samverkansmöte i slutet av januari. Om förslaget godkänns planeras implementering genomföras under våren 2026.

Förväntad utveckling

Hjälpmedel för egenmonitorering
Under 2025 har verksamheten påbörjat implementering av hjälpmedel för egenmonitorering i hemmet. Arbetet sker inom ramen för ett pågående pilotprojekt i samverkan med primärvården i Västerbergslagen och medicinkliniken vid Ludvika lasarett. Syftet är att stödja patienter i att följa sin hälsostatus i hemmet och därigenom bidra till ökad trygghet, effektivare vårdflöden och minskade behov av fysiska besök.

Erfarenheterna från pilotprojektet kommer att utgöra underlag inför ett förväntat beslut om ett breddinförande i regionen. Bedömningen är att behovet av denna typ av hjälpmedel kommer att öka successivt under de kommande åren, både inom regionens verksamheter och i kommunala verksamheter.

Samverkan digitala hjälpmedel
Under 2026 förväntas arbetet med samverkan kring digitala hjälpmedel i Dalarna utvecklas vidare. Förvaltningen har tillsammans med nätverket *Digital teknik för nära hälsa och välfärd* tagit fram ett förslag som ska skapa en gemensam struktur för hur Region Dalarna och länets kommuner kan samverka kring digitala hjälpmedel och välfärdsteknik. Förslaget syftar till att tydliggöra ansvarsfördelning och etablera gemensamma arbetsprocesser för hantering av dessa hjälpmedel i hela länet.

Arbetet utgår från rapporten *”Digitala hjälpmedel i samverkan – Dalarna”* (2023), som beskriver förutsättningar och behov för en sammanhållen modell för digitala hjälpmedel och välfärdsteknik. En central del i den fortsatta utvecklingen är att Dalarnas Hjälpmedelscenter, enligt förslaget, ska få ett utökat uppdrag och ansvara för hanteringen av dessa hjälpmedel.

Genom denna inriktning förväntas samverkan stärkas mellan regionen och kommunerna, samtidigt som tillgängligheten till digitala hjälpmedel och välfärdsteknik ökar för invånarna i Dalarna.

Automatisering genom RPA (Robotic Process Automation)
Verksamheten befinner sig i ett planeringsskede för att påbörja automatisering av administrativa processer genom RPA. Syftet är att effektivisera arbetsflöden i förvaltningens verksamhetssystem för att frigöra tid och resurser. Genom att införa automatiserade lösningar för administrativa moment förväntas både kvalitet och produktivitet att förbättras över tid.

Demografiutvecklingen
Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka då andelen äldre i befolkningen ökar, samtidigt som samma eller färre mängd medarbetare ska hantera det högre flödet. Det innebär att verksamheten behöver fortsätta arbeta med att utveckla arbetssätt och användning av digital teknik för att klara sitt uppdrag samtidigt som rekrytering kommer att bli en nyckelfråga.

Nyckeltal

Förvaltningen behöver arbeta med att ta fram fler relevanta nyckeltal för att möjliggöra en mer ändamålsenlig och systematisk uppföljning av verksamheten. Tydliga och väl definierade nyckeltal är en förutsättning för att kunna följa utvecklingen över tid, identifiera avvikelser och säkerställa att verksamhetens mål uppnås. I dagsläget saknas nyckeltal för att följa upp samtliga mål som verksamheten har fastställt, vilket begränsar möjligheten till en heltäckande analys och styrning.

Definition av nyckeltal

- *Utleverans från lager - andel hjälpmedel som utlevereras från verksamhetens lager inom utsatt tid enligt Hjälpmedelsnämndens avtal*
- *Avhjälpande underhåll - andel som utförs inom 5 arbetsdagar*
- *Telefontillgänglighet till verksamhetens Kundservicefunktion*
- *Väntetid utprovning – Genomsnittlig tid till första besök för utprovning av hjälpmedel*
- *Andel återanvända hjälpmedel – Andel återlämnade hjälpmedel som rekonditioneras och återanvänds*
- *Uthyrningsgrad - Andel av hyressortiment hjälpmedel som finns hos kund eller brukare*
- *Nyttjandegrad - Andel av hjälpmedels livslängd som det varit hos kund eller brukare*

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
Andel återanvända hjälpmedel	68 %	70 %	▲
Avhjälpande underhåll utförda inom 5 arbetsdagar	72 %	70 %	●
Ekonomiskt resultat	0	0	▲
Frisknärvaro	45 %	50 %	▲
Medarbetarenkät	3,5	≥ 3,7	▲[1]
Nationell patientenkät	-	-	-[2]
Nyttjandegrad hjälpmedel	90 %	90 %	●
Nöjd Kund Index	7,7	≥ 8,1	▲
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar	7 %	6-8 %	●
Sjukfrånvaro	9 %	4 %	■
Telefontillgänglighet	86 %	90 %	▲
Uthyrningsgrad hjälpmedel	91 %	92 %	▲
Utleverans av hjälpmedel från lager	99 %	96 %	●
Väntetid utprovning	22 dgr	60 dgr	●[3]
Distansbesök utprovningar	-	10 %	-[4]

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyll

[1] Medelbetyg för områdena OSA, Hållbart medarbetarengagemang och Attraktiv arbetsgivare
[2] SKR:s nationella patientenkät har inte genomförts under 2025
[3] Väntetiden avser den genomsnittliga tid som patienter får vänta
[4] Det har inte varit möjligt att ta fram tillförlitlig statistik för nyckeltalet

▲ Andel återanvända hjälpmedel

Andelen hjälpmedel som rekonditionerats för återanvändning ligger något under det uppsatta målvärdet. Orsaken till detta är oklar då det saknas en tydlig förklaring till utfallet. Samtidigt har antalet rekonditionerade hjälpmedel ökat med 3,2 % under året. Nyckeltalet och dess målvärde behöver ses över för att säkerställa att vi mäter rätt saker och att målnivån är optimal ur både ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

▲ Ekonomiskt resultat

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad, vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. Vid ett positivt ekonomiskt utfall fördelas överskottet mellan regionens enheter och kommunerna i proportion till deras nyttjande av verksamhetens hjälpmedel och tjänster.

I budgeten för 2025 beräknades en återbetalning på 9,5 mnkr utifrån föregående års utfall, medan det faktiska utfallet för året uppgick till 6,1 mnkr.

▲ Frisknärvaro

Frisknärvaron har ökat från 42 % 2024 till 45 % 2025, vilket är en positiv utveckling.
Nyckeltalet mäter hur stor del av arbetstiden medarbetarna faktiskt är på plats och kan arbeta. En högre frisknärvaro indikerar en mer hållbar arbetsmiljö, bättre förutsättningar för arbetsförmåga och ett ökat välbefinnande i organisationen.

▲ Medarbetarenkät

Resultatet från årets medarbetarenkät, som utfördes i april 2025, visar en viss nedgång i HME-indexet, som minskat från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förvaltningen har under senare år genomgått flera förändringar på olika chefsnivåer och nyckelbefattningar samtidigt som majoriteten av medarbetarna nu i över 5 år har arbetat i tillfälliga evakueringslokaler, vilket kan ha påverkat resultatet. Ett utvecklingsarbete har initierats i syfte att stärka organisationens arbetsmiljöarbete samt att ge cheferna ett ökat stöd i sitt ledarskap.

▲ Enkät - Nöjd Kund Index

Verksamhetens mätning av förskrivarnas kundnöjdhet (Nöjd Kund Index, NKI) för 2025 hade en svarsfrekvens på 12,2 %, motsvarande 117 inkomna svar. Detta innebär en minskning jämfört med 2023, då svarsfrekvensen var högre och antalet svar uppgick till 203. Den låga svarsfrekvensen i årets mätning gör att resultatet bör tolkas med viss försiktighet, eftersom underlaget är osäkert.

Medelbetyget för verksamheten 2025 är 7,7 på en tiogradig skala, vilket är en försämring jämfört med föregående mätning där resultatet var 8,1. Verksamheten kommer att analysera resultatet vidare och föra dialog med förskrivarna för att identifiera möjliga förbättringsområden.

■ Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under året varit hög och ligger avsevärt över det uppsatta målvärdet. Den främsta förklaringen är ett flertal långtidssjukskrivningar, vilka inte bedöms vara arbetsrelaterade.
Sjukfrånvaron följs upp månadsvis, och under 2026 kommer förvaltningen att arbeta utifrån en plan för att stärka det hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. Glädjande är dock att korttidsjukfrånvaron har minskat sedan föregående år.

▲ Telefontillgänglighet

Målvärdet för telefontillgänglighet om 90% har inte uppnåtts under 2025, utfall 86%. Den främsta orsaken är resursbrist inom verksamhetens kundservicefunktion, till följd av en långtidssjukskrivning samt att två medarbetare avslutat sina anställningar under året.

För att hantera situationen under hösten har resurser från andra avdelningar tillfälligt stöttat Kundservicefunktionen med att besvara ärenden via funktionsbrevlåda och telefon. Samtidigt har ett förslag till omorganisation av de administrativa stödfunktionerna inom verksamheten tagits fram. Syftet är att skapa en mer robust och hållbar organisation samt minska den sårbarhet som idag finns inom vissa funktioner.

▲ Uthyrningsgrad hjälpmedel

Uthyrningsgraden av hjälpmedel har under året legat något under det uppsatta målvärdet. En bidragande orsak kan vara det arbete som genomförts för att se över behovet av buffertlager inom olika produktområden, i syfte att säkerställa en god beredskap i förvaltningen. Inför 2026 har målvärdet för nyckeltalet justerats till ett intervall på 90–94 %.

Ekonomi

Resultaträkning 2025 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Intäkter	194,1	196,3	-1,1%	199,8	-5,7
-varav Regionbidrag	3,9	5,1	-24,9%	3,9	0,0
Kostnader	-187,9	-196,2	-4,2%	-199,8	11,9
-varav löner exkl soc avgifter	-42,1	-42,1	-0,1%	-46,9	4,8
-varav Inhyrd Personalkostnad					
Resultat	6,2	0,1	4 688,9%	0,0	6,2

Resultat 2025

Förvaltningens resultat för 2025 uppgår till +6,2 mnkr före återbetalning till kommunerna och Hälso- och sjukvården, vilket är cirka 3,3 mnkr lägre än det budgeterade resultatet, där budgeten tog höjd för en återbetalning om 9,5 mnkr. Överskottet återförs till kommunerna (3,6 mnkr) och regionen (2,5 mnkr) i enlighet med fördelningsprincipen baserad på faktisk fakturering.

Intäkter

Verksamhetsintäkterna är 6,7 mnkr lägre än budgeterat. Intäkterna från konsulttjänster understiger budget med 4,2 mnkr. Detta bedöms främst bero på två faktorer: Dels brist på förskrivare, vilket har begränsat möjligheterna att beställa tjänster, dels de besparingskrav som funnits på regionens och kommunernas förskrivande enheter. Dessa krav har lett till en minskad förskrivning av hjälpmedel genom stramare tolkning av riktlinjerna.

Försäljningen av hjälpmedel understiger budget med cirka 1,3 mnkr. Detta beror i huvudsak på en minskad efterfrågan, kopplad både till brist på förskrivarkompetens och den mer restriktiva hållningen inom såväl regionen som kommunerna.

Regionramen, det vill säga ersättningen för verksamhetens bastjänster, har sänkts under året, vilket har påverkat intäkterna negativt med ytterligare 1,3 mnkr.

Kostnader

Lönekostnaderna är 7,1 mnkr lägre än budget. Detta kan dels förklaras av flera långtidssjukskrivningar, dels av vakanser inom verksamheten till följd av regionens anställningsstopp.

Efter genomförda lagerinventeringar i slutet av året konstaterades en avvikelse som innebar ökade kostnader för hjälpmedel på cirka 3,0 mnkr, då det faktiska lagervärdet var lägre än tidigare redovisat. Med anledning av detta har ett arbete startats för att uppdatera och kvalitetssäkra verksamhetens rutiner för lagerinventering. Arbetet omfattar bland annat att säkerställa tydliga processer för inventering, hantering av eventuella inventeringsdifferenser och korrekt ekonomisk redovisning i enlighet med lagkrav, interna riktlinjer och god ekonomisk praxis. Målet är att ta fram enhetliga och tillförlitliga rutiner som ger verksamheten ett hållbart arbetssätt och minskar risken för felaktiga lagersaldon samt underlättar uppföljning av inventeringsresultat.

Årets avskrivningskostnader för verksamhetens tillgångar uppgår till 1,0mnkr lägre än budgeterat. Vilket huvudsakligen beror på minskad efterfrågan och en mer effektiv återanvändning av hjälpmedel, vilket i sin tur har medfört färre nyinköp under föregående år.

Investering

Investering 2025 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Årets investering	-42,8	-32,8	30,3%	-43,0	0,2

Årets investeringar uppgår till 42,8 mnkr, vilket i stort motsvarar den fastställda budgeten på 43 mnkr. Investeringarna avser främst hjälpmedel inom olika användningsområden samt några nödvändiga mindre ersättningsinköp för att säkerställa en stabil och ändamålsenlig verksamhet. Utfallet visar att planeringen har hållits på en balanserad nivå och att investeringstakten anpassats till verksamhetens behov utan större avvikelser från budget.

Analys kostnadsutveckling

Kostnadsutveckling**	Ack utfall	Budget	Prognos delår (Juli)
Bruttokostnadsutveckling	-2,0 %	1,0 %	-3,3 %

*** Kostnadsutveckling ack; jämför ackumulerat utfall i år jmf ack utfall fg år. Prognos jämför med utfall helår fg år. Budgeterad brutto- och kostnadsutveckling på helår.*

Bruttokostnadsutvecklingen uppgår till –2,0 procent, jämfört med den budgeterade ökningen på 1 procent. Utfallet påverkas bland annat av att återbetalningen till kommunerna och regionen om 6,2 mnkr ingår i beräkningen. Bruttokostnaderna är även något lägre än föregående år, vilket framför allt förklaras av lägre lönekostnader till följd av olika typer av frånvaro, såsom beskrivs i det ovanstående ekonomiavsnittet.

Åtgärder för ekonomi i balans

Förvaltningen bedöms ha uppnått de fastställda besparingsmålen för 2025, både avseende administrativa besparingar och genomförande av årets uppdragsaktiviteter. Personalkostnaderna ligger fortsatt på en nivå klart lägre än tidigare år, främst till följd av tidsmässiga glapp mellan avslutade anställningar och nyrekryteringar samt frånvaro till följd av långtidssjukskrivningar där ersättare ej rekryterats.

Under året har ett flertal riktade åtgärder genomförts för att effektivisera lagerhanteringen. Bland annat har säkerhetsnivåerna i lagersystemet justerats för att optimera lagerhållningen, och rutinerna för skrotning av hjälpmedel har setts över för att säkerställa att rätt produkter rekonditioneras och återanvänds.

I samband med dessa förbättringsinsatser har däremot andra delar av processen identifierats där historiska utmaningar påverkat årets resultat negativt. Vid inventeringar har det bokförda värdet på lagret visat sig vara högre än det faktiska, med differenser som kan hänföras till flera år tillbaka i tiden. Detta har tydliggjort behovet av ytterligare kvalitetssäkring och fortsatt utveckling av lagerprocesserna framåt.

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
2	560	420	560	0

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Administrativ besparing	Slutförd	2025-12-31	140	140	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2025-12-31	420	420	0

Utvalda aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna (samtliga aktiviteter återfinns i bilaga). För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteters utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Personal

Årsarbetare och anställda

Antalet faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag och beskriver därmed en ögonblicksbild där siffrorna ligger lägre än föregående år. Förklaringen är främst det anställningsstopp som funnits inom regionen där flera av förvaltningens vakanta tjänster ej kunnat återbesättas.

Den minskade bemanningen de senaste åren har haft en märkbar påverkan på förvaltningens kapacitet, särskilt inom områden som utveckling och kvalitetssäkring. En ytterligare konsekvens av färre personalresurser är att förvaltningens kontrollmiljö har försämrats när nyckelpersoner har slutat samt att arbetsbelastningen ökat avsevärt för vissa yrkeskategorier, särskilt för chefer och administrativa stödfunktioner.

För att säkerställa uppdraget har en organisatorisk översyn av verksamhetens administrativa stödfunktioner genomförts under hösten 2025. Syftet är att skapa en mindre sårbar intern organisation som är hållbar över tid. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö för sina medarbetare.

Årsarbetare och anställda	2025	2024	Förändring mot föregående år
Årsarbete	83,6	90,6	-7,8 %
Antal anställda	98	99	-1,0 %

Antal faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag.

Arbetad tid

Den arbetade tiden går i linje med minskningen av antalet faktiska årsarbetare och antalet anställda. Övertid/mertid har generellt minskat och till största delen förekommit bland IT-sekreterare. Timtiden har ökat på grund av behov av semestervikarier samt behov av timvikarier i receptionen och på Kundservice, där extra bemanning har krävts till följd av vakanser och långtidssjukfrånvaro.

Arbetad tid	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Arbetad tid timmar, anställda	148 677	158 420	-6,2 %
-varav timanställda	1 795	1 157	55,2 %
-varav mertid/övertid samtlig personal	45	116	-61,6 %
-varav arbete under jour och beredskap	0	0	

Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen motsvarar 9,1% varav 2 % är pensionsavgångar. Avgångarna representeras av två IT-sekreterare, två administratörer, en hjälpmedelsingenjör och tre tekniker.

Under 2025 har förvaltningen haft två pensionsavgångar. Under de kommande tre åren (2026–2028) uppnår 11 medarbetare pensionsålder (65 år). För att verksamheten ska kunna upprätthålla sitt uppdrag framåt är det avgörande att rekrytering kan ske i rätt tid.

För flera av förvaltningens yrkeskategorier krävs intern kompetensöverföring från erfarna medarbetare, eftersom motsvarande kompetens inte finns att rekrytera externt. Exempel på sådana yrkesgrupper är hjälpmedelstekniker och hjälpmedelskonsulent. Detta tydliggör behovet av en långsiktig kompetensförsörjningsplan, liksom vikten av att förvaltningen ges möjlighet att rekrytera i god tid innan erfarna medarbetare lämnar sina tjänster, för att säkerställa nödvändig kompetensöverföring.

Personalomsättning	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Medarbetare som avslutat sin tjänst	8	11	-27 %

Pensionsavgångar	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Ålderspension	2	4	-50 %

Sjukfrånvaro och frisknärvaro

Sjukfrånvaron har varierat betydligt under året. Både korttidssjukfrånvaron och den totala sjukfrånvaron nådde årets högsta nivåer under februari, varefter en successiv minskning skedde fram till sommaren. Korttidssjukfrånvaron avslutade året positivt, på 2,2 %, jämfört med 4,1 % i februari och jämfört med 3,3% föregående år.

Den totala sjukfrånvaron uppgick i december till 13,2 %, att jämföra med årets lägsta nivå på 5,7 % i juli. Den höga nivån i december förklaras av flera långtidssjukskrivningar, vilka bedöms vara icke arbetsrelaterade. I en liten förvaltning får enstaka långtidssjukskrivningar stort genomslag i statistiken, vilket förklarar de kraftiga svängningarna under året.

Sjukfrånvaron följs upp månadsvis, och förvaltningen kommer under 2026 att arbeta med framtagen handlingsplan för ett mer hälsofrämjande arbetsmiljöarbete för att stärka den långsiktiga närvaron.

Samtidigt visar årets resultat på en positiv utveckling vad gäller frisknärvaro. Den har ökat från 42 % år 2024 till 45 % år 2025. Nyckeltalet mäter hur stor del av arbetstiden medarbetarna faktiskt är på plats och kan arbeta. En högre frisknärvaro signalerar en mer hållbar arbetsmiljö, goda förutsättningar för arbetsförmåga och ett ökat välbefinnande i organisationen.

Sjukfrånvaro	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	9,0 %	6,3 %	2,7 %
Korttidssjukfrånvaro (dag1-14) i % av ordinarie arbetstid	2,6 %	3,3 %	-0,7 %

Frisknärvaro	Ack 2025	Ack 2024	Förändring mot föregående år
Andel personer som har max fem sjukdagar under ett år, uttryckt i %	45 %	42 %	3 %

Arbetsmiljö

Under året har arbetsmiljö varit ett fokusområde för förvaltningen. I oktober genomfördes två medarbetardagar med tema arbetsmiljö där agendan innefattade punkter som styrning och ledning, SAM & OSA[1], samverkan, medarbetarskap, hälsoinspiratörsnätverk och hälsofrämjande arbetsplats. I utvärderingen var det genomsnittliga omdömet 3,48 på en femgradig skala där 1 representerade missnöjd och 5 nöjd. Övervägande positiva kommentarer och omdömen för respektive område under dagen.

En plan för förvaltningens arbetsmiljöarbete med tillhörande handlingsplan implementeras under 2026. Handlingsplanen består av aktiviteter som bygger på regionens åtta friskfaktorer. Syftet är att skapa ett hälsofrämjande förhållningssätt avseende arbetsmiljöarbetet i förvaltningens verksamheter och deras vardagsarbete för att främja hälsa samt förebygga ohälsa och sjukfrånvaro på arbetsplatsen.

Medarbetarenkät

Under våren genomfördes regionens medarbetarenkät, där förvaltningen uppnådde en svarsfrekvens på 84 % (83 av 99 medarbetare). Enkäten visar på ett fortsatt stort engagemang bland medarbetarna, men också på behovet av att stärka ledarskapet, utveckla arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för att utföra arbetet effektivt.

Resultatet visar även på en viss nedgång i HME-indexet, som minskat från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förvaltningen har under de senaste åren haft flera förändringar på olika chefsnivåer och nyckelbefattningar och har under en längre tid befunnit sig i ej anpassade evakueringslokaler vilket kan ha påverkat årets resultat. Ett utvecklingsarbete har initierats med syfte att stärka organisationens arbetsmiljöarbete och att ge cheferna ett ökat stöd i sitt ledarskap.

Under december genomförde verksamheten dessutom en temperaturmätning som inkluderade några av frågeställningarna från den regionövergripande medarbetarenkäten. Syftet med denna mätning är att ha ett jämförelsevärde som kan följas upp i slutet av 2026.

[1] SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete och OSA (Organisatorisk och social arbetsmiljö).

Kompetensförsörjning

Verksamheten hade som mål att upprätta en kompetensförsörjningsplan under 2025. Arbetet påbörjades i slutet av året och beräknas färdigställas 2026.

Kompetensutveckling

Regionens ekonomiska besparingar under de senaste åren har medfört restriktivitet när det gäller utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har lett till att deltagande i stort sett uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt betydande, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i det dagliga arbetet.

Exempel på interna kompetensutvecklingsinsatser som verksamheten genomfört under året:

- Upprättande av en verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare
- Genomförande av patientsäkerhetsutbildning för medarbetare utan legitimation inom vårdyrken
- Påbörjat arbete med att ta fram utbildningsmaterial för verksamhetssystemet Sesam

Intern styrning och kontroll

Samtliga beslutade särskilda internkontrollaktiviteter är genomförda och avslutade enligt fastställd tidplan. Resultatet redovisas nedan. En mer omfattande beskrivning av förvaltningens arbete med intern styrning och kontroll under 2025 finns presenterat i särskild årsrapport Intern styrning och kontroll Hjälpmedel Dalarna 2025.

Nr	Granskad process/kontrollmoment	Utfall helår
1	Dialog vid medarbetarsamtal, APT och Samverkansmöten (Säkerställande att Arbetsmiljöronder genomförs och uppföljning av risk och konsekvensanalys lokaler)	●
2	Följa upp avvikelser i verksamheten (Genomgång av rutin för antikorruptionsarbete ska ske vid introduktion och APT) (Genomgång av LOU inför upphandlingar) (Anvisning och användning av tjänstefordon ska ske vid introduktion och APT)	●
3	Egenkontroll medicintekniska produkter (Granskning att egenkontroll av medicintekniska produkter genomförs enligt checklista)	●
4	Följa upp om verksamheten fått stöd i arbetet med prismodell och internfakturering	■
5	Följa upp konsekvenserna av neddragningen av tjänster inom verksamheten samt att plan för kompetensförsörjning finns	■
6	Följa upp verksamhetens möjlighet till IT-stöd för utveckling inom digitalisering	●
7	Följa upp leveranser av kritiska hjälpmedel (upphandlingsförfarande)	●

● Inga eller godtagbara avvikelser finns
▲ Avvikelser/brister observerade - åtgärd bör övervägas
■ Betydande avvikelser/brister observerade - åtgärd krävs

1. ● Dialog vid medarbetarsamtal, APT och samverkansmöten

Kontrollens syfte är att säkerställa att arbetsmiljöronder genomförts samt att uppföljning av upprättade risk- och konsekvensanalyser för lokaler skett på ett systematiskt och strukturerat sätt. Arbetsmiljöronder har under året genomförts på samtliga avdelningar inom verksamheten. I samband med detta har även uppföljningar av tidigare upprättade risk- och konsekvensanalyser för evakueringslokalerna utförts.

I lokalen på Västermalmsvägen i Falun pågår åtgärder i enlighet med den handlingsplan som togs fram efter utförd risk- och konsekvensanalys. Insatserna syftar till att åtgärda identifierade arbetsmiljö- och patientrisker och bedömningen är att de kommer att förbättra säkerheten och miljön i lokalen för personal och patienter.

2. ● Följa upp avvikelser i verksamheten

Syftet med kontrollen är att säkerställa att verksamhetens rutin för antikorruptionsarbete tas upp både vid introduktion av nya medarbetare samt årligen på APT. Kontrollen omfattar även att lagen om offentlig upphandling (LOU) beaktas vid upphandlingar samt att riktlinjer för användning av tjänstefordon gås igenom vid introduktion och årligen på APT, så att medarbetarna får den kunskap som krävs.

Verksamheten har genomfört kontrollpunkten. Informationen om antikorruptionsrutiner, LOU samt riktlinjer för användning av tjänstefordon har tagits upp både vid introduktionstillfällen och vid APT-tillfällen.

3. ● Egenkontroll medicintekniska produkter

Syftet med kontrollen är att säkerställa att egenkontroll av medicintekniska produkter genomförts i enlighet med regionens fastställda checklista, samt att resultatet dokumenteras på ett strukturerat sätt.

Kontrollen har genomförts enligt plan utan anmärkningar och utfallet är registrerat i Synergi. Uppföljningen visar att verksamhetens rutiner inom området fungerar väl.

Det finns ett behov av att fördela ansvaret för egenkontroller inom verksamheten, eftersom ansvaret för genomförande idag ligger helt på verksamhetschef. En mer spridd ansvarsfördelning skulle bidra till en mer hållbar och effektiv hantering av egenkontrollarbetet.

4. ■ Följa upp om verksamheten fått stöd i arbetet med prismodell och internfakturering

Under 2025 har verksamhetsföreträdare på förvaltningsövergripandenivå haft två avstämningsmöten samt fört löpande dialog med ekonomifunktionen kring behovet av ett förstärkt ekonomistöd. I dessa diskussioner har behovet av en uppdaterad prismodell lyfts. Samtidigt har ett uppdrag aktualiserats och prioriterats där ekonomifunktionen fått i uppdrag av förvaltningsledning Hjälpmedel Dalarna att genomföra en fördjupad analys av verksamhetens lagervärdering för att säkerställa dess korrekthet. Uppdragsbeskrivning har upprättats och utredningsarbete kopplat till lagervärdering har initierats av ekonomifunktionen.

Bedömningen är att behovet av närmare och mer kontinuerligt ekonomistöd har ökat sedan internkontrollpunkten beslutades hösten 2024. Behovet gäller både för att stärka kontrollmiljön inom verksamheten och för att möjliggöra ett mer proaktivt utvecklingsarbete, exempelvis inom områden som prissättning. Fortsatta dialoger med ekonomifunktionen är planerade i början av 2026. Det kan samtidigt konstateras att ekonomifunktionen, i likhet med regionen i stort, har begränsade resurser till följd av tidigare års omfattande besparingsåtgärder.

5. ■ Följa upp konsekvenserna av neddragning av tjänster inom verksamheten samt att plan för kompetensförsörjning finns

Förvaltningens kompetensförsörjning har under året präglats av betydande sårbarhet till följd av vakanser, flera långtidssjukskrivningar vilket har resulterat i hög arbetsbelastning och ansträngd arbetsmiljö, särskilt inom kundtjänst där tillgängligheten också påverkats negativt. Vakanshållning inom avdelningen Rörelse har ytterligare belastat verksamheten, även om återrekrytering nu påbörjats. Att flera nyckelpersoner har slutat har samtidigt försvagat kontrollmiljön och bidragit till otydlighet i roller och ansvar. Arbetet med en kompetensförsörjningsplan har initierats men inte kunnat färdigställas under året då resurser behövt omprioriteras för att stabilisera driften. Sammantaget visar granskningen att neddragningar och personalomsättning haft en tydlig negativ påverkan på service, arbetsmiljö och verksamhetens förmåga att upprätthålla en robust och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

6. ● Följa upp verksamhetens möjlighet till IT-stöd för utveckling inom digitalisering

Ingen bedömning har kunnat göras för 2025 då hjälpmedelsverksamheten under året varit mycket hårt belastad internt. Förvaltningen har haft vakanser inom den interna IT-sekreterarrollen som upprätthåller den dagliga driften verksamhetens system: Därtill har verksamheten arbetat med omfattande interna digitaliseringsprojekt, såsom implementeringen av förskrivarportalen samt implementerat nytt vårdinformationssystem. Sammantaget har detta medfört att verksamheten inte haft kapacitet att driva ytterligare större IT-projekt eller att äskat centrala resurser. Mot slutet av året

har dock visst stöd erhållits, bland annat för att möjliggöra RPA-utveckling internt. Utifrån detta görs bedömningen att det inte finns några avvikelser eller brister avseende det stöd som erhållits från den centrala IT-funktionen under 2025.

7. ● Följa upp leveranser av kritiska hjälpmedel (upphandlingsförfarande)

Granskningen har följt upp om dialog inom 7-klöverns nätverk genomförts för att minska sårbarheten vid upphandlingar. Under 2025 har nätverket diskuterat behovet av att säkra kritiska hjälpmedel genom att vid vissa upphandlingar använda flera leverantörer, särskilt där avbrott skulle få allvarliga konsekvenser. Detta ska framöver beaktas systematiskt i planeringen av nya upphandlingar. Bedömningen är att relevanta åtgärder har vidtagits och att arbetet stärker verksamhetens motståndskraft vid samhällsstörningar, leveransproblem eller om leverantörer hamnar i ekonomiska svårigheter.

Fördjupning

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistik	Ack utfall 2025	Ack utfall 2024	Förändring %
Avhjälpande underhåll (st)	6 112	6 278	-2,6 %
Besiktningar (st)	4 576	5 668	-19 %
Tekniska tjänster (st)	2 152	2 119	1,6 %
Hjälpmedelsutprovningar (st)	1 225	1 292	-5,2 %
Utlevererade hyreshjälpmedel (st)	13 690	12 907	6,1 %
Utlevererade artiklar från lager (st)	179 136	177 239	1,1 %
Returnerade hyreshjälpmedel (st)	13 228	12 984	1,9 %
Rekonditionerade hjälpmedel (st)	14 744	14 293	3,2 %
Mottagna telefonsamtal Kundservice (st)	14 266	15 383	-7,2 %
Mottagna ärenden till Kundservice funktionsbrevlåda (st)	10 847	6 499	67 %
Visningar av verksamhetens webutbildningar (st)[1]	8 050	-	-

[1] Det är första året som denna statistik följs

Avhjälpande underhåll
Antalet avhjälpande underhållsinsatser har minskat jämfört med föregående år, vilket beror på en lägre efterfrågan på avhjälpande underhåll under 2025.

Besiktningar
Verksamheten genomför besiktningar av personlyftar och hemsjukvårdssängar. Besiktning av personlyftar är ett lagkrav, medan motsvarande krav inte finns för sängar. Under första halvåret rådde resursbrist bland de tekniker som ansvarar för besiktningarna. Detta ledde till ett beslut om att tillfälligt pausa besiktningen av sängar för att prioritera andra arbetsuppgifter, vilket är orsaken till att färre besiktningar utfördes 2025 jämfört med 2024. Rekrytering till de vakanta tjänsterna har nu genomförts.

Tekniska tjänster
Statistiken för tekniska tjänster visar på en försiktig ökning av efterfrågan under 2025 jämfört med föregående år.

Hjälpmedelsutprovningar
Trenden med minskad efterfrågan på tjänsten utprovning av hjälpmedel har fortsatt även under 2025, med en nedgång på 5,2 % jämfört med 2024. En bidragande orsak är att Habiliteringen inom Hälso- och sjukvården, en av verksamhetens större kunder, har haft stor brist på förskrivare.

Utlevererade hyreshjälpmedel
Antalet utlevererade hyreshjälpmedel fortsätter att öka och har ökat med 6,1 % 2025 jämfört med föregående år. En trolig förklaring är att det pågående arbetet med att införa en ny hyresmodell för hemsjukvårdssängar redan har börjat ge effekt. I de fall där kommuner haft behov av att byta ut sängar vid omsorgsboenden har de nu i större utsträckning valt att hyra dem, till skillnad från tidigare då inköp var vanligare.

Utlevererade artiklar från lager
Antalet utlevererade artiklar från verksamhetens lager ökade under 2025 med 1,1 % jämfört med 2024.

Returnerade hyreshjälpmedel
Antalet returnerade hyreshjälpmedel fortsätter att öka och har under 2025 stigit med 11,8 % jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av en större kostnadsmedvetenhet hos de förskrivande enheterna, vilket har lett till att hjälpmedel som inte längre används i högre grad returneras.

Rekonditionerade hjälpmedel
Antalet hjälpmedel som rekonditionerats för återanvändning har ökat med 3,2 % under föregående år, vilket är en direkt följd av att fler hjälpmedel returnerats.

Telefonsamtal
Antalet mottagna telefonsamtal till verksamhetens Kundservice minskade med 7,2 % under 2025. En bidragande orsak är att fler har valt att skicka sina ärenden via Kundservice funktionsbrevlåda, bland annat på grund av en lägre telefontillgänglighet. För många upplevs det även tidsbesparande att skicka sitt ärende digitalt än att invänta ett återuppringningstillfälle.

Ärenden till funktionsbrevlåda
Antalet inkomna ärenden till Kundservice funktionsbrevlåda steg kraftigt under 2025, med en ökning på hela 67 %. Verksamheten har aktivt arbetat för att fler kunder ska kontakta oss digitalt, eftersom resurser då kan användas mer effektivt och arbetsmiljön förbättras genom en mer jämn arbetsbelastning under dagen. En bidragande orsak till ökningen är att det periodvis varit svårt att komma fram via telefon, vilket gjort det digitala alternativet mer attraktivt.

Visningar av webbutbildningar
Verksamheten erbjuder ett stort antal webbutbildningar om olika typer av hjälpmedel för förskrivare via sin hemsida. Under 2025 genomfördes totalt 8 050 visningar av dessa utbildningar.

Anna Rinstad

Hjälpmedel Dalarna

Hjälpmedelsnämnden

2026-02-10

Bilaga

Måluppföljning

Målområde	Mål	Utfall helår
Till nytta för Dalarnas invånare	Hjälpmedelsverksamheten ska hålla god kvalitet	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska känna trygghet, delaktighet och tillit	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska uppleva att hjälpmedelsverksamheten är tillgänglig	▲
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren ska erbjudas möjlighet till en jämlik hälsa	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling	■
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarna trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Utöva ett gott ledarskap	▲
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan	■
Hållbar utveckling	Genom robust beredskap upprätthålla prioriterade hjälpmedelsleveranser vid kris- och samhällsstörningar	●
Hållbar utveckling	Minskad miljö- och klimatpåverkan	●
Hållbar utveckling	Ställa om till en god och nära vård med social och ekonomisk hållbarhet	▲

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyllt

Nyckeltal

Förvaltningen behöver arbeta med att ta fram fler relevanta nyckeltal för att möjliggöra en mer ändamålsenlig och systematisk uppföljning av verksamheten. Tydliga och väl definierade nyckeltal är en förutsättning för att kunna följa utvecklingen över tid, identifiera avvikelser och säkerställa att verksamhetens mål uppnås. I dagsläget saknas nyckeltal för att följa upp samtliga mål som verksamheten har fastställt, vilket begränsar möjligheten till en heltäckande analys och styrning.

● Hjälpmedelsverksamheten ska hålla god kvalitet

Under året har flera aktiviteter genomförts för att säkerställa och stärka kvaliteten i verksamheten. Bland annat har samtliga icke-legitimerade medarbetare deltagit i intern *Utbildning i patientsäkerhet*. Arbetet med *Framtida hantering av rekonditioneringsprocessen* har utretts, beslutats och planerats, och *Gemensamma rutiner, riktlinjer och arbetssätt* har vidareutvecklats med särskilt fokus på intern samverkan.

Den planerade aktiviteten att *Anpassa mallar för direktupphandling* har inte genomfört och flyttas till handlingsplan för 2026.

Egenkontroller enligt regionens beslutade kontrollområden har genomförts via checklistor i Synergi. Endast ett fåtal avvikelser noterades, vilka följs upp under 2026.

Resultatet för årets NKI-mätning (Nöjd Kund Index) uppgår till 7,7 på en tiogradig skala, vilket är en försämring jämfört med 2023 (8,1). Svarsfrekvensen var dock låg (12,2 %), vilket innebär att resultatet bör tolkas med försiktighet. Vidare analys kommer att genomföras för att identifiera förbättringsområden.

Nyckeltalen för målet visar att *utleverans av hjälpmedel från lager* har uppnått målvärdet, medan utfallet i *NKI-enkäten* inte når upp till målet.

Sammantaget bedöms målet ändå som uppfyllt, baserat på genomförda aktiviteter och det samlade utfallet för nyckeltalen.

● Invånaren och kunden ska känna trygghet, delaktighet och tillit

Den planerade aktiviteten att genomföra en *Översyn av verksamhetens utprovningsprocess* har slutförts. I arbetet har riktlinjer och rutiner både uppdaterats och upprättats, samt implementerats i verksamheten. Syftet har varit att stärka tydlighet, trygghet och delaktighet i patientmötet.

SKR:s Nationella patientenkät, som utgör nyckeltal för målet, genomfördes inte under 2025.

Bedömningen är att målet är uppfyllt utifrån genomförd aktivitet.

▲ Invånaren och kunden ska uppleva att hjälpmedelsverksamheten är tillgänglig

Nyckeltalen kopplade till målet avser *telefontillgänglighet*, *väntetid till utprovning* samt *utförande av avhjälpande underhåll inom fem arbetsdagar*. Resultaten visar god tillgänglighet avseende väntetider och avhjälpande underhåll, medan utmaningar kvarstår vad gäller telefontillgänglighet till kundservicefunktionen.

Aktiviteten att *Utveckla en visningsmiljö för hjälpmedel i Mora* har påbörjats och fortsätter under 2026. En handlingsplan för att stärka tillgången till information och visning av hjälpmedel i norra Dalarna håller på att tas fram.

Då inte alla nyckeltal uppnåtts och planerad aktivitet inte slutförts bedöms målet som delvis uppnått.

▲ Invånaren ska erbjudas möjlighet till en jämlik hälsa

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att utarbeta och följa gemensamma riktlinjer och rutiner för att säkerställa jämlika prioriteringar och beslut i hela länet. Planerad aktivitet – att *Ta fram förslag på en ny kostnadsmodell för reseersättning* – har inte genomförts 2025 och skjuts till 2026.

Relevanta nyckeltal som kan kopplas till målet är *väntetid till utprovning* samt *avhjälpande underhåll* och dessa målvärden har uppnåtts. Trots detta bedöms målet som delvis uppnått eftersom årets planerade aktivitet inte genomförts.

■ Medarbetarna har möjlighet till kompetensutveckling

Regionens ekonomiska besparingar de senaste åren har medfört att verksamheten behövt vara mycket restriktiv avseende utbildningar, konferenser och andra kompetensutvecklingsinsatser. Detta har inneburit att deltagande i princip uteslutande skett via digitala forum, vilket inte fullt ut motsvarar verksamhetens behov. Behovet av kompetensutveckling som kräver fysisk närvaro är fortsatt stort, särskilt för praktiska moment och fördjupad tillämpning i ordinarie arbetsuppgifter.

Det mest omfattande identifierade kompetensutvecklingsbehovet rör bristande kunskaper i verksamhetssystemet Sesam samt avsaknaden av ett verksamhetsanpassat utbildningsmaterial. Den planerade aktiviteten att *Ta fram ett utbildningsmaterial till Sesam* påbörjades under 2025 och beräknas slutföras våren 2026. Målet är att säkerställa en enhetlig introduktion och en högre generell systemkompetens bland medarbetarna.

Verksamheten har även behov av att stärka den interna kontrollmiljön och för att uppnå detta krävs riktad kompetensutveckling.

Inga nyckeltal är kopplade till målet.

Bedömningen är att målet inte är uppnått.

▲ Medarbetarna trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas

Under året har ett flertal aktiviteter kopplade till målet genomförts för att stärka arbetsmiljö och trivsel. Bland annat har en *Arbetsmiljöplan med tillhörande handlingsplan* tagits fram. En *Medarbetardag med fokus på arbetsmiljö* har också genomförts, där teman som styrning och ledning, samverkan, medarbetarskap och hälsofrämjande arbete stått i centrum.

Nyckeltal kopplade till målet:

- *Personalomsättning* – målet på 6-8 % personalomsättning har uppnåtts
- *Frisknärvaro* – målvärdet på 50 % har inte uppnåtts, men resultatet har förbättrats med 3 % jämfört med föregående år
- *Sjukfrånvaro* – målvärdet på 4 % har inte uppnåtts

Den sammantagna bedömningen är att målet är delvis uppnått.

▲ Utöva ett gott ledarskap

Två planerade aktiviteter har genomförts: *Struktur för dokumenthantering i Teams* och *Framtagande av verksamhetsspecifik introduktionsplan för nya medarbetare*.

Två aktiviteter – *Introduktionsplaner per yrkesområde* och *Riktlinjer för tidsredovisning* – har inte hunnits med och flyttas till 2026.

Årets medarbetarenkät visar en minskning i HME-index, från 3,7 år 2023 till 3,5 i årets mätning. Förändringar i chefs- och nyckelbefattningar bedöms ha påverkat resultatet. Under året har arbete inletts för att stärka organisationens fokus på arbetsmiljö och ge cheferna ett utökat stöd. Under försommaren startade även ett långsiktigt utvecklingsarbete med att formulera verksamhetens riktning och vision fram till år 2035.

Nyckeltalet *Behålla eller öka HME-index i medarbetarenkät* är ej uppnått.

Målet bedöms som delvis uppnått.

■ Verksamheten har en kompetensförsörjningsplan

Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan har blivit försenat och påbörjades först i slutet av 2025. Arbetet kommer att slutföras under 2026.

Målet bedöms därför inte vara uppfyllt.

● Genom robust beredskap upprätthålla prioriterade hjälpmedelsleveranser vid kris- och samhällsstörningar

Två planerade aktiviteter har slutförts: *Upprättande av regelverk för klassificering av lagerförda hjälpmedel* samt *Framtagande av reservrutiner för Kundservice*. Arbetet med *Struktur för lagerplatser* har påbörjats och fortsätter under 2026.

Inget nyckeltal är kopplat till målet.

Då planerade aktiviteter är genomförda eller påbörjade bedöms målet som uppfyllt.

● Minskad miljö- och klimatpåverkan

En miljöaspektbedömning har genomförts av regionens hållbarhetsavdelning och rekommendationer har lämnats för det fortsatta miljöarbetet. Planerad aktivitet att *Ta fram en struktur för verksamhetens miljöarbete har genomförts.*

Nyckeltalet att *Öka antalet elfordon inom förvaltningen* uppnåddes inte, då inga fordonsbyten gjordes under 2025. En långsiktig strategi för fordonsutbyte fastställs under 2026.

Målet bedöms sammantaget som uppfyllt.

▲ Ställa om till en god och nära vård med social och ekonomisk hållbarhet

Arbetet med att utveckla Nära vård inom hjälpmedelsverksamheten har fortsatt under 2025 och flera aktiviteter har slutförts, bland annat:

- Implementering och utveckling av beställarportalen Visma WebSesam
- Implementering av pilotprojekt för egenmonitorering
- Arbete med framtida lokalförsörjning
- Hjälpmedelsmässa för förskrivare vid Högskolan Dalarna
- Inspirationsdag för Smartare hem
- Kartläggning inför automatisering av administrativa processer

Följande aktiviteter skjuts till 2026: *Kvalitetssäkring och framtagande av riktlinjer för in- och utfasning av sortiment, Utveckling av beslutsstöd för skrotning* samt *Processkartläggning för intern lagerhantering.*

Nyckeltalet *ekonomiskt resultat jmf med budget* har inte uppnåtts. Resultatet för 2025 är +6,2 mnkr, vilket är ca 3,3 mnkr lägre än budgeterat.

Då flertalet planerade aktiviteter är genomförda men nyckeltalet inte är uppnått bedöms målet som delvis uppfyllt.

Uppdragsaktiviteter

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
2	560	420	560	0

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Administrativ besparing	Pågår	2025-12-31	140	140	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2025-12-31	420	420	0

Samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteters utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Kf § 15 Bokslut och årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) 2026

KS2026/0117

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna 2025 års årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) ansvarsfrihet för 2025.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2025 för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor ca 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km2. RDM:s huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

För räkenskapsåret 2025 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mkr, vilket är i nivå med 2024. Det budgeterade anslaget var oförändrat jämfört med föregående år. Resultatet på 1,7 mkr innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,7 mkr.

Under året har inga större oförutsedda händelser inträffat vilket bidragit till att resultatet slutar bättre än budget. Det förklaras av att förbundets medarbetare löpande under året följt upp resultat mot budget och hanterat tilldelade medel på bästa sätt för förbundets ekonomi. Högre intäkter på likvida medel har också haft en positiv inverkan på resultatet.

Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Årets balanskravsresultat är positivt, det finns inget ingående ackumulerat ej återställt negativt balanskravsresultat.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Räddningstjänsten Dala Mitt
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 mars 2026 § 45

Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 54
Revisionsberättelse från revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt den 9 mars 2026

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2026/0117

Årsredovisning 2025 Räddningstjänsten Dala Mitt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna 2025 års årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2025 för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor ca 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km2. RDM:s huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

För räkenskapsåret 2025 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mkr, vilket är i nivå med 2024. Det budgeterade anslaget var oförändrat jämfört med föregående år. Resultatet på 1,7 mkr innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,7 mkr.

Under året har inga större oförutsedda händelser inträffat vilket bidragit till att resultatet slutar bättre än budget. Det förklaras av att förbundets medarbetare löpande under året följt upp resultat mot budget och hanterat tilldelade medel på bästa sätt för förbundets ekonomi. Högre intäkter på likvida medel har också haft en positiv inverkan på resultatet.

Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Årets balanskravsresultat är positivt, det finns inget ingående ackumulerat ej återställt negativt balanskravsresultat.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Räddningstjänsten Dala Mitt.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Sten
Kommundirektör

Dnr: 2026–001030

§ 2 Årsredovisning

Beslut
Förbundsdirektionen beslutar

- att godkänna uppföljningen av den interna kontrollen för verksamhetsåret 2025, som redovisas som en del i årsredovisningen.
- att godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2025.

Ärendebeskrivning
Varje år sammanställs en årsredovisning som visar utfallet av verksamheten, både vad det gäller ekonomisk uppföljning, uppföljning av verksamhetens mål samt intern kontroll. I samband med årsbokslutet och sammanställningen av årsredovisningen utförs även revision. Revisionen för verksamhetsåret 2025 utförs den 18 februari 2026, varvid årsredovisningen vid arbetsutskottets möte är preliminär.

Bakgrund
Förbundet ska enligt 11 kap. 19§ Kommunallag (2017:725) upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige. Det ska ske innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet enligt 5 kap. 24§.

Bilagor
Årsredovisning 2025

Beslut skickas till
Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum för direktionsmöte
2026-03-06

Diarienummer
2026-001030

Årsredovisning 2025

Förslag till beslut
Räddningstjänsten Dala Mitt föreslår Förbundsdirektionens arbetsutskott att föreslå Förbundsdirektionen besluta

- att godkänna uppföljningen av den interna kontrollen för verksamhetsåret 2025, som redovisas som en del i årsredovisningen.
- att godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2025.

Ärendebeskrivning
Varje år sammanställs en årsredovisning som visar utfallet av verksamheten, både vad det gäller ekonomisk uppföljning, uppföljning av verksamhetens mål samt intern kontroll. I samband med årsbokslutet och sammanställningen av årsredovisningen utförs även revision. Revisionen för verksamhetsåret 2025 utförs den 18 februari 2026, varvid årsredovisningen vid arbetsutskottets möte är preliminär.

Bakgrund
Förbundet ska enligt 11 kap. 19§ Kommunallag (2017:725) upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige. Det ska ske innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet enligt 5 kap. 24§.

Bilagor
Årsredovisning 2025

Beslut skickas till
Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

Lena Celin
Ekonomichef

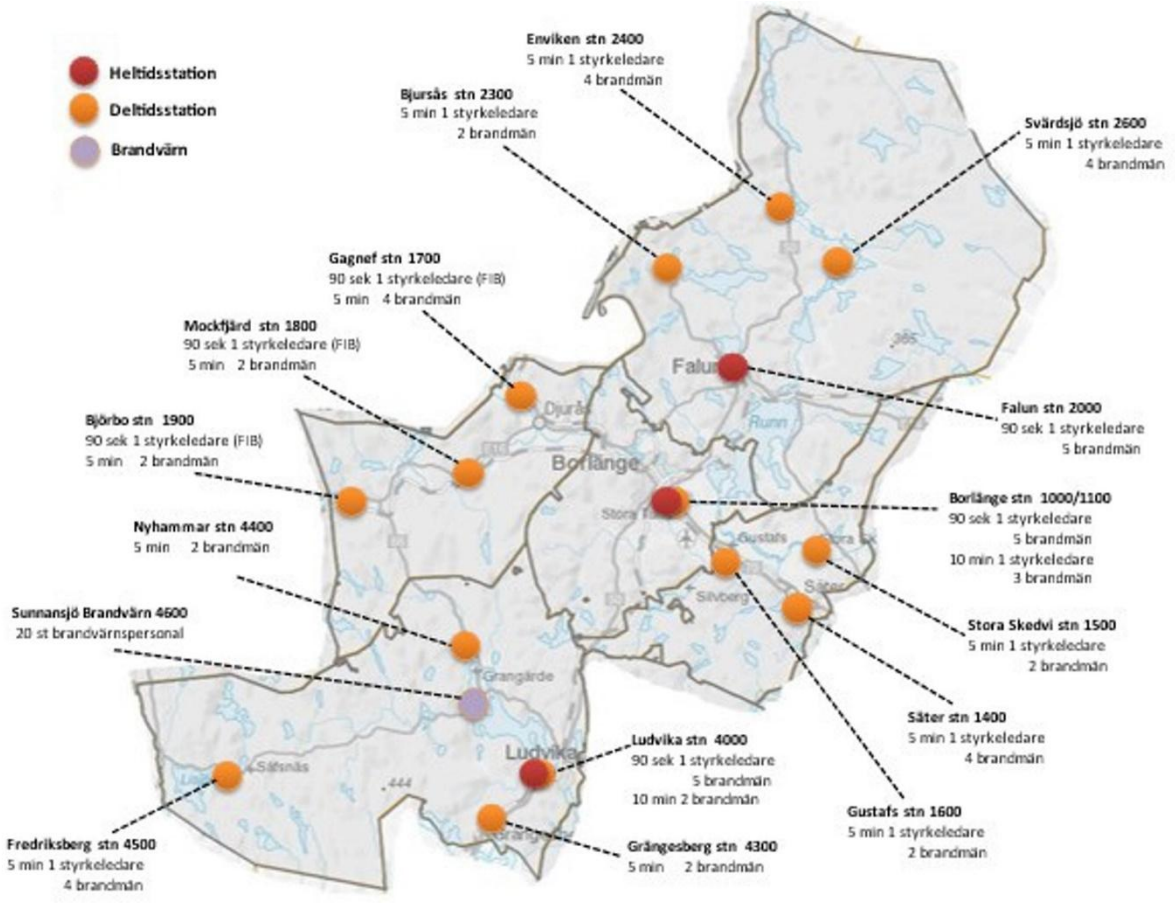

2025

ÅRSREDOVISNING

RÄDDNINGSTJÄNSTEN DALA MITT

Räddningstjänsten Dala Mitt

Medlemskommuner

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, omfattar medlemskommuner Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor ca 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km2.

Kommun	Antal invånare	Total yta (km2)
Falu	59 945	2 275
Borlänge	51 425	635
Säter	11 223	624
Gagnef	10 384	812
Ludvika	26 634	1 648

Innehållsförteckning

Kära kollegor och samarbetspartners 4
Statistik över räddningsinsatser 5
Förvaltningsberättelse 6
Händelser av väsentlig betydelse 6
Översikt över verksamhetens utveckling 7
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt 8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 9
Styrning och uppföljning 12
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 13
Verksamhetsmål 2025 14
Förväntad utveckling 17
Intern kontroll 18
Balanskravsresultat 20
Väsentliga personalförhållanden 21
Medarbetarstatistik 22
Resultaträkning 23
Balansräkning 24
Kassaflödesanalys 25
Noter 26
Driftredovisning 32
Investeringsredovisning 33
Drift- och investeringsredovisning 34
Politisk ledning 2025 35
Revisionsberättelse 36

Kära kollegor och samarbetspartners

Omvärlden har under 2025 tydligt visat att det vi förberett oss för historiskt inte är tillräckligt. Riskbilder förändras, kraven på beredskap ökar och detta tvingar fram nya arbetssätt och prioriteringar.

I vår verksamhet har 2025 varit ett år av utveckling, genom ett ihärdigt arbete med ordning och reda. Allt enligt mottot ”sopa rent framför egen dörr”. Den räddningstjänst vi representerar idag är starkare och bättre förberedd för den framtid som vi står inför. Det är vi nöjda med.

Vi sticker inte under stol med att jobbet vi har gjort (och fortsätter med) är ansträngande då det innebär att vi både rannsakar vår egen förmåga och samtidigt siktar på att bygga en stabil grund för framtiden. Vad ska vi kunna? Hur ska vi göra vårt jobb bäst? Vilka uppgifter kan vi släppa för att ge utrymme för nya? Detta är tufft och nödvändigt.

Insatser & händelser
Vi har genomfört drygt 2200 insatser under 2025. En minskning från föregående år och året dessförinnan, men statistiken visar också att antalet räddningsinsatser kopplat mot Lagen om skydd mot olyckor står stadigt, då minskningen framför allt syns på automatiska brandlarm utan brandtillbud och sjukvårdsuppdrag.

Sommaren skonade oss från större skogsbränder och långvariga insatser. Tyvärr skonades vi inte från tragiska händelser under året då flertalet händelser slutade med dödlig utgång. Våra samtalsledare inom förbundet har agerat flertalet gånger och vi har haft ett år i ryggen där vi verkligen behövt ta hand om varandra.

Vårt räddningsledningssystem, RiS, har under året också beprövats med perioder av väldigt hög belastning. 2025 avslutade året med stormen Johannes vilket gjorde att räddningscentralen fick hantera långt över 1000 inkomna ärenden där bara en bråkdel leder till räddningsinsats.

Förebyggande arbete
Vårt förbyggande arbete och myndighetsutövning fortsätter att utvecklas i rätt riktning, allt fler är utbildade i brandsäkerhet (både barn och vuxna) och CIP (Civil Insats Person) har startats på riktigt i Dalarnas län. CIP är frivilliga personer som utbildas och övas för att vara snabbt på plats vid en olycka. Särskilt värdefullt i vår glesbygd. Bra med extra ögon på skadeplats och fler människor med grundkunskap inom HLR och brand.

Framåtblick
Räddningstjänsten Dala Mitt går in 2026 med stärkt förmåga, tydligare arbetssätt och en organisation som lär och utvecklas.

Jag är stolt att vara en del av en levande räddningstjänst! Genom systematiskt förbättringsarbete, ökad kompetens och god samverkan blir vi allt bättre på vårt kärnuppdrag – att förebygga olyckor, att rädda liv, egendom och miljö – för ett tryggt och säkert liv i våra kommuner både i fred och kris.

Katarina Mowitz
Förbundsdirektör

Statistik över räddningsinsatser

Antal larm per typ av räddningsinsats

Typ av räddningsinsats	2025	2024
Brand i byggnad	230	233
Brand i fordon	81	61
Brand i skog och mark	84	82
Brand i avfall	19	21
Annan brand utomhus	20	43
Automatlarm utan brandtillbud	602	672
Drunkning-/tillbud	20	8
Sjukvårdsuppdrag	474	525
Trafikolyckor	304	302
Övrigt	405	414
Totalt	**2239**	**2361**

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Året som gått
Det är lätt att glömma men trots oron i världen så rullar vardagen på. Sommaren 2025 var en ovanligt lugn skogsbrandsommar i våra kommuner.

Vi har jobbat intensivt med vår egen övning och övning tillsammans med andra. PDV (pågående dödligt våld) blev en 7 veckor lång utbildning för polis, ambulans och räddningstjänst i Dalarna. Vi har även utbildat länets RiB personal i krigets verkningar och OXA (oexploderad ammunition). Att erbjuda och leda utbildning är självklart för oss.

Vårt förbyggande arbete och myndighetsutövning i form av t ex tillsyn, brandskyddskontroll och tillståndsgivning fortsätter att utvecklas i rätt riktning. Detta är såklart glädjande att vi fortsatt ökar vår närvaro ute hos både medborgare och verksamheter i våra medlemskommuner.

RUHB
Även om vi i RDM varit relativt förskonade så råder ett försämrat säkerhetsläge i världen.
Flera kommuner i vår närhet har utsatts för cyberattacker. Sverige har varit utpekat mål för terror, skjutningar och sprängningar är allt vanligare. Med pågående krig inte ens 200 mil från vår gräns så känner många sig otrygga. Detta påverkar även Räddningstjänsten. Behöver vi bära skyddsvästar vid utryckning? Hur ska vi tänka gällande våra stationer– behöver vi skydda vår verksamhet genom att faktiskt låsa om oss? Hur klarar vi ett cyberangrepp i vårt digitala hjärta Daedalos? Stora och väldigt komplicerade frågor som vi måste jobba vidare med.

Framtiden för RDM
Under året har vi gjort flera strategiska arbeten mot 2035. Syftet har varit att tillsammans med våra ägare sätta en målbild mot framtiden och prioriterade områden som vi kan börja jobba mot direkt. Exempel på beslutad inriktning är att gå från manuell till digital, från professionella till civila insatser och att gå från ensam till tillsammans. Ta gärna del av rapporten ”RDM2035”. Vi har också tagit första steget mot en gemensamt beskriven förmåga – dvs vad vi RDM ska klara vid insats beroende på om vi är en liten styrka eller en större. Nästa steg tar vi under 2026 då vi fastställer hur och med vad vi ska lösa insatsen. Allt detta är en del av den efterfrågade röda tråden i vår organisation. Vi ska inte göra allt men det vi gör ska vara riktigt bra.

Räddningstjänstinsatser
Under året har vi varit relativt förskonade från större och långvariga insatser. En händelse som sticker ut är den större branden i ett flerbostadshus på Tjärna Ängar, Borlänge. Omfattande skador på egendom, men inga skador på människor.

Vi har däremot fått åka på en del larm med dödlig utgång. Det har varit blandat yngre och äldre människor som tyvärr drabbats.

Detta har synts i vår organisation och våra samtalsledare har aktiverats mycket under året för att agera samtalsstöd. Vi är otroligt glada att ha dessa inom organisationen då vi verkligen märker att de gör skillnad.

Översikt över verksamhetens utveckling

Utvärdering av förbundets ekonomiska ställning

Belopp i mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Soliditet i %	4,8%	4,6%	4,4%	4,5%	0,8%
Balanslikviditet i %	127%	130%	111%	105%	101%
Årets resultat innan extra anslag	1,7	1,7	1,3	1,3	-5,8
Extra anslag	-	-	-	5,0	-
Årets resultat	1,7	1,7	1,3	6,3	-1,6
Pensionskostnader inklusive löneskatt	20,2	29,2	22,9	14,6	16,3
Medlemsbidrag innan extra anslag	205,4	205,4	192,5	172,3	165,2
Extra anslag för att täcka underskott i enlighet med förbundsordning	-	-	-	-	4,1
Totala medlemsbidrag för året	205,4	205,4	192,5	172,3	169,3

Från och med 2021 har förbundet inte längre avtal att genomföra GRiB utbildningen. Ett nytt inriktningsbeslut togs vilket innebar att RDM ska verka för att brandskyddskontroll i samtliga medlemskommuner ska ske i egen regi. Ett nytt samarbete kring operativ ledning, Räddning i Samverkan - RiS, börjar förverkligas och i slutet av året flyttar Gästrike Räddningstjänst sina inre befäl till SOS-centralen på stationen i Falun.

Ett stort fokus har under de senaste åren legat på att få en ekonomi i balans. Vid utgången av 2022, 2023, 2024 och 2025 presenterar förbundet ett positivt resultat.

Under 2023 har den höga inflationen orsakat kraftigt ökade pensionskostnader och övriga kostnadsökningar.

Under 2024 har det varit fortsatt ökade pensionskostnader och höga räntenivåer vilket bidragit till ökade ränteintäkter.

Under 2025 har omklassificering av ett operationellt leasingavtal gjorts till att klassas som finansiellt. Omräkning av siffrorna i flerårsöversikten för 2021-2023 görs inte då värdet av en sådan omräkning inte står i rimlig proportion till tidsåtgång och därmed kostnad det tar för att ta fram informationen. En rättvisande bild kan ges av förbundets verksamhet för de aktuella åren trots att omräkning inte görs.

Jämförelsetalen för 2024 är omräknade.

Vidare kommentarer kring årets resultat återfinns under rubriken Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt

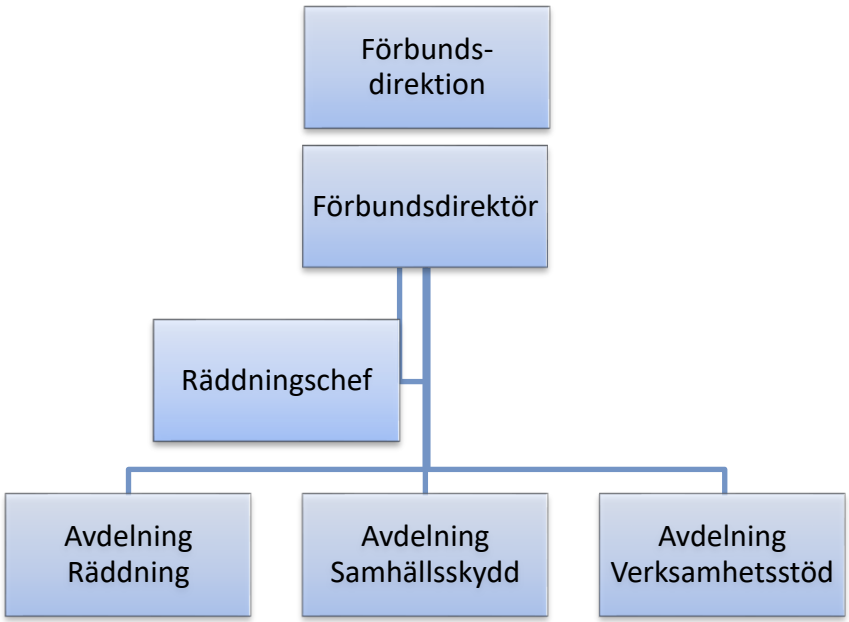
Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. Våra huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

Förbundet styrs av en politiskt tillsatt direktion bestående av tolv ledamöter och tolv ersättare från de fem medlemskommunerna. Antalet politiker från varje kommun fördelas enligt kommunstorleken. Knutet till direktionen finns ett arbetsutskott bestående av direktionens ordförande och fyra vice ordföranden, en från varje medlemskommun.

RDM:s verksamhet leds av en förbundsdirektör. Underställd förbundsdirektören återfinns räddningschefsfunktionen. Räddningschefen ansvarar enligt 3 kap. 16 § Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad. Medlemskommunernas uppdrag till förbundet redovisas i en förbundsordning. I den beskrivs räddningstjänstens ansvarsområden och kommunernas ansvarsområden enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO. Enligt denna ska RDM fullfölja de skyldigheter som medlemskommunerna ansvarar för enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Förbundets medlemskommuner har enligt förbundsordningen gett RDM i uppdrag att ansvara för räddningstjänst samt förebyggande åtgärder mot brand enligt LSO.

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning, stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Periodens resultat 2025-01-01-2025-12-31
Genom överenskommelser som träffas med medlemskommunerna, säkerställer RDM att förbundet har en ekonomi i balans. Överenskommelserna reglerar uppdraget och den ersättning som är förenad med uppdraget. Förbundsdirektionen beslutar om de förändringar som eventuellt behöver göras utifrån rådande ekonomisk situation.

RDM har en finanspolicy som är godkänd av förbundsdirektionen.

För räkenskapsåret 2025 redovisar förbundet ett resultat på 1,7 mnkr vilket är i nivå med 2024. Det budgeterade anslaget var oförändrat jämfört med föregående år.

Resultatet på 1,7 mnkr innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,7 mnkr.

Under året har inga större oförutsedda händelser inträffat vilket bidragit till att resultatet slutar bättre än budget. Det förklaras av att förbundets medarbetare löpande under året följt upp resultat mot budget och hanterat tilldelade medel på bästa sätt för förbundets ekonomi. Högre intäkter på likvida medel har också haft en positiv inverkan på resultatet.

De högre pensionskostnaderna jämfört med prognos jämnas ut av ränteintäkter som inkommit under slutet av året på likvida medel samt högre intäkter för bla obefogade automatlarm. Detta sammantaget medför ett resultat strax under prognos.

Verksamhetens intäkter
Förbundets externa intäkter består till största del av intäkter från avtal med kommuner och regioner. I förbundets intäkter ingår från och med 2022 även debiteringar avseende RiS.

Utfallet för externa intäkter är 2,7 mnkr högre än budget och i nivå med föregående år. Skillnaden i utfall mot budget beror på flera poster, brandskyddskontroller har varit lägre än budget medan debitering för räddningstjänst, i form av stora händelser inom våra medlemskommuner samt försäljning av gamla brandbilar och övriga tjänster varit högre.

Under året har inventarier sålts vilket inbringat 1,2 mnkr i intäkter. Förbundet har fått 3,8 mnkr i bidrag från MSB gällande Räddningstjänst under höjd beredskap.

Verksamhetens kostnader
En stor del av förbundets kostnader avser personalkostnader. Personalkostnader inklusive pensionskostnader utgör 85% av förbundets verksamhetskostnader (beräknat på verksamhetens nettokostnader).

Personalkostnader
Personalkostnader uppgår till 170,9 mnkr jämfört med budget på 172,5 mkr, en skillnad på 1,6 mnkr. Utfallet för samma period förra året var 170,3 mnkr vilket ger att utfallet i år är 0,6 mnkr högre än föregående år.

Budgeterad pensionskostnad baseras på KPA:s prognoser. Förbundet ansvarar för intjänade pensioner från och med 1998-04-01, dessförinnan respektive medlemskommun. För de kommuner som anslutit sig efter förbundets bildande 1998-04-01, svarar förbundet för intjänande pensioner från inträdesdatum, dessförinnan respektive medlemskommun.

Pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KL gäller från och med 2006-01-01 respektive 2014-01-01. Avtalen innebär att brandmän inom räddningstjänsten, som uppfyller kravet på 30 års anställning med minst 25 år i utryckning, har rätt att avgå med särskild avtalspension vid 58 års ålder. Detta pensionsavtal kallas SAP-R.

SAP-R är från och med 2023 stängt för nytillträde och kommer därmed på sikt fasas ut. En ny pensionslösning är framtagen där personer som tidigare hade fallit in under SAP-R nu har rätt till en extra pensionsinbetalning på 2 136

kr/månad alternativt få samma summa utbetald som kontant lön. De som är berättigade till SAP-R har haft möjlighet att välja att ligga kvar eller välja 2 136kr/månad i pensionsinbetalning eller lön. 60% har valt att ligga kvar i SAP-R.

AKAP-KL ersattes under 2023 av ett nytt avtal, AKAP-KR och personer som omfattats av KAP-KL har haft valmöjlighet att gå över till det nya avtalet.

Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen. Total pensionsförpliktelse inklusive särskild löneskatt uppgår till 127,4 mnkr.

Förbundet har inga pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse. Förbundet har inte några pensionsmedel.

Övriga driftkostnader
Övriga driftkostnader uppgår till 35,5 mkr jämfört med 33,7 mnkr 2024. Utfallet är 3,7 mnkr högre än budget. De största posterna som överstigit budgeten är inköp av larmkläder vilket har finansierats av bidrag från MSB samt kostnader för RiS har varit högre än budget men har även en motsvarande post som intäkt.

Lokalkostnader
Lokalkostnaderna uppgår till 20,3 mnkr vilket är 0,6 mnkr lägre än budget samt 1,2 mnkr högre än föregående år. Ökningen mot föregående år beror på att hyresavtal har tecknats för vårt övningsområde i Bysjön samt sedvanlig hyreshöjning.

Finansiella intäkter
De finansiella intäkterna består av ränteintäkter på förbundets likvida medel och uppgår till 1,6 mnkr för 2025. Ränteintäkterna är inte budgeterade vilket ger en positiv avvikelse på 1,6 mnkr jämfört med budget.

Finansiella kostnader
Kostnaden för ränteuppräkning av förbundets pensioner redovisas som en finansiell kostnad och uppgår till 3,4 mnkr för 2025. Det är 0,1 mnkr högre än budget och en minskning med 3,9 mnkr jämfört med föregående år.

Investeringar
Under 2025 har förbundet investerat sammanlagt 23,7 mnkr. De största investeringarna är fordon, varav fyra är färdigställda och fem är under byggnation. Avskrivningarna för året är 12,7 mnkr vilket är 0,7 mnkr högre än budget. Detta beror på förändring i redovisning av hyreskostnader till finansiell leasing samt nya leasingavtal för fordon som har budgeterats under leasingkostnader.

För ytterligare information om förbundets investeringsverksamhet, se avsnittet Investeringsredovisning på sid 33.

Försäkringsskyddet
Företagsförsäkringen är placerad i Dalarnas försäkringsbolag där även förbundets fordon är försäkrade. Försäkringsskyddet är tillfredsställande.

Känslighetsanalys

En förändring med 1% påverkar resultatet med	
Huvudintäkten, kommunbidrag	2,4 mnkr
Räntekostnader	0,02 mnkr
Största kostnadsposten, personalkostnader	1,7 mnkr

Kommunbidrag

Kommunbidrag även benämnt anslag erhålls från medlemskommunerna enligt fördelning i förbundsordningen.

Kommunbidrag 2025
(belopp i tkr)

Kommun	Kommunbidrag
Falun	75 002
Borlänge	64 709
Säter	14 063
Gagnef	13 045
Ludvika	38 581
Totalt	205 400

Styrning och uppföljning

Syfte och uppdrag
Enligt Lagen om skydd mot olyckor, LSO, 3 kap. 1 § ska en kommun för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. Enligt LSO har kommunerna även följande skyldigheter:

• Genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor.

• Utöva tillsyn över enskildas efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor.

• Ansvara för att sotning och brandskyddskontroll sker av fasta förbränningsanläggningar.

• Ansvara för räddningstjänstinsatser inom kommunen med undantag för de olyckstyper som faller under statliga myndigheters ansvar.

• Efter avslutad räddningsinsats, om möjligt, informera den skadedrabbade om behovet av vidare åtgärder.

• I skälig omfattning utreda olyckan efter avslutad räddningstjänstinsats.

Förutom räddningstjänst ska kommunerna bedriva förebyggande verksamhet och genomföra efterföljande åtgärder efter räddningsinsats. Kommunernas uppgift är då att utreda orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts.

Förbundets medlemskommuner har enligt förbundsordningen gett RDM i uppdrag att ansvara för räddningstjänst samt förebyggande åtgärder mot brand enligt LSO.

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning, stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser.

Enligt LSO är alla kommuner skyldiga att anta handlingsprogram för olyckor som kan leda till räddningsinsatser. I handlingsprogrammet beskrivs vilka risker som finns inom RDM:s område och vilken förmåga RDM har för att hantera dessa risker.

Handlingsprogrammet innehåller de inriktningsmål som finns för vår verksamhet. Inriktningsmålen liknar mer en vision om vår utveckling i sin utformning och visar vilken position på kartan vi vill ta oss till.

Utöver kraven enligt LSO har RDM enligt förbundsordningen även uppdrag inom andra lagstiftningar, så som Lagen om brandfarliga och explosiva varor samt Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, även benämnd Seveso. Förbundet har dessutom i uppdrag att stödja andra myndigheter som remissinstans.

Verksamhetsplan
I verksamhetsplanen bryts inriktningsmålen ner till verksamhetsmål som formulerats enligt SMART-modellen. Verksamhetsmålen visar vår väg till vår nya position på kartan som inriktningsmålen givit oss.

För att ett mål ska efterleva SMART-kriterierna ska det vara Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt och Tidsatt.

I verksamhetsplanen finns förutom verksamhetsmålen även budget för nästkommande år samt en plan för den interna kontrollen. Det är direktionen som beslutar verksamhetsplanen

Aktivitetsplan
Varje avdelning tar fram aktiviteter som ska genomföras under året. Aktiviteterna är vad varje avdelning ser att de kan bidra med för att vi ska nå våra verksamhetsmål.

Ledningsgruppen prioriterar aktiviteterna och sätter en slutlig aktivitetsplan för verksamhetsåret.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Enligt kommunallagen ska både mål för verksamheten och finansiella mål sättas som sedan ska följas upp i årsbokslut och delårsrapport. RDM väljer att benämna alla mål som verksamhetsmål, även de av finansiell karaktär.

De verksamhetsmål som bidrar till god ekonomisk hushållning är:

- Vi har en ekonomi i balans
- Vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare

Det är en grundförutsättning att vi har en ekonomi i balans för att uppfylla lagens syfte att kommande generationer inte ska betala för en överkonsumtion idag. För att nå en ekonomi i balans behöver vi ständigt följa upp och analysera vår verksamhet varvid även det målet är en del i att nå en god hushållning.

För att en ekonomi i balans ska bli möjlig att uppnå krävs det att vi jobbar som ett lag. Engagerade medarbetare och en god arbetsmiljö skapar förutsättningarna för detta vilket gör att även målet att vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Av kommunallagen 11 kap. 6 § framgår det att de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för budgetåret. För att göra en mer lättförståelig struktur internt har alla mål i verksamhetsplanen benämnts verksamhetsmål. Enligt lagens mening är nedanstående det finansiella målet för budgetåret 2025.

- Vi har en ekonomi i balans

Förbundet har även tre verksamhetsmål som inte kopplas till god ekonomisk hushållning. Dessa följs upp på samma sätt som ovanstående mål och finns med som en del i efterföljande rapportering om måluppfyllnad. Målen som avses är:

- Vi speglar samhället.
- Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar
- Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför.

Sammantagen bedömning
Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Vid årets utgång uppnås det finansiella målet kopplat till god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål 2025

Inriktningsmål	Mitt RDM		
●	**Verksamhetsmål** Vi arbetar som ett lag och får allt mer nöjda medarbetare.	**Måltal** eNPS +5	**Utfall** eNPS +14
■	**Verksamhetsmål** Vi speglar samhället	**Måltal** Öka andelen kvinnor i operativa tjänster varje år	**Utfall** Under 2025 har andelen kvinnor i operativ tjänst minskat från 4,9% till 4,3%

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Medarbetarengagemang och eNPS

Under året har vi fortsatt att systematiskt följa upp medarbetarengagemang genom regelbundna eNPS-mätningar både pulsmätning och medarbetarenkät. Syftet är att kontinuerligt fånga upp hur våra medarbetare upplever arbetsmiljö, ledarskap och utvecklingsmöjligheter samt att tidigt identifiera förbättringsområden.

Vår ambition är att fortsatt använda eNPS som ett strategiskt verktyg för att utveckla vår arbetsplats och driva en kultur som präglas av delaktighet, ansvarstagande och samarbete.

Vi rör oss åt rätt håll, dessvärre når vi fortfarande inte vår nollvision gällande mobbning och trakasserier 2025.

Årets medarbetarenkät har vi ändrat så vi kan på ett mer detaljerat vis se vart vi har problem och jobba mer riktat tex. En grupp, enhet, avdelning för att komma åt detta.

Plan för åtgärder/handlingsplaner sker under kvartal 1, 2026 gällande medarbetarenkät/pulsmätning.

Året 2025 har präglats av rekryteringar både internt/externt inom befattningar som brandmän, enhetschefer heltid/deltid, brandinspektör, gruppchef, serviceman, brandingenjör, skorstensfejartekniker, instruktör

Vi speglar samhället

Vi strävar efter att vara en organisation som speglar samhället vi verkar i. Under året har vi därför intensifierat arbetet med att säkerställa att våra rekryteringsprocesser är inkluderande, transparenta och baserade på kompetens enligt diskrimineringsgrunderna.

Målet mäts genom att vi tar andelen kvinnor i operativ tjänst i förhållande till totalt antal medarbetare i operativ tjänst och sedan jämför det mot året innan för att se om det ökat. Tyvärr har antalet kvinnor i operativ tjänst minskat med 2 personer under 2025.

Vi har under året startat upp insatsledare i beredskap där vi har två kvinnliga medarbetare av 5.

RDM har ett fortsatt arbete att göra för att kunna spegla samhället och få fler kvinnor in i operativ tjänst. Vid rekryteringar för både heltid och RiB under 2025 har antalet kvinnliga sökanden varit väldigt lågt. Vi ska fortsättningsvis arbeta med marknadsförande åtgärder i form av tjejkvällar, testdagar och riktade kampanjer för kvinnor på både heltid och RiB.

Inriktningsmål	Dynamisk och stabil organisation		
●	**Verksamhetsmål** Vi har en ekonomi i balans	**Måltal** Nettokostnader mindre eller lika med 184,5 mnkr	**Utfall** Per 20251231 181,5 mnkr
●	**Verksamhetsmål** Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar	**Måltal** Upprätta 5 planer för Räddningstjänst under höjd beredskap. Vi följer upp 2% av våra insatser inom RDM.	**Utfall** Upprättade planer för: - Livsmedel - Dricksvatten - Reservkraft - Drivmedel, fordon - Drivmedel, utrustning Följt upp 2 % av insatserna

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Vi har en ekonomi i balans
Att ha en ekonomi i balans är ett krav enligt kommunallagen, vilket innebär att inkomsterna är större än utgifterna. Förbundet ska vårda tilldelade medel, vid behov omprioritera hur tilldelade medel används och vara proaktiva för att kunna hantera de kraftigt ökade kostnader. Målsättningen är att förbundets nettokostnader innan pensionskostnader och kostnader för extraordinära händelser ska vara i nivå med budget eller bättre, vilket vi har uppnått.

Under 2025 har målsättningen varit att få en fortsatt balans i förbundets ekonomi genom uppföljningar samt kontroll att vi får avtalade priser på våra inköp.

Resultatet för helår visar att förbundet har ett utfall som är bättre än budget på sista raden. Lägre kostnader för lokaler och lägre personalkostnader tillsammans med högre ränteintäkter än budgeterat på likvida medel bidrar till ett positivt resultat för förbundet.

Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar
Att ha en god förmåga att hantera kriser och störningar handlar om att hantera yttre och inre störningar som kan påverka våra interna processer. Vi lever i en värld där yttre störningar påverkar oss allt mer och det handlar inte längre om det kommer hända utan när.

Utifrån detta har vi arbetat med vår kontinuitetshantering och upprättat delplaner för hur vi ska kunna klara oss i egen regi under 7 dagar. Detta gör att vi känner oss mer robusta att kunna fortsätta vår verksamhet oavsett yttre omständigheter som påverkar.

Vi behöver också ta lärdom av de insatser vi gör för att kunna ha en god förmåga att hantera nya utmaningar. Under året har flertalet larm genererat ett lärande eller behov av åtgärder vilka har dokumenterats i händelserapporterna. Insatserna följs kontinuerlig upp av våra insatsledare.

Lärdomar har dragits vad gäller behov av övning och metodutveckling samt hur vi väljer att dra resurser beroende på händelsetyp. Många händelser lyfts som goda exempel.

Inriktningsmål	Förtroende och kvalitet		
	Verksamhetsmål Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför.	**Måltal** Egen enkätundersökning till samarbetspartners görs under året. Mer än 80% är nöjda med vårt samarbete.	**Utfall** 89 % av de svarande i enkätundersökning är nöjda eller mycket nöjda med vårt samarbete.

Symbolförklaring Uppfylls Uppfylls delvis Uppfylls ej - Utfall saknas

Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför
RDM behöver medborgarnas förtroende i hela kedjan, både före, under och efter räddningsinsats, för att fullfölja sitt uppdrag. RDM behöver också goda relationer och professionella samarbeten för att säkerställa att vi når vårt inriktningsmål.

Detta bidrar vi till genom ökad transparens – vi berättar vad det är vi gör. Det är för medborgarnas säkerhet och trygghet vi arbetar.

RDM är en av de mest välbesökta räddningstjänsterna i sociala medier (främst Facebook). RDM är även den svenska räddningstjänst som har flest antal följare på Facebook.
Under 2025 så ökade antal följare på Facebook med 4900 nya följare och RDM har nu 38 400 följare, att jämföra med våra fem medlemskommuner som tillsammans har 44 200 följare på Facebook.

Under 2025 visades RDMs innehåll (inlägg, händelser och annonser) 11 900 000 gånger, vilket resulterade i 115 000 interaktioner i form av gilla-markeringar, kommentarer och delningar. Detta är ett sätt att nå ut till medborgarna och fortsätta vara aktiva med syfte att jobba förebyggande, visa vad räddningstjänsten gör och vad vi står för. Följ oss gärna på sociala medier du med.

Måltal för året var att mer än 80% av våra samarbetspartners ska vara ”nöjda” eller ”mycket nöjda” med vårt samarbete. Enkätundersökningen genomfördes under Januari 2026.

Resultat av enkätundersökningen visar på att måltalet är uppfyllt då hela 89% av de svarande var nöjda eller mycket nöjda. Även RDM:s tillgänglighet, bemötande och professionalism belönades med höga betyg av våra samarbetspartners.

Under 2025 har flertalet aktiviteter genomförts i våra medlemskommuner för att stärka förtroendet för RDM. Några av dem är exempelvis Människan bakom uniformen (MBU), Öppet hus på våra stationer i Ludvika, Mockfjärd, Gustafs, Enviken och Fredriksberg.

RDM möter även barn och unga genom våra skolutbildningar för årskurs 2 samt erbjuder praoplatser för att ge elever en inblick i vår verksamhet. Det har gett många positiva effekter, däribland har det väckt ett intresse hos föräldrar att söka till deltidsbrandman.

RDM har även under 2025 arbete med flera av våra medlemskommuner vad gäller särskilt riskutsatta äldre med brandskyddsinformation för de boende i trygghets- och seniorboenden samt genomförande av trygghetsvandringar. Detta har även kompletterats med hembesök för att sprida kunskap om brandskydd i hem. Allt detta syftar till att skapa kunskap och trygghet i våra kommuner.

Förväntad utveckling

Ekonomiskt läge
Svensk ekonomi förväntas återhämta sig starkt under 2026. Inflationen bedöms vara nära målet och en stabil styrränta som förväntas hålla samma nivå under större delen av 2026. Lägre pensionskostnader och ett stabilt ekonomiskt läge bidrar till mindre risk för oförutsedda kostnader för organisationen.

Övning en fortsatt utmaning
Räddningstjänstens övningsverksamhet står fortsatt i fokus med tanke på förändrade världsläget, klimatomställningar samt samhällsutveckling. Detta medför båda nya risker och förväntningar som räddningstjänstens måste lära sig att hantera.

Den fortsatta utvecklingen för med sig en gemensam utmaning för alla räddningstjänster i vårt län att säkra kvalitativa platser för vår övningsverksamhet. Närmast för dörren står vårt gemensamma arbete med att stärka räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap.

Återbyggnad av civila försvaret
För att öka Sveriges möjlighet att planera och förstärka personalförsörjningen inom totalförsvaret har civilplikten aktiverats inom räddningstjänsten. Detta sker genom regeringsbeslut om totalförsvarsplikt genom ändring i förordningen (1995:238).

Som utpekad värdorganisation i länet står förbundet fortsatt inför stora utmaningar att delta i arbetet att återuppbygga det civila försvaret. Utvecklingen inom området går i snabb takt och ställer stora krav på förbundet att anpassa både kort-och långsiktig planering utifrån Myndigheten för civilt försvars (MCF) riktlinjer.

Lokaler
Det långsiktiga arbetet med att anpassa och förnya förbundets lokaler behöver fortlöpa.

Arbetet syftar till att hantera underhållsskuld i både egna och hyrda lokaler, med också att utveckla förutsättningarna för att kunna trygga såväl arbetsmiljö som verksamhetens framtida behov.

Ökade krav på nationell likriktning
Förbundet står inför ett fortsatt arbete med att anpassa delar av verksamheten utifrån tydligare nationella krav på kommunens ansvar kopplat till Lagen om skydd mot olyckor (2003:778) samt Lagen om brandfarlig vara (2010:1011)

Den förväntade utvecklingen är att Myndigheten för civilt försvar (MCF) framgent fortsätter att likrikta kommunernas arbete inom området genom ytterligare föreskrifter samt tillsynsverksamhet.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en del av styrning och uppföljning av förbundets verksamhet. Syftet med den interna kontrollen är att den ska bidra till att

- verksamheten når sina mål med effektivitet, säkerhet och stabilitet.
- informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande.
- verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Arbetet med den interna kontrollen kan beskrivas som en sammantagen process innehållande en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder och kontroller samt slutligen uppföljning.

Resultatet efter kontrollerna som genomförts i anslutning till tertialrapportering och årsbokslut visar att förbundets arbete med att säkra upp processerna för de risk- och målområden som kontrollerats har gett resultat och det har blivit en mer naturlig del av förbundets arbete.

Ett grönt utfall av kontroll, visar att den risk vi befarat inte föreligger i denna internkontroll. Det utfall som benämns som uppfylls delvis betyder att internkontrollen har visat på brister som kräver åtgärder men är inte av större karaktär. Vid rött utfall (uppfylls ej) ser vi stora brister som måste åtgärdas.

Under året har analyser utförts för att kontrollera om aktiviteten är säkerhetskänslig för att därmed hanteras vidare.

Vid kontrollen av behörighet på handlingar ser vi brister gällande vilka som har behörighet till de handlingar som kontrollerats.

Kontrollerna av övningsmoment har genomförts genom kontroller i vårt system för registrering av övning och uppföljning och visar att vi utför de lagstadgade övningar som krävs.

I kontrollen av avtalade priser hittade vi felaktiga priser som har korrigerats och krediterats under året, därmed sätts denna punkt som grön.

Intern kontrollplan 2025

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Utfall av kontroll
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Bristande säkerhet för verksamheten	Kontrollera säkerhetsskyddsanalysen för minst en aktivitet som beaktas som säkerhetskänslig per tertial	●
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Risk för spridning av säkerhetsklassad information	Kontrollera behörighet kopplad till informationsklass två på minst 3 handlingar	▲
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Att lagstadgad övning inte genomförs	Kontrollera minst ett övningsmoment per tertial	●
Vi har en ekonomi i balans	Vi betalar för mycket för varor och tjänster	Kontrollera att vi får avtalat pris vid inköp	●

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning

	2025	2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	1,7 mnkr	1,7 mnkr
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,2 mnkr	-0,2 mnkr
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	0,5 mnkr	1,5 mnkr
Årets balanskravsresultat	**0,5 mnkr**	**1,5 mnkr**

Årets balanskravsresultat är positivt, det finns inget ingående ackumulerat ej återställt negativt balanskravsresultat. Positiva balanskravsresultat kan enbart användas till att återställa negativa balanskravsresultat från tidigare år och kan därmed inte flyttas med till kommande räkenskapsår.

Väsentliga personalförhållanden

Våra medarbetare
Medarbetarutvecklingen inom RDM ska tillgodose verksamhetens behov av kompetenta medarbetare för att kunna möta nuvarande och framtida behov. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare med en inkluderande kultur. RDM ska vara en arbetsplats där jämställdhetens och mångfaldens möjligheter tas tillvara för ett kreativt och utvecklande arbetsklimat.

Arbetsmiljöarbete
Vi jobbar efter vårt arbetsmiljöårshjul på ett systematiskt sätt.
Vi har genomfört alla skyddsronder under året med prioriterade punkter som kommit upp och är knutet till arbetsmiljön.
Nya hygienflöden på alla våra heltidsstationer togs i drift under 2025.
OSA, SAM ingår i APT materialet per kvartal som alla anställda går igenom.
RUS samtalen har punkt om arbetsmiljö som är kopplade till OSA.

Olycksfall, tillbud, färdolyckor och arbetssjukdomar
All inrapportering sker via rapporteringssystemet IA – RIA.
Här jobbar vi systematiskt med behörigheter, arbetssätt, hantering av de olika händelser som kommer in i systemet, vi utreder, åtgärdar och viktigast uppföljningen, blev det som vi tänkt.
Syftet med denna rapportering är att minska risken för arbetsskador genom att förebyggande förbättra arbetsmiljön.

Hälsofrämjande åtgärder
Vi följer de lagstadgade hälsoundersökningar via vår företagshälsovård varje år både operativ personal som brandskyddskontrollanter, servicemän de som utsätts för olika typer av kemikalier mm.

Utbildningar
Kompetensutveckling sker bland annat genom att medarbetare utbildas via MSB. Under 2025 har 19 nyanställda medarbetare genomfört preparandutbildning för RiB. 15 medarbetare har genomfört GRIB 1, 10 medarbetare GRIB Räddningsinsats (tidigare GRIB 2).

Kursen Styrkeledare har genomförts av 1 medarbetare, 2st har gått kurserna Insatsledare och 1st har gått Tillsyn A under året. Ingen medarbetare har gått kursen Gruppledare.

En medarbetare har gått ledningskursen vakthavande befäl och en medarbetare har gått ledningskursen larm och ledningsbefäl för RiS under 2025.

Medarbetarstatistik

Antal anställda

Jämförelse 2025 med 2024

Fördelning

	2025*	2024*
Heltid dagtid	50	47
Heltid operativ	110	109
RIB	261	254
Värn	22	21
TOTALT	**443**	**431**

**Vid årsskifte till angivet år*

Sjukfrånvaro

	2025	2024
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	2,35%	1,92%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	32,27%	26,68%
Sjukfrånvaron för kvinnor	2,90%	3,40%
Sjukfrånvaron för män	2,27%	1,74%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0,87%	0,77%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 – 49 år	2,13%	2,19%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	2,88%	1,75%

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	Årsbokslut 2025	Årsbokslut 2024
Verksamhetens intäkter	2	37 646	34 878
Verksamhetens kostnader	3,8,9	-226 635	-222 802
Avskrivningar	4	-12 697	-10 706
Verksamhetens nettokostnader		**-201 686**	**-198 630**
Kommunbidrag	5	205 400	205 400
Verksamhetens resultat		**3 714**	**6 770**
Finansiella intäkter	6	1 656	2 441
Finansiella kostnader	7	-3 626	-7 496
Årets resultat		**1 744**	**1 715**

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2025-12-31	2024-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	10	16 652	14 389
Maskiner och inventarier	11,19	94 913	84 415
Summa materiella anläggningstillgångar		**111 565**	**98 804**
Finansiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar	12	1 560	1 812
Summa finansiella anläggningstillgångar		**1 560**	**1 812**
Summa anläggningstillgångar		**113 125**	**100 616**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	13	44 614	47 104
Kassa och bank	14	94 280	77 369
Summa omsättningstillgångar		**138 894**	**124 473**
Summa tillgångar		**252 019**	**225 089**
Eget kapital, Avsättningar och Skulder			
Eget kapital	15	10 268	8 553
Periodens resultat		1 744	1 715
Summa eget kapital		**12 012**	**10 268**
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner (inkl. löneskatt)	16	127 383	116 699
Summa avsättningar		**127 383**	**116 699**
Skulder			
Långfristiga skulder	17,19	3 441	2 506
Kortfristig del av långfristiga skulder		696	434
Kortfristiga skulder	18	108 487	95 182
Summa skulder		**112 624**	**98 122**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**252 019**	**225 089**
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2025	2024
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		**1 744**	**1 715**
Justering för ej likviditetspåverkande poster	20	28 155	36 378
Övriga likviditetspåverkande poster	21	-3 067	-2 446
Poster som redovisas i annan sektion	22	-1 234	-242
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		*25 598*	*35 405*
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		2 490	-8 215
Ökning/minskning kortfristiga skulder		13 305	-1 117
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**41 393**	**26 073**
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-25 153	-16 609
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 234	242
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-23 919**	**-16 367**
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skulder för finansiell leasing		-563	-395
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-563**	**-395**
Årets kassaflöde		**16 911**	**9 311**
Likvida medel vid årets början		**77 369**	**68 058**
Likvida medel vid periodens slut		**94 280**	**77 369**

Noter

Not 1 - Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597, LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Det har inneburit en förändring av redovisningsprinciper under 2025. Från och med 2025 tillämpas RKR R5 Finansiell leasing vilket innebär att förbundet har omklassificerat ett hyresavtal till att räknas som finansiell leasing, istället för som tidigare operationell leasing. Förändringen innebär att det tillkommit en materiell anläggningstillgång tillika en långfristig skuld kopplat till detta. Skillnaden mellan värdet för tillgångs- och skuldposterna vid ingången av räkenskapsåret 2025 redovisas direkt mot eget kapital.

Ingående eget kapital för 2025, enligt fastställd balansräkning 2024 uppgick till 10 581 tkr. Effekten av omklassificeringen av avtalet ger en negativ effekt på eget kapital på 313 tkr. Detta ger en ingående balans på 10 268 tkr.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt den nya principen. Dock har omräkning av jämförelsetalen i flerårsöversikten enbart gjorts för föregående år. Omräkningen av tidigare års siffror i flerårsöversikten görs inte då värdet av en sådan omräkning inte står i rimlig proportion till den tid och kostnad det tar för att ta fram informationen. Att omräkning inte görs påverkar inte kravet på en rättvisande bild över förbundet verksamhet.

Grundläggande redovisningsprinciper

Intäkter som är inkomna efter periodens slut, men som avser redovisningsåret, har bokförts som tillgång och tillgodoförts resultatet. Leverantörsfakturor som inkommit efter periodens slut, men avser redovisningsåret har skuldförts och belastat resultatet.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärdet minskat med årliga avskrivningar i balansräkningen. Med anläggningstillgångar avses objekt med en ekonomisk livslängd om minst tre år och med en total utgift över ett halvt prisbasbelopp exklusive moms. Materiella anläggningstillgångar skrivs av planenligt efter tillgångarnas nyttjandeperiod. Avskrivningarna påbörjas när anläggningarna tas i bruk.

Komponentavskrivning har tillämpats sedan 2017 för avancerade anläggningar som till exempel mark och byggnader samt komplicerade fordon som bland annat höjdfordon, släckbilar och tankbilar.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskuldens förändring, dvs avsättning för förmånsbestämd ålderspension har redovisats bland verksamhetens kostnader liksom löneskatten för denna del. Pensionsutbetalningar har minskat pensionsskulden.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen har avsatts maximalt och redovisats i verksamhetens kostnader, liksom löneskatten. Den del som inte är inbetald till KPA vid årsskiftet redovisas som kortfristig skuld.

Leasing

Under året har fyra nya leasingavtal tecknats för fordon vilket är att betrakta som finansiell leasing. Leasingperioden är avtalad till tre år för två fordon där förbundet har möjlighet att köpa fordonen för 211tkr vardera och fem år för två fordon där förbundet har möjlighet att köpa fordonen för 79tkr, vid leasingperiodens slut. Avtalen har rörlig ränta och ränteförändringar bokförs som variabla avgifter, även serviceavgift debiteras som variabel avgift.

Det finns inga tidigare leasingavtal för fordon som är att betrakta som operationell leasing.

Ett av förbundets hyresavtal har omräknats till finansiell leasing, resterande hyresavtal kommer även de att ses över för omräkning till finansiell leasing. Den aktuella redovisningen av de som ännu inte är omräknade kan ses som avsteg från lag om kommunal bokföring och redovisning.

Skulder

Upplupna löner, kompskuld och outtagen semester inklusive sociala avgifter skuldbokförs. Sociala avgifter på dessa löneskulder bokförs i form av PO-påslag enligt SKR för nästkommande år.

Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder är upptagna till det belopp de avses betalas.

Periodisering av pensionskostnader löpande under året

Med stöd i LKBR 4 kap 4§ redovisas pensionskostnaderna från och med räkenskapsåret 2021 jämnt fördelade med en tolftedel varje månad löpande under året. Detta för att ge en mer rättvisande bild av förbundets ekonomi. Kostnaderna baseras på senast kända prognos från KPA, vilken uppdateras varje tertial. Utbetalda pensionspremier redovisas som tidigare månatligen.

Belopp i tkr

Not 2 Verksamhetens intäkter	**2025**	**2024**
Taxor och avgifter	7 900	8 325
Automatlarm	5 552	6 293
Restvärdesräddning och vägsanering	501	563
Bidrag och ersättning	4 012	1 139
Räddningstjänst	1 578	1 998
RiS	9 305	8 675
Övriga intäkter	8 798	7 885
Summa	**37 646**	**34 878**

Not 3 Verksamhetens kostnader	**2025**	**2024**
Arvoden och löner till personal	111 428	104 058
Personalomkostnader	39 292	37 031
Pensionskostnader	20 182	29 226
RiS	7 719	6 605
Lokaler	20 269	18 782
Förbrukningsmateriel	9 487	8 014
Främmande tjänster	9 291	9 783
Övriga kostnader	8 967	9 303
Summa	**226 635**	**222 802**

Not 4 Avskrivningar	**2025**	**2024**
Byggnader	1 028	1 181
Maskiner och inventarier	11 669	9 525
Summa	**12 697**	**10 706**

Not 5 Anslag från medlemskommunerna	2025	2024
Borlänge	64 709	65 104
Falun	75 002	74 617
Säter	14 063	14 069
Gagnef	13 045	13 101
Ludvika	38 581	38 509
Summa	**205 400**	**205 400**
Därav uppgår fordran på medlemskommunerna för årets resultat till	**-**	**-**

Not 6 Finansiella intäkter	2025	2024
Övriga intäktsräntor	1 656	2 441
Summa finansiella intäkter	**1 656**	**2 441**

Not 7 Finansiella kostnader	2025	2024
Räntekostnader på pensionsskuld	3 406	7 281
Övriga räntekostnader	192	192
Bankkostnader	28	23
Summa finansiella kostnader	**3 626**	**7 496**

Not 8 Revisionskostnader	2025	2024
Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	220	270
Förtroendevalda revisorer	14	12
Summa räkenskapsrevision	**234**	**282**
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	85	85
Förtroendevalda revisorer	-	-
Summa övrig revision	**85**	**85**
Summa totalt revision	**319**	**367**

Not 9 Operationella leasingavtal	2025	2024
Varav förfaller		
inom ett år	13 229	12 625
senare än ett år men inom fem år	32 279	33 987
senare än fem år	17 680	21 927

Under året har ett hyresavtal räknats om som finansiell leasing, resterande har betraktats som operationell leasing. Översyn av resterande hyresavtalen fortsätter för att göra en bedömning av eventuell finansiell leasing.

Not 10 Mark och byggnader	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	24 069	23 627
Årets anskaffningar	3 291	442
Varav pågående nyanläggningar	*3 149*	*-*
Omklassificering	-	-
Summa anskaffningsvärde	**27 360**	**24 069**
Därav finansiell leasing	*2 839*	*2 839*
Avskrivningar på byggnader		
Ingående avskrivningar	-9 680	-8 499
Årets avskrivningar	-1 028	-1 181
Summa ackumulerade avskrivningar	**-10 708**	**-9 680**
Planenligt restvärde	**16 652**	**14 389**
Därav finansiell leasing	*1 183*	*1 420*
Genomsnittlig nyttjandeperiod	**25 år**	**20 år**

Not 11 Maskiner och inventarier	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	173 351	156 755
Årets anskaffningar	22 167	16 596
Varav pågående nyanläggningar	*12 099*	*9 973*
Utrangerade anläggningar	-1 455	-
Omklassificering	-	-
Summa anskaffningsvärde	**194 063**	**173 351**
Därav finansiell leasing	*3 219*	*1 458*
Avskrivningar på maskiner och inventarier		
Ingående avskrivningar	-88 936	-79 410
Årets avskrivningar	-11 669	-9 526
Ack avskrivningar på utrangerade anläggningar	1 455	-
Summa ackumulerade avskrivningar	**-99 150**	**-88 936**
Planenligt restvärde	**94 913**	**84 415**
Därav finansiell leasing	*2 557*	*1 149*
Genomsnittlig nyttjandeperiod	**11 år**	**11 år**

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Långsiktig finansiell fordran	1 560	1 812
Summa finansiella anläggningstillgångar	**1 560**	**1 812**

Not 13 Fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar	27 560	37 171
Moms och skatt	11 588	5 092
Interimsfordringar	5 448	4 821
Övriga fordringar	18	20
Summa fordringar	**44 614**	**47 104**

Not 14 Kassa och bank	2025-12-31	2024-12-31
Banktillgodohavande	94 280	77 369
Summa kassa och bank	**94 280**	**77 369**

Not 15 Eget kapital	2025-12-31	2024-12-31
Ingående eget kapital	10 268	8 553
Periodens resultat	1 744	1 715
Summa eget kapital	**12 012**	**10 268**

Not 16 Avsättning för pensioner	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	116 699	93 593
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	795	6 843
Nyintjänad särskild avtalspension	7 662	7 014
Ändrat livslängdsantagande		
Årets pensionsutbetalningar	-3 067	-2 446
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	3 406	7 281
Övrig post	-198	-97
Förändring av särskild löneskatt	2 086	4 511
Utgående avsättning	**127 383**	**116 699**

Upplysningar om redovisningsprinciper avseende pensionsavsättning
Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade av KPA enligt RIPS07. Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse, inga sådana finns för närvarande. Inga pensioner intjänade före 1998 finns att redovisa som ansvarsförbindelser.

Not 17 Långfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Skuld för leasade personbilar	2 643	1 207
Varav kortfristig del	*440*	*195*
Skuld för finansiell hyresleasing	1 494	1 732
Varav kortfristig del	*256*	*238*
Summa långfristiga skulder	**4 137**	**2 939**

Not 18 Kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Individuell del av pensionsskulden (upplupen kostnad)	4 673	4 996
Leverantörsskulder	13 699	11 926
Mervärdesskatt	1 848	1 314
Källskatt	5 459	2 561
Särskild löneskatt	3 749	3 718
Sociala avgifter på utbetald lön	5 734	2 738
Upplupen lön, övertid med mera	2 540	2 579
Upplupen kompskuld	1 070	816
Upplupna semesterlöner	5 453	4 570
Sociala avgifter för upplupna löner	3 647	3 205
Förutbetalda intäkter	55 356	53 724
Övriga interimsskulder	5 259	3 035
Summa kortfristiga skulder	**108 487**	**95 182**

Not 19 Leasing	2025	2024
Externa finansiella leasingavtal		
Maskiner och inventarier		
Totala minimileaseavgifter	4 695	3 587
Nuvärde minimileaseavgifter	3 835	3 003
Därav förfaller inom ett år	*900*	*611*
Därav förfaller inom ett - fem år	*3 795*	*2 976*
Därav förfaller senare än fem år	-	-

Not 20 Justering för ej likviditetspåverkande poster	2025-12-31	2024-12-31
Avskrivningar	12 697	10 706
Nedskrivningar	0	0
Utrangeringar	1 455	-
Gjorda avsättningar	13 751	25 552
Övriga ej likviditetspåverkande poster	252	120
Summa justering ej likviditetspåverkande poster	**28 155**	**36 378**

Not 21 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	2025-12-31	2024-12-31
Utbetalning av avsättning till pensioner	-3 067	-2 446
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	**-3 067**	**-2 446**

Not 22 Poster som redovisas i annan sektion	2025-12-31	2024-12-31
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1 234	-242
Summa poster som redovisas i annan sektion	**-1 234**	**-242**

Driftredovisning

Belopp i tkr

Avdelning	Utfall 2025-12-31	Utfall 2024-12-31	Budget 2025	Avvikande utfall mot budget
Räddningstjänstavdelningen				
Kostnader	-138 429	-130 676	-137 584	-846
Externa intäkter	21 453	20 013	17 397	4 056
Nettokostnad	**-116 976**	**-110 662**	**-120 187**	**3 211**
SSA				
Kostnader	-14 725	-13 594	-16 034	1 308
Externa intäkter	8 129	8 510	10 748	-2 618
Nettokostnad	**-6 596**	**-5 084**	**-5 286**	**-1 310**
Verksamhetsstöd/Utbildning				
Kostnader	-43 945	-40 035	-44 951	1 007
Externa intäkter	3 714	3 069	2 684	1 030
Nettokostnad	**-40 231**	**-36 966**	**-42 268**	**2 037**
Förbundsstab				
Kostnader*	-29 536	-38 498	-26 473	-3 063
Externa intäkter	4 350	3 286	4 078	272
Nettokostnad	**-25 186**	**-35 212**	**-22 395**	**-2 791**
Summa verksamhetens nettokostnad	**-188 989**	**-187 924**	**-190 136**	**1 147**

*inkluderar pensionskostnader för hela förbundet.

Räddningstjänstavdelningen
Högre kostnader i utfall än budget avser till största delen inköp av larmkläder och personligt skydd som är finansierat av bidrag från myndigheten för civilt försvar och påverkar därmed även intäkter. Personalkostnader i form av vikariekostnad har varit lägre än föregående år och lägre än budget.

SSA
Lägre kostnader och intäkter jämfört med budget härrör till största delen brandskyddskontrollerna men även tillsyner har varit något lägre både på intäkts och kostnadssidan.

Verksamhetsstöd/utbildning
Högre intäkter är kopplat till försäljning av brandbilar. Lägre lokalkostnader än budgeterat beror på att avtal Bysjön blev klart något senare än budgeterat. Lägre lönekostnader på grund av vakanser.

Förbundsstab
Lägre kostnader än föregående år beror på lägre pensionskostnader samt lägre kostnad för företagshälsovård. Jämfört med budget har kostnaderna varit högre för pension samt uppbokade löneskulder som avser hela förbundet.

Investeringsredovisning

Total investeringsbudget för 2025 är 21,0 mnkr vilket inkluderar årets kvalitetshöjande investeringar i Ludvika.

De kvalitetshöjande investeringar som görs i Ludvika bekostar Ludvika kommun genom att stå för avskrivningarna för dessa investeringar.

Totalt medflyttade medel från investeringsbudget tidigare än 2025 summeras till 29,3 mnkr. Total investeringsbudget för 2025 är därmed 50,3 mnkr.
Prognosen för 2025 var att 36,3 mnkr skulle bli färdigställda under året men resultatet blev 18,6 mnkr, resterande beräknas bli färdigställda under 2026.

Flera av de pågående projekten beräknas bli färdigställda i början av 2026.

Nedan presenteras förbundets investeringar.

Belopp i tkr	**Utgifter sedan projektens start**			**Varav årets investeringar**		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Räddningsutrustning	2 018	1 867	151	1 395	1 751	-356
Fordon	15 564	13 995	1 570	55	4 277	-4 222
varav Släckbil	*5 196*	*4 687*	*509*	*0*	*0*	*0*
varav Släckbil	*5 196*	*4 701*	*495*	*0*	*8*	*-8*
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	2 000	2 019	-19	0	1 909	-1 909
varav ledningsfordon	*2 000*	*2 019*	*-19*	*0*	*1 909*	*-1 909*
Övrigt inkl fastighet	771	686	85	381	499	-118
Summa färdigställda projekt	**20 353**	**18 567**	**1 786**	**1 831**	**8 436**	**-6 605**
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Räddningsutrustning	735	224	511	605	219	386
Fordon	15 250	5 716	9 534	9 845	5 716	4 129
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	8 350	5 567	2 783	5 100	5 512	-412
Övrigt inkl fastighet	5 656	3 802	1 855	3 619	3 802	-183
Summa pågående projekt	**29 992**	**15 309**	**14 683**	**19 169**	**15 249**	**3 920**
Summa Investeringsprojekt	**50 345**	**33 876**	**16 469**	**21 000**	**23 685**	**-2 685**

Under året har nya avtal ingåtts gällande finansiell leasing om 1 761tkr

Drift- och investeringsredovisning

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad
Direktionen för RDM fastställer årligen i juni månad ekonomisk plan för de tre närmast kommande åren. Medlemmarna enas om den ekonomiska ram som gäller för nästkommande budgetår senast i juni månad året före nästkommande budgetår. Förbundet upprättar därefter en internbudget på avdelningsnivå som fastställs vid sista direktionsmöte som infaller innan budgetårets start.

Medlemskommunerna tilldelar förbundet ett medlemsbidrag som täcker de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och övriga intäkter är avräknade. Omdisponering av medlemsbidragen mellan förbundets avdelningar får ske under året så länge det ej påverkar det totala medlemsbidrag som är tilldelat förbundet.

Underskott i verksamheten som är av sådan omfattning att det inte behöver täckas balanseras till nästkommande år, maximalt 1% av anslagets storlek. Underskott överstigande 1% av anslagets storlek täcks upp innevarande år genom extra bidrag från medlemskommunerna.

Överskott över 1% av anslagets storlek. som uppkommer under ett verksamhetsår delas ut till medlemskommunerna under förutsättning att inga balanserade underskott finns från tidigare år.

I samband med att medlemskommunerna enas om den ekonomiska ramen tilldelar de även ramanslag för investeringar. Ramarna för investeringar fördelar förbundet i sin internbudget efter behov. Investeringsbudgen fastställs vid sista direktionsmötet som infaller innan budgetårets start.

Upplysningar om tillämpande internredovisningsprinciper
Driftredovisningens intäkter och kostnader speglar de ekonomiska relationerna mellan förbundets avdelningar. Kommunbidragen och finansnettot redovisas inte på någon avdelning utan är specificerad i uppställningen i driftredovisningen efter verksamhetens nettokostnader.

Personalomkostnader i form av arbetsgivaravgifter är fördelade med faktisk kostnad per avdelning. Pensionskostnaden inklusive löneskatt belastar i sin helhet avdelning Förbundsstab.

Inga gemensamma kostnader fördelas ut med schabloner. Största delen av de gemensamma kostnader som finns i förbundet som avser lokaler och IT tas hela utfallet för i avdelning Verksamhetsstöd. Varje avdelning har sedan ett flertal kostnadsställen kopplade till sig där ytterligare fördelning görs för att underlätta uppföljningen.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar
Driftredovisningens intäkter och kostnader summerar ihop till raderna för verksamhetens intäkter respektive kostnader i resultaträkningen. Totala investeringar för året som anges i investeringsredovisningen kopplar ihop med upptaget belopp i Balansräkningens not 10 och 11. Investeringar i materiella anläggningstillgångar enligt kassaflödesanalysen kopplas ihop med investeringsbudgeten som kompletteras med finansiella leasingavtal i not 19.

Politisk ledning 2025

Arbetsutskott

HåGe Persson (M), ordförande	Ludvika
Liza Lundberg (S), vice ordförande	Falun
Jenni Sjöblom (M)	Borlänge
Mats Nilsson (S)	Säter
Fredrik Jarl (C)	Gagnef

Direktion – ordinarie ledamöter

HåGe Persson (M) ordförande	Ludvika
Ida Friberg (V)	Ludvika
Liza Lundberg (S), vice ordförande	Falun
Anders Lindh (M)	Falun
Susanne Martinsson (C)	Falun
Jenni Sjöblom (M)	Borlänge
Stefan Andersson (SD)	Borlänge
Lars Jansson (S)	Borlänge
Mats Nilsson (S),	Säter
Göran Söderqvist (M)	Säter
Fredrik Jarl (C),	Gagnef
Eva-Lotta Törnblom (S)	Gagnef

Direktion – ersättare

Leif Pettersson (S)	Ludvika
Anders Sjödin (C)	Ludvika
Tony Björk (S)	Falun
Sven-Olov Ytterholm (M)	Falun
Erik Eriksson (MP)	Falun
Jussi Nieminen Jusola (S)	Borlänge
Lars Karlsson (M)	Borlänge
Ulf Rydén (C)	Borlänge
Fredrik Vådegård (KD)	Säter
Caroline Willfox(M)	Säter
Jan Wiklund (M)	Gagnef
Anders Bengtsson (KD)	Gagnef

Förbundsrevision

Fredrick Federley (C)	Gagnef
Owe Asmola (M)	Ludvika
Lars Lundh (S)	Falun
Katrin Rehnström (KD)	Borlänge
Anders Johansson (C)	Säter

Revisionsberättelse

Räddningstjänsten Dala Mitt
Lugnetleden 3, 791 38 Falun
023-48 88 00
www.dalamitt.se
info@dalamitt.se

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Till
Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits av direktionen i kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt (organisationsnummer 222000-1099). Granskningen har utförts av sakkunniga som biträtt revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Räddningstjänsten Dala Mitt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Borlänge 2026-03-09

Lars Lundh
Falu Kommun

Anders Johansson
Säters kommun

Katrin Rehnström
Borlänge kommun

Fredrick Federley
Gagnefs kommun

Owe Asmola
Ludvika kommun

Penneo document key: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

Bilagor

Bilaga 1 *Revisorernas redogörelse 2025*

Bilaga 2 *Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2025*

Penneo document key: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Ove Asmola
Undertecknare
Serienummer: f4af0887409509[…]c64b0d9c10dc8
IP: 83.59.xxx.xxx
2026-03-10 09:15:02 UTC

Bror Anders Johansson
Undertecknare
Serienummer: 2f92ab32129115[…]f584899eb315c
IP: 81.237.xxx.xxx
2026-03-10 11:52:53 UTC

LARS LUNDH
Undertecknare
Serienummer: a78f661cc03b12[…]a72e56ad947b8
IP: 192.121.xxx.xxx
2026-03-10 15:31:23 UTC

FREDRICK FEDERLEY
Undertecknare
Serienummer: 815cde733c4e61[…]91d74ab0c6c70
IP: 81.232.xxx.xxx
2026-03-10 17:37:07 UTC

KATRIN REHNSTRÖM
Undertecknare
Serienummer: f51bb720aeb323[…]eb1b16b8aa846
IP: 212.85.xxx.xxx
2026-03-11 07:47:17 UTC

Penneo dokumentnyckel: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Revisorernas redogörelse för år 2025

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom Räddningstjänsten Dala Mitts verksamhetsområden och då prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom förbundet är tillräcklig.

Revisorerna har under året haft fem sammanträden. För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har under året sammanträffat med förbundets ekonomichef och förbundschef.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG, därefter Azets Revision & Rådgivning AB.

Grundläggande årlig granskning

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom förbundets verksamhetsområde.

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma direktionens styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Revisorerna har under året tagit del av protokoll från direktionen. Utöver detta tar revisorerna löpande del av ekonomiska rapporter för verksamheten. Azets har sammanställt resultatet av den grundläggande granskningen i en rapport.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades direktionen att:

- Redovisa utfallet för alla verksamhetsmål i delårsrapporten
- Komplettera den ekonomiska rapporteringen till direktionen med de delar som finanspolicyn kräver.
- Ta aktiv del i riskanalysen inför intern kontroll.
- Beskriva i uppföljningen av intern kontroll hur avvikelserna har åtgärdats.

Annan granskning

Nedan följer en sammanfattning av resultatet av fördjupade granskningar och redovisningsrevisionen. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Redovisningsrevision

Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom direktionen är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat delårsbokslutet per 31 augusti 2025 och årsredovisningen för år 2025.

Verksamhetsrevision

Azets fick av revisorerna i Räddningstjänst Dala Mitt i uppdrag att genomföra en översiktlig

granskning av förbundets arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets-, och jämlikhetsperspektiv. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte var att direktionen i allt väsentligt hade ett ändamålsenligt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Vidare bedömde vi att förbundet endast delvis arbetade effektivt för att implementera strategier för att främja en inkluderande arbetskultur samt endast delvis säkerställde efterlevnad av diskrimineringslagen.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades direktionen att:

- Tillse att nyligen antagna styrdokument integreras fullt ut i det löpande arbetet samt följa upp hur väl de fått genomslag i organisationen.
- Fortsätta att systematiskt följa utvecklingen av könsfördelningen i både operativa och ledande funktioner samt integrera fördelningen i årsredovisningen för att stärka transparens och möjliggöra långsiktig uppföljning.
- Överväga att integrera relevanta branschstöd i det operativa arbetet, exempelvis MSB:s vägledning, för att stärka genomförande av jämställdhets- och mångfaldsarbetet i praktiken.
- Etablera en sammanhållen och organisationsövergripande utbildningsstruktur inom inkludering, mångfald, jämställdhet och jämlikhet så att samtliga medarbetare erbjuds kompetensutveckling inom området.
- Överväga att genomföra pulsmätningar mer frekvent, för att snabbare fånga upp medarbetarnas upplevelser. I samband med detta kan det vara fördelaktigt att överväga att genomföra mätningar som särskilt behandlar arbetsplatskultur och upplevelser av kränkande särbehandling utifrån diskrimineringsgrunderna med tätare frekvens.
- Säkerställa att uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt återrapportering avseende kränkande särbehandling sker till direktionen med regelbundenhet.
- Komplettera Handlingsplanen vid kränkande särbehandling med en beskrivning av eskaleringsvägar, då dessa saknas i nuvarande plan.
- I Riktlinje - visselblåsarfunktion tydliggöra vad som utgör ett missförhållande enligt lag (2021:890) och vilka typer av händelser som ska hanteras inom ordinarie arbetsmiljösystem.
- Säkerställa att det finns strukturer för trygg uppgiftslämning och system för rapportering av upplevelsen kring kränkande särbehandling samt säkerställa sammanställning, uppföljning och återrapportering av inrapporterade händelser.
- Verka för att förbättra lönekartläggningen så att analys sker av hela lönebilden samt dokumentera och motivera eventuella undantag från kartläggningen i syfte att säkerställa transparens.

En förteckning över utförd granskning lämnas i *Bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2025*.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Förteckning över utförd granskning under 2025

- Granskning av delårsrapport 2025-08-31
- Granskning av bokslut och årsredovisning för år 2025
- Granskning av attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets-, och jämlikhetsperspektiv
- Grundläggande granskning 2025

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt org.nr 222000-1099

Inledning

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2026-03-09.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Räddningstjänsten Dala Mitt för år 2025-01-01–2025-12-31 avtagen av direktionen den 2026-03-06. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Som en konsekvens av att förbundet inte har presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker att samtliga leasingkontrakt kan redovisas som operationell leasing i årsredovisningen har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende ställningstagandet som presenteras som en upplysning i årsredovisningen. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter. Då enbart ett leasingkontrakt räknats om.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet

Penneo dokumentnyckel: YJL8N-BDFGH-3CHYP-3NNBJ-L1I59-D66OH

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: YJL8N-BDFGH-3CHYP-3NNBJ-L1I59-D66OH

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen, drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen, drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse”, ” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Borlänge 2026-03-13

Azets Revision & Rådgivning AB

Adam Eriksson Levd

Auktoriserad revisor/Ansvarigt sakkunnigt biträde

Penneo dokumentnyckel: YJL8N-BDFGH-3CHYP-3NNBJ-L1I59-D66OH

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ADAM ERIKSSON LEVD
Undertecknare
Serienummer: 541f88b6a254ee[…]0e795a9402361
IP: 78.68.xxx.xxx
2026-03-13 11:58:13 UTC

Penneo dokumentnyckel: YJL8N-BDFGH-3CHYP-3NNBJ-L1I59-D66OH

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Till
Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits av direktionen i kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt (organisationsnummer 222000-1099). Granskningen har utförts av sakkunniga som biträtt revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Räddningstjänsten Dala Mitt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Borlänge 2026-03-09

Lars Lundh
Falu Kommun

Anders Johansson
Säters kommun

Katrin Rehnström
Borlänge kommun

Fredrick Federley
Gagnefs kommun

Owe Asmola
Ludvika kommun

Penneo document key: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

Bilagor

Bilaga 1 *Revisorernas redogörelse 2025*

Bilaga 2 *Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2025*

Penneo document key: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Ove Asmola
Undertecknare
Serienummer: f4af0887409509[…]c64b0d9c10dc8
IP: 83.59.xxx.xxx
2026-03-10 09:15:02 UTC

Bror Anders Johansson
Undertecknare
Serienummer: 2f92ab32129115[…]f584899eb315c
IP: 81.237.xxx.xxx
2026-03-10 11:52:53 UTC

LARS LUNDH
Undertecknare
Serienummer: a78f661cc03b12[…]a72e56ad947b8
IP: 192.121.xxx.xxx
2026-03-10 15:31:23 UTC

FREDRICK FEDERLEY
Undertecknare
Serienummer: 815cde733c4e61[…]91d74ab0c6c70
IP: 81.232.xxx.xxx
2026-03-10 17:37:07 UTC

KATRIN REHNSTRÖM
Undertecknare
Serienummer: f51bb720aeb323[…]eb1b16b8aa846
IP: 212.85.xxx.xxx
2026-03-11 07:47:17 UTC

Penneo dokumentnyckel: E441F-CE9FL-IHL1S-YH18K-LCXG6-5GTKW

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Revisorernas redogörelse för år 2025

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom Räddningstjänsten Dala Mitts verksamhetsområden och då prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom förbundet är tillräcklig.

Revisorerna har under året haft fem sammanträden. För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har under året sammanträffat med förbundets ekonomichef och förbundschef.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG, därefter Azets Revision & Rådgivning AB.

Grundläggande årlig granskning

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom förbundets verksamhetsområde.

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma direktionens styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Revisorerna har under året tagit del av protokoll från direktionen. Utöver detta tar revisorerna löpande del av ekonomiska rapporter för verksamheten. Azets har sammanställt resultatet av den grundläggande granskningen i en rapport.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades direktionen att:

- Redovisa utfallet för alla verksamhetsmål i delårsrapporten
- Komplettera den ekonomiska rapporteringen till direktionen med de delar som finanspolicyn kräver.
- Ta aktiv del i riskanalysen inför intern kontroll.
- Beskriva i uppföljningen av intern kontroll hur avvikelserna har åtgärdats.

Annan granskning

Nedan följer en sammanfattning av resultatet av fördjupade granskningar och redovisningsrevisionen. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Redovisningsrevision

Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom direktionen är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat delårsbokslutet per 31 augusti 2025 och årsredovisningen för år 2025.

Verksamhetsrevision

Azets fick av revisorerna i Räddningstjänst Dala Mitt i uppdrag att genomföra en översiktlig

granskning av förbundets arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets-, och jämlikhetsperspektiv. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte var att direktionen i allt väsentligt hade ett ändamålsenligt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Vidare bedömde vi att förbundet endast delvis arbetade effektivt för att implementera strategier för att främja en inkluderande arbetskultur samt endast delvis säkerställde efterlevnad av diskrimineringslagen.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades direktionen att:

- Tillse att nyligen antagna styrdokument integreras fullt ut i det löpande arbetet samt följa upp hur väl de fått genomslag i organisationen.
- Fortsätta att systematiskt följa utvecklingen av könsfördelningen i både operativa och ledande funktioner samt integrera fördelningen i årsredovisningen för att stärka transparens och möjliggöra långsiktig uppföljning.
- Överväga att integrera relevanta branschstöd i det operativa arbetet, exempelvis MSB:s vägledning, för att stärka genomförande av jämställdhets- och mångfaldsarbetet i praktiken.
- Etablera en sammanhållen och organisationsövergripande utbildningsstruktur inom inkludering, mångfald, jämställdhet och jämlikhet så att samtliga medarbetare erbjuds kompetensutveckling inom området.
- Överväga att genomföra pulsmätningar mer frekvent, för att snabbare fånga upp medarbetarnas upplevelser. I samband med detta kan det vara fördelaktigt att överväga att genomföra mätningar som särskilt behandlar arbetsplatskultur och upplevelser av kränkande särbehandling utifrån diskrimineringsgrunderna med tätare frekvens.
- Säkerställa att uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt återrapportering avseende kränkande särbehandling sker till direktionen med regelbundenhet.
- Komplettera Handlingsplanen vid kränkande särbehandling med en beskrivning av eskaleringsvägar, då dessa saknas i nuvarande plan.
- I Riktlinje - visselblåsarfunktion tydliggöra vad som utgör ett missförhållande enligt lag (2021:890) och vilka typer av händelser som ska hanteras inom ordinarie arbetsmiljösystem.
- Säkerställa att det finns strukturer för trygg uppgiftslämning och system för rapportering av upplevelsen kring kränkande särbehandling samt säkerställa sammanställning, uppföljning och återrapportering av inrapporterade händelser.
- Verka för att förbättra lönekartläggningen så att analys sker av hela lönebilden samt dokumentera och motivera eventuella undantag från kartläggningen i syfte att säkerställa transparens.

En förteckning över utförd granskning lämnas i *Bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2025*.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Förteckning över utförd granskning under 2025

- Granskning av delårsrapport 2025-08-31
- Granskning av bokslut och årsredovisning för år 2025
- Granskning av attraktiv arbetsgivare utifrån ett jämställdhets-, och jämlikhetsperspektiv
- Grundläggande granskning 2025

Kf § 16 Bokslut och årsredovisning för Språktolknämnden 2025

KS2026/0088

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Språktolknämnden ansvarsfrihet för 2025.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Språktolknämnden 2025. Årsbokslutet för 2025 visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella överskott/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år.

Den ekonomiska omslutningen uppgick 2025 till 30,4 miljoner kronor vilket är en minskning jämfört med föregående års utfall men utgör en mindre ökning jämfört med budget. Den budgeterade omslutningen låg på 30,1 miljoner för 2025. Intäkterna översteg budget till följd av ökad debitering för tolkförmedlingsuppdrag. Uppdragsvolymen har varierat under året med högre nivåer under vår, höst och vinter samt lägre under sommaren. Lönekostnaderna var något lägre än budget på grund av tjänstledighet, medan kostnader för uppdragstagare var högre.

Språktolknämndens beslut är enligt förslag från tolkförmedlingen, där förslaget för år 2025 är att Tolkförmedlingen återbetalar verksamhetens överskott.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för Språktolknämnden i Dalarna.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 46
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 55

Delges

Språktolknämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Språktolknämnden 2025. Årsbokslutet för 2025 visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella överskott/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år.

Den ekonomiska omslutningen uppgick 2025 till 30,4 miljoner kronor vilket är en minskning jämfört med föregående års utfall men utgör en mindre ökning jämfört med budget.
Den budgeterade omslutningen låg på 30,1 miljoner för 2025. Intäkterna översteg budget till följd av ökad debitering för tolkförmedlingsuppdrag. Uppdragsvolymen har varierat under året med högre nivåer under vår, höst och vinter samt lägre under sommaren.
Lönekostnaderna var något lägre än budget på grund av tjänstledighet, medan kostnader för uppdragstagare var högre.

Språktolknämndens beslut är enligt förslag från tolkförmedlingen, där förslaget för år 2025 är att Tolkförmedlingen återbetalar verksamhetens överskott.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för Språktolknämnden i Dalarna.

Beslutsunderlag

Bilaga: Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

§ 1 Uppföljning av nämndplan med årsbokslut 2025 / 2026/161

Beslut

1. Uppföljning av Språktolknämnden i Dalarnas nämndplan 2025, årsbokslut januari-december, godkänns.

2. Tolkförmedlingen återbetalar verksamhetens överskott.

Ärendet

Årsbokslutet för Språktolknämnden i Dalarna visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella över-/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år. Den ekonomiska omslutningen uppgick 2025 till 30,4 mnkr vilket är en minskning gentemot föregående års utfall.

Beslutsunderlag

Muntligt föredragande, Carina Johansson och Ann-Louise Pihlström
Uppföljning av språktolknämndens nämndplan med årsbokslut 2025.

Skickas till:

Verksamhetschef Theres Stenberg-Wallin
Enhetschef Carina Johansson
Medlemskommunerna samt Region Dalarna

Uppföljning av nämndplan 2025

Årsbokslut januari – december

Beslutat av: Språktolknämnden i Dalarna
Datum/paragraf: Datum § XXX

www.borlange.se/forfattningssamling

BORLÄNGE

Dokumentnamn:	Uppföljning av nämndplan 2025
Diarienummer:	Xx
Dokumentägare:	
Dokumentansvarig:	
Planerad revidering:	Datum för planerad revidering
Kopplade dokument:	
Övrig information:	-

Innehåll

Uppföljning av nämndplan 2025 1

Uppföljning av nämndplanen 4

Kommunfullmäktiges målområden 6

Sammanfattning av Språktolknämnden i Dalarnas årsbokslut 2025 8

Språktolknämnden i Dalarnas egna mål 9

Framtida utmaningar och åtgärder utifrån resultat 13

Ekonomi 14

Händelser av väsentlig betydelse 16

Uppföljning av nämndplanen

Uppföljning av målområden och beslutade prioriteringar redovisas till nämnden vid delårsbokslut och årsbokslut samt utifrån nämndens önskemål enligt framtagen årsplanering.

Under varje målområde sammanfattas resultatet för perioden. Där återfinns också en sammanfattning av framtida utmaningar utifrån resultat samt behov av eventuella åtgärder, tillsammans med eventuella förslag på justeringar inför beslut om nästkommande års nämndplan.

<table>
<tr><th></th><th>Jan</th><th>Feb</th><th>Mar</th><th>Apr</th><th>Maj</th><th>Jun</th><th>Jul</th><th>Aug</th><th>Sep</th><th>Okt</th><th>Nov</th><th>Dec</th></tr>
<tr><td>Kommun-fullmäktige
Uppföljning av Mål och budget
  </td><td colspan="11">Årsbokslut
(föregående år)
Inkl. måluppföljning
Månadsrapport april (jan-april)
med helårsprognos för innevarande år
Delårsbokslut
(jan-aug)
med helårsprognos för innevarande år
Inkl. måluppföljning</td></tr>
<tr><td>Nämnder
Uppföljning av nämndplaner
  </td><td colspan="11">Uppföljning av ekonomi och verksamhet utifrån nämndplan</td></tr>
<tr><td>Verksamhet
Uppföljning av verksamhets-planer
  </td><td colspan="11">Uppföljning av ekonomi och verksamhet utifrån verksamhetsplan</td></tr>
</table>

Det här vill vi uppnå

Kommunfullmäktiges målområden

Kommunfullmäktiges målområden är koncernövergripande och hjälper oss att arbeta i visionens riktning. Målen visar vilka områden som är viktiga för att vi ska nå visionen. Tillsammans leder de koncernen till en god ekonomisk hushållning. Borlänge ska genom målen arbeta för att aktivt bidra till Agenda 2030s globala mål för hållbar utveckling.

Livskvalité och trygghet

Borlänge ska vara en vara en snygg, trygg och välkomnande kommun som tydligt står upp för värderingar om jämlikhet och demokrati. Tryggheten ska öka – det är en viktig faktor för välbefinnande och hälsa. Samtliga områden bör erbjuda blandade boende-former och hyresbeståndet ska förvaltas på ett sådant sätt att det främjar jämlikhet, integration och tillväxt i kommunen. Borlänge ska ha ett rikt idrotts-, kultur- och fritidsliv tillgängligt för alla. Det främjar hälsa, livskvalité och gör vår kommun attraktiv.

Trygg omsorg

Alla Borlängebor ska ges möjlighet att leva självständigt med ett gott liv och god hälsa. En god hälsa gör det möjligt att identifiera, förverkliga sina egna mål och känna trygghet och inflytande över vardagen oavsett var i livet man befinner sig. En god vård och omsorg ska erbjudas där individens behov står i centrum och alla ska mötas med respekt och omtanke.

Trygg och bra skola

Borlänge ska vara en trygg kommun för alla att växa upp i. Våra barn och unga ska ges det stöd som krävs för att lära sig utveckla de kompetenser och förmågor som behövs för vidare studier och arbetslivet. Främjande och förebyggande insatser, tidigt, är viktigt för att våra barn och ungdomar ska lyckas i livet.

Jobb och kompetensförsörjning

Borlänges näringslivsklimat ska förbättras och näringslivsfrågorna ska i det politiska arbetet ges högre prioritet. Borlänges företag och kommunen som arbetsgivare ska ges bästa möjliga förutsättningar att klara sin kompetensförsörjning I samverkan med näringslivet ska kommunen arbeta med insatser som möter arbetsmarknadens behov. För att stärka kommunen som en attraktiv arbetsgivare krävs ett ständigt pågående och långsiktigt arbete. Det ska skapas förutsättningar för delaktighet, arbetsglädje och friska medarbetare.

Tillväxt och grön omställning

Borlänge ska vara en miljö- och klimatmässigt hållbar och attraktiv kommun. Det ska vara lätt för företag och borlängebor att leva och agera hållbart och därigenom minska sin klimatpåverkan. Genom att tänka nytt, innovativt samt samverka med näringsliv, civilsamhälle och akademi möjliggörs och motiveras arbetet för att bli en ledande miljökommun.

Ansvarsfull ekonomi

Genomsnittet av koncernens resultat efter finansiella poster ska under 10-årsperioden uppgå till minst 5 400 kronor/invånare. För åren 2024–2027 får koncernens lån maximalt uppgå till 140 000 kronor/invånare. Vid år 2033 får lån maximalt uppgå till 130 000 kronor/invånare. För åren 2024–2027 får soliditeten inte understiga 30 %. Vid år 2033 ska soliditeten vara minst 39,5 %.

Uppföljning av prioriterade målområden

Sammanfattning av Språktolknämnden i Dalarnas årsbokslut 2025

- Språktolknämndens mål är att säkerställa en professionell och effektiv språktolkförmedling med hög kvalitet, säkerhet och god ekonomisk hushållning. Uppföljningen visar att verksamheten i huvudsak utvecklas i linje med nämndens mål.

- Arbetet med kompetensförsörjning har gett resultat genom en ökning av tolkar med utbildningsbevis samt fler sjukvårds- och rättstolkar. Andelen auktoriserade tolkar har dock minskat, främst till följd av pensionsavgångar och utvandring. Samtidigt har andelen tolkuppdrag med låg kompetensnivå minskat, trots ökade behov inom språk med begränsat utbud.

- Verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning och prognosen visar balans i ekonomin. Som helt intäktsfinansierad verksamhet har tolkförmedlingen kunnat hålla kostnaderna under kontroll utan att kvaliteten i uppdragen har påverkats negativt.

- Kvalitet och säkerhet följs upp systematiskt genom kvalitetsledningssystemet FR2000 och ett aktivt avvikelsearbete. Användningen av digitala bokningstjänster har ökat, vilket bidrar till färre felbokningar och mer effektiva processer. Sammantaget bedöms målen i nämndplanen till stor del vara uppfyllda, med identifierade utvecklingsområden inom kompetensförsörjning och digitalisering.

Språktolknämnden i Dalarnas egna mål

Nämnden har valt nedanstående strategier för att verka för en professionell och effektiv språktolkförmedling, med hög säkerhet och kvalitet på genomförda tolkuppdrag.

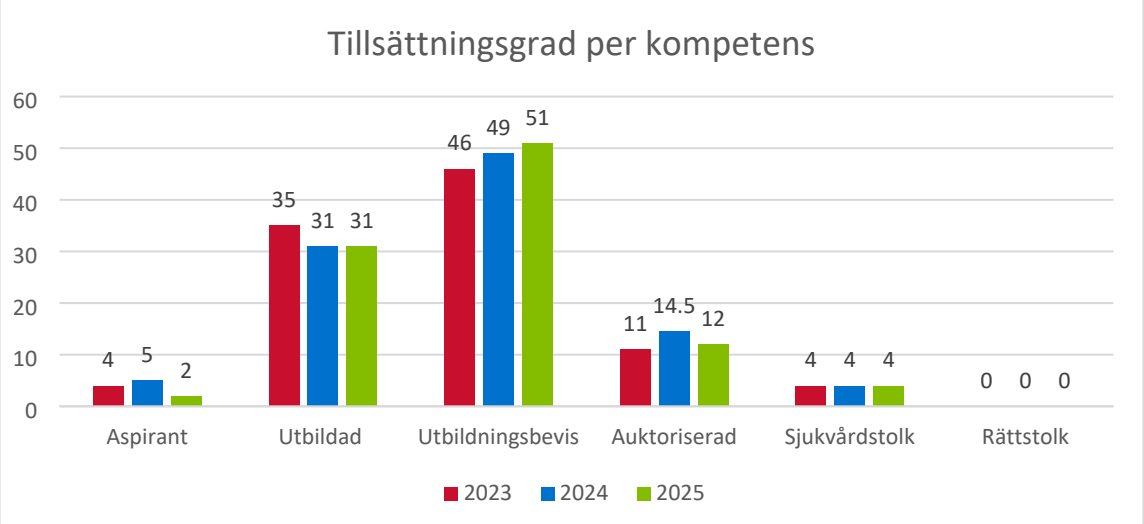
En professionell och effektiv språktolkförmedling
Tolkförmedlingen ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning och ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Tolkförmedling arbetar ständigt med att utveckla verksamheten för att upplevas som en attraktiv arbetsplats. I organisationen ska ett kontinuerligt och aktivt arbete säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig för att nå verksamhetens mål.

Indikator: Andel tolkar med auktorisation respektive utbildningsbevis

	2023	2024	2025
Auktoriserad	92	69	66
Sjukvårdstolk	36	45	53
Utbildningsbevis	174	207	227
Rättstolk	34	42	46

- Antalet tolkar med respektive kompetens har ökat i alla kategorier förutom auktorisation vilket beror på pensionsavgång eller utvandring till ett icke EU-land.

Indikator: Andel tolkuppdrag genomförda med respektive tolknivå

- Antalet tolkar med låg kompetens har minskat under 2025 trots kvotflyktingar som behöver tolkar i språk där utbudet är lågt. Stort fokus har varit på rekrytering för att tillgodose dessa behov.
- Andelen tolkar med utbildningsbevis ökar i paritet med antalet registrerade tolkar med den kompetensen.

Indikator: Genomförda utbildningsinsatser

- En föreläsning ”Att tala genom tolk” har genomförts samt vid två tillfällen har Social- och arbetsmarknadsförvaltningen använt sig av våra tolkar som har specialkompetens för jämlikare möten och likvärd samhällsservice.

Ekonomi i balans

Den övergripande ekonomiska utmaningen under den kommande planperioden är att hålla balans med driften och skapa utrymme för investeringar och framtidssatsningar. Språktolknämnden i Dalarna har i det förberedande arbetet med mål och strategier haft fokus på kvalité och resultat för verksamheten samt det ekonomiska läget.

Tolkförmedlingen är helt intäktsfinansierad, har god ekonomisk hushållning och arbetar aktivt för att hålla nere kostnaderna utan att äventyra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunderna i den gemensamma nämnden.

Indikator: Prognos ekonomiskt resultat

2025	Prognos	Utfall sep-aug
Region Dalarna	69,19%	67,90%
Borlänge	9,43%	11,32%
Falun	5,50%	6,04%
Gagnef	0,59%	0,31%
Hedemora	1,19%	0,95%
Leksand	0,83%	1,25%
Mora	2,22%	2,43%
Orsa	0,36%	0,65%
Smedjebacken	0,43%	0,29%
Säter	0,63%	0,69%
Ludvika	4,45%	4,08%
Avesta	1,92%	2,30%
Rättvik	0,37%	0,28%
Övriga	2,90%	1,52%
	100,00%	100,00%

- Prognosen överensstämmer i stort med verkligt utfall enligt beräkningsmodellen i samverkansavtalet.

Hög säkerhet och kvalitet på genomförda uppdrag
Ständigt pågående översyn och utveckling av verksamhetsprocesser, administrativa processer och övriga processer.

Vi följer den digitala utvecklingen och arbetar ständigt med att öka tillgängligheten i Borlänge kommun så väl som region Dalarnas läns genom ett gemensamt digitaliseringsarbete. Vi föreslår nya digitala arbetssätt och provar och utvärderar dessa.

Tolkförmedlingen arbetar systematiskt med avvikelser i syfte att identifiera och förbättra verksamhetens utvecklingsområden.

Tolkförmedlingen arbetar för att öka den digitala mognaden i organisationen. Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar. Målsättningar är att våra digitala tjänster utvecklas och används i större omfattning samt att antalet nya digitala tjänster ökar.

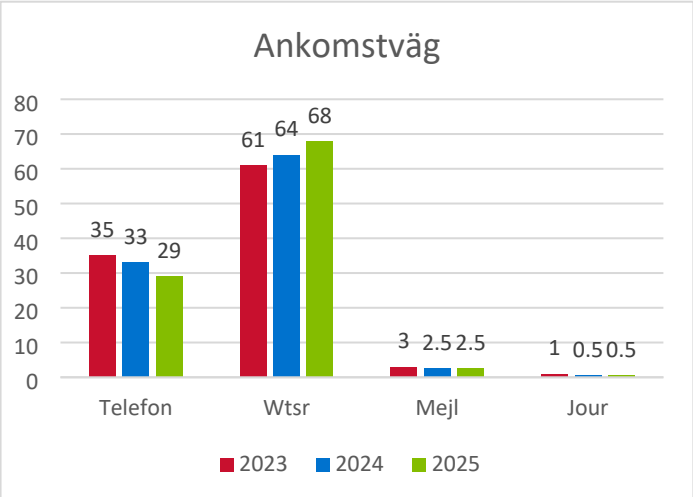
Indikator: Uppföljning kvalitetsledningssystem FR2000
Den externa revisionen genomfördes 26 januari med ett gott resultat. Tolkförmedlingen fick en mindre avvikelse gällande kontroll av efterlevnad av lagkraven. Ledningssystemet kräver kontroll av efterlevnad 1 gång per år vilket har gjorts, men enligt avvikelsen borde lagkontrollen ha gjorts tidigare under året efter erhållandet av årets lagförteckning. Rutinen kommer att ändras för tidigarelägga efterlevnaden av lagkraven.

Indikator: Andel tolkuppdrag med rapporterad avvikelse

Återkoppling's orsakskod	2025	2024	Skillnad
Kund: Kund gjort fel	3	3	0
Kund: Tolk missnöjd med kund	2	5	-3
Kund: Övrigt gällande kund	6	11	-5
Tolk/översättare: Beröm till tolk	81	70	11
Tolk/översättare: Missnöjd med tolkning (Ange orsak i kommentarsfältet)	79	63	16
Tolk/översättare: Tekniskt fel	8	8	0
Tolk/översättare: Tolk försenad	22	13	9
Tolk/översättare: Tolk har ej svarat på telefon	102	116	-14
Tolk/översättare: Tolk kom ej	33	40	-7
Tolk/översättare: Tolk kopplade ej upp sig på videomöte	4	0	4
Tolk/översättare: Tolk meddelar tolkförmedlingen sen ankomst	3	0	3
Tolk/översättare: Övrigt gällande tolk	53	47	6
Förmedling: Beröm till tolkförmedlingen	4	6	-2
Förmedling: Förmedlingen bokat fel	13	16	-3
Förmedling: Förmedlingen har ej kunnat ordna tolk	14	28	-14
Förmedling: Missnöjd med tolkförmedling (Ange orsak i kommentarsfältet)	7	6	1
Summor	434	432	2
Totalt antal uppdrag	35 530	39 075	-3 545

- Tolkförmedlingen arbetar med en nollvision avseende följande avvikelser då dessa handlar om rena slarvfel och ska kunna elimineras. Övriga avvikelsekategorier lär inte kunna elimineras då Tolkförmedlingen erbjuder humantjänster.
    - Tolk försenad
    - Tolk har ej svarat i telefon
    - Tolk kom ej
    - Förmedlingen bokat fel

Indikator: Användandet av digitala bokningstjänster

- Arbetet med att öka bokningarna via vårt webbsystem har ökat vilket minimerar risken att bokningen blir fel om det sker muntligt eller skriftligt via mejl.

Framtida utmaningar och åtgärder utifrån resultat

Kompetensförsörjning

- **Utmaning:** Andelen auktoriserade tolkar har minskat till följd av pension och utvandring, samtidigt som behovet av tolkar inom språk med begränsat utbud kvarstår.
  Åtgärd: Fortsatt riktad rekrytering samt långsiktig kompetensplanering och stöd till utbildning och auktorisation.

Kvalitet i tolkuppdrag

- **Utmaning:** Säkerställa rätt tolknivå vid alla uppdrag, särskilt vid akuta behov och ovanliga språk.
  Åtgärd: Vidareutveckla bokningsrutiner och följa upp användningen av tolknivåer samt fortsätta riktade utbildningsinsatser.

Ekonomi i balans

- **Utmaning:** Bibehållen ekonomisk balans samtidigt som utrymme skapas för utveckling.
  Åtgärd: Fortsatt ekonomisk uppföljning och effektivisering av processer, bland annat genom ökad digitalisering.

Säkerhet, kvalitet och digitalisering

- **Utmaning:** Minska avvikelser kopplade till rena fel samt öka den digitala mognaden i verksamheten.
  Åtgärd: Systematiskt avvikelsearbete, ökat användande av digitala bokningstjänster och uppföljning av kvalitetsledningssystemet FR2000.

Ekonomi

Det är viktigt att nämnden fortsätter sitt arbete för en ekonomi i balans.

Genom prognosuppföljningar efter månadsbokslut (med undantag för januari och juni) så följs den ekonomiska utvecklingen för nämnden. Vid avvikelser kommer handlingsplaner att göras med syfte att återställa ekonomi i balans.

Tolkförmedlingens resultat per december 2025

Språktolknämnden i Dalarna värden i mnkr	**Utfall 2025**	**Budget 2025**	**Utfall 2024**
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0
Interna intäkter	4,4	3,6	4,1
Externa intäkter	26,0	26,6	28,2
Intäkter totalt	**30,4**	**30,1**	**32,3**
Personalkostnader	28,4	28,2	29,9
Lokalkostnader	0,7	0,7	0,6
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	1,3	1,3	1,8
Kostnader totalt	**30,4**	**30,1**	**32,3**
Resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Självfinansieringsgrad*	**100%**	**100%**	**100%**

**Självfinansieringsgrad visar hur stor del som finansieras med interna eller externa intäkter i förhållande till nämndens totala intäkter*

Tolkförmedlingens resultat tolkuppdrag per december 2025

Intäkter/kostnader	Driftrapport	*	Ack period utfall	Ack period budget	Ack period avvikelse	Fg år ack utfall period
Intäkter	Intäkter	interna	3 726	3 031	695	3 495
	Intäkter	externa	22 128	22 229	-101	24 155
Summa Intäkter			25 854	25 260	594	27 650
Kostnader	Övriga personalkostnader	Heroma	-25 419	-24 950	-469	-26 770
	Övriga kostnader		-435	-310	-125	-309
Summa Kostnader			-25 854	-25 260	-594	-27 079
Resultat			**0**	**0**	**0**	**571**

Tolkförmedlingens resultat förmedling per december 2025

Intäkter/kostnader	Driftrapport	*	Ack period utfall	Ack period budget	Ack period avvikelse	Fg år ack utfall period
Intäkter	Intäkter	interna	623	533	90	584
	Intäkter	externa	3 891	4 327	-436	4 056
Summa Intäkter			4 514	4 860	-346	4 640
Kostnader	Löner o PO pålägg	Heroma	-3 006	-3 232	226	-3 101
	Övriga personalkostnader	Heroma	-1	-7	6	-12
	Hyra		-645	-645	0	-609
	Övriga kostnader		-862	-976	114	-1 490
Summa Kostnader			-4 514	-4 860	346	-5 211
Resultat			**0**	**0**	**0**	**-571**

Årsbokslutet för Språktolknämnden i Dalarna visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella över-/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år. Den ekonomiska omslutningen uppgick 2025 till 30,4 mnkr vilket är en minskning gentemot föregående års utfall.

Intäkter
Intäkterna översteg budget till följd av ökad debitering för tolkförmedlingsuppdrag. Uppdragsvolymen har varierat under året med högre nivåer under vår, höst och vinter samt lägre under sommaren.

Kostnader
Lönekostnaderna var något lägre än budget på grund av tjänstledighet, medan kostnader för uppdragstagare var högre. De totala kostnaderna var cirka 1,3 mnkr lägre jämfört med föregående år. Lägre administrativa kostnader har delvis kompenserat ökade kostnader för tolktjänster.

Händelser av väsentlig betydelse

Under verksamhetsåret har verksamheten bedrivits i enlighet med fastställda mål och riktlinjer. Inga händelser av sådan art att de haft väsentlig påverkan på verksamheten har noterats.

Kf § 17 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma överförmyndarnämnden 2025

KS2026/0082

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsbokslut 2025 och uppföljning av nämndplan 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.
2. Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunens ledamöter i Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen ansvarsfrihet för 2025.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 har tidigare benämnts verksamhetsberättelse med årsbokslut för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

I uppföljning av nämndplan och årsbokslut redogörs för verksamheten för Gemensamma Överförmyndarnämnden. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på +510 tkr, vilket kommer att regleras mellan de 6 kommuner som ingår i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 12 051 tkr vilket var 510 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 12 561 tkr. Differensen på +512 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader under sommarperioden.

Säters del av total budget för 2025 uppgick till 829 tkr och utfallet blev 795 tkr, vilket innebär en reglering på +34 tkr.

Beslutsunderlag

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 49
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 58

Delges

Gemensamma överförmyndarnämnden

SÄTERS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Datum
2026-03-10

Diarienummer
KS2026/0082

Årsbokslut 2025 och uppföljning av nämndplan för Gemensamma Överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna årsbokslut 2025 och uppföljning av nämndplan 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 har tidigare benämnts verksamhetsberättelse med årsbokslut för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

I uppföljning av nämndplan och årsbokslut redogörs för verksamheten för Gemensamma Överförmyndarnämnden. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på +510 tkr, vilket kommer att regleras mellan de 6 kommuner som ingår i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 12 051 tkr vilket var 510 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 12 561 tkr. Differensen på +512 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader under sommarperioden.

Säters del av total budget för 2025 uppgick till 829 tkr och utfallet blev 795 tkr, vilket innebär en reglering på +34 tkr.

Beslutsunderlag

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

John Steen
Kommundirektör

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

§ 31 Årsbokslut 2025 / 2025/234

Beslut

Det ekonomiska resultatet för bokslutet 2025 för Gemensam överförmyndarnämnd godkänns.

Ärendet

Nämndens ekonomiska resultat 2025 slutade på + 510 tkr och kommer att regleras mellan de sex kommuner som ingår enligt samverkansavtal.

Under 2025 budgeterades totala kostnader till 12 561 tkr, medan de faktiska utfallet uppgick till 12 051 tkr. Differensen på +510 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader under sommarperioden.

Beslutsunderlag

Muntligt föredragande, Anton Sand
Tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-27
Årsbokslut 2025

Skickas till:

Förvaltningschef
Verksamhetschef
Enhetschef Överförmyndare i Samverkan
Controller
Samverkanskommunerna

Överförmyndarverksamheten i Samverkan

Falun- Borlängeregionen

Bokslut 2025

(kr)

Kostnadssammanställning	Budget	Utfall	Avvikelse
Konto o benämning	jan-dec 2025	jan-dec 2025	jan-dec 2025
35 Bidrag	12 562 000	12 707 394	145 394
36 Försäljn verks. o konsulttj	0	13 875	13 875
50 Löner arbetad tid	-5 975 000	-5 471 545	503 455
51 Löner ej arbetad tid	-834 000	-1 009 706	-175 706
55 Kostnadsersättningar	0	-4 394	-4 394
58 Övr personalsociala kostnader	0	-24 820	-24 820
59 Övr lönejusteringar	-3 030 000	-2 901 305	128 695
60 Lokal o markhyror	-1 065 000	-1 065 300	-300
61 Fastighetskostnader o entr	-88 000	-88 227	-227
63 Hyra/leasing av anläggningst	-77 000	-85 850	-8 850
64 Förbrukningsinventar/-material	-115 000	-123 114	-8 114
65 Kontorsmaterial o trycksaker	-45 000	-43 171	1 829
66 Rep o underhå maskin/inventar	0	0	0
68 Tele-/IT-kommunik, postbefor	-111 000	-201 479	-90 479
69 Kostnader för transportmedel	-5 000	-2 668	2 332
70 Transporter o resor	-35 000	-20 897	14 103
71 Representation	-30 000	-13 470	16 530
72 Annonser, reklam, information	-60 000	-8 439	51 561
73 Försäkringspremier o riskkostn	-15 000	-16 563	-1 563
74 Övriga främmande tjänster	-895 000	-945 853	-50 853
76 Diverse kostnader	-182 000	-184 590	-2 590
	0	**509 878**	**509 878**

Invånarantal per 2023-12-31 SCB 240307		%	Återbetalning 2025 (summa dras av på fakturan 2026)
Borlänge	51 735	30,3%	-154 523
Falun	59 986	35,1%	-179 168
Gagnef	10 430	6,1%	-31 153
Ludvika	26 402	15,5%	-78 858
Smedjebacken	10 913	6,4%	-32 595
Säter	11 243	6,6%	-33 581
Totalt	**170 709**	**100%**	**-509 878**

§ 32 Uppföljning av nämndplan 2025 / 2025/234

Beslut

Uppföljningen av Gemensam överförmyndarnämnds nämndplan för 2025 godkänns.

Ärendet

Överförmyndarnämnden beslutade den 25 november 2024 om nämndplan för 2025. Syftet med nämndplanen är att tydliggöra inriktningen samt beskriva hur nämnden avser att ta sig an fullmäktiges uppdrag inom fastställda ekonomiska ramar. Nämnden har genom nämndplanen beslutat sig för ett antal prioriteringar. Till varje prioritering har kopplats ett målområde som ska visa om nämnden är på rätt väg och att insatserna ger avsedd effekt.

Ett förslag har tagits fram hur nämndplanen ska följas upp under året. Förslaget innebär att nämnden kontinuerligt får information om vad som görs i verksamheten utifrån de beslutade prioriteringarna och de utsedda målområdena.

Beslutsunderlag

Muntligt föredragande Marcus Boström
Tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-03
Uppföljning av nämndplan 2025

Skickas till:

Förvaltningschef Eva Bjurling
Verksamhetschef Johanna Springfeldt
Enhetschef Victor Nilsson

Gemensam överförmyndarnämnd

Uppföljning av Nämndplan 2025

januari - december

Metadata om dokument

Dokumentnamn
Uppföljning av nämndplan 2025

Dokumenttyp
Plan

Omfattar
Överförmyndare i samverkan

Dokumentägare
Förvaltningschef

Dokumentansvarig
Enhetschef

Publicering
Författningssamlingen

Författningsstöd
Föräldrabalken, Kommunallagen

Beslutad

Bör revideras senast
-

Beslutinsats
Gemensam överförmyndarnämnd

Diarienummer
2025/234

Innehåll

Ordförande har ordet *4*
Inledning …… 6
Ansvar enligt reglemente och övriga styrdokument 6
Syfte med nämndens ansvarsområde utifrån medborgarnas perspektiv 8
Särskilt politiskt uppdrag 8
Målsättning och strategier 10
Ekonomiska förutsättningar 14
Uppföljning av nämndplanen 15

Ordförande har ordet

Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen är en gemensam överförmyndar-nämnd där kommunerna Borlänge, Falun, Ludvika, Smedjebacken, Säter och Gagnef ingår. Borlänge kommun är värdkommun för den gemensamma tjänstemannaorganisationen.

Överförmyndarverksamhet är en obligatorisk kommunal tillsynsmyndighet vars uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdares förvaltning och efter ansökan eller anmälan utreda behovet av nämnda insatser. Detta sker genom att utöva tillsyn över och ge råd och stöd till kommunens ställföreträdare, för att inte rättsförluster skall uppstå för dem som av olika anledningar inte kan förvalta sin egendom, föra sin talan och tillvarata sina rättigheter. Som god man gör du stor skillnad för en medmänniska genom att hjälpa individen till att upprätthålla sitt goda levnadsvillkor och minska eventuellt utanförskap.

Det ingår även i överförmyndarens uppdrag att rekrytera och utbilda ställföreträdare. Den person som förordnas som god man eller förvaltare ska vara " en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna". Viljan att hjälpa en medmänniska är grunden till ett gott ställföreträdarskap.

Ordförande
Dêrsîm Seyfettin Tekes (S)

Våra förutsättningar

Inledning

Nämndplanens syfte är att tydliggöra inriktningen samt beskriva hur nämnden avser att ta sig an sitt uppdrag inom sina fastställda ekonomiska ramar. Nämndplanen ligger sedan till grund för den verksamhetsplanering som respektive verksamhet gör inför varje år.

Förutom detta skall nämnden ange vilka prioriteringar som ska göras inom ramen för lagar, förordningar och kommunens styrdokument. Utifrån dialog med verksamheten beslutar nämnden om de prioriteringar och/eller strategier samt vilka indikatorer som ska följas upp och kontinuerligt återrapporteras till nämnden.
Nämndplanen beslutas av nämnden och revideras årligen.

Vid bedömning av nämndens sammansättning och verksamhetsformer är det viktigt att beakta att Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen nästan uteslutande ägnar sig åt hårt lagreglerad myndighetsutövning. Utrymmet för partipolitik är således mycket begränsad.

Ansvar enligt reglemente och övriga styrdokument

Överförmyndarverksamheten regleras genom nämndens reglemente och samverkansavtal. Delegationsordningen reglerar förhållandet mellan nämnden och tjänstemännen.

Överförmyndarverksamheten är i princip helt reglerad i lag. De författningar som har störst inverkan på verksamheten är Föräldrabalken, Förmynderskapsförordningen och Lagen om god man för ensamkommande barn.

I 19 kap. 14 § Föräldrabalken finns bestämmelser om vilka beslut som kan delegeras och till vem. Överförmyndarnämnden får delegera uppdrag åt en ledamot, en ersättare som tjänstgör eller en kommunal tjänsteman med den kompetens som behövs för att avgöra vissa grupper av ärenden. Lagtextens utformning medger att beslutanderätt även kan delegeras till en kommunal tjänsteman i annan kommun.

Beslutanderätt som inte får delegeras

Uppräkningen i kommunallagen (6 kap 38 §) av ärenden som inte får delegeras har vägletts av intresset att nämnden behåller sitt övergripande ansvar för hela nämndens verksamhetsområde.

Beslut i följande ärenden får inte delegeras:
1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
Förbudet mot delegering av yttrande över besvär med mera gäller inte om det överklagade beslutet har fattats på delegation. Nämnden bestämmer själv om ett sådant yttrande skall avges av delegaten eller av nämnden själv.
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
Myndighetsutövning innebär utövning av befogenhet att för enskild bestämma en förmån, rättighet, skyldighet, disciplinpåföljd, avskedande eller annat jämförbart förhållande. Avgörande är om ärendet är av principiell beskaffenhet eller om beslutet bedöms särskilt ingripande mot den enskilde.
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Vidare åligger det nämnden att :

- Med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för överförmyndarverksamhetens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor.
- Främja samverkan mellan nämnden och kommunernas övriga nämnder, samt
- Företräda nämnden med rätt att sätta annan i sitt ställe vid förhandlingar, sammanträden, uppvaktningar och konferenser med myndigheter, företag och enskilda.

Syfte med nämndens ansvarsområde utifrån medborgarnas perspektiv

Syftet med Överförmyndare i Samverkan i Falun-Borlängeregionen för medborgarna i våra samverkanskommuner är möjligheten att få en ställföreträdare utsedd som kan bistå med stöd inom områdena förvalta egendom, sörja för person och bevaka rätt. Genom en ställföreträdare kan man föra sin talan och tillvarata sina rättigheter när begränsningar uppstår i den egna förmågan. Tjänstemännens uppdrag är att rekrytera, utbilda och utöva tillsyn av ställföreträdare för att säkerställas att rättsförluster inte uppstår för medborgarna som erhåller detta stöd.

Särskilt politiskt uppdrag

Nämndens särskilt politiska uppdrag är att samverkanskommunerna gemensamt ska nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarverksamheten. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, kompetens, rättssäkerhet och att uppnå kostnadseffektivitet.

Prioriterade områden

Målsättning och strategier

Det övergripande målet för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen är att samverkanskommunerna gemensamt skall nyttja sina resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarverksamheten. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, kompetens, rättssäkerhet och att uppnå kostnadseffektivitet.

- En professionell och effektiv överförmyndarverksamhet.
- Hög rättssäkerhet och kvalitet på arbetet.

För att nå målen har nämnden identifierat följande målområden.

Granskning av årsräkningar

Rekrytering av ställföreträdare

Digitalisering

För respektive område finns en eller flera indikatorer vilka syftar till att mäta om uppsatta mål nås.

Granskning av årsräkningar

Verksamheten granskar varje år cirka 1350 årsräkningar vilket innebär en arbetstopp på våren i verksamheten. Enligt lag skall dessa årsräkningar vara inlämnade före första mars.
Målet är att alla årsräkningar som är inlämnade i tid innan 1 mars och skall vara granskade innan sommarsemestrarna. Årsräkningar som är inlämnade för sent efter 1 mars skall vara granskade före 1 oktober.
Målsättning är att 5% av alla årsräkningar djupgranskas.

Uppföljning

För att nå målet gällande granskningsarbetet är en granskningsplan framtagen. I verksamheten är antalet årsräkning nedbrutet i antal för varje handläggare att granska. Det sker månadsvis uppföljning för att få en indikation på hur arbetet går.

Statistik visar på att 5% av årsräkningarna har djupgranskats.

Rekrytering av ställföreträdare

Verksamheten har som mål att korta handläggningstiderna för rekrytering. Ändrade arbetssätt skall effektivisera arbetet och leda till kortare handläggningstider vid tillsättning och byte av ställföreträdare. Idag ligger det för långt ifrån det lagkrav som finns på handläggningstider. För 2025 lanseras det nya digitala rekryteringsverktyget Recruto som medför ett ändrat arbetssätt kring förfrågningar till nya och befintliga ställföreträdare tillgängliga för uppdrag.
Tillgången på frivilliga samhällsarbetare som kan åta sig uppdrag som god man eller förvaltare är avgörande för en välfungerande verksamhet och det påverkar handläggningstiden. I detta är både utåtriktat arbete viktigt samt hur väl verksamheten är tillgänglig och stöttande till redan befintliga ställföreträdare i form av rådgivning och utbildning.

Målsättningen är att ställföreträdare skall vara rekryterade inom 6 månader från det att en ansökan eller anmälan inkommit till överförmyndaren.

Uppföljning

Utvärdering av årets rekryteringsarbete sker i september varje år och då planeras arbetet framåt. Statistik tas fram över antal byten och antal nya ärenden under året samt antal intresseanmälningar som har inkommit.

E-tjänst utveckling och digitalisering

Ett ständigt pågående arbete sker för att digitalisera verksamheten i de delar som är möjliga för att nå effektivitet och ökad kvalité i ärendehanteringen. Verksamheten arbetar för effektivisering av verksamheten genom ökat digitalt arbete både för tjänstemän men även för ställföreträdare i samverkanskommunerna som har möjlighet att nytta e-tjänsterna som är kopplade till verksamhetssystemet Provisum. Under 2025 fokuserar verksamheten att ta ytterligare kliv gällande digital post, nyttjandegraden av e-tjänsten för Provisum samt E-arkiv och Evolution.

2024 lämnades 28% av alla årsräkningar in via e-tjänsten.
Målsättningen för 2025 är att 40% av årsräkningarna lämnas in digitalt via e-tjänsten.

Ökat användande av digital post förväntas minska kostnader för porto och kuvert och papper.
Målsättning 2025 är att minska kostnaderna med 50%.

Uppföljning

Nyttjandegrad av e-tjänsten följs upp genom statistik över antal inlämnande redovisningshandlingar samt ansökningar via e-tjänst.

Ökad användning av digital post följs upp genom att följa utfallet i ekonomin.

Evolution har implementerats 250630

E-arkivet har implementerats 251201

Beslutsunderlag

Årligen redovisas upprättad verksamhetsplan för nämnden. I redovisningen skall det bland annat tydligt framgå på vilket sätt verksamheten arbetar med de uppdrag som anges i nämndplanen samt hur detta bidrar till högre måluppfyllelse.

Samverkansparter

Nämnden har identifierat följande samverkansparter för att gemensamt bidra till måluppfyllelse:

- För Provisum finns ett förvaltningsråd som är den effektiva organisation som svarar för gemensam driftsfunktion, förvaltning och vidareutveckling. Förvaltningsrådet består av dom kommuner i Sverige som gemensamt äger verksamhetssystemet Provisum via Sambruk. Förvaltningsrådet tar fram och prioriterar utvecklingsområden gemensamt.

- Föreningen Sveriges överförmyndare (FSÖ) bjuder årligen in till utbildningsdagar för samtliga medlemmar i hela Sverige. Deltagandet brukar uppgå till ca 600 personer. Träffarna ger ett viktigt erfarenhetsutbyte och kompetenspåfyllnad för både tjänstemän och förtroendevalda.

- Via FSÖ är länsombud utsedda. Två gånger per år hålls länsträffar med alla överförmyndarkontor i Dalarna där också alla förtroendevalda är inbjudna. Dels i utbildningssyfte men även ett viktigt tillfälle för erfarenhetsutbyte.

- Mycket av den utveckling som sker i verksamheten är i möte via FSÖ, utbildning hos SKR och genom tillsynen från Länsstyrelsen. Samverkansmöten och god dialog med berörda nämnder i samtliga samverkanskommuner bidrar till ökad rättssäkerhet och kvalité i verksamheten.

Ekonomiska ramar

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens intäkter 2025 baseras på den överenskomna fördelningsmodellen i samverkansavtalet som reglerar uppdelningen kommunerna emellan.

Nämndens kostnader 2025 avser tjänstemannaorganisationen. I övriga kostnader ingår kostnader för verksamhetssystem, datorer, lokalvård, kompetensutveckling med mera.

Överförmyndare i Samverkan Falun Borlänge regionen mnkr	**Utfall 2023**	**Budget 2024**	**Budget 2025**	**Plan 2026**	**Plan 2027**
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna intäkter	2,9	3,3	3,8	3,9	3,9
Externa intäkter	6,5	7,4	8,8	8,9	9,1
Intäkter totalt	**9,4**	**10,7**	**12,6**	**12,8**	**13,0**
Personalkostnader	6,9	8,2	9,8	9,9	10,1
Lokalkostnader	1,0	0,9	1,1	1,1	1,1
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Kostnader totalt	**9,4**	**10,7**	**12,6**	**12,8**	**13,0**
Resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Självfinansieringsgrad	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Preliminära budgetförutsättningar

Uppföljning

Uppföljning av nämndplanen

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kommun-fullmäktige *Uppföljning av strategisk plan* *Uppföljning ekonomi + mål* 				**Årsbokslut** *(föregående år)* *Inkl. måluppföljning*		**Månadsrapport april** *(jan-april)* med helårsprognos för innevarande år					**Delårsbokslut** *(jan-aug)* med helårsprognos för innevarande år *Inkl. måluppföljning*	
Nämnder *Uppföljning av nämndplaner* *Uppföljning ekonomi + prioriteringar/indikatorer* 				**Uppföljning av ekonomi och verksamhet utifrån nämndplan**								
Verksamhet *Uppföljning av verksamhets-planer* *Uppföljning av aktiviteter för att uppnå mål och prioriteringar – ska visa avsedd effekt för Borlängebon.* 				**Uppföljning av ekonomi och verksamhet utifrån verksamhetsplan**								

Uppföljning av prioriterade områden

1. **Granskning av årsräkningar**

Verksamheten granskar ungefär 1 350 stycken årsräkningar varje år. Det resulterar i att medarbetare får lägga mycket tid på denna arbetsuppgift under perioden januari – juni. Målsättningen är att alla årsräkningar som inkommit innan 1 mars ska vara färdiggranskade innan 15 juni. Gällande de årsräkningar som inkommer efter den 1 mars är verksamhetens målsättning att dessa ska vara granskade innan den 1 oktober.

Uppföljning av målsättning

Det är totalt 1 337 stycken årsräkningar som ställföreträdare ska lämna in för 2024. Av dessa har 1 324 årsräkningar inkommit. 13 stycken årsräkningar har ännu inte inkommit. Den 15 juni 2025 hade 1 105 stycken årsräkningar granskats färdigt. Det motsvarar att 83,5 % av de inkomna årsräkningarna var granskade. Den 1 oktober var 1 274 årsräkningar granskade vilket motsvarar 96,2 % av de inkomna årsräkningarna.

	Totala antalet inlämnade årsräkningar	Antal granskade 15 juni	andel granskat i %
År 2024 (inlämnat 2025)	1324	1105	83,5
År 2023 (inlämnat 2024)	1319	467	35,4
År 2022 (inlämnat 2023)	1333	621	46,6

	Totala antalet inlämnade årsräkningar	Antal granskade 1 oktober	andel granskat i %
År 2024 (inlämnat 2025)	1324	1274	96,2
År 2023 (inlämnat 2024)	1319	984	74,6
År 2022 (inlämnat 2023)	1333	893	67,0

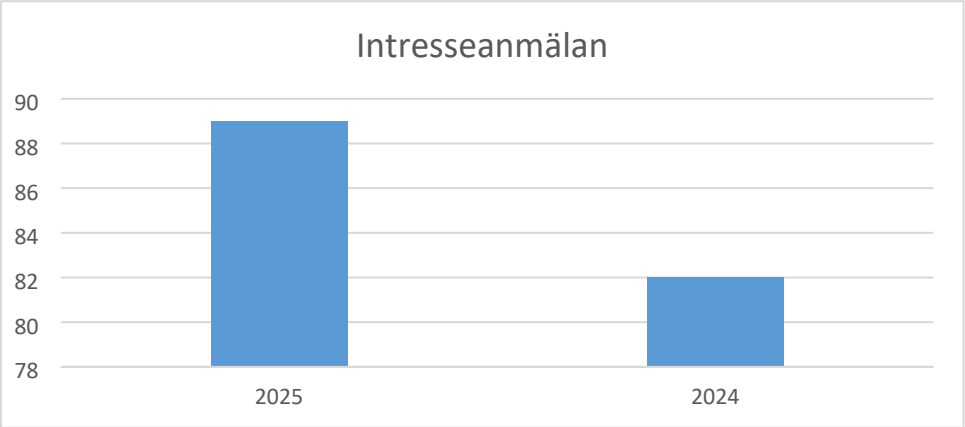
Målsättningen uppfylles inte till fullo. Att den inte uppfylldes beror till stor del på att ställföreträdare inte inkommit med efterfrågade kompletteringar vilket resulterat i att det inte är möjligt att granska klart årsräkningen.

2.Rekrytering av ställföreträdare

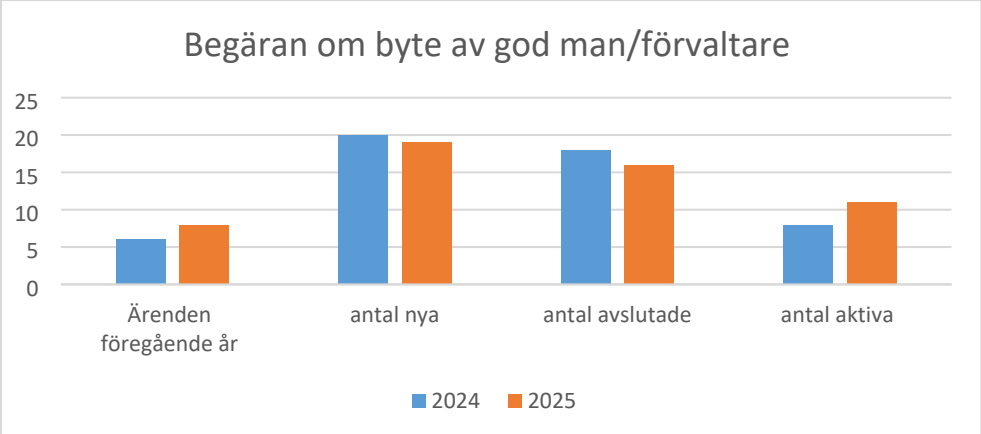
Verksamheten har under året genomfört flera insatser för att uppnå sin målsättning. Rekryteringsverktyget Recruto som köptes in 2024 har börjat användas. Ett sommarmingel och ett julmingel har arrangerats där ställföreträdare bjudits in för erfarenhetsutbyte och social samvaro. Ställföreträdarna fick under sommarminglet information om Recruto och gavs möjlighet att registrera en användare i programmet. Vidare erbjöds föreläsningar inom relevanta områden. Trots flera åtgärder har verksamheten inte klarat av att uppfylla sin målsättning att en ställföreträdare ska vara rekryterad inom sex månader efter att en ansökan eller anmälan inkommit där huvudmannen uppfyller rekvisiten för att få ställföreträdare.

Uppföljning av målsättning

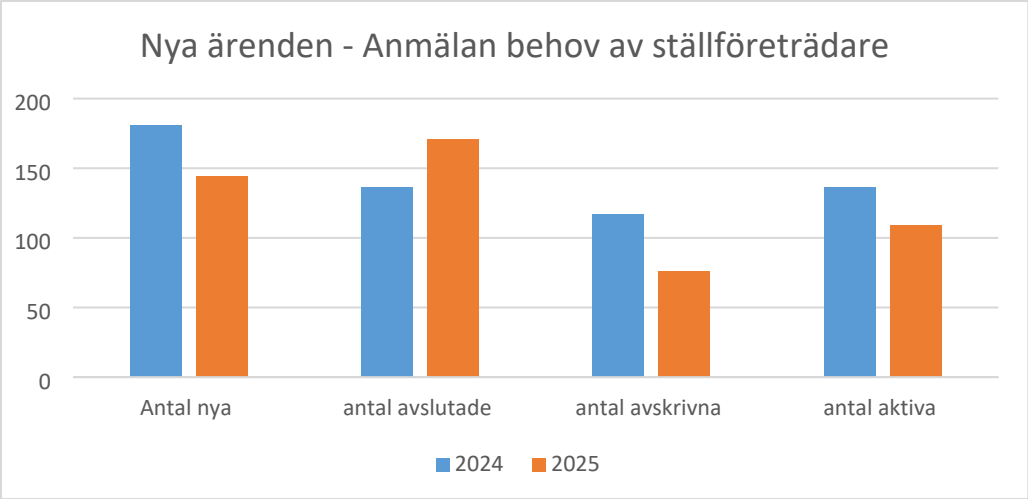
Antalet personer som visat intresse av att åta sig uppdrag som ställföreträdare är relativt oförändrat sedan 2024. Under 2025 har 89 personer anmält intresse av att åta sig uppdrag som ställföreträdare. Motsvarande siffra för 2024 var 82 personer.

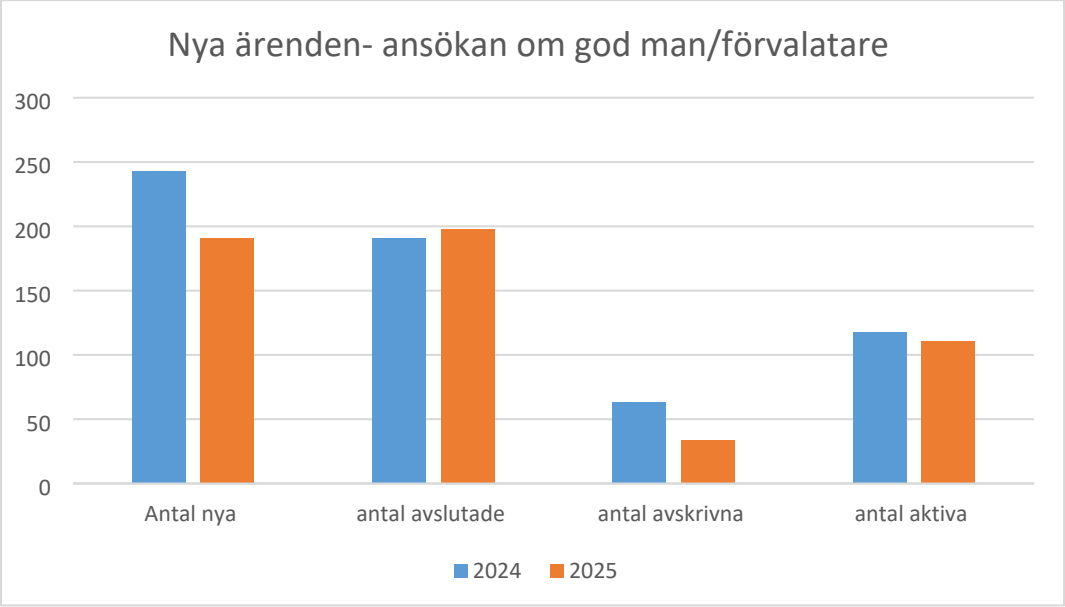
Under 2025 har det påbörjats 20 ärenden gällande begäran om byte av ställföreträdare. Vid en jämförelse med 2024 kan det konstateras att antalet nya bytesärenden i princip är oförändrad. Verksamheten har även avslutat i princip lika många ärenden gällande begäran om byte av ställföreträdare.

Under 2025 har antalet ärenden gällande anmälan om behov av ställföreträdare minskat jämfört med året innan. Verksamheten har dock avslutat fler ärenden av denna typ under 2025 jämfört med året innan. Det finns även färre aktiva ärenden gällande denna typ den 31 december 2025 än vad det gjorde samma tidpunkt året innan.

Även antalet ansökningar till tingsrätten om att person är i behov av en ställföreträdare har minskat under 2025 jämfört året innan. Verksamheten har dock avslutat fler ärenden av denna typ under 2025 än under året innan. Det finns även färre aktiva ärenden gällande denna typ den 31 december 2025 än vad det gjorde samma tidpunkt året innan.

3.E-tjänst utveckling och digitalisering

Under de senaste åren har diverse åtgärder genomförts för att verksamheten ska bli mer digital. Under 2021 byttes verksamhetssystem till Provisum. Det nya verksamhetssystemet möjliggjorde att lägga in samtliga inkomna handlingar digitalt i systemet. Detta görs genom att en fysisk handling scannas och läggs in digitalt i systemet alternativt att ställföreträdaren skickar in handlingen digitalt i verksamhetssystemen. Det är endast vissa ärendetyper som ställföreträdare kan inleda genom e-tjänsten. Dessa ärendetyper är begäran om entledigande, bevaka rätt i dödsbo, fastighetsförsäljning och uttagsansökan. Ställföreträdare kan även lämna in redovisningshandlingar digitalt i Provisum.

Denna digitalisering medför att tjänstemän kan arbeta mer digitalt vilket bör öka effektiviteten. Insatser har genomförts för att ställföreträdarna i högre drag ska använda sig av Provisums e-tjänst vid inlämning av handlingar. Ställföreträdarna har blivit inbjudna till flertalet utbildningar. I samband med att årsredovisningarna för 2024 och 2025 skulle lämnas in erbjöds utbildningar i att lämna in redovisningen digitalt.

Uppföljning av målsättning

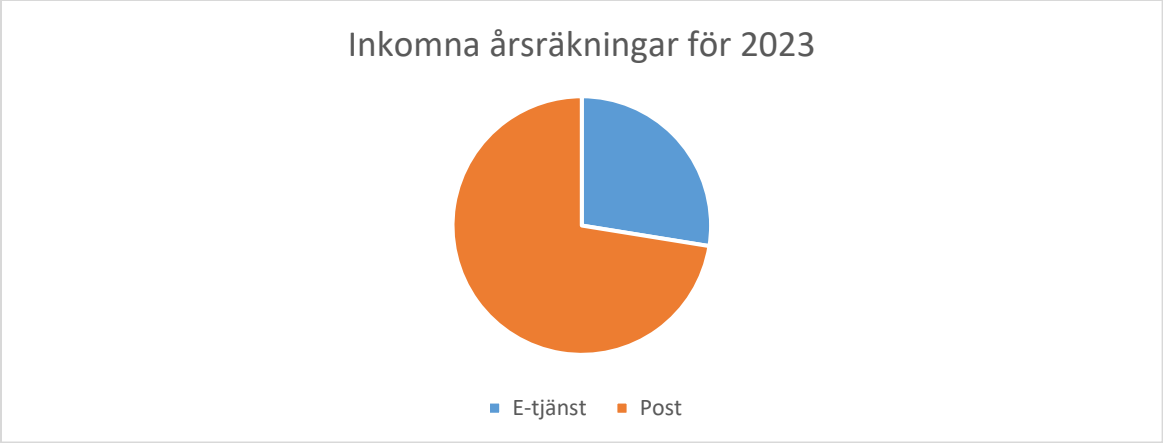
Under 2025 inkom det totalt 914 ärenden gällande de ärendetyper som ställföreträdare kan starta i e-tjänsten exklusive redovisningsärenden. Av dessa inkom 302 via e-tjänsten vilket motsvarar cirka 33 procent.

Det har inkommit 1 324 årsräkningar för redovisningsåret 2024 av dessa har 447 stycken inkommit via e-tjänsten. Det innebär att 33,8 procent av årsräkningarna för 2024 inkommit digitalt.

Det har inkommit 1 319 årsredovisningar för 2023. Av dessa inkom 363 stycken via e-tjänsten vilket Motsvarar cirka 27,5 procent.

Det kan konstateras att det är 6,3 procent fler årsräkningar som lämnats in via e-tjänsten 2025 än vad det var 2024. Trots att vi kan se en viss förbättring uppfyller verksamheten inte målsättningen med att 40 procent av ställföreträdaren skulle lämna in sin årsredovisning via e-tjänsten 2025. Det finns ett stort behov av att fortsätta erbjuda utbildningar som kan resultera i att fler ställföreträdare väljer att använda sig av e-tjänsten. Den problematik verksamheten har sett är att det endast är en liten andel av ställföreträdarna som väljer att delta på utbildningstillfällen.

Beslut har tagits att verksamheten inte ska använda sig av Evolution för hantering av tjänsteskrivelser gällande personärenden inför nämndsammanträde. Gällande de allmänna ärendena används Evolution.

Medarbetarna har fått utbildning i Idata där det är möjligt att skicka digital post till privatpersoner. Verksamheten har dock i väldigt liten grad använt sig av att skicka post digitalt under 2025. Kostnaden för porto och papper har under 2025 ökat med cirka 20 procent jämfört med 2024. Vidare utbildningar och översyn av rutiner ska ske inom området.

Verksamheten har påbörjat sitt arbete för att i framtiden kunna implementera ett e-akriv.

Kf § 18 Kommunfullmäktiges ansvarsprövning

KS2026/0055

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar bevilja kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dess organ ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Protokollsanteckning

Samtliga fullmäktigeledamöter som är redovisningsskyldiga till kommunen eller sådan redovisningsskyldigs närstående anmäler jäv och deltar ej i handläggning och beslut avseende frågan om ansvarsfrihet för den nämnd/styrelse som berör vederbörande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige ska årligen fatta beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ. Revisorerna har i sin revisionsberättelse föreslagit att ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025 beviljas.

Kf § 19 Ny taxa enligt plan- och bygglagen

KS2026/0121

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Upphäva plan- och byggtaxan som fastställdes 2011
2. Anta ny bygglovstaxa att gälla från och med 2026-08-01
3. Fastställa att tidigare gemensam plan- och byggtaxa delas upp i två separata taxor: bygglovstaxa respektive plantaxa
4. Fastställa att plantaxan ska gälla oförändrad och självständigt fram till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut

---

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde år 2011 en gemensam plan- och byggtaxa efter beslut i miljö- och byggnämnden (MBN§65, 2011-03-23). Taxan har sedan dess reglerat avgifter för såväl planverksamhet som bygglovsverksamhet.

Sedan dess har både lagstiftning och den kommunala organisationen förändrats.

Skäl till att upphäva bygglovstaxan och anta en ny

1. Förändringar i lagstiftningen

Sedan 2011 har flera förändringar genomförts i Plan- och bygglagen (PBL) och tillhörande regelverk. Förändringarna har bland annat avsett:

- nya och förändrade lovplikter
- krav på startbesked och slutbesked
- utökade tillsynsbestämmelser
- förändrade handläggningsmoment
- ökade krav på digitalisering

Den nuvarande bygglovsdelen av taxan är inte fullt anpassad till dagens lagstiftning och arbetsprocesser. För att säkerställa att avgiftsuttaget sker i enlighet med gällande rätt och motsvarar den faktiska arbetsinsatsen behöver en ny, uppdaterad bygglovstaxa antas.

2. Tydlighet och förutsebarhet för medborgare

En central utgångspunkt är att det ska vara enkelt för medborgare och företag att på förhand kunna förstå vad en åtgärd kostar.

Den nya bygglovstaxan syftar till att:

- vara mer överskådlig och pedagogisk
- ge bättre möjlighet att uppskatta kostnader i förväg
- skapa ökad transparens
- stärka rättssäkerheten och likabehandlingen

Det ska vara tydligt vad som ingår i avgiften och hur den beräknas.

3. Jämförbarhet med andra kommuner

Många kommuner i Dalarna och övriga landet har under senare år reviderat sina bygglovstaxor. Den nya taxan har utformats med beaktande av avgiftsnivåer i jämförbara kommuner.

Syftet är att:

- avgiftsnivåerna ska ligga på en rimlig nivå
- kommunen inte ska avvika oskäligt från regional praxis
- säkerställa kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen

Detta bidrar till likvärdig behandling regionalt och nationellt.

4. Uppdelning av plan- och byggtaxa

Den tidigare taxan är en gemensam plan- och byggtaxa. Idag ligger planverksamheten och bygglovsverksamheten under två olika nämnder.

För att tydliggöra ansvar, beslutsmandat och framtida revideringar är det nödvändigt att dela upp taxan i:

- en bygglovstaxa
- en plantaxa

Detta säkerställer att respektive nämnd ansvarar för sin egen taxa och att framtida ändringar kan genomföras utan att påverka den andra verksamheten.

5. Särskilt om plantaxan

Det är viktigt att tydligt fastställa att:

- Plantaxan inte upphävs genom detta beslut.
- Plantaxan ska fortsätta att gälla i sin nuvarande lydelse.
- Plantaxan gäller självständigt till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut.
- Ändringar i bygglovstaxan påverkar inte plantaxan.
- Detta skapar kontinuitet i planverksamheten samtidigt som bygglovstaxan moderniseras.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnämnden den 23 mars 2011 § 65
Miljö- och byggnämnden den 25 februari 2026 § 17
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 70
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 61

Delges

Miljö- och byggnämnden

Mbn § 17 Ny taxa enligt Plan- och bygglagen

2011000111

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att:

1. Föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att upphäva den plan- och byggtaxa som fastställdes 2011 (MBN § 65, 2011-03-23).

2. Föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta ny bygglovstaxa att gälla från och med 2026-08-01

3. Föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fastställa att tidigare gemensam plan- och byggtaxa delas upp i två separata taxor:

-bygglovstaxa

-plantaxa

4. Föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fastställa att plantaxan ska gälla oförändrad och självständigt fram till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde år 2011 en gemensam plan- och byggtaxa efter beslut i miljö- och byggnämnden (MBN§65, 2011-03-23). Taxan har sedan dess reglerat avgifter för såväl planverksamhet som bygglovsverksamhet.

Sedan dess har både lagstiftning och den kommunala organisationen förändrats.

Skäl till att upphäva bygglovstaxan och anta en ny

1. Förändringar i lagstiftningen

Sedan 2011 har flera förändringar genomförts i Plan- och bygglagen (PBL) och tillhörande regelverk. Förändringarna har bland annat avsett:

- nya och förändrade lovplikter
- krav på startbesked och slutbesked
- utökade tillsynsbestämmelser
- förändrade handläggningsmoment

Forts. § 17

- ökade krav på digitalisering

Den nuvarande bygglovsdelen av taxan är inte fullt anpassad till dagens lagstiftning och arbetsprocesser. För att säkerställa att avgiftsuttaget sker i enlighet med gällande rätt och motsvarar den faktiska arbetsinsatsen behöver en ny, uppdaterad bygglovstaxa antas.

2. Tydlighet och förutsebarhet för medborgare

En central utgångspunkt är att det ska vara enkelt för medborgare och företag att på förhand kunna förstå vad en åtgärd kostar.

Den nya bygglovstaxan syftar till att:

- vara mer överskådlig och pedagogisk
- ge bättre möjlighet att uppskatta kostnader i förväg
- skapa ökad transparens
- stärka rättssäkerheten och likabehandlingen

Det ska vara tydligt vad som ingår i avgiften och hur den beräknas.

3. Jämförbarhet med andra kommuner

Många kommuner i Dalarna och övriga landet har under senare år reviderat sina bygglovstaxor. Den nya taxan har utformats med beaktande av avgiftsnivåer i jämförbara kommuner.

Syftet är att:

- avgiftsnivåerna ska ligga på en rimlig nivå
- kommunen inte ska avvika oskäligt från regional praxis
- säkerställa kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen

Detta bidrar till likvärdig behandling regionalt och nationellt.

Forts. § 17

4.Uppdelning av plan- och byggtaxa

Den tidigare taxan är en gemensam plan- och byggtaxa. Idag ligger planverksamheten och bygglovsverksamheten under två olika nämnder.

För att tydliggöra ansvar, beslutsmandat och framtida revideringar är det nödvändigt att dela upp taxan i:

- en bygglovstaxa
- en plantaxa

Detta säkerställer att respektive nämnd ansvarar för sin egna taxa och att framtida ändringar kan genomföras utan att påverka den andra verksamheten.

5.Särskilt om plantaxan

Det är viktigt att tydligt fastställa att:

Plantaxan inte upphävs genom detta beslut.

Plantaxan ska fortsätta att gälla i sin nuvarande lydelse.

Plantaxan gäller självständigt till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut.

Ändringar i bygglovstaxan påverkar inte plantaxan.

Detta skapar kontinuitet i planverksamheten samtidigt som bygglovstaxan moderniseras.

Taxa enligt plan- och bygglagen 2026

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Taxa enligt plan- och bygglagen 2026	Avgiftsföreskrifter	Avgifter för prövning, handläggning och tillsyn enligt plan- och bygglagen (2010:900), plan- och byggförordningen (2011:338) samt anslutande föreskrifter. Taxan omfattar även planavgift enligt 9 kap. 24 § PBL.
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Sektorschef	Miljö- och byggchef	Webbplats
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
		2011000111

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning **4**

Avgifter **4**

Planavgift inom detaljplanelagt område 9

Planavgift inom område med områdesbestämmelser 10

Planavgift inom områden med nyfastställda detaljplaner 10

Taxetabeller **11**

SÄTERS KOMMUN

Inledning

Denna taxa reglerar avgifter för Miljö- och byggnämndens handläggning och tillsyn enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL, plan- och byggförordningen (2011:338) samt anslutande föreskrifter.

Enligt PBL har kommunen rätt att ta ut avgifter för prövning av ärenden om lov, förhandsbesked och anmälan samt för tillsyn och andra åtgärder som normalt ingår i nämndens myndighetsutövning. Avgifterna ska sammantaget motsvara kommunens genomsnittliga kostnader för den verksamhet som finansieras genom avgifter.

Taxan gäller för Miljö- och byggnämnden i Säters kommun och är fastställd av kommunfullmäktige. Avgiftsnivåerna och beräkningsgrunderna utgår från rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och har anpassats till Säters kommuns organisation och kostnadsnivå.

Syftet med den reviderade taxan är att säkerställa långsiktig kostnadstäckning, rättssäker och likvärdig avgiftssättning samt en tydlig och förutsebar struktur för avgiftsuttag.

Avgifter

Handläggningskostnaden för 2026 uppgår till 1 125 kronor per timme för ärenden som avses i denna taxa. Minsta tid för debitering är en timme.

Avgiften för handläggningen av en ansökan avseende en viss ärendetyp framgår av taxetabell A1- A18.

Med ärendetyp avses typ av besked, beslut, handläggning eller serviceåtgärd. Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom Miljö- och byggnämndens ansvarsområde återfinns i 12 kapitlet plan- och bygglagen.

Enligt 12 kap. 8 § plan- och bygglagen får kommunen ta ut avgifter för:
1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked

2. beslut om lov
3. tekniska samråd
4. slutsamråd
5. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen
6. upprättande av nybyggnadskartor
7. framställning av arkivbeständiga handlingar
8. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41–41 b §§ och
9. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Taxan omfattar även andra avgifter såsom:
1. ärenden angående strandskyddsdispenser enligt 7 kap. 13–18 §§ miljöbalken.

Kommunen tar med stöd av 12 kap. 9 § PBL även ut en planavgift i samband med lovansökan i de fall detaljplan eller områdesbestämmelse reglerar detta. Avgiften för de olika ärendetyperna beräknas genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet. Med ärendetyp avses i detta dokument exempelvis besked, beslut, handläggning, produkter, tjänster eller serviceåtgärd. För ärendetyper där en genomsnittlig kostnad inte är möjlig att bestämma, anges timdebitering i tillämplig taxetabell.

Allmänna regler om kommunala avgifter

Kommunallagen (KL)
Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § KL.

Av paragrafen framgår kommuners och regioner rätt att ta ut avgifter. Den motsvarar huvudsakligen 8 kap. 3 b § i den äldre kommunallagen, med hänvisning till prop. 1993/94:188 s. 107 f.

”Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”

Ovanstående ger kommuner rätt att ta ut avgifter inom hela den sektor som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även frivilliga uppgifter som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79–80 samt prop. 2016/17:171 sid. 301). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Självkostnadsprincipen

För Miljö- och byggnämndens verksamhet reglerar 12 kap. 10 § PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.”

Självkostnadsprincipen som uttrycks i denna paragraf syftar på det totala avgiftsuttaget per verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet eller ärendet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personalkostnader, material, utrustning, lokalkostnader, fordonskostnader med mera. Verksamhetens andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med i kostnaden.

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, dvs. hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den så kallade likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL.

”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter.

Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om en specifik taxa innan den börjar tillämpas. Det anses därför otillåtet att ge avgiftsbestämmelser retroaktiv verkan – annat än i vissa speciella undantagsfall. Retroaktivitetsförbudet framgår direkt av 2 kap. 4 § KL, vilken har följande lydelse:

”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

Allmänna bestämmelser om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd.

Tillämpning av taxa

Handläggare med delegation och de nämnder som svarar för uppgiften äger rätt att besluta enligt taxa.

Avgift tas ut enligt den taxa som gäller vid tidpunkten då ärendet inkommer till den nämnd som svarar för uppgiften.

Om det finns särskilda skäl, som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för viss typ av ärenden eller för ett särskilt ärende. Vid två eller flera åtgärder debiteras i normalfallet den mest tidskrävande utav dem.

Indexjustering

Miljö- och byggnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för Prisindex för kommunal verksamhet, PKV, som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Verkställighet av förändring sker i januari påföljande år.

Nedsättning av avgift vid tidigare beviljat, gällande lov

Avgiften för ett lov där det finns ett lov som gått ut, eller håller på att gå ut, är detsamma som för ett helt nytt lov. Lovpliktiga ändringar i ett beviljat och gällande lov hanteras också som ett nytt beslut och debiteras enligt taxan för åtgärden som ändras.

För en ansökan beträffande en åtgärd som innebär en förändring av motsvarande underlag tillhörande ett tidigare beviljat, gällande lov, kan byggnämnden om det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen, reducera avgiften med 25 %, 50 % eller 75 %.

Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning

Om en ansökan avslås, avskrivs eller avvisas tas avgift ut för den handläggning som vidtagits i ärendet enligt tillämplig tidsuppskattning.

För avslag tas ut 100% av bygglovsavgiften. Om ansökan avvisas på grund av ofullständiga handlingar eller uppgifter, eller om ansökan återkallas av sökanden och avskrivs, debiteras en avgift motsvarande två timmars handläggning, vilket inkluderar registrering, handläggning och arkivering.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Säters kommun tillämpar normalt inte förskottsbetalning. Faktura skickas därför först efter att beslut i ärendet har fattats. Vid större åtgärder, där tekniska sammanträden är aktuella, kan avgift för bygglov och startbesked debiteras i samma faktura. Detta gäller

endast i de fall där bygglov först beviljas och startbesked därefter tas, och avgiften för startbesked ingår i bygglovsbeslutets faktura.

Mervärdesskatt

Beloppen i taxetabellerna är angivna exklusive mervärdesskatt.
Mervärdesskatt utgår inte för avgifter i samband med myndighetsutövning.

Överklagande av avgiftsbeslut

Beslut om debitering kan överklagas genom förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga ska lämna överklagan enligt besvärshänvisning varpå det följer en prövning om överklagandet har inkommit i rätt tid.

Härefter överlämnas handlingarna till överprövande myndighet, som har att pröva överklagandet.

Ikraftträdande

Denna taxa ska tillämpas från och med den 1 augusti 2026.
Uppräkning av grundbelopp i denna taxa sker årligen med PKV (prisindex för kommunal verksamhet).

Planavgift

Säters kommun tar med stöd av 12 kap. 9 § plan- och bygglagen ut planavgift i samband med beslut om bygglov när den fastighet som lovet avser har nytta av en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Planavgift tas ut när bygglov medges och den aktuella åtgärden möjliggörs av, eller står i direkt samband med, gällande detaljplan eller områdesbestämmelser.

Planavgift inom detaljplanelagt område

Planavgift tas ut vid bygglov inom detaljplan när planen medför nytta för fastigheten, exempelvis genom att bland annat:

- medge ny bebyggelse,
- medge tillbyggnad eller påbyggnad,
- medge ändrad användning,

- medge komplementbyggnader,
- medge inredning av ytterligare bostad eller lokal,
- medge ökad byggrätt eller ändrad exploateringsgrad,
- medge ändrad markanvändning,
- upphäva tidigare byggnadsförbud eller annan inskränkning,
- möjliggöra fastighetsbildning eller utökad användning.

Planavgift tas ut även när bygglov beviljas med mindre avvikelse från detaljplan, under förutsättning att fastigheten har nytta av planen.

Planavgift inom område med områdesbestämmelser

Planavgift tas ut inom område med områdesbestämmelser när bygglov medges och områdesbestämmelserna har medfört en planmässig nytta för fastigheten.

Nytta kan föreligga när områdesbestämmelser:

- möjliggör ny bebyggelse eller kompletteringsbebyggelse,
- klargör eller fastställer byggrätt,
- möjliggör ändrad användning,
- ersätter tidigare byggförbud,
- reglerar bebyggelsens omfattning eller lokalisering på ett sätt som skapar förutsättningar för lov.

Planavgift tas inte ut enbart på den grunden att åtgärden inte strider mot områdesbestämmelserna. Det ska därför finnas ett konkret samband mellan områdesbestämmelserna och den beviljade åtgärden.

Planavgift inom områden med nyfastställda detaljplaner

Inom detaljplaner som antagits efter 2025 tas planavgift ut för samtliga lovpliktiga åtgärder som innebär:

- nybyggnad,
- tillbyggnad,
- påbyggnad,
- ändrad användning,

- inredande av ytterligare bostad eller lokal,
- annan åtgärd som utnyttjar den byggrätt eller markanvändning planen medger.

Planavgift tas ut i syfte att täcka kommunens kostnader för att upprätta eller ändra den detaljplan som möjliggjort åtgärden.

Taxetabeller

A Taxetabeller för lov, anmälan med mera

För ytterligare information avseende exempelvis handläggning av ärendetyper som inte återfinns i tabellerna och timdebitering, se kommunens taxebestämmelser ovan.

Med PBL avses plan- och bygglagen (2010:900).

Planenligt
Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser, givet förhandsbesked eller sådana äldre planer som ska jämställas med områdesbestämmelser eller detaljplan.

Avviker från detaljplan
Den föreslagna åtgärden innebär en avvikelse från gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller en äldre plan som ska jämställas med områdesbestämmelser eller detaljplan.

Utanför planlagt område
Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan, områdesbestämmelser eller sådana äldre planer som ska jämställas med områdesbestämmelser eller detaljplan, och omfattas heller inte av ett tidigare givet förhandsbesked.

Där beräkning av BTA (bruttoarea) och OPA (öppenarea) förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard, SS 21054:2009.

Avgift för handläggningen utgår även vid negativt beslut eller negativt besked (avslag), vid avvisning på grund av ofullständig ansökan, och vid avskrivning då den sökande återkallat sin ansökan. För ytterligare information, se kommunens taxebestämmelser ovan.

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och två bostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset. Inklusive eldstad.	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	23 188 kr
A 1.2		Avviker från detaljplan	26 350 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	28 458 kr
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	23 188 kr
A 1.5		Avviker från detaljplan	26 350 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	28 458 kr
A 1.7	Nybyggnad av enkelt fritidshus utan tekniskt samråd. Max 60 kvm och utan installation av vatten och avlopp. Inklusive eldstad.	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	12 648 kr
A 1.8		Avviker från detaljplan	15 810 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	17 918 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	21 080 kr
A 1.11		Avviker från detaljplan	23 188 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	23 188 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	7 378 kr
A 1.14		Avviker från detaljplan	9 486 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	9 486 kr

A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd Exklusive eldstad.	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	21 080 kr
A 1.17		Avviker från detaljplan	23 188 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	23 188 kr
A 1.19	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd Exklusive eldstad.	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	10 540 kr
A 1.20		Avviker från detaljplan	12 648 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	12 648 kr
A 1.22	Ändring, med tekniskt samråd (exempelvis ändrad användning).	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	21 080 kr
A 1.23		Avviker från detaljplan	23 188 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	23 188 kr
A 1.25	Ändring, utan tekniskt samråd Gäller även utvändiga ändringar inom riksintresseområden och på värdefulla byggnader. Även lov på grund av utökad lovplikt. (exempelvis ändrad användning utan fysiska ändringar i byggnaden eller större fasadändring).	Planenligt (eller giltigt förhandsbesked)	6 324 kr
A 1.26		Avviker från detaljplan	8 432kr
A 1.27		Utanför planlagt område	8 432 kr
A 1.28	Enkel fasadändring i form av ommålning/fasadbyte.		3 162 kr

A 2 Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp			Avgift
A 2.1	Nybyggnad – tillbyggnad och ombyggnad 0 – 100 kvm (BTA + OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	24 242 kr
A 2.2		Avviker från detaljplan	26 350 kr

A 2.3		Utanför planlagt område	28 458 kr
A 2.4	Nybyggnad – tillbyggnad och ombyggnad 0 – 100 kvm (BTA + OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	13 702 kr
A 2.5		Avviker från detaljplan	15 810 kr
A 2.6		Utanför planlagt område	17 918 kr
A 2.7	Nybyggnad – tillbyggnad och ombyggnad 101 – 1 000 kvm (BTA + OPA)	Planenligt	28 458 kr
A 2.8		Avviker från detaljplan	32 674 kr
A 2.9		Utanför planlagt område	36 890 kr
A 2.10	Nybyggnad – tillbyggnad och ombyggnad 1001 – 5 000 kvm (BTA + OPA)	Planenligt	43 214 kr
A 2.11		Avviker från detaljplan	47 430 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	53 754 kr
A 2.13	Nybyggnad – tillbyggnad 5 001 kvm och större (BTA + OPA)	Planenligt	47 430 kr
A 2.14		Avviker från detaljplan	49 538 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	55 862 kr
A 2.16	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	13 702 kr
A 2.17		Avviker från detaljplan	14 756 kr
A 2.18	Fasadändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 432 kr
A 2.19		Avviker från detaljplan	10 540 kr

A 3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

	Ärendetyp	Avgift
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	4 216 kr

A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med större omgivningspåverkan (exempelvis inom områdesbestämmelser eller i anslutning till väg/korsning)	6 851 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, eller i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 054 kr

A 4 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

	Ärendetyp	Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor.	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar.	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift.	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och brandfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser.	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering, minst 10 timmar
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering, minst 10 timmar
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering Minst 3 timmar

A 5 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)			
Ärendetyp			**Avgift**
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	17 918 kr
A 5.2		Avviker från detaljplan	20 026 kr
A 5.3		Utanför planlagt område	20 026 kr
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 432 kr
A 5.5		Avviker från detaljplan	10 540 kr
A 5.6		Utanför planlagt område	12 648 kr
A 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	23 188 kr
A 5.8		Avviker från detaljplan	26 350 kr
A 5.9		Utanför planlagt område	26 350 kr
A 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd, 1 – 10 parkeringsplatser	Planenligt	7 378 kr
A 5.11		Avviker från detaljplan	9 486 kr
A 5.12		Utanför planlagt område	9 486 kr
A 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd, fler än 10 parkeringsplatser	Planenligt	12 648 kr
A 5.14		Avviker från detaljplan	16 864 kr
A 5.15		Utanför planlagt område	16 864 kr
A 5.16	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	9 486 kr
A 5.17		Avviker från detaljplan	12 648 kr
A 5.18		Utanför planlagt område	12 648 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

	Ärendetyp	Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	Timdebitering, Minst 3 timmar

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

	Ärendetyp	Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	Timdebitering, Minst 3 timmar

A 8 Anmälningspliktiga åtgärder

	Ärendetyp	Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	10 540 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.3	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	12 648 kr
A 8.4	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	6 324 kr
A 8.5	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	9 486 kr
A 8.6	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	2 635 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	6 851 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	2 635 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	7 378 kr

A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	2 635 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	7 378 kr
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	2 635 kr
A 8.13	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	7 378 kr
A 8.14	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	2 635 kr
A 8.15	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 8.16	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	Timdebitering, Minst 3 timmar
A 8.17	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	13 702 kr
A 8.18	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	9 486 kr
A 8.19	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd	10 540 kr
A 8.20	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd	10 540 kr

A 8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.23	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd	10 540 kr
A 8.24	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.25	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 1 PBL, med tekniskt samråd	10 540 kr
A 8.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.27	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, med tekniskt samråd	10 540 kr
A 8.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, utan tekniskt samråd	5 270 kr
A 8.29	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, med tekniskt samråd	12 648 kr
A 8.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, utan tekniskt samråd	8 432 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder

	Ärendetyp	Avgift
A 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	7 905 kr
A 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	5 797 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

	Ärendetyp	Avgift
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	14 229 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	10 013 kr

A 11 Förhandsbesked

	Ärendetyp	Avgift
A 11.1	Förhandsbesked, upp till 3 tomter i samma ansökan, därutöver timdebitering per extra tomt.	11 594 kr
A 11.2		15 810 kr

A 12 Villkorsbesked

	Ärendetyp	Avgift
A 12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

A 13 Ingripandebesked

	Ärendetyp	Avgift
A 12.1	Ingripandebesked	Timdebitering

A 14 Extra platsbesök, slutsamråd, interimistiskt slutbesked, delstartbesked och byte av kontrollansvarig

	Ärendetyp	Avgift
A 14.1	Extra platsbesök, utöver det första, per styck	4 216 kr
A 14.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	5 270 kr
A 14.3	Delstartbesked	3 162 kr

A 14.4	Interimistisk delslutbesked	3 162 kr
A 14.5	Interimistiskt slutbesked	2 108 kr
A 14.6	Byte av kontrollansvarig	2 108 kr

A 15 Strandskyddsdispens

Ärendetyp			Avgift
A 15.1	Strandskyddsdispens	Nyetablering, eller större åtgärd utanför ianspråktaget område eller tomtplats	11 760 kr
A 15.2		Kompletteringsåtgärd inom ianspråktaget område eller tomtplats	5 880 kr

A 16 Avslag, avvisning och avskrivning

Ärendetyp		Avgift
A 16.1	Avslag	100% av bygglovsavgiften
A 16.2	Avvisning	Timdebitering, 2 timmar
A 16.3	Avskrivning	Timdebitering, 2 timmar

A 17 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

Ärendetyp		Avgift
A 17.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 17.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A 18 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		
	Ärendetyp	**Avgift**
A 18.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A 19 Planavgift		
	Ärendetyp	**Avgift**
A 19.1	Nybyggnad av en- och tvåbostadshus	15 000 kr
A 19.2	Nybyggnad av flerbostadshus/industribyggnad/verksamhetslokal	30 000 kr
A 19.3	Ändrad användning	10 000 kr
A 19.4	Övriga åtgärder	7 000 kr
A 19.5	Planavgift tas inte ut om den som söker bygglov, förhandsbesked eller anmälan själv har finansierat hela eller delar av den detaljplan som åtgärden omfattas av.	

Kf § 20 Införande av 1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning vid ny- och ombyggnation

KS2025/0071

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

1. Införa den så kallade 1 %-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten.
2. Uppdra till kulturnämnden att ta fram ett förslag på nya riktlinjer för tillämpning av 1-procentsregeln.

Ärendebeskrivning

I Säter tillämpas 0,5-procentregel vid byggnationer, det vill säga 0,5 procent av byggkostnaden vid ny-, om- och tillbyggnader, ska användas till konstnärlig utsmyckning. Staten tillämpar 1 procent regeln och det är också vad som rekommenderas kommunerna. Cirka 41 procent av kommunerna och cirka 55 procent av regionerna tillämpar 1-procentregeln.

Säter är en kommun som satsar och vill satsa på kulturområdet. Införande av 1-procentregeln skulle stärka bilden av Säter som en kulturkommun, men också ge större möjligheter till att utforma lämpliga konstnärliga utsmyckningar samt att göra utsmyckningarna mer synliga för allmänheten. I dag hamnar mycket av utsmyckningen inom den aktuella byggnadens väggar.

Beslutet om 0,5%-regeln antogs av kommunfullmäktige 1997-02-20, §9. Förutom den ekonomiska delen fastställdes också riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun.

Dessa riktlinjer bör ses över och eventuellt revideras alternativt aktualiseras.

Kulturnämnden beslutade vid sammanträdet 2025-02-06 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att införa den så kallade 1%-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten samt översända till budgetberedningen. Kulturchef fick också i uppdrag att se över befintliga riktlinjer för hur principen ska tillämpas. (KN 2025/0006).

Kommunstyrelsen beslutade översända ärendet direkt till budgetberedning 2026 (KS 2025/0071).

Själva grundfrågan i ärendet handlar om den principiella regeln för hur mycket som ska avsättas för konstnärlig gestaltning i samband med större byggprojekt i Säters kommun. Det blir därmed inte en budgetfråga innan beslut fattats att investeringar i större byggprojekt ska göras.

Kulturnämnden kommer hantera förslag på revidering av riktlinjer för 0,5 alt 1%-regeln under våren 2026.

Bakgrund

1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning är en princip som innebär att ungefär en procent av byggkostnaden vid offentliga byggprojekt avsätts till konstnärlig gestaltning. Regeln har spelat en viktig roll för hur konst integreras i offentliga miljöer i Sverige och många andra länder.

Idén uppstod i början av 1900-talet. År 1937 infördes principen i Sverige efter ett beslut från Sveriges riksdag. Syftet var att säkerställa att konst blev en naturlig del av offentliga byggnader och miljöer, samtidigt som konstnärer fick fler uppdrag och en stabilare arbetsmarknad. Beslutet byggde på tanken att konst i det offentliga rummet bidrar till både estetiska och demokratiska värden i samhället.

Under efterkrigstiden, särskilt under 1950- och 1960-talen när stora delar av välfärdsstaten byggdes ut, fick regeln stor betydelse. När nya skolor, sjukhus och bostadsområden uppfördes integrerades konstverk i arkitekturen – till exempel muralmålningar, skulpturer och reliefer. Institutioner som Statens konstråd fick en central roll i att förverkliga principen och beställa konst till statliga byggnader.

Med tiden har 1 %-regeln spridits till många kommuner och regioner i Sverige. Även om den inte är en lag utan en rekommendation eller policy, har den blivit en etablerad norm inom offentlig byggnation. Flera andra länder har också infört liknande modeller, ofta kallade *percent for art*.

I dag används principen för att främja konstnärlig kvalitet och skapa levande offentliga miljöer. Samtidigt diskuteras regeln kontinuerligt – bland annat hur stor andelen bör vara, hur medlen ska användas och hur konstnärer ska involveras i planeringsprocessen.

Sammanfattningsvis har 1 %-regeln haft stor betydelse för utvecklingen av offentlig konst i Sverige. Genom att avsätta en liten del av byggbudgeten till konst har den

bidragit till att göra konst tillgänglig i vardagsmiljöer och stärkt konstnärers roll i samhällsbyggandet.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun, kommunfullmäktige den 20 februari 1997 § 9
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 50
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 50

Delges

Kulturnämnden

Införande av 1% regeln för konstnärlig utsmyckning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige att:

1. införa den så kallade 1-procentsregeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten.
2. uppdra till Kulturnämnden att ta fram ett förslag på nya riktlinjer för tillämpning av 1-procentsregeln.

Ärendebeskrivning

I Säter tillämpas 0,5-procentregel vid byggnationer, det vill säga 0,5 procent av byggkostnaden vid ny-, om- och tillbyggnader, ska användas till konstnärlig utsmyckning. Staten tillämpar 1 procent regeln och det är också vad som rekommenderas kommunerna. Cirka 41 procent av kommunerna och cirka 55 procent av regionerna tillämpar 1-procentregeln.

Säter är en kommun som satsar och vill satsa på kulturområdet. Införande av 1-procentregeln skulle stärka bilden av Säter som en kulturkommun, men också ge större möjligheter till att utforma lämpliga konstnärliga utsmyckningar samt att göra utsmyckningarna mer synliga för allmänheten. I dag hamnar mycket av utsmyckningen inom den aktuella byggnadens väggar.

Beslutet om 0,5%-regeln antogs av kommunfullmäktige 1997-02-20, §9. Förutom den ekonomiska delen fastställdes också riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun.

Dessa riktlinjer bör ses över och eventuellt revideras alternativt aktualiseras.

Kulturnämnden beslutade vid sammanträdet 2025-02-06 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att införa den så kallade 1%-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten samt översända till budgetberedningen. Kulturchef fick också i uppdrag att se över befintliga riktlinjer för hur principen ska tillämpas. (KN 2025/0006).

KS beslutade översända ärendet direkt till budgetberedning 2026 (KS 2025/0071).

Själva grundfrågan i ärendet handlar om den principiella regeln för hur mycket som ska avsättas för konstnärlig gestaltning i samband med större byggprojekt i Säters kommun. Det blir därmed inte en budgetfråga innan beslut fattats att investeringar i större byggprojekt ska göras.

Kulturnämnden kommer hantera förslag på revidering av riktlinjer för 0,5 alt 1%-regeln under våren 2026.

Bakgrund

1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning är en princip som innebär att ungefär en procent av byggkostnaden vid offentliga byggprojekt avsätts till konstnärlig gestaltning. Regeln har spelat en viktig roll för hur konst integreras i offentliga miljöer i Sverige och många andra länder.

Idén uppstod i början av 1900-talet. År 1937 infördes principen i Sverige efter ett beslut från Sveriges riksdag. Syftet var att säkerställa att konst blev en naturlig del av offentliga byggnader och miljöer, samtidigt som konstnärer fick fler uppdrag och en stabilare arbetsmarknad. Beslutet byggde på tanken att konst i det offentliga rummet bidrar till både estetiska och demokratiska värden i samhället.

Under efterkrigstiden, särskilt under 1950- och 1960-talen när stora delar av välfärdsstaten byggdes ut, fick regeln stor betydelse. När nya skolor, sjukhus och bostadsområden uppfördes integrerades konstverk i arkitekturen – till exempel muralmålningar, skulpturer och reliefer. Institutioner som Statens konstråd fick en central roll i att förverkliga principen och beställa konst till statliga byggnader.

Med tiden har 1 %-regeln spridits till många kommuner och regioner i Sverige. Även om den inte är en lag utan en rekommendation eller policy, har den blivit en etablerad norm inom offentlig byggnation. Flera andra länder har också infört liknande modeller, ofta kallade *percent for art*.

I dag används principen för att främja konstnärlig kvalitet och skapa levande offentliga miljöer. Samtidigt diskuteras regeln kontinuerligt – bland annat hur stor andelen bör vara, hur medlen ska användas och hur konstnärer ska involveras i planeringsprocessen.

Sammanfattningsvis har 1 %-regeln haft stor betydelse för utvecklingen av offentlig konst i Sverige. Genom att avsätta en liten del av byggbudgeten till konst har den bidragit till att göra konst tillgänglig i vardagsmiljöer och stärkt konstnärers roll i samhällsbyggandet.

Beslutsunderlag

KN2025/0006

Riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun. Antaget av kommunfullmäktige 1997-02-20, §9

Delges

Skriv text här.

Underskrifter

Anette Kotilainen
Kulturchef

John Steen
Kommundirektör

Kf § 21 Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025 – 2027

KS2026/0077

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa föreslagen skolbiblioteksplan 2025–2027.

Bakgrund och ärendebeskrivning

För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. Skollagen (2010:800).

Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotekslagen 17 § (2019:961).

Varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (Skollagen 2 kap, 24 c §)

Syftet med skolbiblioteksplanen är att tydliggöra skolbibliotekens uppdrag och att utveckla skolbiblioteksverksamheten i Säters kommun.

Förändringar i bibliotekslagen trädde i kraft 2025-07-01, detta innebar att tidigare bestämmelser i Bibliotekslagen flyttades över till Skollagen.

En ny skolbiblioteksplan har arbetats fram med aktuell lagstiftning som grund.

Barnperspektiv

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Beslutsunderlag

Förslag till Skolbiblioteksplan 2025–2027
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 50
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 66

Delges

Barn- och utbildningsnämnden

BUN § 10 Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025-2027

BUN 2025/0243

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige fastställa föreslagen skolbiblioteksplan 2025-2027.

Bakgrund och ärendebeskrivning

För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. Skollagen (2010:800).

Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotekslagen 17 § (2019:961).

Varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (Skollagen 2 kap, 24 c §)

Syftet med skolbiblioteksplanen är att tydliggöra skolbibliotekens uppdrag och att utveckla skolbiblioteksverksamheten i Säters kommun.

Förändringar i bibliotekslagen trädde i kraft 2025-07-01, detta innebar att tidigare bestämmelser i Bibliotekslagen flyttades över till Skollagen.

En ny skolbiblioteksplan har arbetats fram med aktuell lagstiftning som grund.

Barnperspektiv

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Beslutsunderlag

Förslag Skolbiblioteksplan 2025-2027

Delges

Kommunstyrelsen

Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025-2027

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige fastställa föreslagen skolbiblioteksplan 2025-2027.

Bakgrund och ärendebeskrivning

För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. Skollagen (2010:800).

Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotekslagen 17 § (2019:961).

Varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (Skollagen 2 kap, 24 c §)

Syftet med skolbiblioteksplanen är att tydliggöra skolbibliotekens uppdrag och att utveckla skolbiblioteksverksamheten i Säters kommun.

Förändringar i bibliotekslagen trädde i kraft 2025-07-01, detta innebar att tidigare bestämmelser i Bibliotekslagen flyttades över till Skollagen.

En ny skolbiblioteksplan har arbetats fram med aktuell lagstiftning som grund.

Barnperspektiv

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Beslutsunderlag

Förslag Skolbiblioteksplan 2025-2027

Delges

Berörda rektorer
Kulturenheten

Underskrifter

Cia Melvindotter
Utredare

Ingrid Nord
Skolchef

Beslutad KF § xx 2026-xx-xx

Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025-2027

SÄTERS KOMMUN

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025-2027	Plan	Skolbiblioteken i Säters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
	Ingrid Nord	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2026-xx-xx	BUN2025/0243

Författningsstöd
Bibliotekslagen Skollagen
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Skolbiblioteken i Säters kommun 4

2 Syfte 4

3 Skolbibliotekets uppdrag 4

4 Styrdokument 4

4.1 Bibliotekslagen 4

4.1.1 Ansvarsfördelning 4

4.1.2 Bibliotheksplaner 4

4.1.3 Förändringar i bibliotekslagen 2025-07-01 5

4.2 Skollagen 5

4.2.1 Skolbibliotek 5

4.2.2 Tillgång 5

4.2.3 Ändamål 5

4.2.4 Bibliotheksplaner 6

4.2.5 Bemanning 6

4.2.6 Lokaler och utrustning och tillgång till skolbibliotek 6

4.3 Läroplan Lgr 22 6

4.4 Kursplan Svenska 7

4.5 Gy25 7

5 Förutsättningar för skolbiblioteken i Säter 8

6 Fokusområden och mål 8

6.1 Samverkan 8

6.2 Läs- och språkutveckling 9

6.3 Medie- och informationskunnighet 9

6.4 Aktiviteter kopplade till mål 10

7 Uppföljning och utvärdering 10

SÄTERS
KOMMUN

1 Skolbiblioteken i Säters kommun

Skolbiblioteken i Säters kommun är fem till antalet, av dessa är fyra stycken grundskolebibliotek och ett är bibliotek för gymnasieskolan.
På Enbacka skola (F-6) och Stora Skedvi skola (F-6) är biblioteken integrerade folk- och skolbibliotek, filialer till folkbiblioteket i Säter. Bibliotekarierna där har ett delat uppdrag, dels mot skolan, men även mot allmänheten. Biblioteken lyder under kulturnämnden.
Biblioteken på Kungsgårdsskolan (F-6), Klockarskolan (7–9) och Dahlanders kunskapscentrum (gymnasium och vuxenutbildning) är rena skolbibliotek, som lyder under barn- och utbildningsnämnden.

2 Syfte

Syftet med skolbiblioteksplanen är att tydliggöra skolbibliotekens uppdrag och att utveckla skolbiblioteksverksamheten i Säters kommun.

3 Skolbibliotekets uppdrag

Skolbibliotekets uppdrag är att bidra till elevernas måluppfyllelse, genom att stärka elevernas läs- och språkutveckling samt medie- och informationskunnighet.
Skolbiblioteken ska inte bara vara det fysiska rummet utan också ett stöd för pedagogerna och en del av den pedagogiska verksamheten.

4 Styrdokument

4.1 Bibliotekslagen

Bibliotekslagens bestämmelser beslutas av Kulturdepartementet.
Tillämpningsområdet är främst allmänna folkbibliotek, men även skolbibliotek omfattas.

4.1.1 Ansvarsfördelning

För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).

4.1.2 Biblioteksplaner

Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotekslagen 17 § (2019:961).

4.1.3 Förändringar i bibliotekslagen 2025-07-01

10 § /Upphör att gälla U:2025-07-01/ Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Lag (2023:355).
10 § /Träder i kraft I:2025-07-01/ För skolbibliotek finns utöver vad som gäller enligt denna lag ytterligare bestämmelser i 2 kap. 24 a-24 d §§ skollagen (2010:800). Lag (2024:1073).

Detta innebär att tidigare bestämmelser i Bibliotekslagen flyttas över till Skollagen.

4.2 Skollagen

Från 1 juli 2025 skärps och utvecklas lagstiftningen i Skollagen gällande skolbibliotek.

4.2.1 Skolbibliotek

Skolbibliotek har nya bestämmelser i Skollagen från sommaren 2025, rubriken Skolbibliotek trädde i kraft 2025-07-01. Bestämmelser för skolbibliotek finns i Skollagen 2010:800, Kap 2 Huvudmän och ansvarsfördelning 24a-24d§, samt 35§.

4.2.2 Tillgång

24 a § /Rubriken och bestämmelser träder i kraft 2025-07-01.

Eleverna i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten.

Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Om det finns särskilda skäl, får skolbiblioteket i stället tillhandahållas

– på en annan av huvudmannens skolenheter eller, om det är fråga om en kommunal huvudman, på kommunens folkbibliotek, eller
– genom att överlämnas på entreprenad enligt 23 kap. 8 a § till en annan huvudman inom skolväsendet eller till en huvudman för ett folkbibliotek.

4.2.3 Ändamål

24 b § / Rubriken och bestämmelser träder i kraft 2025-07-01.

Utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. Lag (2024:1072).

4.2.4 Biblioteksplaner

24 c § / Rubriken och bestämmelser träder i kraft 2025-07-01.

Varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås.

Om huvudmannen avser att med tillämpning av 24 a § tredje stycket tillhandahålla skolbiblioteksverksamheten för en skolenhet på en annan plats än på den egna skolenheten ska även detta och de särskilda skälen anges i biblioteksplanen. Lag (2024:1072).

4.2.5 Bemanning

24 d § / Träder i kraft 2025-07-01

Skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås.

Varje huvudman ska sträva efter att för skolbiblioteksverksamheten anställa personal som i första hand har en examen från en högskoleutbildning inom biblioteks- och informationsvetenskap eller i andra hand en examen från en annan relevant högskoleutbildning. Lag (2024:1072).

4.2.6 Lokaler och utrustning och tillgång till skolbibliotek

Rubriken träder i kraft 2025-07-01

35 § För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

(Skollag 2010:800, Kap 2 Huvudmän och ansvarsfördelning)

4.3 Läroplan Lgr 22

Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter

att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgr 22, Kap 2.8 Rektorns ansvar)

Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens (Lgr 22, Kap 2.8 Rektorns ansvar)

4.4 Kursplan Svenska

I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. (Kursplan Svenska; Ämnets syfte)

Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer. (Kursplan Svenska; Centralt innehåll i årskurs 7-9, Informationssökning och källkritik)

4.5 Gy25

Det är även skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett nationellt program eller annan nationellt fastställd utbildning med eget examensmål inom gymnasieskolan eller ett introduktionsprogram i den utsträckning det framgår av elevens individuella studieplan -

kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,

kan använda bibliotek och deras resurser,

kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje (Läroplan Gy25 2.Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,

skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens (Läroplan Gy25 2.Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

5 Förutsättningar för skolbiblioteken i Säter

För att skolbiblioteken ska kunna utföra sitt uppdrag och arbeta för att nå de satta målen bör följande förutsättningar vara uppfyllda.

• Skolbiblioteket är bemannat av anställd bibliotekarie.

• Eleverna får genom skolbiblioteket tillgång till ett brett utbud av böcker och andra medier, anpassade till ålder, förmåga och intresse.

• Elever med läsnedsättningar får tillgång till anpassade medier, exempelvis lättlästa böcker och talböcker.

• Det finns tillgång till medier på de vanligaste modersmålen.

• Det finns ett medieanslag för inköp av nya medier.

• Skolbibliotekarierna ges möjlighet till fortbildning och nätverkande med andra skolbibliotek i länet och i landet.

• Lärare och skolbibliotekarier ges möjlighet att samarbeta, och skolbibliotekarien ska kunna få kännedom om skolans planering och verksamhet. Skolbibliotekarien ges möjlighet att delta i exempelvis arbetslagsmöten och APT, samt tillgång till skolans digitala kommunikationskanaler.

• Skolbibliotekens verksamhet utvärderas årligen med hjälp av skolbiblioteksplanen.

6 Fokusområden och mål

Tre fokusområden för skolbibliotekens verksamhet har identifierats, inom vilka skolbiblioteken behöver tydliggöra och utveckla sin verksamhet. Dessa är:

- Samverkan
- Läs- och språkutveckling
- Medie- och informationskunnighet

6.1 Samverkan

För att skolbiblioteken ska kunna fylla sin roll att vara en del av den pedagogiska verksamheten krävs ett förbättrat samarbete mellan framför allt pedagoger och skolbibliotekarie. Det behöver skapas tydliga strukturer för hur det samarbetet ska

se ut. Även samverkan mellan de olika skolbiblioteken, samt mellan skolbibliotek och folkbibliotek behöver utvecklas.

Skolbibliotekens uppdrag och skolbibliotekariens kompetens behöver förmedlas till skolledning, lärare och elever för att skolbiblioteken ska kunna användas optimalt.
Att samarbetet mellan lärare och skolbibliotekarier utvecklas är en förutsättning för att målen under punkterna läs- och språkutveckling samt medie- och informationskunnighet ska kunna nås.

Mål:

- Att skapa strukturer för samverkan mellan lärare och skolbibliotekarie.
- Att förmedla skolbibliotekariens kompetens till skolledning och pedagoger.
- Att skolbiblioteket samarbetar med pedagoger i alla ämnen.
- Att skapa strukturer för samarbete mellan skolbiblioteken i kommunen, samt mellan skolbibliotek och folkbibliotek.
- Att ge eleverna möjlighet att påverka skolbiblioteksverksamheten, exempelvis medieutbudet.

6.2 Läs- och språkutveckling

Att arbeta läs- och språkutvecklande och skapa läsintresse hos barn och elever är ett av skolbibliotekens viktigaste uppgifter. Skolbiblioteken ska i samarbete med lärarna arbeta för att öka elevernas läsförmåga och läsintresse.

Mål:

- Att skolbiblioteket ses som en resurs i skolans övergripande arbete med läs- och språkutveckling. Att skolbibliotekarien deltar i planering och verksamhet.
- Att skolbiblioteken har en aktiv läsfrämjande verksamhet, till exempel genom bokprat och författarbesök.
- Att kunna genomföra generella och riktade satsningar mot olika elevgrupper eller individer, i samarbete med lärarna.
- Att skolbiblioteket är ett stöd för lärarna i litteraturfrågor. Skolbiblioteket ska marknadsföra sitt utbud och underlätta för lärarna att hitta och välja böcker.

6.3 Medie- och informationskunnighet

Till skolbibliotekens uppdrag hör att stärka elevernas medie- och informationskunnighet och digitala kompetens. Inom detta område är skolbibliotekariens kompetens en resurs för skolan. Skolbiblioteken ska,

tillsammans med lärarna, utveckla elevernas förmåga att hitta, värdera och kritiskt granska information, förmågor som blir allt viktigare i dagens mediesamhälle.

Mål:

• Att skolbibliotekarien ses som en resurs i skolans övergripande arbete med medie- och informationskunnighet. Skolbibliotekarien ges möjlighet att delta i planering och verksamhet.

• Att skolbibliotekarie, lärare och andra aktörer samarbetar för att öka elevernas medie- och informationskunnighet.

• Skolbiblioteket kan användas som en plats för att hantera skolans material inom medie- och informationskunnighet.

6.4 Aktiviteter kopplade till mål

Åk 1 Högläsning
Åk 2 Dramatisering av saga
Åk 3 Osv.

Åk 9 Författarbesök
Åk 1 GY Diktverkstad

7 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av skolbibliotekens verksamhet finns med i sektorns årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolbibliotekarierna utvärderar arbetet med fokusområdena och redovisar verksamheternas arbeten mot målen. Resultatet redovisas i rektorsgruppen.

Kf § 22 Tillägg till kommunstyrelsens reglemente

KS2026/0071

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente med följande:

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 4 februari 2026
Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen den 13 november 2025

Kommunstyrelsens reglemente
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 36
Kommunstyrelsen den 3 mars 2026 § 34

Delges

Politiska partier i kommunfullmäktige
Alla nämnder

Tillägg till kommunstyrelsens reglemente

Förslag till beslut

Arvodes och organisationsgruppen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar godkänna förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente med följande:

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2026-02-04

Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen.
2025-11-13

Kommunstyrelsens reglemente

Delges

Politiska partier

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Kf § 23 Tillägg till bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda

KS2026/0072

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till tillägg i bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda med följande

1. 3.3 - Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
   ”samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse”
2. 3.4 - Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode
3. Att justeringsarvode enligt arvodesreglerna, dock utan ersättning för förlorad arbetsinkomst eller resor, utgår för digital signering

---

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till förändringar om tillägg till ”Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda”.

3.3 Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse

3.4 Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Utifrån de nya tekniska möjligheterna att på ett säkert sätt genomföra digital signering ser kommunstyrelsesektorn att kommunstyrelsens arbetsutskott med fördel kan initiera en diskussion och/eller utredning gällande ett fast mötesarvode för den som jämte ordförande justerar ett protokoll digitalt.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn 4 februari 2026
Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen. 2025-11-13
Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda fastställd den 16 juni 2022
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 37
Kommunstyrelsen den 3 mars 2026 § 35

Delges

Politiska partier i kommunfullmäktige
Alla nämnder

Tillägg till ”Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda”

Förslag till beslut

Arvodes och organisationsgruppen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar godkänna förslag till tillägg i bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda med följande

1. **3.3** - Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
”samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse”

2. **3.4** - Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till förändringar om tillägg till ”Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda”.

3.3 Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse

3.4 - Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Utifrån de nya tekniska möjligheterna att på ett säkert sätt genomföra digital signering ser kommunstyrelsesektorn att kommunstyrelsens arbetsutskott med fördel kan initiera en diskussion och/eller utredning gällande ett fast mötesarvode för den som jämte ordförande justerar ett protokoll digitalt.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2026-02-04
Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen. 2025-11-13
Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda fastställd 2022-06-16

Delges

Politiska partier

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

Kf § 24 Justering i reglemente för kommunala samhällsrådet (KSR)

KS2026/0092

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslut att:

1. Reglementet för rådet ska lydelsen under rubrik 3, punkt 6, ändras till ”De pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har medlemmar bosatta i Säters kommun.”
2. Namnet på Kommunala samhällsrådet ändras till Kommunala pensionärs och tillgänglighetsrådet.

Förslag till ändring i reglementet

Under rubrik ”3 Sammansättning” önskar pensionärsorganisationerna att kravet om att minst 80 medlemmar ska bosatta i Säters kommun stryks.

Förslag namnändring

Förslag läggs under sammanträdet att Kommunala Samhällsrådet får namnet ändrat till Kommunala Pensionärs- och Tillgänglighetsrådet.

Kommunala samhällsrådets syfte

Det kommunala samhällsrådet (KSR) är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan Säters kommun (nedan kallad kommunen) och företrädare för pensionärernas riksorganisationer samt föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar (nedan kallad organisationerna) verksamma i Säters kommun.

Rådet är ett viktigt forum för utbyte av tankar och idéer med företrädare för grupper som i hög grad omfattas av kommunens beslut. Rådet ges därför reella möjligheter att fullgöra sina uppgifter och dess synpunkter beaktas.

Uppgifter / verksamhetsområde

Kommunen ska i samhällsrådet samråda och informera om sin verksamhet, planerade förändringar samt resultat av olika åtgärder som har eller kan få aktualitet förkommuninvånare inom rådets målgrupper.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få organisationernas synpunkter samt samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser.

Organisationernas representanter får genom rådet en större delaktighet i samhällets insatser och kan i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör de respektive målgrupp.

Ersättare har alltid närvaro och yttranderätt.

Bakgrund

Kommunala samhällsrådet behandlade ärendet den 24 februari 2026 och beslutade att: Rådet föreslår kommunfullmäktige i Säter besluta enligt följande:

1. Reglementet för rådet ska lydelsen under rubrik 3, punkt 6, ändras till ”De pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har medlemmar bosatta i Säters kommun.”
2. Namnet på Kommunala Samhällsrådet ändras till ”Kommunala Pensionärs och Tillgänglighetsrådet”.

Beslutsunderlag

Kommunala samhällsrådet (KSR) den 24 februari 2026 § 3
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 71
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 68

Delges

Kommunala samhällsrådet

KSR § 3 Genomgång av reglemente för KSR samt förslag till ändringar

Beslut

Rådet föreslår Kommunfullmäktige i Säter besluta enligt följande:

1. I reglementet för rådet ska lydelsen under rubrik 3, punkt 6, ändras till ”De pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har medlemmar bosatta i Säters kommun.”
2. Namnet på Kommunala Samhällsrådet ändras till ”Kommunala Pensionärs- och Tillgänglighetsrådet”.

Ärendebeskrivning

Ordförande Mats Nilsson (S), går igenom reglementet för KSR.

Förslag till ändring i reglementet

Under rubrik ”3 Sammansättning” önskar pensionärsorganisationerna att kravet om att minst 80 medlemmar ska bosatta i Säters kommun stryks.

Förslag namnändring

Förslag läggs under sammanträdet att Kommunala Samhällsrådet får namnet ändrat till Kommunala Pensionärs- och Tillgänglighetsrådet.

KSR:s syfte

Det kommunala samhällsrådet (KSR) är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan Säters kommun (nedan kallad kommunen) och företrädare för pensionärernas riksorganisationer samt föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar (nedan kallad organisationerna) verksamma i Säters kommun.

Rådet är ett viktigt forum för utbyte av tankar och idéer med företrädare för grupper som i hög grad omfattas av kommunens beslut. Rådet ges därför reella möjligheter att fullgöra sina uppgifter och dess synpunkter beaktas.

Uppgifter / verksamhetsområde

Kommunen ska i samhällsrådet samråda och informera om sin verksamhet, planerade förändringar samt resultat av olika åtgärder som har eller kan få aktualitet för kommuninvånare inom rådets målgrupper.

Forts.

§ 3 forts.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få organisationernas synpunkter samt samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser.

Organisationernas representanter får genom rådet en större delaktighet i samhällets insatser och kan i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör de respektive målgrupp.

Ersättare har alltid närvaro och yttranderätt.

Delges

Kommunfullmäktige

Kf § 25 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2026/0073

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor

KS2025/0460

Ett medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-27 av Elsa Wiliow. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till barn – och utbildningsnämnden för beslut.

Medborgarförslag om att göra iordning parkeringen vid Bispbergs klack

KS2025/0463

Ett medborgarförslag gällande om att göra i ordning parkeringen vid Bispbergs klack lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Tomas Vester. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen

KS2025/0499

Ett medborgarförslag om uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Magnus Johansson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning

KS2026/0006

Ett medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Elin Maria Svensson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – offentlig toalett vid Morbyvallen

KS2026/0049

Ett medborgarförslag om en offentlig toalett vid Morbyvallen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Ulrika Halfvarsson. Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutsunderlag

Obesvarade medborgarförslag
Kommunstyrelsens arbetsarbetsutskott den 24 nars 2026 § 65
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 64

Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor

KS2025/0460

Ett medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-27 av Elsa Wiliow. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till barn – och utbildningsnämnden för beslut.

Medborgarförslag om att göra iordning parkeringen vid Bispbergs klack

KS2025/0463

Ett medborgarförslag gällande om att göra i ordning parkeringen vid Bispbergs klack lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Tomas Vester. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen

KS2025/0499

Ett medborgarförslag om uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Magnus Johansson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning

KS2026/0006

Ett medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Elin Maria Svensson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – offentlig toalett vid Morbyvallen

KS2026/0049

Ett medborgarförslag om en offentlig toalett vid Morbyvallen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Ulrika Halfvarsson. Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutsunderlag

Obesvarade medborgarförslag.

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #18084 | Inskickat av: ELSA LINNÉA WILIOW | 2025-10-30 22:06

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag föreslår att Säters kommun återinför skolfotografering på kommunens skolor.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Skolfotografering har länge varit en självklar och uppskattad tradition i Sverige. För många av oss är de årliga skolfotona en del av våra barndomsminnen porträttbilder vi bytte med varandra på rasterna och klasskataloger att bläddra i och minnas sina klasskamrater genom. Fysiska minnen som ofta sparas i generationer.

Sedan GDPR infördes år 2018 togs skolfotograferingen bort i många kommuner, även i Säter. Hanteringen av dataskyddslagen var då otydlig, och många valde att ta det säkra före det osäkra. Men idag finns tydligt stöd, framtaget av Sveriges Elevfotografers Riksförbund, genom det så kallade "Tryggt Skolfoto", som visar hur fotograferingar kan genomföras helt i enlighet med dataskyddsreglerna.

Jag tycker att det är dags att Säters kommun återinför denna tradition. Mina egna barn (10 och 8 år) och deras klasskamrater har aldrig fått vara med om en riktig skolfotografering. Vi har inga klassbilder att spara från deras skolår förutom möjligen någon gruppbild tagen i förbifarten på skolavslutningen. Det känns sorgligt, både för barnen, skolpersonalen och för oss föräldrar som vill kunna följa deras resa genom skoltiden.

Skolfotograferingen handlar om mer än bara ett foto det är en fin tradition som skapar gemenskap, igenkänning och stolthet. Den bidrar till att bevara minnen från den viktiga del av livet som skoltiden är.

Jag föreslår därför att Säters kommun ser över möjligheten att återinföra skolfotografering genom att anlita fotografer som arbetar enligt Tryggt Skolfoto och har en professionell och pålitlig organisation bakom sig.

Vänliga hälsningar,

Elsa Wiliow

Bilaga: PDF från Sveriges Elevfotografers Riksförbund med översikt över "Tryggt Skolfoto".
Sveriges Elevfotografers Riksförbund.pdf (82 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
ELSA LINNÉA

Efternamn
WILIOW

Telefon
0735832062

E-postadress
wiliow.elsa@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Tryggt skolfoto för alla!

Syftet med Tryggt Skolfoto är att skapa enkla och tydliga villkor för vad som gäller både för familjen, skolan och skolfotoföretagen. Villkoren omfattar både själva fotograferingen på skolan och familjens beställning. Villkoren för Tryggt Skolfoto baseras både på den nya nationella branschöverenskommelse med Konsumentverket som går betydligt längre än vad lagen kräver och SERs etiska riktlinjer, som samtliga medlemmar har förbundit sig att följa fullt ut.

Skolans, förskolans och idrottens fördelar med fotografer som är medlemmar i SER

Trygga och tydliga villkor

Trygga och tydliga villkor i samband med beställning utan köptvång. Ett avtal för fotograferingsuppdraget på skolan beskriver tydligt åtaganden och villkor för avtalstider m m.

Följer Svensk lagstiftning & GDPR

Skolfotografering som följer Svensk lagstiftning, förordningen GDPR och den branschöverenskommelsen med Konsumentverket som går betydligt längre än vad lagen kräver avseende bland annat konsumentens trygghet och rättigheter.

Firmaregistrerade företag

En seriös och erfaren Skolfotoleverantör som är firmaregistrerad och moms-redovisningsskyldig i Sverige.

Certifierade fotografer

Alla fotografer som är anslutna till SER är certifierade och legitimerade och följer SER:s uttalade bildpolicy. Skolfotografen har professionell teknisk foto-utrustning och grundläggande kompetens inom SER:s kvalitets-stämpel Tryggt Skolfoto.

Familjens fördelar med fotografer som är medlemmar i SER

Granska produkter innan köp

Fri möjlighet vid digital beställning att fullt ut granska fotograferade bilder och de produkter som erbjuds innan någon form av avtal om köp tecknas. Vi följer förordning-en GDPR.

Tydliga köpvillkor

Enkel, tydliga och lättillgängliga priser samt köpvilkor oavsett försäljningskanal.

Beställning enligt 3-stegsmodellen

En digital försäljningskanal där familjen beställer produkter som de granskar och godkänner. Ingen hemleverans sker utan att det görs ett aktivt val.

Tillgång till kundtjänst

Fri och enkel tillgång till en kundtjänst med tydliga kontakt-uppgifter och öppettider.

Försäljning till personer över 18 år

Försäljning bedrivs endast mot myndiga personer över 18 år.

30 dagars returrätt

30 dagars returrätt på samtliga produkter i de fall kunden beställer produkterna utan förhandsgranskning.

Allmänna reklamationsnämnden

Att företaget åtar sig att följa ARN:s rekommendationer.

Avtal med Konsumentverket

Skolfotokundens konsumenträtt stärks ytterligare genom SER:s avtal med Konsumentverket. Det är tryggt att beställa skol-fotobilder från ett SER-anslutet skolfotoföretag.

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #18092 | Inskickat av: Bror Thomas Vester | 2025-11-01 15:12

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Dags att fixa till parkeringen vid bispbergs klack,,behöver inte vara större men jämna av och grusas upp. Gysinge skog äger marken där. Tidigare stod det även en 190l soptunna där. Jag har personligen städat och fixat en del på parkeringen genom alla år jag bott här som granne. Även besökare till gruvlaven har nytta av denna plats.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Ett stort utflyktsmål,står här ofta 8 till 10 bilar som besöker området.. Det finns tillfällen då parkeringen är så full att det parkeras efter byvägen.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Bror Thomas

Efternamn
Vester

Telefon
+46705882018

E-postadress
bodowest@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #18349 | Inskickat av: Carin Evelina Viktoria Bäck | 2025-12-04 19:19

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Förbättrad märkning och underhåll av motionsslingorna uppe på Åsen

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Jag föreslår att Säters kommun:

1. Märker upp motionsslingorna tydligare, särskilt 2,5 km-, 5 km- och 7 km-spåren, så att det blir lättare att följa rätt bana.

2. Lägger ut fler spångar på de sträckor som ofta blir leriga, för att göra slingorna mer tillgängliga året runt.

3. Förbättrar sommarunderhållet av stigarna så att gräset inte växer sig för högt. I dagsläget blir det svårt att se var slingorna går och besvärligt att springa eller gå.

Motionsslingorna på Åsen används av många boende i kommunen för promenader, löpning och friluftsliv. Tyvärr har märkningen med åren blivit otydlig, och stigarna är på vissa platser svåra att gå på när det är blött. Under sommaren växer gräset ofta så högt att slingorna blir svårnavigerade. Genom tydligare skyltning, fler spångar och regelbundet underhåll skapas bättre förutsättningar för motion, folkhälsa och friluftsliv.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Carin Evelina Viktoria

Efternamn
Bäck

Telefon
0735074692

E-postadress
evelinamyrzell1985@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: 18508

Verktyg

Inskickat: 2026-01-08 12:38 av ELIN MARIA SVENSSON

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal), Susanne Hoffman (sushof1)

Aktuell status: Inskickat

Visa ärende | Ärendehistorik | Meddelanden (0) | Interna noteringar (0) | Externt ärendenr.

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan “Vad vill du att kommunen ska göra?”

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?*

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Hej,

Mitt förslag är att det ska finnas gräsklippning för äldre i kommunen, som det så fint fungerar med snöskottning.

Motivera ditt förslag*

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Jag tror att det är viktigt för välmående att det är fint på gården, samt att det kan göra att fler äldre kan bo kvar hemma om hjälp finns.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
ELIN MARIA SVENSSON
Telefon
0736505563
E-postadress
vikaflickan@gmail.com (mailto:vikaflickan@gmail.com)
Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Säters kommun

Telefon
0225-55 000

Besöksadress
Åsgränd 2

Postadress
Box 300
783 27 Säter

E-postadress
kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)

Facebook
Följ kommunen på Facebook
(https://facebook.com/saterskommun/)

Copyright © Säters kommun Organisationsnummer: **212000-2247**

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #18715 | Inskickat av: Lars Erik Mattias Ahl | 2026-02-01 13:04

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Möjlighet till offentlig toalett vid morbyvallen Gustafs

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Morbyvallen är ett populärt fritidsområde vintertid men saknar möjlighet till toalettbesök. Antingen skaffas en toalett modul eller gör det möjligt att nyttja klubblokalen dagtid.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Lars Erik Mattias

Efternamn
Ahl

Telefon
0737313354

E-postadress
Mattiastradfallare@gmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn
Ulrika Halfvarsson

e-postadress
Ulrika.halfvarsson@hotmail.com

Telefonnummer
0738453432

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 26 Redovisning av obesvarade motioner

KS2026/0134

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att motionerna ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande motioner inte beretts färdigt

Motion – skydd av skog i naturreservat

KS2025/0105

En motion gällande skydd av skog i naturreservat lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 april 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade de 26 augusti 2025 att uppdra till kommundirektör att hantera ärendet.

Motion om intäkter från skogsbruk

KS2025/0316

En motion om intäkter från skogsbruk lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 25 september 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar

KS2025/0438

En motion om hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar lämnades in till kommunfullmäktige den 23 oktober 2025 av Caroline Willfox Byström (M).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion gällande delaktighet och påverkan i hela kommunen

KS2025/0446

En motion gällande hållbar delaktighet och påverkan i hela kommunen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 oktober 2025 av Magnus Gabrielson (MP).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion om en multisportarena

KS2025/0496

En motion om en multisportarena lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi

Ärende: KS2026/0063

En motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion om att använda Munkmodellen i Säters kommun

Dnr KS2026/0078

En motion om att använda Munkmodellen lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Magnus Gabrielson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Obesvarade motioner

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 66

Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 65

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att motionerna ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande motioner inte beretts färdigt

Motion – skydd av skog i naturreservat

KS2025/0105

En motion gällande skydd av skog i naturreservat lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 april 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade de 26 augusti 2025 att uppdra till kommundirektör att hantera ärendet.

Motion om intäkter från skogsbruk

KS2025/0316

En motion om intäkter från skogsbruk lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 25 september 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar

KS2025/0438

En motion om hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar lämnades in till kommunfullmäktige den 23 oktober 2025 av Caroline Willfox Byström (M).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion gällande delaktighet och påverkan i hela kommunen

KS2025/0446

En motion gällande hållbar delaktighet och påverkan i hela kommunen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 oktober 2025 av Magnus Gabrielson (MP).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion om en multisportarena

KS2025/0496

En motion om en multisportarena lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi

Ärende: KS2026/0063

En motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion om att använda Munkmodellen i Säters kommun

Dnr KS2026/0078

En motion om att använda Munkmodellen lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Magnus Gabrielson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Obesvarade motioner

Susanne Hoffman
Kommunsekreterare

John Steen
Kommundirektör

miljöpartiet de gröna
Säter

Skydd av skog i naturreservat

Motion från Miljöpartiet de gröna i Säter

Världen befinner sig i en klimatkris samtidigt som vi har att hantera ett mycket allvarligt hot mot naturens mångfald och artrikedom.

Skogar med högt innehåll av biologisk mångfald har bättre motståndskraft mot klimatförändringar än skogar med få arter. Vidare så ger en mångfald av arter och en mångfald av genetisk variation ett skydd för insektsangrepp, bränder och ett fuktigare och varmare klimat.

Säter är en av de kommuner i Sverige som har lägst andel mark med ett formellt naturvårdsskydd. I Dalarna är vi nummer 14 av 15 kommuner.

Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter

1. att kommunen aktivt bidrar till att det bildas minst ytterligare ett naturreservat på skogsmark i Säters kommun. Kommunens egen mark bör utgöra grunden för detta antingen direkt eller via markbyte.
2. att hotade biotoper med höga naturvärden, naturskogsrester och områdets representativitet för landskapet tas hänsyn till i urvalet av mark som ska skyddas.
3. att kommunen samarbetar med andra markägare i kommunen och i närliggande kommuner för att få så stor effekt som möjligt på skyddet.

Säter 20 februari 2025

Magnus Gabrielson

miljöpartiet de gröna
Säter

Angående intäkten från kommunens skogsbruk

Motion från Miljöpartiet de gröna i Säter

Säter är en kommun där det är nära till naturen. Det är en av de saker som bidrar till kommunens goda boendemiljö.

Det finns gott om strövområden runt våra tätorter och även djupare skogar med ett rikt växt- och djurliv, ofta välutnyttjade för utflykter och rekreation. Kommunen äger mark där det bedrivs ett produktionsinriktat skogsbruk och kommunens skogsbruk ger en beräknad nettointäkt på drygt en miljon kronor per år.

Miljöpartiet i Säter anser att allt skogsbruk ska bedrivas med stor hänsyn till naturens mångfald och till skogen som resurs för att motverka den klimatkris som världen befinner sig i. Även ett skogsbruk som bedrivs enligt dessa principer kan vara lönsamt och ge en nettointäkt till kommunen.

Vi anser att kommunen har ett särskilt ansvar för att kommunens skogar ska vara en resurs och en tillgång för kommunens medborgare. Tillgång och tillgänglighet till natur ökar välbefinnandet. Välskötta och välkomnande skogar vid våra tätorter, parker och andra grönytor har också ett värde i sig och ger ett gott intryck av kommunen.

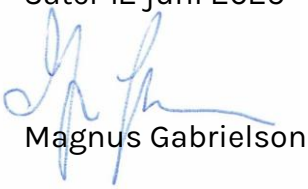
Miljöpartiet i Säter tycker att det är klokt att använda det ekonomiska överskott som kommunens skogsbruk genererar till att stärka skötseln av de områden där kraven på hänsyn är särskilt stora och därigenom förtydliga att i tätortsnära områden och rekreationsområden är inte konventionellt skogsbruk det viktiga.

Med bakgrund av ovanstående föreslår Miljöpartiet de gröna i Säter

att nettointäkten från skogsbruket i Säters kommuns skogsbruk öronmärks till

- skötsel av kommunens tätortsnära skogar och skogar som används för rekreation
- kommunens parker och liknande grönytor
- mark som har särskilt stora skötselkrav på grund av naturvårdshänsyn

Säter 12 juni 2025

Magnus Gabrielson

Motion till kommunfullmäktige

För en hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar i Säters investeringar

Bakgrund

Säters kommun står inför historiskt stora investeringsnivåer, där bland annat byggnationen av ny skola är ett av de mest angelägna projekten. Samtidigt ökar kommunens skuldsättning snabbt. I förslaget till reviderad budget 2026 föreslås att lånetaket höjs till 120 000 kronor per invånare, och det konstateras att kommunen inte kommer att uppnå målet om 60 procent självfinansiering av investeringarna under de närmaste åren.

Det är tydligt att kommunen behöver en långsiktig plan för hur investeringar ska prioriteras, finansieras och följas upp, annars riskerar vi att tränga undan resurser till skola, omsorg och grundläggande service.

Förslag

Mot denna bakgrund föreslår undertecknad att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en långsiktig investeringsplan för perioden 2027–2035, som visar hur planerade investeringar påverkar kommunens drift, lånebehov och soliditet.

2. Införa en obligatorisk prioriteringsmodell där varje ny investering ska värderas utifrån samhällsnytta, driftpåverkan och finansiering innan beslut.

3. Redovisa varje år hur mycket av investeringsutgifterna som finansieras med egna medel respektive lån.

4. Koppla framtida höjningar av lånetaket till konkreta projektbeslut, inte generella behov.

Syfte

Syftet är att skapa långsiktighet, transparens och ekonomisk hållbarhet i kommunens investeringar. Säters kommun ska kunna bygga nytt men med ordning i ekonomin och tydliga prioriteringar som medborgarna kan följa.

Säter den 2025-10-21

Caroline Willfox Byström (M)

miljöpartiet de gröna
Säter

Delaktighet och påverkan i hela kommunen

Motion från Miljöpartiet de gröna i Säter

Vi lever i en tid med en stor samhällsomvandling och otrygghet. Klimatkrisen leder både till en oro för framtiden och dramatiska händelser här och nu. Världsläget är osäkert med krig i Europa och en allmän osäkerhet. Hot, osanningar och överdrifter sprids via sociala medier och allt tillsammans kan leda till att tilliten mellan människor och mellan medborgare och beslutsfattare minskar.

Miljöpartiet i Säter anser att det nu är viktigare än någonsin att alla känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen och kan göra sin röst hörd.

Säter är en liten kommun men tillräckligt stor för att behöva ta problemet med delaktighet på allvar.

Till skillnad mot flera av våra grannkommuner finns i Säter ingen struktur för att fånga upp rösterna från kommunens olika delar. Vi har inget landsbygdsråd som i Falun eller kommunbygderåd som i Hedemora. Det finns naturligtvis kontaktvägar genom föreningar och partier, personliga kontakter och möjligheten att göra sin röst hörd genom insändare eller medborgarförslag.

En tydlig struktur och organisation kan göra det lättare för den enskilde medborgaren, men även föreningar, att veta hur och när man bäst kan framföra sina åsikter. Det är också viktigt med stabilitet och förutsägbarhet, exempelvis genom regelbundet återkommande möten och andra former av plattformar.

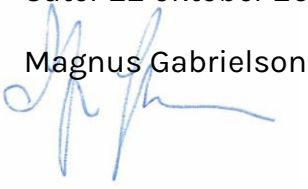
Det finns flera alternativ att lösa detta och kanske är det en kombination av åtgärder som är det bästa. Kommunbygderåd för en dialog med och inom olika kommundelar, medborgarråd för att för förankring och idéer kopplade till kommunövergripande frågeställningar.

Med denna bakgrund föreslår Miljöpartiet de gröna i Säter

1. Att Säters kommun utreder och tar fram förslag på hur man tillsammans med föreningar och medborgare kan skapa forum eller former för delaktighet.
2. Att ett förslag baserat på denna utredning läggs fram för beslut i kommunfullmäktige innan sommaren 2027.

Säter 22 oktober 2025

Magnus Gabrielson

Motion

Utredning av kostnader och förutsättningar för att flytta multisportarenan närmare skolområdet i Säter eller uppföra en ny.

Bakgrund

Den nuvarande multisportarenan är placerad i anslutning till idrottsplatsen, vilket fungerar väl för föreningslivet och planerade aktiviteter. Däremot ligger arenan inte tillräckligt nära skolområdet för att nyttjas fullt ut under skoltid, framför allt för spontana raster, kortare lektionspass och för att personal enkelt ska kunna ha uppsikt.

Det har lyfts av både elever och personal att avståndet gör arenan mindre tillgänglig i vardagen, trots att anläggningen i sig är uppskattad. För att multisportarenan ska kunna användas mer kontinuerligt av skolan behövs en placering som är trygg, nära och lättillgänglig för barn och personal.

Eftersom kommunen står inför flera investeringar är det viktigt att få en tydlig bild av vad ett eventuellt flytt eller nybyggnation skulle innebära ekonomiskt och praktiskt.

Yrkande

Moderaterna i Säter föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Uppdra åt kommunstyrelsen att utreda kostnader, tekniska möjligheter och konsekvenser av att flytta den befintliga multisportarenan till en plats i direkt anslutning till skolområdet.

2. Parallellt utreda kostnader och förutsättningar för att uppföra en helt ny multisportarena på en mer lämplig och närmare placering för skolverksamheten.

3. Utredningen ska omfatta investering, markförutsättningar, drift, trygghetsaspekter, nyttjandegrad samt samverkan med både skola och föreningsliv.

4. Resultatet ska återrapporteras till kommunfullmäktige för beslut om vidare inriktning.

Motivering

För att multisportarenan ska användas fullt ut av skolans elever krävs att den ligger nära, tryggt och tillgängligt i deras vardagsmiljö. Antalet spontana rörelsetillfällen under skoldagen ökar när anläggningar ligger i direkt anslutning till skolan, vilket i sin tur främjar både hälsa, trygghet och studiero. En utredning behövs för att kommunen ska kunna fatta ett långsiktigt och ekonomiskt ansvarsfullt beslut kring hur vi bäst utvecklar möjligheterna till spontanidrott för barn och unga.

Säter, 2025-12-01

Moderaterna i Säter.

MOTION TILL SÄTERS KOMMUNFULLMÄKTIGE.

Stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi

Inlämnad av:Moderaterna i Säter genom Caroline Willfox

Säter, 2025-02-06

Bakgrund

Under innevarande vecka har det framkommit att Skolverket överväger att polisanmäla Säters kommun med anledning av hur delar av lärarlönelyftet hanterats. Även om det ännu inte är fastställt om kommunen kommer att bli återbetalningsskyldig, visar situationen på betydande brister i hur riktade statsbidrag hanteras, dokumenteras och följs upp politiskt.

Parallellt med detta har Barn- och utbildningsnämnden (BUN) nyligen redovisat en negativ budgetavvikelse. Först efter flera veckor uppgavs att underskottet främst berodde på ökade personalkostnader och interkommunala kostnader. Någon samlad, transparent och detaljerad redovisning av hur dessa kostnader uppstått, vilka beslut som fattats och varför avvikelsen inte fångades upp tidigare har dock inte presenterats.

Detta skapar berättigade frågor om både ekonomistyrning och politisk uppföljning.

Riktade statliga bidrag, såsom lärarlönelyftet, är avsedda att stärka skolan och läraryrket, inte att fungera som budgetregulator i kommunen. När sådana medel riskerar att hanteras felaktigt skadas förtroendet för Säters kommun och risken ökar att viktiga statliga satsningar uteblir framöver.

Sammantaget visar händelserna på behovet av en systematisk och oberoende översyn av kommunens internkontroll, särskilt avseende statsbidrag och nämndernas ekonomistyrning. Detta är i grunden en fråga om politiskt ansvar och god hushållning med skattemedel.

Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en oberoende översyn av kommunens internkontroll avseende hantering av riktade statsbidrag,
- att översynen särskilt ska omfatta ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning, rutiner för ansökan, användning och redovisning av statsbidrag, dokumentation och spårbarhet av beslut samt politisk uppföljning och rapportering,
- att kommunstyrelsen ska återrapportera till kommunfullmäktige inom sex månader med konkreta förbättringsförslag,
- att kommunen inför tydligare rutiner för löpande politisk uppföljning av större statsbidrag,
- att Barn- och utbildningsnämnden ska lämna en skriftlig och specificerad redovisning till kommunfullmäktige av hur den negativa budgetavvikelsen uppstod, vilka personalkostnader och interkommunala kostnader som ökade och varför, vilka beslut som fattades och av vem samt vilka strukturella åtgärder som vidtas för att förhindra liknande avvikelser framöver,
- att kommunfullmäktige årligen ska få en samlad rapport om hur Säters kommun säkerställer korrekt hantering av riktade statsbidrag.

miljöpartiet de gröna
Säter

Använd Munkmodellen i Säters kommun

Motion till kommunfullmäktige från Miljöpartiet de gröna i Säter

En av mänsklighetens största utmaningar i modern tid är att samtidigt uppnå två mål som ofta uppfattas stå i konflikt till varandra:

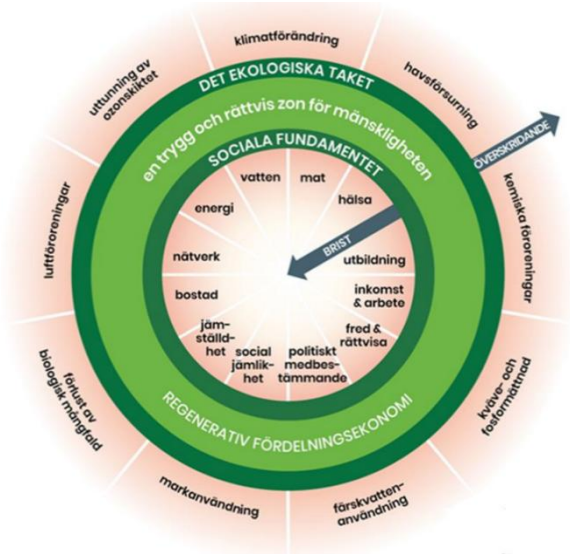
- Att bygga ett samhälle som ger alla människor det som behövs av materiella tillgångar för att leva ett fullvärdigt liv. Mat, bostad, kläder, materiella förutsättningar för bildning och kultur och så vidare.
- Att bygga ett samhälle som inte överskrider de planetära gränserna vad gäller resursförbrukning, utsläpp av miljöföroreningar och växthusgaser, utrotning av djur- och växtarter, utfiskning av haven med mera.

Problematiken kan betraktas ur ett globalt, regionalt eller lokalt perspektiv där det globala läget är summan av vad som sker lokalt.

Den brittiska ekonomen Kate Raworth publicerade sin Munkmodell för tio år sedan i boken Donutekonomi : sju principer för en framtida ekonomi.

I den beskriver hon metoder och modeller för att skapa ett hållbart samhälle. Boken ger en teoretisk grund som senare kompletterats med konkreta verktyg för att kunna arbeta lokalt och regionalt.

Ett stort antal städer och regioner spridda över världen, stora som små använder Munkmodellen i större eller mindre omfattning.

Kate Raworths Munkmodell (ur RISE Rapport 2021:105)

Det centrala i modellen är att de tolv sociala målen i Agenda 2030 är ett grundfundament som måste uppfyllas samtidigt som de nio planetära gränserna inte får överskridas. Världen befinner sig i ett läge där de sociala målen inte är uppfyllda samtidigt som flera planetära gränser överskrids.

Detta är en gigantisk utmaning för mänskligheten att hantera.

I Sverige är Tomelilla kommun i Skåne det mest kända exemplet och den kommun som arbetat längst med munkmodellen men den används även i Vadstena och Kalix kommuner. Modellen har också uppmärksammats av forskningsinstitutet RISE och det statliga utvecklingsprogrammet SustainGov.

miljöpartiet de gröna
Säter

Miljöpartiet i Säter tror att Munkmodellens verktyg och teori skulle vara ett bra komplement till de verktyg som idag används i Säters kommun för att mäta måluppfyllnad och konsekvenser av verksamheter och investeringar. Ett deltagande i det breda nätverk som finns runt modellen skulle ge inspiration och möjlighet till nytänkande hos kommunens tjänstepersoner och politiker.

Miljöbokslutet har blivit betydligt bättre de senaste åren men kan bli mer exakt. Bedömningen av måluppfyllnaden av strategiska mål för hållbarhet är fortfarande i stort kopplat till utförda aktiviteter och inte till aktivitetens effekt på hållbarhet.

Jag bedömer att den här motionen ligger ganska nära verkställighet, eller om man så vill, närmare hur än vad. I Tomelilla kommun infördes också modellen genom ett initiativ av kommunförvaltningen, inte genom ett politiskt beslut.

Men, det finns ett behov av förbättrade metoder och verktyg för att kunna beskriva och bedöma kommunens verksamheters och investeringars effekter på social och miljömässig hållbarhet med en noggrannhet som inte hanteras av BRP+ och Hypergene. Även om motionen argumenterar för en specifik teori och metodik kan det mycket väl finnas andra som fyller samma syfte.

Eftersom den modell som förespråkas i den här motionen används och diskuteras i Sverige, i enlighet med vad som beskrivs ovan, kan Säters kommun enkelt ta del av kunskap och erfarenheter.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Miljöpartiet de gröna i Säter

1. att Säters kommun under mandatperioden 2027-2030 inför ett metodstöd för att förbättra sin hållbarhetsredovisning samt verktyg för att bedöma hållbarhetpåverkan från kommunens verksamhet och investeringar.
2. att Säters kommun utreder om de metoder, verktyg och nätverk som är kopplade till Munkmodellen kan vara ett stöd i arbetet för en ökad hållbarhet.

Säter 2026-02-12

Magnus Gabrielson
Miljöpartiet de gröna i Säter

Kf § 27 Rapport gällande ej verkställda beslut, kvartal 4 2025

KS2025/0218

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 4, 2025. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska enligt 34 kap 1 § Socialtjänstlagen rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

(LSS) och enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlag (2001:453) (SoL).

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 34 kap 2 § SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 34 kap 3 § SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Beslutsunderlag

Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2025
Socialnämnden den 12 februari 2026 § 11
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 68
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 67

Delges

Socialnämnden

Sn § 11 Ej verkställda beslut kvartal 4, 2025

SN2025/0137

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 4, 2025. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verk-ställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska enligt 34 kap 1 § Socialtjänstlagen rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlag (2001:453) (SoL).

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 34 kap 2 § SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 34 kap 3 § SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Underlag till beslut

Sammanställning rapport kvartal 4, 2025

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Rapport till IVO 2025-12-31 (avser kvartal 4 2025)

Nedan redovisas uppgifter som är inrapporterade till IVO. Inrapporteringen avser både ej verkställda beslut samt beslut som nu verkställts men som tidigare rapporterats som ej verkställda beslut.

I kommentarskolumnen är uppgifter som är nya markerad som fet text.

Beslut om särskild boende enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 3 ej verkställda beslut
- 5 verkställda beslut
- 1 avslutad

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2025-04-11	2025-10-04	Personen erbjöds lägenhet som inte var hennes förstahandsval. Hon valde att bo kvar i hemmet med hjälp av hemtjänst i väntan på önskat boende.
2025-05-22	2025-12-01	Personen har överklagat till domstol och fått inhibition. Dom kom den 2025-10-02 med bifall till insats särskilt boende. Har bott kvar i hemma med hemtjänst.
2025-05-27	2025-08-29	Korttidsboende i väntan på plats.
2025-06-26	2026-01-05	Personen har överklagat beslutet om särskilt boende till domstol. Dom föll 2025-08-25 med beslutet om särskilt boende. Personen har bott kvar i hemmet med hemtjänstinsatser under tiden för överklagandet.
2025-06-27	2026-01-13 Av	Saknar ledig lägenhet. Har hemtjänstinsatser. **Behovet har förändrats. Man klarar sig numera hemma med mindre hemtjänstinsatser. Varpå man har återtagit ansökan om särskilt boende**
2025-06-27		Saknar ledig lägenhet. Har hemtjänstinsatser. **Sökande från annan kommun. Bor numera på äldreboende med hemtjänstinsatser**
2025-06-27	2025-10-28	Saknar ledig lägenhet. Men har nu blivit erbjuden lägenhet 2025-10-01
2025-09-16		Saknar ledig lägenhet. Bor på särskilt boende i annan kommun
2025-09-16		Medverkar inte till verkställighet. Har idag insatsen boende med särskild service SOL sedan 2018

Beslut om dagverksamhet enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 1 verkställt beslut

2025-06-25	2025-10-27	Saknat plats. Startar dagverksamheten v44 2025.

Beslut om särskilt anpassad bostad enligt 9 kap 9 § LSS

Rapport om:

- 2 ej verkställda beslut

2024-06-03		Saknar ledig lägenhet. Den enskilde har kompenserande insatser i form av boendestöd **Har erbjudits plats 8 december 2025. Flyttar in vecka 5, 2026**
2025-03-27		Vill bo på ett specifikt boende. Vill vänta tills lägenhet är ledig.

Kf § 28 Tillägg till förbundsordningen för Räddningstjänsten Dala Mitt

KS2026/0120

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att till Räddningstjänsten Dala Mitts förbundsordning godkänna ett tillägg med en ny paragraf (§ 6) med följande lydelse;
”*Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT- infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering*”

Ärendebeskrivning

På uppdrag av förbundsdirektionen har Räddningstjänsten Dala Mitts (RDM) förbundsdirektör haft i uppgift att söka stöd hos annan part, företrädelsevis en av ägarkommunerna för nödvändiga IT-och systemtjänster.

RDMs direktion har kommit till slutsatsen att den bästa vägen är en samverkan med Borlänge kommun, vilket även skulle ge synergier med Säters kommun utifrån den befintliga samverkan Borlänge -Säter.

Direktionen bedömer att det via förbundsordningen är möjligt att delegera ansvar för ett lagstyrt uppdrag såsom LSO (lagen om skydd mot olyckor). Förbundsordningen kan också ge utrymme för medlemskommunerna att avropa andra typer av tjänster utifrån egna behov. Kommunerna avropar idag till exempel utbildning för egen personal i grundläggande brand från RDM. Den förslagna skrivelsen innebär det motsatta, det vill säga att RDM kan avropa tjänst/uppdrag från en medlemskommun, i detta fall Borlänge.

Beslutsunderlag

Räddningstjänst Dala Mitts förbundsdirektion den 6 mars 2026 § 12
Missiv från Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026
Tjänsteskrivelse från förbundsdirektör Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 mars 2026 § 75
Kommunstyrelsen den 31 mars 2026 § 73

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt
Falu kommun
Borlänge kommun
Gagnefs kommun
Ludvika kommun

Förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att till Räddningstjänsten Dala Mitts förbundsordning godkänna a ett tillägg med en ny paragraf (§6) med följande lydelse; *"Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT- infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering"*

Ärendebeskrivning

På uppdrag av förbundsdirektionen har Räddningstjänsten Dala Mitts (RDM) förbundsdirektör haft i uppgift att söka stöd hos annan part, företrädelsevis en av ägarkommunerna för nödvändiga IT-och systemtjänster.

RDMs direktion har kommit till slutsatsen att den bästa vägen är en samverkan med Borlänge kommun, vilket även skulle ge synergier med Säters kommun utifrån den befintliga samverkan Borlänge -Säter.

Direktionen bedömer att det via förbundsordningen är möjligt att delegera ansvar för ett lagstyrt uppdrag såsom LSO (lagen om skydd mot olyckor). Förbundsordningen kan också ge utrymme för medlemskommunerna att avropa andra typer av tjänster utifrån egna behov. Kommunerna avropar idag till exempel utbildning för egen personal i grundläggande brand från RDM. Den förslagna skrivelsen innebär det motsatta, det vill säga att RDM kan avropa tjänst/uppdrag från en medlemskommun, i detta fall Borlänge.

Beslutsunderlag

Räddningstjänst Dala Mitts förbundsdirektion den 6 mars 2026 § 12
Missiv från Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026
Tjänsteskrivelse från förbundsdirektör Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt
Falu kommun
Borlänge kommun
Gagnefs kommun
Ludvika kommun

Underskrifter

John Steen
Kommundirektör

Dnr: 2026–001970

§ 12 Tillägg till gällande förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt

Beslut
Förbundsdirektionen föreslår att följande tillägg fastställs av fullmäktige i respektive medlemskommun.

Ärendebeskrivning
Tillägg av ny paragraf (§6) till Förbundsordning för RDM gällande huvudmannaskap för teknik, system och IT enligt nedan:

§6
Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT-infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering.

Bilagor
Ny förbundsordning för RDM med tillägg av §6. I övrigt oförändrat.

Beslut skickas till
Kommunfullmäktige i Borlänge, Falun, Säter, Gagnef och Ludvika

Räddningstjänsten Dala Mitt

Dnr 2021-000714

Förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt

1 Namn, säte och medlemskommuner

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Dala Mitt, som förkortas RDM, med säte i Falu kommun och med medlemskommunerna Borlänge, Falun, Säter, Gagnef och Ludvika.

2 Ändamål och verksamhet, uppdraget RDM

RDM ska fullfölja de skyldigheter som åvilar de ingående kommunerna enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) utom vad avser;

- samordning av olycksförebyggande verksamhet
- att leda arbetet för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (LSO kap 3 § 1) och
- när kommunen är att betrakta som enskild (LSO kap 2).

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser bland annat med utgångspunkt från Plan och bygglagen (PBL 2010:900) och Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, (LEH). Handlingsprogram för det olycksförebyggande arbetet upprättas av respektive medlem i samarbete med RDM.

Handlingsprogram för räddningstjänst som visar hur RDM avser lösa räddningsuppdraget upprättas av RDM.

Avtal mellan medlemmen och RDM kan tecknas om enskild kommun vill ha ytterligare tjänster, som anknyter till lagar som behandlar säkerhet och trygghet samt till den politiska visionen och uppdraget för aktuell mandatperiod, utförda av RDM. Dessa tjänster finansieras utanför anslagsramen för uppdraget.

Enskild kommun, två eller flera kommuner i förening eller kommunerna samfällt, kan genom avtal lämna uppdrag till förbundet att ansvara för utbildning av skolelever, personal samt brukare av kommunal hemsjukvård och hemtjänst.

Sanering av vägbana och järnvägsbank efter trafikolycka med syftet att göra banan framkomlig för trafik utförs av RDM. Åtagandet regleras genom avtal.

RDM kan efter överenskommelse utföra uppgifter åt annan än medlem. Att utföra sjukvårdsuppgifter i väntan på ambulans (IVPA) är ett exempel på sådant uppdrag. Åtagandet regleras genom avtal.

3 Effektivitet och väl grundade beslut

RDM är grundat för att få en bättre och starkare operativ handlingskraft vid insatser samt för att så effektivt som möjligt kunna arbeta olycksförebyggande inom medlemskommunerna. RDM ska därför verka för att i sin verksamhet tillvarata alla möjligheter att vinna koncernnytta och uppnå samordningsfördelar över kommungränserna.

RDM grundar tydligt sina beslut på den lokala riskbilden och andra förhållanden som är av betydelse för att kunna bedöma och prioritera mellan olika insatser och dess effekter inom medlemskommunerna. Vid prioritering mellan objekt och verksamheter ska i förbundet all ingående personal, såväl på politisk som på tjänstemannanivå, vinnlägga sig om att arbeta för flickors, pojkars, kvinnors och mäns bästa utan hänsyn till kommungränserna.

4 Ekonomi i balans

RDM säkerställer, genom överenskommelser som träffas med medlemskommunerna, att förbundet har en ekonomi i balans. Överenskommelserna reglerar dels uppdraget och dels den ersättning som är förenad med uppdraget. Förbundsdirektionen beslutar om de förändringar i uppdraget som måste göras med anledning av den ekonomiska situationen.

RDM har en finanspolicy som är godkänd av förbundets direktion.

RDM:s pensionsåtagande tryggas årligen genom att medel avsätts för detta ändamål. I vilken form tryggandet görs fastställs av direktionen.

5 RDM:s organisation

RDM är ett kommunalförbund med förbundsdirektion. Utöver förbundsdirektionen finns ett arbetsutskott som består av ordförande samt de fyra vice ordförandena.

6 Teknik, system och IT

Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT-infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering.

7 Förbundsdirektionens uppgifter

Förbundsdirektionens roll är att vara beslutande församling och samtidigt ha hand om verkställande och förvaltande angelägenheter i kommunalförbundet för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Det åligger förbundsdirektionen att svara för de uppgifter och ansvarsområden som fastlagts för kommunalförbundet enligt förbundsordningen, och inom ramen för detta för sådana särskilda uppgifter som förbundsmedlem överlämnar till förbundet enligt bestämmelse i förbundsordningen.

Direktionens arbete ska inom kommunalförbundets verksamhetsområde vara inriktat på att bereda människors liv, hälsa, egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Förbundsdirektionen har ansvaret för att räddningsinsatser kan genomföras effektivt och kraftfullt.

Inom ramen för sin verksamhet har förbundsdirektionen ansvaret för att tillgängliga resurser organiseras på ett rationellt och effektivt vis, att samordningsfördelar i organisationen tas till vara, att den samlade kompetensen i organisationen utvecklas, att tekniska resurser håller en med hänsyn till uppgifterna hög standard, att ledningsresurser utvecklas och att annat utvecklingsarbete bedrivs, i syfte att förbundets uppgifter ska kunna utföras på ett kvalificerat, effektivt och verkningsfullt sätt.

Förbundsdirektionen svarar för att innehållet i handlingsprogram för förebyggande verksamhet samt räddningstjänst, i takt med utvecklingen, hålls på effektivast möjliga nivå, och att resurserna inom ramen för tillgängliga medel dimensioneras för att på bästa sätt uppfylla ambitionsnivån i handlingsprogrammet.

Förbundsdirektionen ska se till att uppföljning fortlöpande sker av verksamheten.

Förbundsdirektionen svarar för informations- och utbildningsinsatser i den förebyggande verksamheten.

Förbundsdirektionen har möjlighet att ingå i samverkan med verksamheter utanför förbundsmedlemmarnas krets.

Förbundsdirektion ska se till att det upprätthålls en aktiv och fungerande relation till förbundsmedlemmarna, att samråd fortlöpande sker med förbundsmedlemmarna i olika frågor som berör medlemskommunerna och att rapporter lämnas till förbundsmedlemmarna över den verksamhetsmässiga och ekonomiska utvecklingen i förbundet. Samverkan med förbundsmedlemmarna i olika frågor kan ske.

8 **Arbetsutskott**

Förbundsdirektionens arbetsutskott består av ordföranden samt de fyra vice ordförandena.

Förbundsdirektionens arbetsutskott bereder ärenden och lämnar förslag till beslut i ärenden som ska beslutas av förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionens arbetsutskott är förbundets budgetberedning och personalutskott.

Förbundsdirektionens arbetsutskott ansvarar för information gentemot allmänheten exempelvis i form av pressträffar.

Vad gäller kallelse och justering av arbetsutskottets protokoll gäller samma bestämmelser för arbetsutskottet som för förbundsdirektionen.

9 **Beslut i brådskande ärende**

I ärenden, som är så brådskande att direktionens avgörande inte kan avvaktas beslutar ordförande, kommunallagen (2017:725) 6 kap 39 §. Om ordförande har förhinder beslutar vice ordförande. Ordförandebeslut ska anmälas vid direktionens nästkommande sammanträde.

10 **Ledamöter och ersättare**

Förbundsdirektionen består av tolv ledamöter med lika många ersättare. Tre av ledamöterna med ersättare utses av fullmäktige i vardera Borlänge och Falu kommuner och två ledamöter med ersättare utses av fullmäktige i vardera Gagnef, Ludvika och Säters kommuner. Direktionsledamot och dess ersättare måste vara ledamot eller ersättare i fullmäktige i någon av medlemskommunerna. Mandatperioden är den i 9 kap 4 § kommunallagen angivna.

Ordförandeskapet alterneras mellan medlemmarna vartannat år. Ordförande ingår i de tolv direktionsledamöterna. Ordföranden väljs bland medlemskommunens ledamöter i direktionen och det är respektive medlemskommun som väljer ordförande.

2021-2022 väljs ordförande av Säter kommun
2023-2024 väljs ordförande av Gagnef kommun
2025-2026 väljs ordförande av Ludvika kommun
2027-2028 väljs ordförande av Falu kommun
2029-2030 väljs ordförande av Borlänge kommun
och så vidare i ordning.

1:e vice ordförande väljs av medlems fullmäktigeförsamling som nästkommande år ska inneha ordförandeposten varvid vice ordförande räknat från 2021-01-01 väljs av fullmäktige i Gagnefs kommun och så vidare fortsatt samma ordning som ordförandeposten roterar.

2:e vice ordförande väljs av medlems fullmäktigeförsamling och roterar i samma ordning som ordförandeposten varvid Ludvika kommun väljer 2:e vice ordförande för 2019.

3:e vice ordförande väljs av medlems fullmäktigeförsamlingar och roterar i samma ordning som ordförandeposten varvid Falu kommun väljer 3:e vice ordförande för 2019.

4:e vice ordförande väljs av medlems fullmäktigeförsamlingar och roterar i samma ordning som ordförandeposten varvid Borlänge kommun väljer 4:e vice ordförande för 2019.

Valet av samtliga ordföranden under mandatperioden sker samtidigt som valet av ledamöter. Vid förfall för ordföranden inträder i dennes ställe 1:e vice ordföranden. Vid förfall även för 1:e vice ordförande inträder i dennes ställe 2:e vice ordföranden. Vid förfall även för 2:e vice ordföranden inträder i dennes ställe 3:e vice ordföranden. Vid förfall även för 3:e vice ordföranden inträder i dennes ställe 4:e vice ordföranden.

Vid förfall av samtliga ledamöter ur direktionens arbetsutskott inträder som ordförande, den ledamot som har den längsta erfarenheten från fullmäktige i den kommun som innehar ordförandeposten och så vidare i fortsatt samma ordning som ordförandeposten roterar.

Vid förfall för annan ledamot inträder i första hand ersättare utsedd av samma medlem och därefter ersättare vald av den medlem som under närmast följande verksamhetsår utser ordförande enligt andra stycket och så vidare i fortsatt samma ordning.

11 Deltagande på distans

Direktionen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Deltagande ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.
En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid direktionens sammanträde. Kommunallagen 5 kap 16 §.
Ordförande avgör om närvaro får ske på distans.

12 **Beslutsförhet**

Enligt kommunallagen 5 kap 45 § får direktionen handlägga ärenden endast om fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

13 **Revisorer**

Varje medlem utser en revisor. Revisor väljs av kommunfullmäktige i medlemskommunerna på sätt som gäller för kommun enligt 12 kap 4 § kommunallagen. Revisorerna utser revisionsbiträde.

14 **Väckande av ärende och närvarorätt**

Medlemskommun äger genom kommunstyrelsen rätt att väcka ärende i förbundsdirektion.

Direktionen kan besluta att andra än ledamöter i direktionen har rätt att delta i direktionens överläggningar men inte i besluten.

Kommunstyrelsens ordförande i medlemskommunerna har sådan närvarorätt i direktionen som anges i 4 kap 28 § kommunallagen, med rätt att delta i överläggningarna men ej i besluten och har rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

15 **Kvalificerad majoritet**

Vid beslut om ingående av avtal med medlem krävs 2/3 delars majoritet för beslutet i förbundsdirektionen.

För beslut om förvärv eller försäljning av fast egendom/tomträtt samt för bildande eller förvärv av företag krävs 2/3 majoritet av ledamöterna i förbundsdirektionen.

16 **Kungörelser**

RDM:s kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla på webbplatsen www.dalamitt.se.

17 **Andelstal**

Fördelningen av förbundets kostnader baseras procentuellt på folkmängd den 31/12 vid senaste årsskiftet. Medlems andel i RDM:s tillgångar och skulder utgörs av medlems andel av erlagd ersättning baserad på folkmängd föregående år.

Om medlems kostnader för att bedriva verksamhet enligt punkt 2, på grund av geografi, demografi, infrastruktur eller andra omständigheter i kommunen, väsentligen överstiger kostnaden för övriga medlemskommuner, ska den överskjutande kostnadsdelen belasta denna medlem. Den överskjutande kostnadsdelen inräknas härvid inte i andelstalet.

På lång sikt ska förbundet vinnlägga sig om att utveckla verksamheten på ett sådant sätt att endast befolkningsmängden enligt stycke ett ovan utgör grund för medlemmarnas anslag till förbundets verksamhet.

18 Kostnadsfördelning

RDM:s kostnader under ett verksamhetsår ska täckas av de kommunala anslag som förbundet uppbär för verksamhet enligt punkt 2 tillsammans med ersättningen för särskilda uppdrag enligt avtal. Om underskott som måste täckas uppstår täcker medlemmarna detta i proportion till den ersättning de erlagt för verksamheten aktuellt verksamhetsår.

Underskott i verksamheten som är av sådan omfattning att det inte behöver täckas balanseras till nästkommande år, maximalt 1 % av anslagets storlek. Överskott som uppkommer under ett verksamhetsår delas ut till medlemskommunerna i proportion till erlagda ersättningar avseende aktuellt år under förutsättning att inga balanserade underskott finns från tidigare år.

Överskott lägre än 1 % av anslagets storlek balanseras i ny räkning till kommande år.

När kostnader i samband med räddningstjänst vid en enskild räddningsinsats uppgår till mer än 50 000 kronor betalar medlem, där räddningsinsatsen genomförts, de kostnader som överstiger detta belopp.

19 Begränsningar

RDM har inte rätt till att uppta lån eller gå i borgen för annans förbindelse utan medgivande av medlemmarna.

RDM får inte utan medgivande av medlemskommunerna bilda dotterföretag, stiftelse eller ingå i väsentligt annat företagsengagemang.

20 Budget

Direktionen för RDM fastställer årligen i juni månad ekonomisk plan för de tre närmast kommande åren.

Den kommun som för tillfället innehar ordförandeskapet sammankallar under januari månad medlemmarna för gemensam budgetöverläggning inför kommande verksamhetsår.

Medlemmarna enas om den ekonomiska ram som gäller för nästkommande budgetår senast i juni månad året före nästkommande budgetår. Årsbudgeten upprättas därefter av förbundsdirektören senast i september månad året före budgetperioden och fastställs vid årets sista direktionssammanträde.

Årsbudgeten ska upprättas så att det framgår vad som är lagstyrd verksamhet enligt punkt 2 respektive vad som är uppdragsverksamhet reglerat via avtal, varvid särskilt redovisas volymen kompletterande beställningar från respektive medlem. Den dokumentation som upprättas innehåller resultatbudget, balansbudget, finansieringsbudget och investeringsbudget.

21 Uppsikt och information

RDM står i sin verksamhet enligt 6 kap 1 § kommunallagen under uppsikt av medlemmarnas kommunstyrelser. RDM ska därför tillhandahålla dessa den information de anser sig behöva på det sätt var och en av dem begär. Eventuella sekretessfrågor behandlas i enlighet med Tryckfrihetsförordningen och Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

22 Underställning

Förbundet har inte rätt att fatta beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt utan att medlemmarna beretts tillfälle att yttra sig.

23 Utträde ur räddningstjänstförbundet

Medlem har genom skriftlig uppsägning rätt att utträda ur räddningstjänstförbundet. Uppsägningstiden är tre år och räknas från den tidpunkten övriga medlemmar delgivits skriftlig uppsägning.

Utträdesdagen sker vid det årsskifte som inträffar närmast efter det tre år gått sedan uppsägningen skett.

Vid medlems utträde ur RDM ska denne tillskiftas sin aktuella andel i RDM:s behållna förmögenhet enligt i punkt 16 angiven andel vid utträdesdagen. Tillgångar och skulder ska då upptas till bokförda värden. De inventarier, fordon, fastigheter och övriga tillgångar som faller på andelen tillskiftas av RDM den utträdande medlemmen inom tre månader från utträdesdagen. Vid tillskiftningen tas hänsyn så att verksamheten i den utträdande kommunen fungerar enligt fastställt handlingsprogram.

Skulle vid utträdesdagen RDM ha negativt eget kapital erlägger utträdande medlem inom samma tid som anges i föregående stycke sin andel i underskottet.

När medlem utträtt ur RDM upphör dennes ansvar för RDM:s skulder enligt 9 kap 11 § kommunallagen om inte annan överenskommelse träffats.

24 Förbundsordningen vid utträde

Vid medlems utträde ur RDM antas av resterande medlemskommuner i god tid en ny förbundsordning att gälla från utträdesdagen. Har det inte skett träder RDM omedelbart i likvidation.

25 **Likvidation på grund av uppsägning**

Har medlem sagt upp sig till utträde ur RDM äger någon, två, tre eller alla fyra av de övriga medlemmarna inom ett år från uppsägningen skriftligen hos RDM påfordra att RDM träder i likvidation. Likvidationsförfarandet ska då inledas senast ett år efter sådan påfordran om inte samtliga medlemmar enas om annat.

Träder RDM i likvidation på grund av denna bestämmelse äger ej vad som sagt i punkt 22 om medlems utträde fortsatt tillämpning.

26 **Likvidation och upplösning**

RDM ska träda i likvidation om samtliga medlemmar så beslutar.

Har sådana ändrade förhållanden inträtt, att det vid en samlad bedömning framstår som oskäligt att en medlem i fortsättningen ska vara bunden av sitt medlemskap i RDM, träder på begäran av medlemmen RDM omedelbart i likvidation.

Likvidationen verkställs av en utom förbundet stående likvidator.

När RDM har trätt i likvidation, får kallelse på RDM:s okända borgenärer sökas av medlem eller likvidatorn.

När RDM har trätt i likvidation, förvandlas RDM:s egendom i den mån det behövs för likvidationen till pengar, i första hand genom att en överenskommelse mellan medlemmarna träffas, i andra hand genom försäljning på en intern auktion mellan medlemmarna, i tredje hand genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. RDM:s verksamhet får fortsätta, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När likvidation fullgjort sitt uppdrag, avger denne slutredovisning för medlemmarna genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i dess helhet. Berättelsen innehåller även en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

När likvidationsuppdraget är fullgjort, beslutar förbundsdirektionen vilken av RDM:s medlemmar som övertar och vårdar de handlingar som hör till RDM:s arkiv.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna delges var och en av medlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga medlemmar är RDM upplöst.

En medlem som inte är nöjd med redovisningen eller det skift som förrättats av likvidatorn, har rätt att väcka talan om detta mot de övriga medlemmarna inom ett år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för RDM efter dess upplösning eller om talan väcks mot RDM eller om det på annat sätt uppkommer behov av en ytterligare likvidationsåtgärd, fortsätter likvidationen.

27 Tvister

Tvister angående RDM:s likvidation, upplösning, om medlems utträde och övriga tvister mellan medlemmarna handläggs i allmän domstol.

28 Arvode och ersättning till förtroendevalda

Direktionen för RDM beslutar om de ekonomiska förmåner som enligt 4 kap 12-18 § i kommunallagen utgår till de ledamöter och ersättare i direktionen och de revisorer som utsetts av medlemmen. RDM betalar dessa ersättningar enligt RDM:s rutiner som sammanfaller med RDM:s lönerutiner i övrigt.

29 Ändringar i förbundsordningen

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska föreslås av förbundsdirektionen och fastställas av fullmäktige i respektive medlemskommun.

Förbundsordning har antagits av:
Antagen av Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala Mitt 2021-12-02.
Kommunfullmäktige i Borlänge Kommun 2022-02-15 § 6
Kommunfullmäktige i Falu Kommun 2022-03-10 § 31
Kommunfullmäktige i Gagnefs kommun 2022-03-07 § 12
Kommunfullmäktige i Säters kommun 2022-02-24 § 21
Kommunfullmäktige i Ludvika kommun 2022-02-07 § 9

- Från Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM)
- Till Fullmäktige i Falu, Borlänge, Säter, Ludvika och Gagnefs kommun

Ärende

Tillägg till gällande förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Bakgrund

På uppdrag av förbundsdirektionen har RDM haft i uppgift att söka stöd hos annan part för nödvändiga IT-och systemtjänster. Direktionen har uppmuntrat RDM att som gemensam samhällsviktig verksamhet främst söka stöd hos medlemskommunerna. Detta uppdrag är en följd av interna anmärkningar, men också från revision av förbundet under 2022 på teman informationssäkerhet och dataskydd.

RDM är ett litet kommunalförbund med totalt 150 heltidsarbetande. Att över tid tillse rätt kompetens för att förvalta och utveckla det IT stöd som en samhällsbärande räddningstjänstverksamhet behöver, är både svårt och kostnadsdrivande. Därtill kräver en förändrad omvärldssituation och riskbild, ett betydligt större fokus på säkerhet och säkerhetsskydd. Ny skärpt lagstiftning på området gäller (t e x cybersäkerhet och NIS2) och detta kräver ytterligare särskild expertis.

För att möjliggöra för RDM att erhålla stöd från medlemskommun har det uppmärksammats att tillägg till förbundsordningen krävs. Därav lyfts aktuellt ärende till RDM's medlemskommuner.

Analys juridik

Räddningstjänsten Dala Mitt är ett kommunalförbund där ingående kommuner finansierar verksamheten utifrån befolkningsmängd. Ingen kommun är majoritetsägare. Sammanfattningen har sammanställts av RDM men samverkats med kommunjurister och UHC.

LOU

Upphandlingsmyndigheten beskriver på ett bra sätt vilka typer av intern upphandling som undantas från LOU. I fallet med RDM är det fråga om en ”omvänd intern upphandling”, dvs den kontrollerade parten vill upphandla från den som har kontroll. När flera upphandlande organisationer har

gemensam kontroll över motparten anses det inte möjligt att göra en omvänd intern upphandling.

Intern upphandling vid gemensam kontroll

Intern upphandling kan också ske när en upphandlande organisation, som gemensamt med andra upphandlande organisationer utövar kontroll över motparten, gör en anskaffning från den kontrollerade parten.

När flera upphandlande organisationer har gemensam kontroll över motparten är det inte möjligt att göra en omvänd intern upphandling. Den kontrollerade parten kan alltså inte göra en anskaffning från de upphandlande organisationer som den kontrolleras av, inom ramen för undantaget.

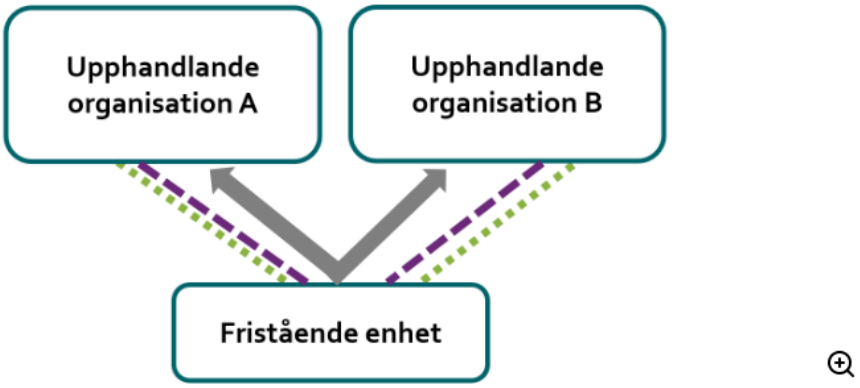

Bild 5: Intern upphandling vid gemensam kontroll: Upphandlande organisation A eller upphandlande organisation B gör en anskaffning från en fristående enhet som organisationerna gemensamt kontrollerar.

Kommunalt samverkansavtal

Det som kan regleras inom ramen för ett kommunalt samverkansavtal är det som rimligen faller inom kommunal kompetens. Enligt kommunallagen (2017:725) får ett samverkansavtal inte ge kommuner uppgifter utanför den kommunala kompetensen. Samarbetet måste alltså röra sådant som kommunerna redan har rätt att göra var för sig. Det är juridiskt tveksamt om IT-drift anses vara en kommunal kompetens. Därför anses detta inte vara ett alternativ.

Avropa IT genom IT-partner eller upphandla

RDM kan avropa eller upphandla IT-drift.

Att en extern part tar del av de uppgifter som hör till en samhällsviktig verksamhet vilket kommunernas räddningstjänst är, innebär en risk. Detta har medlemskommunerna uttryck oro inför.

Huruvida en kommun själv kan vara part i en upphandling (te x IT-drift) tolkas olika av kommunerna.

Förbundsordning

Via förbundsordningen är det möjligt att delegera ansvar för ett lagstyrt uppdrag såsom LSO (lagen om skydd mot olyckor). Förbundsordningen kan också ge utrymme för medlemskommunerna att avropa andra typer av tjänster utifrån egna behov. Kommunerna avropar idag till exempel utbildning för egen personal i grundläggande brand från RDM.
Den förslagna skrivelsen innebär det motsatta, det vill säga att RDM kan avropa tjänst/uppdrag från en medlemskommun.

Faktiska behov IT RDM

Faktiska behov för RDM är fortfarande under utredning. Kartläggning kräver full insyn i RDM's IT-miljö vilket kräver avtal och säkerhetsskydds-överenskommelse. Det var i denna fas som det uppmärksammades att samverkansavtal för IT-drift inte var juridiskt självklart.

Behovet innefattar både hårdvara med rätt prestanda (servrar, datorer, hubbar mm) mjukvara (licenser), hållbar IT-plattform med ett relevant säkerhetsskydd samt kundstöd.

Stordriftsfördelar, specialiserad kompetens, standardiserade plattformar och laguppfyllnad är de viktigast skälen för RDM att jobba för att få ta del av en bättre IT drift/plattform. Däremot behöver RDM fortsättningsvis även upprätthålla egen kompetens för branschknutna system för t e x utalarmering och ”Hesa Fredrik”.

Behovet möts bäst genom att samla IT-drift på ett systematiskt och säkert sätt, samt bistå övergången till mer adekvata system och lagringsmöjligheter. Detta görs enklast genom att EN part tar ansvar och driver detta arbete, och att räddningstjänsten gör det vi är bäst på – rädda liv och egendom.

Analys Borlänge/avropad part samt ekonomi

Fördel kommun
- Bättre kontroll säkerhet och data
- Snabbare anpassning till verksamheten
- Mindre leverantörsberoende
- Självkostnadsprincip grund för tjänst

I detta läge finns inget offert som beskriver kostnaden för att Borlänge kommun blir IT-driftspartner åt RDM. Däremot har dialog förts att det ska ske på samma principer som det idag görs för t e x Säters kommun, som redan har sin IT drift hos Borlänge kommun. Detta har vi sett som en garant att inga överpriser ska förekomma och att kostnadseffektivitet är fortsatt en central del av uppdraget.

Att avropa upphandlad part är möjligt, men har inte beaktats hitintills. Detta då risken att inte ha rådighet över IT-miljön gällande utryckande verksamhet har ansetts som riskabelt. Kommunerna vill helt enkelt ha sin räddningstjänst nära.

Varför så bråttom?

2026 har RDM en tillfällig resurs på 50% för IT uppdraget och vi håller oss således flytande under innevarande år. Längre än så ser vi att det kommer medföra risk för verksamheten.

Att gå från egen IT till att vara en del av större organisation tar tid. Estimat vi fått pekar på att det tar 12-16 månader från det att projekt påbörjas tills det är slutfört, beroende på exakt innehåll.

Vi har stora IT-projekt om hörnet (t e x Swenn). För att klara dessa krävs en systematisk uppbyggd IT-miljö, och ett säkert arbetssätt runt IT-driften.

Till detta kommer de lagskärpningar som skett i närtid, som vi är väl medvetna om att RDM inte uppfyller med IT-drift i egen regi.

Katarina Mowitz
Förbundsdirektör RDM

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum för direktionsmöte
2026-03-06

Diarienummer
2026-001970

Tillägg till gällande förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM).

Förslag till beslut
Räddningstjänsten Dala Mitt föreslår att Förbundsdirektionen föreslår att följande tillägg fastställs av fullmäktige i respektive medlemskommun skyndsamt.

Ärendebeskrivning
Tillägg av ny paragraf (§6) till Förbundsordning för RDM gällande huvudmannaskap för teknik, system och IT enligt nedan:

§6
Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT-infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering.

Bilagor
Ny förbundsordning för RDM med tillägg av §6. I övrigt oförändrat.

Beslut skickas till
Kommunfullmäktige i Borlänge, Falun, Säter, Gagnef och Ludvika

Katarina Mowitz
Förbundsdirektör RDM

Kf § 29 Valärenden

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kf § 30 Interpellation om arbetstidsförkortning

KS2026/174

Ärendebeskrivning

”En interpellation till Mats Nilsson om arbetstidsförkortning till kommunfullmäktige.

Kommunen har behov av att vara en attraktiv arbetsplats för att få arbetskraft.
vi känner till värdet av förkortad arbetstid.
Arbetsmiljön blir bättre.
Sjukskrivningarna minskar.
Arbetstagaren upplever att de hinner och orkar mer, sävlä på arbetet som på fritiden.
Livskvalitén ökar.

Hur kan arbetet med förkortad arbetstid med full lön inledas?

Målet är att tillgodose alla kommunens arbetstagare om än vissa yrkesgrupper kan börja där det är extra tungt, stressigt och viktigt att utveckla en attraktiv arbetsplats och god arbetsmiljö. ”

Beslutsunderlag

Interpellation från Lena Stigsdotter (V), Fia Wikström (V) och Pia Johansson den 13 april 2026

Vänsterpartiet Säter

En interpellation till Mats Nilsson om arbetstidsförkortning till Kommunfullmäktige

Kommunen har behov av att vara en attraktiv arbetsplats för att få arbetskraft.
Vi känner till värdet av förkortad arbetstid.
Arbetsmiljön blir bättre.
Sjukskrivningarna minskar.
Arbetstagaren upplever att de hinner och orkar mer, såväl på arbetet som på fritiden. Livskvalitén ökar.

Hur kan arbetet med förkortad arbetstid med full lön inledas?

Målet är att tillgodose alla kommunens arbetstagare om än vissa yrkesgrupper kan börja där det är extra tungt, stressigt och viktigt att utveckla en attraktiv arbetsplats och god arbetsmiljö.

Säter 2026 - 04 - 13

Vänsterpartiet Säter

Lena Stigsdotter Fia Wikström Pia Johansson

Säters Vänsterparti
c/o Fia Wikström, Kristinegatan 15 B, 783 30 SÄTER
sater@vansterpartiet.se 073-932 84 87
https://sater.vansterpartiet.se

Kf § 31 Interpellation om kollektivtrafik

KS2026/175

Ärendebeskrivning

”Interpellation till Mats Nilsson om kollektivtrafik.

Vi vill att kommunen blir mer lättillgänglig och nära för alla. Medborgarna i kommundelarna skall kunna använda och dela varandras resurser. Då behöver vi en bättre och billigare kollektivtrafik.

Vad skulle det kosta att ha gratis kollektivtrafik i kommunen och med lite fler turer?

Vad skulle det kosta att ha två bussar som surrar runt här på dagarna?”

Beslutsunderlag

Interpellation från Lena Stigsdotter (V), Fia Wikström (V) och Pia Johansson den 13 april 2026

Vänsterpartiet Säter

Interpellation till Mats Nilsson om kollektivtrafik

Vi vill att kommunen blir mer lättillgänglig och nära för alla. Medborgarna i kommundelarna skall kunna använda och dela varandras resurser. Då behöver vi en bättre och billigare kollektivtrafik.

Vad skulle det kosta att ha gratis kollektivtrafik i kommunen och med lite fler turer?

Vad skulle det kosta att ha två bussar som snurrar runt här på dagarna?

Säter 2026 – 04 - 13

Vänsterpartiet Säter

Lena Stigsdotter Fia Wikström Pia Johansson

Säters Vänsterparti
c/o Fia Wikström, Kristinegatan 15 B, 783 30 SÄTER
sater@vansterpartiet.se 073-932 84 87
https://sater.vansterpartiet.se

Kf § 32 Fråga om barn och ungas behov av att träffas utanför hemmet på fritiden

KS2026/176

Ärendebeskrivning

”Enkel fråga till ordförande i barn- och utbildningsnämnden.

Barn och unga har behov av att träffas utanför hemmet på fritiden.

Behovet täcks inte helt genom organiserade föreningsaktiviteter utan behoven är större såväl för nöjes skull och för att skapa en trygg uppväxt för våra ungdomar.

Hur kan vi möta barnens behov av att kunna träffas och samtidigt ha tillgång till trygga vuxna?

Vad planeras för mellanstadieelever kommunen?”

Beslutsunderlag

Interpellation från Lena Stigsdotter (V), Fia Wikström (V) och Pia Johansson den 13 april 2026

Vänsterpartiet Säter

Enkel fråga till Ordförande i Barn och utbildningsnämnden

Barn och unga har behov av att träffas utanför hemmet på fritiden.

Behovet täcks inte helt genom organiserade föreningsaktiviteter utan behoven är större såväl för nöjes skull och för att skapa en trygg uppväxt för våra ungdomar.

Hur kan vi möta barnens behov av att kunna träffas och samtidigt ha tillgång till trygga vuxna?

Vad planeras för mellanstadieelever i kommunen?

Säter 2026 - 04 - 13

Vänsterpartiet Säter

Lena Stigsdotter Fia Wikström Pia Johansson

Säters Vänsterparti
c/o Fia Wikström, Kristinegatan 15 B, 783 30 SÄTER
sater@vansterpartiet.se 073-932 84 87
https://sater.vansterpartiet.se

Kf § 33 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 34 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 35 Delgivningar

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av delgivningarna.

Följande delgivningar presenteras

KS2025/0487
Beslut från samhällsbyggnadsnämnden den 4 februari 2026 § 4. Svar på medborgarförslag gällande uppsättning av belysning på gång- och cykelvägen mellan Bergtäcktsvägen – Lönnvägen, Fogdegatan och Almvägen. Medborgarförslaget anses vara besvarat.

KS2026/0127
Grundläggande granskning och granskning av årsredovisning 2025, Räddningstjänsten Dala Mitt

Kommunstyrelsens protokoll den 3 mars 2026

Kommunstyrelsens protokoll den 31 mars 2026

Sbn § 4 Medborgarförslag gällande uppsättning av belysning på gång- och cykelvägen mellan Bergtäcktsvägen – Lönnvägen, Fogdegatan och Almvägen

SBN2025/0523

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden att anse medborgarförslaget vara besvarat.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag gällande att sätta upp belysning på gång- och cykelvägen mellan Bergtäcktsvägen – Lönnvägen, Fogdegatan och Almvägen lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 27 november 2025.

Medborgarens motivering

”Sätta upp belysning på gång- och cykelvägen mellan Bergtäcktsvägen – Lönnvägen, Fogdegatan och Almvägen.

Det är kolsvart att ta sig igenom den passagen höst, vinter och vår.”

Motivering till beslut

Grundprincipen är att gång- och cykelvägar ska vara belysta i enlighet med kommunens riktlinjer för gatubelysning. De aktuella stråken mellan Bergtäktsvägen– Lönnvägen, Fogdegatan och Almvägen utgör i nuläget parkvägar. Säters kommun arbetar dock för närvarande med en utbyggnadsplan för gång och cykelvägar, där målet är att på sikt knyta samman de aktuella stråken. Med det som grund ska medborgarförslaget ses som besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag
Beslut Kommunfullmäktige Kf§141 2025-11-27

Delges

Kommunstyrelsen
Förslagsställaren

Från: "Johan Malm" <johan.malm@azets.com>
Skickat: den 11 mars 2026 08:49:20
Till: "Info Mail" <info@dalamitt.se>; "Kontaktcenter" <kontaktcenter@falun.se>; "Borlänge kommuns servicecenter" <kommun@borlange.se>; "Säters Kommun - Kommun" <kommun@sater.se>; "Registrator" <registrator@gagnef.se>; "info@ludvika.se" <info@ludvika.se>
Ämne: Grundläggande granskning och granskning av ÅR 2025 i RDM
Bilagor: Missiv_-_Granskning_bokslut_och_årsredovisning_2025.pdf, Granskning av bokslut och årsredovisning 2025.pdf, Rapport - Grundläggande granskning RDM.pdf, Missiv_-_Grundläggande_granskning_2025.pdf

Hej!

Jag är sakkunnigt biträde till revisorerna i RDM. Bifogat finner ni rapporter med tillhörande missiv som avser grundläggande granskning och granskning av årsredovisningen 2025.

Mvh
Johan Malm
Rådgivare/Kommunal yrkesrevisor

Mobil +46 73 537 52 60

AZETS

Azets Revision & Rådgivning AB
Stationsgatan 33, 784 35 Borlänge
azets.com/sv-se

Växel + 46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Boka tid för att träffa mig

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt 2026-03-09
Revisionen

Till:
Förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Dala Mitt

För kännedom till:
Fullmäktige i Falu kommun
Fullmäktige i Borlänge kommun
Fullmäktige i Säters kommun
Fullmäktige i Gagnefs kommun
Fullmäktige i Ludvika kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Azets Revision & Rådgivning har av Räddningstjänsten Dala Mitts revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Syftet med granskningarna har varit att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Av granskningen framgår det att det finns bister inom bankbehörigeter som gör att anställda på ekonomiavdelningen har behörighet att göra egna utbetalningar utan godkännande av en andra part.

Utifrån våra iakttagelser rekommenderar vi direktionen att:

- Tillse att samtliga utbetalningar sker två i förening.

Revisionen begär ett yttrande från förbundsdirektionen över vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av ovanstående rekommendation, senast 2026-06-20. Yttrandet skickas till johan.malm@azets.com.

För de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Lars Lundh
Sammankallande för revisionen

Penneo document key: 7UJ6Z-ANTO2-ZU9UY-Z2179-IG24Z-1OR84

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LARS LUNDH
Undertecknare
Serienummer: a78f661cc03b12[…]a72e56ad947b8
IP: 212.181.xxx.xxx
2026-03-10 11:24:04 UTC

Penneo dokumentnyckel: 7UJ6Z-ANTO2-ZU9UY-Z2179-IG24Z-1OR84

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2025

Räddningstjänsten Dala Mitt

2026-03-09

Azets Revision & Rådgivning har av Räddningstjänsten Dala Mitts revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningarna har varit att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Borlänge den 9e Mars 2026.

Adam Eriksson Levd
Auktoriserad revisor

Johan Malm
Verksamhetsrevisor

Utöver denna granskningsrapport avlämnas av den auktoriserade revisorn även *Det sakkunniga biträdets yttrande* som omfattar räkenskapsrevisionen.

Innehåll

01	Sammanfattning	3
02	Inledning	7
03	Översiktlig granskning av processer	14
04	Granskningsresultat-Räkenskapsrevision	21
05	Granskningsresultat-God ekonomisk hushållning	24
06	Granskningsresultat-Balanskravsresultat	28

Sammanfattning

01

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har av Räddningstjänsten Dala Mitts revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025. Syftet med granskningarna har varit att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar. Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer men att redovisning av hyresavtal som finansiell leasing bör utredas vidare. Arbetet med utredningen har påbörjats och ett hyresavtal har omräknats.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

Vår bedömning är att informationen för investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Utöver att man endast redovisar ett av hyresavtalen enligt RKRs rekommendation om finansiell leasing.

Sammanfattning

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi ingen annan bedömning än förbundet, det vill säga vi bedömer att resultatet för helåret är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2025.

Verksamhetsmål

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi ingen annan bedömning än förbundet, det vill säga vi bedömer att resultaten för helåret är delvis förenliga med de verksamhetsmässiga mål som direktionen fastställt i budget 2025.

Balanskravsresultat

Förbundet redovisar ett balanskravsresultat som uppgår till 0,5 mnkr.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Sammanfattning - Revisionsfrågor

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Balanskravsresultat

- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Inledning

02

Inledning

Vi har av Räddningstjänsten Dala Mitts revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410)
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om förbundet efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelse. Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

Räkenskapsrevision

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?

God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Avgränsning

- Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2025-12-31.
- Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.
- Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.
- Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende delårsrapport och årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat bygger på följande revisionskriterier:

- God redovisningssed i kommunal verksamhet 2022 (SKR)
- Rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning (Skyrev)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Prövning av oberoende

- Vi har i enlighet med vårt regelverk, Standard för kommunal räkenskapsrevision samt Skyrevs rekommendationer prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

Metod

Revisionen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång av relevanta processer för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Verifiering av delårsrapport och årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen

Direktionen

- Granskningarna avser förbundets delårsrapport och årsredovisning som avges av direktionen.
- Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Bedömningsnivåer

Bedömningsnivåerna skiljer sig åt baserat på granskningsområde, givet att bedömning utgår ifrån olika lagar, regelverk och rekommendationer.

Räkenskapsrevision	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende räkenskapsrevision baseras på följande nivåer	I allt väsentligt	
	Endast delvis	
	Nej	

God ekonomisk hushållning	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende god ekonomisk hushållning baseras på följande nivåer och utgår från Skyrevs rekommendation *nr. 5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning*	Förenligt med direktionens beslut	
	Delvis förenligt med direktionens beslut	
	Ej förenligt med direktionens beslut	
	Otydligt eller ostrukturerat, går ej att bedöma	

Balanskravsresultat	Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
De bedömningar som lämnas i rapporten avseende balanskravsresultat baseras på följande nivåer	Uppfylls	
	Uppfylls ej	

Översiktlig granskning av processer

03

Översiktlig granskning av processer

Under hösten har vi skapat oss en förståelse för processer som är relevanta för upprättandet av de finansiella rapporterna och identifierat lämpliga granskningsåtgärder. Vi uttalar oss inte om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Översiktligt granskade processer är följande:

- HR- och löneprocessen
- Inköpsprocessen
- Intäktsprocessen

Slutsats

Vår slutsats är att vi i samband med granskningen av relevanta processer inte har funnit några avvikelser av sådan väsentlig karaktär att vår ursprungliga riskbedömning och granskningsansats har behövt ändras.

Revisionens fokusområden

Process	Granskningsinriktning
Intäkter	Gått igenom processen för medlemsbidrag och hanteringen av dessa samt övriga intäktsflöden.
Inköp	Granskat inköpsrutinen såsom attestering av inkomna leverantörsfakturor samt utbetalningar från bankkontot. Stickprovsmässigt kontrollerat erhållna leverantörsfakturor mot redovisningen per 2025-12-31.
Investeringar	Granskat årets transaktioner mot underliggande fakturor per 2025-12-31.
Övergripande kontroller	Kartlagt och bedömt processerna för bankbehörigheter.
Förvaltning	Granskat direktionsprotokoll under år 2025.
Interna riktlinjer	Gått igenom skriftliga rutiner och dokument.
IT	Gått igenom rutiner och policydokument.

Förbundets förebyggande och uppföljande kontroller

Område	Övergripande kontroller och processer	Slutsatser
Bankbehörigheter	Vi har i vår granskning kontrollerat aktuella fullmakter från bank för att säkerställa att förbundet har uppdaterade behörigheter för att förebygga att felaktiga kostnader ej belastar förbundet.	Notering från föregående år kvarstår – Anställda på ekonomiavdelningen har behörighet att göra egna utbetalningar utan godkännande av en andra part. Vi rekommenderar att samtliga utbetalningar sker två i förening.
Inköp	Vi har i vår granskning kontrollerat att förbundet har en rutin för godkännande av inköp och de kostnader som belastar förbundet.	Vår slutsats är att förbundet har en god rutin för godkännande av leverantörsfakturor där för- och slutattest sker i förbundets fakturahanteringssystem i enlighet med aktuell attestordning.

Kommunens förebyggande och uppföljande kontroller

Område	Övergripande kontroller och processer	Slutsatser
Medlemsbidrag	Vi har gått igenom processen för hanteringen av medlemsbidrag och hur de hanteras i bokföringen. Samt processen för övriga intäktsflöden.	Vår slutsats är att inga väsentliga avvikelser noterats.
Lönehantering	Vi har översiktligt gått igenom processen för lönehanteringen.	Vår slutsats är att risken för fel är låg.

Granskningsresultat - Räkenskapsrevision

04

Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning.

Bedömning

Räkenskapsrevision

Revisionsfråga	Bedömning	Bedömningsnivå
• Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?	Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Utöver att enbart ett hyresavtal har klassificerats som finansiellt leasingavtal.	
• Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?	Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	
• Har drift- och investeringsredovisningen upprättas i enlighet med LKBR?	Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.	

Granskningsresultat – God ekonomisk hushållning

05

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Direktionen i Räddningstjänsten Dala Mitt har fastställt tre inriktningsmål som i sin tur bryts ned i ett finansiellt mål och fyra verksamhetsmål. Se vidare direktionens måluppföljning på sidorna 13-16 i förbundets årsredovisning.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål	Utfall	Kopplat till inriktningsmål
Vi arbetar som ett lag och får allt mer nöjda medarbetare.		Mitt RDM
Vi speglar samhället		Mitt RDM
Vi har en ekonomi i balans		Dynamisk och stabil organisation
Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar		Dynamisk och stabil organisation
Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför.		Förtroende och kvalitet

Verksamhetsmålet ”vi speglar samhället” är inte uppfyllt. Måltalet är att öka andelen kvinnor i operativa tjänster varje år och utfallet för 2025 visar att andelen kvinnor i operativ tjänst minskat från 4,9% till 4,3%. Vid årets utgång uppnås det finansiella målet kopplat till god ekonomisk hushållning och förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Bedömning

God ekonomisk hushållning

Revisionsfråga

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2025.

Bedömningsnivå

Granskningsresultat – Balanskravsresultat

06

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Av årsredovisningen framgår det att årets balanskravsresultat är positivt. Det finns inget ingående ackumulerat ej återställt negativt balanskravsresultat. Positiva balanskravsresultat kan enbart användas till att återställa negativa balanskravsresultat från tidigare år och kan därmed inte flyttas med till kommande räkenskapsår.

Balanskravsutredning

	2025	2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	1,7 mnkr	1,7 mnkr
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,2 mnkr	-0,2 mnkr
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	0,5 mnkr	1,5 mnkr
Årets balanskravsresultat	0,5 mnkr	1,5 mnkr

Bedömning

Balanskravsresultat

Revisionsfråga

- Efterlever förbundet det lagstadgade balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Bedömningsnivå

Tack för ert förtroende!

azets.com/sv-se

Kommunstyrelsen 2026-03-03

Innehållsförteckning

Ks § 26 **Bokslutsprognos, kommunstyrelsen 2025** **5**

Ks § 27 **Bokslutsprognos, Säters kommun 2025** **7**

Ks § 28 **Information om kapitalförvaltning, januari 2026** **11**

Ks § 29 **Överföring av investeringsmedel för Säters kommun** **12**

Ks § 30 **Budget för kommunstyrelsen 2027** **14**

Ks § 31 **Budget för Säters kommun 2027** **15**

Ks § 32 **Intern kontrollplan 2026** **16**

Ks § 33 **Svar på medborgarförslag gällande att motionsspåret vid Säters IP saknar översiktskarta och elljus vissa delar** **17**

Ks § 34 **Tillägg till kommunstyrelsens reglemente** **19**

Ks § 35 **Tillägg till bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda** **21**

Ks § 36 **Markanvisningsavtal Famera avseende Kullsveden 1:17** **23**

Ks § 37 **Justering av avgift för jaktarrende** **25**

Ks § 38 **Svar på remiss av betänkandet ”En bättre organisering av fastighetsverksamheten” SOU 2025:98** **26**

Ks § 39 **Uppföljning av planeringsstrategi** **28**

Ks § 40 **Svar på remiss gällande vindbruksplan för Falu kommun på samråd** **29**

Ks § 41 **Verksamhetsinformation från barn- och utbildningsnämnden** **31**

Ks § 42 **SCB:s medborgarundersökning** **32**

Ks § 43 **Lägesbild för brottsförebyggande rådet (BRÅ)** **33**

Ks § 44 **Aktuellt från kommundirektören** **34**

Ks § 45 **Inbjudan kurser och konferenser** **38**

Ks § 46 **Anmälan av delegationsbeslut** **35**

Ks § 47 **Delgivningar** **36**

Plats och tid:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum på Rådhuset, tisdag den 3 mars 2026 kl. 8.15 – 11.45
Beslutande:	Mats Nilsson (S), ordf. Karin Frejd, vice ordf. Caroline Willfox Byström (M), 2:e vice ordf. Annika Karlsson (S) Mattias Almroth (S) August Louthander (M) Tommy Bivesjö (M) Liv Erichsen (KD) ersättare för Louise Lissel (SD) Marie Javanainen (C) Daniel Ericgörs (KD) Magnus Gabrielson (MP) ersättare för Christina Evaldsson (V)
Ej tjänstgörande ersättare:	
Övriga deltagare:	John Steen, kommundirektör §§ 26 – 39 Susanne Hoffman, kommunsekreterare Catherine Hellgren, ekonomichef §§ 26 – 31 Andres Mossberg, sektorchef samhällsbyggnad §§ 36 – 39 Mikael Spjut, bitr. sektorchef samhällsbyggnad §§ 36 – 40 Per-Olov Grundström, mark- och exploateringsansvarig §§ 36 – 37 Camilla Sundberg Skogström, hållbarhetsstrateg § 40 Helena Axelsson Fisk, samordnare §§ 42 – 43
Utses att justera:	Karin Frejd (C)
Justeringens plats och tid:	2026-03-03, direktjustering
Paragrafer:	26 – 46

Underskrifter:

Kommunsekreterare

Susanne Hoffman

Ordförande

Mats Nilsson (S)

Justerande

Karin Frejd (C)

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2026-03-03
Datum för anslags uppsättande:	2026-03-03
Datum för anslags nedtagande:	2026-03-25
Förvaringsplats för protokollet:	Kommunstyrelsesektorn

Ks § 26 Bokslutsprognos, kommunstyrelsen 2025

KS2025/0243

Beslut

Kommunstyrelsen lägger bokslutprognos för 2025 för kommunstyrelsen till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Verksamhetens nettokostnader

Kommunstyrelsesektorn har vid årets slut förbrukat 97 % av årsbudgeten och ett överskott på 2 254 tkr redovisas. Störst överskott finns vid årets slut under näringsliv som i jämförelse med budget gör ett överskott på 1 097 tkr som bl.a. beror på att konsultstödet inte nyttjats samt att kostnaden för Säterdalsprojektet varit mindre än budgeterat. Fritidsenheten gör ett plusresultat på 479 tkr, där överskottet främst finns inom Skönvikshallen som både minskat personalkostnaderna och samtidigt ökat intäkterna jämfört med budget. Kansli gör i jämförelse med budget ett underskott på -59 tkr. Avvikelsen mot tidigare prognos på +600 tkr beror på att det i december beslutats att kostnadsföra 1,1 mkr som tidigare bokförts som investering avseende upphandling av framtidsbygget, då upphandlingen kommer att behöva göras om under 2026.

Pensionerna gör ett underskott för 2025 på ca -6,7 mkr. Under december görs reglering av pensionskostnader utifrån pensionsprognosen per sista december samt en delinlösen av pensionsskulden har gjorts, vilket har resulterat i ökade kostnader. Inlösen av pensionsskulden kommer att leda till minskade kostnader under kommande år.

Det totala underskottet vid årets slut inklusive reserv och pensioner för kommunstyrelsen uppgår till är -2 462 tkr.

Investeringar

Totala ackumulerade investeringar för 2025 uppgår till 2 172 tkr och uppgår till 16% av årsbudget, varav IT-enhetens uppgår till 154 tkr och kansli med flera uppgår till 2 018 tkr.

Forts. Ks § 26

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 4 februari 2025
Bokslutsprognos för kommunstyrelsen 2025
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 20

Ks § 27 Bokslutsprognos, Säters kommun 2025

KS2025/0143

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Lägga bokslutprognos för 2025 för Säters kommun till handlingarna
2. Redovisa justerat resultat enligt budget.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Under året har kommunstyrelsen beslutat att uppdra till kommundirektören att nämnd/styrelse med ett prognostiserat underskott för 2025 att skyndsamt ta fram besparingsåtgärder för budget i balans. Arbete med budget i balans har fortsatt under året och åtgärdsplaner har tagits fram. Det är positivt att se att Socialnämnden har gått från ett prognostiserat underskott till en budget i balans samt dessutom redovisar ett överskott för året. Stort arbete med effektiviseringar och åtgärder har gjorts under tidigare år och som har fortsatt under 2025.

Resultatprognos

Årets resultat uppgår till ett överskott på 24,9 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr, vilket är en avvikelse på +9,2 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är ett bra resultat. Dessutom redovisas ett positivt överskott för verksamheternas nettokostnader på 2,2 mkr trots underskott för viss verksamhet och för pensionskostnader. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat för år 2025, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +11,6 mkr utan tillskott av pensionsmedel, vilket är 1,3% av skatteintäkter och generella bidrag. Budget för året uppgår till +26,0 mkr som utgör 3,0%. För att uppnå ett justerat resultat på 3% skulle ett uttag på ca 14,2 mkr från pensionsmedlen behövas. Beräknat med budgeterat uttag på 11,3 mkr skulle ge ett överskott på +22,9 mkr som utgör ca 2,7%.

Tack vare kommunfullmäktiges beslut om ett nytt, långsiktigt placeringsupplägg för kommunens pensionsmedel har Säters kommun, trots tappade intäkter från skatteintäkter- och generella bidrag, ett resultat på nästan 3%. Kommunstyrelsesektorn gör därför bedömningen att det i dagsläget är mer gynnsamt för Säters kommun att

Forts. Ks § 27

låta pensionsmedlen vara kvar inom kapitalförvaltningen än att göra ett uttag från pensionsmedlen och tillföra detta till det justerade resultatet. Inga uttag av pensionsmedel föreslås därför för 2025.

Verksamheternas nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader för helår 2025 uppgår till 849,4 mkr vilket är 0,8 mkr högre än budget, dvs ett underskott på totalt -0,8 mkr redovisas. Kostnaderna är 2,8 mkr högre än budget men minskas med reserven för oförutsedda kostnader på 2,0 mkr.

Överskott redovisas för helår 2025 för Socialnämnden på +3,5 mkr, för SBN skattefinansierat på +5,3 mkr och VA/Återvinning på +1,6 mkr, varav +1,2 mkr avser Återvinning och +0,4 mkr avser VA. Kommunstyrelsesektorn redovisar ett överskott på 2,3 mkr och kulturnämnden ett överskott på +0,4 mkr.

Underskott redovisas för helår 2025 för barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr. Miljö- och byggnämnden redovisar ett mindre underskott på -25 tkr. Utfall för pensioner för 2025 utgör ett underskott på -6,7 mkr.

Prognosen för övriga verksamheter har under året varit i linje med budget. Totalt för år 2025 redovisar övriga verksamheter mindre överskott med +205 tkr för Räddningstjänsten Dala Mitt +6 tkr för Överförmyndare i samverkan, +54 tkr för Upphandlingscenter samt +55 tkr för kommunrevisionen.

Skatte- och statsbidragsintäkterna

Utfall för skatteintäkter och generella bidrag år 2025 är totalt 9,0 mkr lägre än budget enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR per 2025-12-11. Det är 1,3 mkr lägre än föregående skatteunderlagsprognos per 2025-10-03.

Prognos med avvikelse mot budget

Allmän kommunalskatt +0,3 mkr
Slutavräkning 2024 -0,1 mkr
Slutavräkning 2025 -6,3 mkr
Inkomstutjämning -3,0 mkr
Kostnadsutjämning -0,1 mkr
LSS-utjämning +0,2 mkr

Forts. Ks § 27

Regleringsbidrag +0,2 mkr
Fastighetsavgift -0,2 mkr
Total -9,0 mkr

Investeringar

Totala ackumulerade investeringar under 2025 uppgår till 139,9 mkr och uppgår till 67% av årsbudget. Årets beslutade investeringsbudget ligger på 158,1 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2024 med 52,2 mkr. Total budget 2025 inklusive överförda medel uppgår till 210,3 mkr.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter: Utfall för året uppgår till 2,3 mkr vilket är 0,3 mkr lägre än budget.

Finansiella kostnader: Utfall för året uppgår till 17,7 mkr vilket är 4,3 lägre än budget med anledning av lägre räntenivåer samt att upplåning har gjorts senare under året än beräknat.

Pensionsmedelsförvaltning

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om ny policy och ny hantering av kommunens pensionsmedel med kapitalförvaltning. Övergång till ny lösning med kapitalförvaltning slutfördes under maj och 100 mkr placerades. Under oktober har resterande del av pensionsmedel på 1,7 mkr lagts in i kapitalförvaltningen där ytterligare 1,5 mkr har placerats inom ränteportföljen och ca 200 tkr lades till likvida medel. Total anskaffning uppgår till 101,7 mkr. Utgående marknadsvärde per sista december uppgår till 113,3 mkr.

Total avkastning på pensionsmedel under 2025 uppgår till 13,0 mkr. Huvuddelen utgörs av orealiserade vinster i form av en positiv värdeförändring av placerade medel på 11,7 mkr. Därtill tillkommer realiserade vinster på 1,3 mkr som utgörs av avkastning och realisationsvinst vid avyttring avseende tidigare placeringar.

Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 11,3 mkr för 2025. Inga uttag av pensionsmedel föreslås för 2025.

Forts. Ks § 27

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 9 februari 2026
Bokslutsprognos för Säters kommun 2025
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 21

Ks § 28 Information om kapitalförvaltning, januari 2026

KS2026/0031

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att tacka för informationen och lägger den till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Vid kommunfullmäktige per 21 februari 2025 beslutades om nya placeringsriktlinjer för Säters kommun och om en ny kapitalförvaltningslösning med en utvald kapitalförvaltare.

Totalt anskaffningsvärde uppgår till 101,5 mkr, varav aktier utgör 60 mkr och räntebärande placeringar utgör 41,5 mkr. Marknadsvärdet på placerat kapital ökade under 2025 med totalt 11,7 mkr och utgående saldo för kommunens kapitalförvaltning uppgick per sista december 2025 till 113,3 mkr, varav 151 740 kronor var likvida medel.

Värdeförändringen under januari 2025 var negativ och uppgick till -461 tkr vilket utgör den orealiserade förlusten per sista januari 2026. Erhållna rabatter under månaden tillkommer med +21 tkr, varvid total förändring under januari uppgår till ca -439 tkr.

Utgående marknadsvärde per 2026-01-31 uppgår till 112,9 mkr, varav ca 173 tkr utgör likvida medel. Ackumulerad värdeförändringen sedan start är positiv och uppgår till +11,2 mkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 9 februari 2026
Portföljsammanställning för Säters kommun 2026-01-31
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 22

Ks § 29 Överföring av investeringsmedel för Säters kommun

KS2026/0046

Beslut

Kommunstyrelsen besluta att godkänna ansökan från samhällsbyggnadsnämnden, kommunstyrelsen och kulturnämnden om överflytt av investeringsmedel från 2025 till 2026 för aktuella investeringsprojekt med högst det belopp som har angetts i ansökan, samt att uppdra till ekonomienheten att göra en slutlig avstämning innan överföring sker.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Av kommunens beslutade styrprinciper för ekonomi- och målstyrning i avsnitt ”5.7 Överflytt av investeringsmedel mellan budgetåren” framgår att nämnder och styrelser efter godkännande av kommunstyrelsen kan medges att överföra investeringsmedel som ej ianspråktagits för specifika projekt till nästkommande år om den totala investeringsbudgeten inte är förbrukad.

Överflytt av investeringsmedel från 2025 till 2026

Samhällsbyggnadsnämnden anhåller om att få föra med sig investeringsmedel för pågående projekt om totalt 52 034 tkr, varav 12 533 tkr avser Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat och 39 501 tkr avser VA- och Återvinning.

Budget 2025 för projekt 990500 Skola i centrala Säter uppgår till 5 000 tkr och finns inom kommunstyrelsens budget. Utfall för 2025 uppgår till 2 249 tkr och finns bokat inom samhällsbyggnadsnämnden. Kommunstyrelsen ansöker om att resterande budget på 2 751 tkr överförs till 2026 samt omförs till Samhällsbyggnadsnämndens budget. Investeringsposten Projekt verksamhetslokaler styrs av styrgruppen för verksamhetslokaler och budget för 2026 finns inom Samhällsbyggnadsnämnden. Total överföring till budget 2026 för samhällsbyggnadsnämnden uppgår till 54 785 tkr.

Kulturnämnden anhåller om att få föra med sig investeringsmedel för pågående projekt om totalt 2 420 tkr.

Totalt belopp för överföring av investeringsmedel uppgår till 57 205 tkr. Beslutad investeringsram för 2026 uppgår till 262 650 tkr och totala investeringar inklusive överföring av investeringsmedel uppgår till 319 855 tkr. En överflyttning av investeringsmedel påverkar inte resultatet för 2025. Under 2026 kommer

Forts. Ks § 29

kommunens likviditet att påverkas av den ökade investeringsnivån som överföringen innebär och ökad upplåning kan komma att behöva göras utöver budgeterad nivå.

Beslutsunderlag

Sammanställning överföring av investeringsmedel 2025 till 2026
Tjänsteutlåtande den 6 februari 2025
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 23

Ks § 30 Budget för kommunstyrelsen 2027

KS2026/0065

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen gällande budget 2027 för kommunstyrelsens verksamheter.

Ärendebeskrivning

Kommundirektör redogör för de delar av budgetprocessen för 2027 års budget som särskilt gäller kommunstyrelsen egna verksamheter. Vidare redogör kommundirektör för möjliga punkter för kommundirektör att ta med inför sektorberedningen den 9 mars.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 24

Ks § 31 Budget för Säters kommun 2027

KS2026/0066

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen gällande budget 2027.

Ärendebeskrivning

Kommundirektör och ekonomichef presenterar budgetprocessen för 2027 års budget. Sektorchefer samt VD är tillsammans med sina respektive ekonomer inbjudna till en se sektorberedning den 9 mars 2026 för att bereda inför den politiska processen kring budget 2027.

Vidare redogör kommundirektör och ekonomichef för det kända ekonomiska förutsättning och för omvärldsfaktorer som torde ha påverkan på budget 2027.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 25

Ks § 32 Intern kontrollplan 2026

KS2026/0079

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommundirektör redogör för arbetet med plan för den interna kontrollen i Säters kommun 2026.

Koncernledningsgruppen kommer under februari att ta fram ett förslag på gemensamma kontrollpunkter, vilka rekommenderas nämnderna.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 34

Ks § 33 Svar på medborgarförslag gällande att motionsspåret vid Säters IP saknar översiktskarta och elljus vissa delar

KS2025/0392

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Medborgarförslaget anses vara besvarat.
2. Uppdra till kommundirektör att förbättra kartorna på Säters kommuns anläggningar.

Ärendebeskrivning

Elljuset är återställt och fungerar på den slinga som är belyst, det vill säga elljusspåret och samtliga leder är nu utritade på kartor som sitter på skyltar vid Säters IP och vid Motionscentralen.

Att belysa samtliga slingor är inget som är planerat. De slingor som finns är:

Blå 0,5 km – lätt kuperad, delvis belyst
Gul 3,9 km – kuperad, belyst
Grön 6,8 km – kuperad, delvis belyst

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit till Kommunfullmäktiges sammanträde den 23 oktober 2025 av Lars Magnus Johansson.

”Just nu är det väldigt otydligt hur motionsspåren för vanlig gång eller löpning går uppe vid motionsspåren vid Säters IP jag som nyinflyttad vet ej hur man ska springa eller gå på dessa leder! Det enda som är uppmärkt är en massa cykelleder! Märk upp lederna och sätt dit en karta och se till att hela slingan har belysning. Så att man enkelt kan följa ett motionsspår! Så kommer kanske fler personer ut och rör på sig! En översiktskarta borde finnas vid IP sen verkar en del av slingan sakna elljus.”

Forts. Ks § 33

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Lars Magnus Johansson den 23 september 2025
Kommunfullmäktige den 23 oktober 2025 § 121
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 7 november 2025
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 februari 2025
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 35

Delges

Förslagsställaren
Fritidsenheten
Kommundirektör

Ks § 34 Tillägg till kommunstyrelsens reglemente

KS2026/0071

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente med följande:

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till tillägg i kommunstyrelsens reglemente

Samråds- och styrgruppsmöten
Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige kan bjudas in att delta i överläggningar med politiskt inrättade samråds- och styrgrupper i de fall där kommunstyrelsens ordförande bedömer att det är politiskt motiverat, utifrån egen bedömning eller övriga partiers önskemål.

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 4 februari 2026
Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen. 2025-11-13

Forts. Ks § 34

Kommunstyrelsens reglemente
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 36

Delges

Politiska partier i kommunfullmäktige
Alla nämnder

Ks § 35 Tillägg till bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda

KS2026/0072

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till tillägg i bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda med följande

1. **3.3** - Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
   ”samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse”
2. **3.4** - Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode
3. Att justeringsarvode enligt arvodesreglerna, dock utan ersättning för förlorad arbetsinkomst eller resor, utgår för digital signering

---

Ärendebeskrivning

Under hösten bildades en grupp för att genomföra en översyn av gällande bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda samt den politiska organisationen i Säters kommun. En representant från varje parti har deltagit i överläggningarna.

Gruppen har i full enighet kommit fram till följande förslag till förändringar om tillägg till ”Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda”.

3.3 Följande arbetsuppgifter skall ingå i det fasta årsarvodet för andre vice ordförande i kommunstyrelsen tillika oppositionsråd:
samråd med samtliga oppositionspartier i ärenden av större principiell betydelse eller av större politisk betydelse

3.4 Ej tjänstgörande ersättare som deltar på sammanträde erhåller 50 % mötesarvode

Kommunstyrelsesektorns yttrande

Ärendet är av politisk natur och kommunstyrelsesektorns roll blir således att granska så att förslaget inte bryter mot lag eller andra styrdokument.

Kommunstyrelsektorn har inget att erinra på ställt förslag.

Forts. Ks § 35

Utifrån de nya tekniska möjligheterna att på ett säkert sätt genomföra digital signering ser kommunstyrelsesektorn att kommunstyrelsens arbetsutskott med fördel kan initiera en diskussion och/eller utredning gällande ett fast mötesarvode för den som jämte ordförande justerar ett protokoll digitalt.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn 4 februari 2026
Minnesanteckningar från sammanträde med arvodens och organisationsgruppen. 2025-11-13
Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda fastställd den 16 juni 2022
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026

Delges

Politiska partier i kommunfullmäktige
Alla nämnder

Ks § 36 Markanvisningsavtal Famera avseende Kullsveden 1:17

KS2025/0477

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner markanvisningsavtalet för del av Kullsveden 1:17.

Förslag till beslut på sammanträdet

Daniel Erikgörs (KD), Carolin Willfox Byström (M) och Mats Nilsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Karin Frejd (C), Marie Javanainen (C) och Magnus Gabrielsson (MP) yrkar avslag till föreslaget avtal med Famera angående Kullsveden.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag att godkänna markanvisningsavtalet för del av Kullsveden 1:17.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade.

Följande beslutsgång godkänns för omröstning:
Ja-röst om bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag att godkänna markanvisningsavtalet för del av Kullsveden 1:17.
Nej-röst till yrkandet avslag till föreslaget avtal med Famera angående Kullsveden.

Mats Nilsson (S)	Ja
Karin Frejd (C)	Nej
Caroline Willfox Byström (M)	Ja
Annika Karlsson (S)	Ja
Mattias Almroth (S)	Ja
August Louthander (M)	Ja
Tommy Bivesjö (M)	Ja
Marie Javanainen (C)	Nej
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Liv Erichsen (KD)	Ja
Magnus Gabrielson (MP)	Nej

Forts. Ks § 36

Med 8 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Reservation

Marie Javanainen (C), Karin Frejd (C) och Magnus Gabrielson (MP) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Byggaktören har kontaktat Kommunen med intentionen att köpa och bebygga fastigheten Kullsveden 1:17, gemensamt kallat Avtalsområdet (Bilaga 1)

Parternas syfte med markanvisningen är att Avtalsområdet skall bebyggas i enlighet med detaljplanen som är under framtagande. Det finns ett gällande Planavtal som är tecknat mellan Säters kommunen och Byggaktören.

I det kommande marköverlåtelseavtalet kommer tider för genomförandet av projektet att regleras. Byggaktören har delgivits förutsättningarna för området samt Kommunens gällande riktlinjer för markanvisning.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 18 november 2025 § 195
Tjänsteutlåtande från mark- och exploateringsansvarig den 5 februari 2025
Utkast till markanvisningsavtal
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 26

Delges

Samhällsbyggnadssektorn

Ks § 37 Justering av avgift för jaktarrende

KS2026/0067

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. För 2026 fastställa arrendeavgiften för jakt till per hektar till 30 kr per hektar.
2. Uppdra att årligen indexeringsberäkna taxan utifrån PKV, med 2026 års nivå som indexår.

Ärendebeskrivning

Priset på det nu berörda jaktarrendet har varit det samma sedan 1980-talet. För Stora Skedvi Västra jaktvårdsförening höjdes avgiften för två år sedan till 30 kr per hektar, detta då Säters kommunen köpt in mera mark på kyrk-berget Stora Skedvi.

I det nya avtalet för Stora Skedvi Västra jaktvårdsförening finns också en indexreglering inskriven. Den nu föreslagna förändringen skulle med andra ord innebära att Säters kommun behandlar alla som arrenderar mark/skog av Säters kommun lika.

En omvärldsspaning ger vid handen att prisbilden i Dalarna ligger på mellan 15–60 kr per hektar för jaktarrende vilket tyder på att Säters kommun fortsatt ligger i det lägre spannet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 4 februari 2025
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 27

Delges

Berörda Jaktföreningar och Viltvårdsområden i Säters Kommun

Ks § 38 Svar på remiss av betänkandet ”En bättre organisering av fastighetsverksamheten” SOU 2025:98

KS2026/0052

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Säters kommun har tagit del av betänkandet ”En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten”, SOU 2025:98, och har följande att yttra.

Säters kommuns delar den bild Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, för fram i sitt yttrande. En aktiv Lantmäterimyndighet är väsentlig i en effektiv och högkvalitativ samhällsbyggnadsprocess. En rapport från civilutskottet som SKR också nämner i sitt yttrande, ”Uppföljning av tre bostadspolitiska beslut” (2025/2026: RFR2), visar tydligt att kommuner där det finns kommunal lantmäterimyndighet lyckats betydligt bättre i att samarbeta kring samhällsbyggnadsprocessen. Detta resultat borde vara en väckarklocka och visar på hur viktig en aktiv lantmäterimyndighet är i samhällsplaneringens alla skeden.

Säters kommun saknar idag Kommunal lantmäterimyndighet, som mindre kommun är det heller inte troligt att det skulle vara aktuellt att skapa en. Att däremot i samverkan med andra kommuner tillskapa denna funktion kan vara en framtida möjlighet för att stärka lantmäterimyndighetens lokala närvaro och delaktighet. Säters kommun ser därför vikten av att inrättandet av Kommunal lantmäterimyndighet i samverkan är en möjlighet i framtiden.

Avslutningsvis vill Säters kommun betona att vi arbetar för att skapa en effektiv och transparent samhällsplaneringsprocess där ledtider kan kortas. SKR för fram i sitt yttrande att utredningens förslag riskerar gå stick i stäv med intentioner om en effektiv samhällsplaneringsprocess, det vore mycket olyckligt om det blev resultatet av de förslag och åtgärder som presenteras i utredningen.

Ärendebeskrivning

Regeringen har tillsatt en utredning av fastighetsbildningsverksamhetens i syfte att förbättra förutsättningarna för både den statliga myndigheten Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna. Utredningens uppgift har varit att göra en översyn av fastighetsbildningsverksamhetens organisering i syfte att förbättra

Forts. Ks § 38

förutsättningarna för en effektiv, enhetlig och rättssäker fastighetsbildning i hela landet. I utredningsuppdraget har bland annat ingått att föreslå en tydlig och mer ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna, liksom vilka krav som ska gälla för att få bilda en kommunal lantmäterimyndighet. Det har även ingått att överväga om kommuner ska tillåtas att inrätta kommunala lantmäterimyndigheter i samverkan.

Remissvaren ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 4 mars 2026.

Beslutsunderlag

Remissmissiv från Regeringskansliet den 10 november 2025
Remissversion ”En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten”, SOU 2025:98.
Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) yttrande över remissversion
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 28

Delges

Regeringskansliet
Samhällsbyggnadsnämnden

Ks § 39 Uppföljning av planeringsstrategi

KS2025/0064

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av planeringsstrategin med avseende på 2025.

Ärendebeskrivning

En uppföljning av arbetet med antagen planeringsstrategi avseende 2025 har tagits fram. Uppföljningen visar att flera olika projekt och processer inom den översiktliga planeringen startats upp samt till viss del även avslutats. En hel del arbete kvarstår att starta upp innan mandatperiodens slut och planering och resurssättning av de olika projekten pågår. Redovisningen i sin helhet ses som beslutsunderlag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2024-02-22 Planeringsstrategi för mandatperiod 2022–2026. Planeringsstrategin ska årligen följas upp och beslutas av Kommunstyrelsen. Samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för genomförandet av de flesta delarna i strategin ansvarar även för att bereda den årliga uppföljningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från samhällsbyggnadsnämnden den 14 januari 2026
Uppföljning av planeringsstrategin med avseende på 2025
Samhällsbyggnadsnämnden den 4 februari 2025 § 9
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 29

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Ks § 40 Svar på remiss gällande vindbruksplan för Falu kommun på samråd

KS2025/0522

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Säters kommun önskar att föreslagna planeringsunderlag för vindbruk kompletteras med en karta med topografi/höjdinformation.

Karta 4 (sid 11) skulle behöva uppdateras då vi ser att den befintliga vindparken Riskebo i norra delen av Hedemora kommun ligger som projekteringsområde och området på Högåsberget som nu projekteras i Hedemora saknas.

Säters kommun kommer fortsatt bevaka och arbeta för att säkerställa att kumulativa effekter och inringningseffekter av flera vindbruksparker i närheten till varandra undviks. Därför önskar vi en fortsatt tät och tidig dialog i kommande arbete rörande planering av vindbruk.

Ärendebeskrivning

Falu kommun har tagit fram ett planeringsunderlag som ska fungera som ett kunskapsunderlag och ett ställningstagande till vindbruksområden inom Falu kommun. Det är framtaget på en översiktlig nivå och redovisar inte Falu kommuns ställningstagande i enskilda etableringsärenden. Det innehåller bedömningar av vilka områden som är lämpliga respektive mindre lämpliga för vindbruk. Underlaget redovisar även ställningstaganden och principer för planeringsinriktningar som kan bearbetas i översiktsplanen. Det kan också användas som ett kunskapsunderlag som visar avvägningar mellan olika allmänna intressen vid bedömningar av och/eller beslut om etableringsärenden för vindkraftsanläggningar.

Bakgrund

Samrådet pågår fram till 2026-03-01. Säters kommun har fått förlängd svarstid till 2026-03-06 för att ärendet ska hinna beredas i Kommunstyrelsen. Samrådshandlingarna finns även tillgängliga på www.falun.se/vindbruk.

Forts. Ks § 40

Beslutsunderlag

Planeringsunderlag för ändring av översiktsplan för vindbruk, samrådsversion
Miljökonsekvensbeskrivning, ändring av översiktsplan för vindbruk, Falu kommun
Inbjudan till samråd. Ändring av översiktsplan för vindbruk i Falu kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2026 § 30

Delges

Falu kommun
Samhällsbyggnadsnämnden

Ks § 41 Verksamhetsinformation från barn- och utbildningsnämnden

KS2026/0009

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Ordförande i barn- och ungdomsnämnden och ordförande för kommunstyrelsen informerar om verksamheterna.

Beslutsunderlag

Förhandlingsdelegation gällande utredning avseende statbidragsansökan 6 februari 2026

Ks § 42 SCB:s medborgarundersökning

KS2023/0506

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

2023 beslöt kommunstyrelsen att använda SCB:s Medborgarundersökning som komplement i uppföljningen av kommunens arbete under innevarande mandatperiod, KS2023/0506. I detta ärende redovisas resultaten från Medborgarundersökningen 2025.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 3 februari 2026 och beslutade att:

1. Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.
2. Uppdra till kommundirektör att se hur undersökningen kan användas och ta fram förslag till åtgärder. Återrapportering till kommunstyrelsen den 3 mars 2026.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen den 30 januari 2024 § 15
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 12 januari 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 januari 2026 § 9
Kommunstyrelsen den 3 februari 2026 § 7

Ks § 43 Lägesbild för brottsförebyggande rådet (BRÅ)

KS2026/0002

Beslut

Kommunstyrelser antar lägesbilden och tackar för återrapportering.

Ärendebeskrivning

Enligt lag 2023:196 om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet ska kommunerna vartannat år uppdatera sin lägesbild om kriminalitet och trygghet, för att med utgångspunkt från den ta fram fokusområden och åtgärdsplan.
Brottsförebyggande rådet antog 2025 års lägesbild den andra december, med förslaget att kommunstyrelsen gör detsamma, se ärende 2025/0041.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 3 februari 2026 och beslutade att:

1. Anta lägesbilden
2. Uppdra till kommundirektör att ta fram förslag till åtgärd. Återrapportering till kommunstyrelsen den 3 mars 2026

Återrapportering

Ärendet återkommer enligt den lagstadgade cykeln. Nästa steg för kommunstyrelsen är beslut om åtgärdsplanen i juni.

Beslutsunderlag

Rapport från Länsstyrelsen den 12 januari 2026
Presentation från kommunstyrelsesektorn
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 12 januari 2026
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 januari 2026 § 10
Kommunstyrelsen den 3 februari 2026 § 8

Ks § 44 Aktuellt från kommunstyrelsens ordförande

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna

---

Sammanfattning

Ordförande i kommunstyrelsen informerar om:

Ägardialog med Säterbostäder den 2 mars 2026

Styrgrupp verksamhetslokaler

Dalarnas kommunförbund

Lägesbild på biblioteket

Ks § 45 Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av delegationsbesluten.

Följande beslutsanmälningar presenteras:

Återbesättningsprövning

KS2026/0024-2 1 x 100 % Undersköterska
KS2026/0024-4 1 x 100 % Biståndshandläggare

KS2026/0038
Svar på begäran om utlämnande av allmän handling till SVT den 26 januari 2026

KS2026/0047
Svar på begäran om utlämnade av allmän handling till Elisabeth Öhrn Lindman den 29 januari 2026

Ks § 46 Delgivningar

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av delgivningarna.

Följande delgivningar presenteras:

Protokoll från sammanträde med:

F-KS2026/0048
Gemensamma överförmyndarnämnden den 26 januari 2026

F-KS2026/0043
Södra Dalarnas samordningsförbund den 27 november 2025

KS2026/0051
Brottsförebyggande rådet (BRÅ) den 2 februari 2026

F-KS2026/0066
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel den 3 februari 2026

F-KS2026/0106
Gemensamma överförmyndarnämnden den 16 februari 2026

F-KS2026/0116
Språktolknämnden i Dalarna den 19 februari 2026

F-KS2026/0122
Falun Borlänge regionen den 29 januari 2026

KS2026/0085
E-arkiv mitt den 11 februari 2026

Protokollsutdrag från sammanträde med:

KS2025/0208
Miljö- och byggnämnden den 28 januari 2026 § 13 gällande fördelning av driftsbudget 2026

Forts. Ks § 46

KS2026/0040
Brottsförebyggande rådet (BRÅ) den 2 februari 2026 § 10 gällande budgetuppföljning 2025

KS2026/0039
Brottsförebyggande rådet (BRÅ) den 2 februari 2026 § 11 gällande preliminär verksamhetsplan 2026

KS2026/0055
Kulturnämnden den 5 februari 2026 § 2 gällande redovisning av årsbokslut och kommentarer 2025

KS2026/0056
Kulturnämnden den 5 februari 2026 § 3 gällande uppföljning av internkontrollplan 2025

KS2026/0058
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel den 3 februari 2026 gällande verksamhetsberättelse och årsredovisning 2025

KS2025/0484
Socialnämnden den 12 februari 2026 gällande övertagande av ansvar för omsorgsresor

Polisanmälan:

Skadegörelse, Idrottsvägen 5 den 23 januari 2026

Skadegörelse, Klockaregatan 2 den 3 februari 2026

Övrigt:

F-KS2026/0045
Skrivelse från Barnens rätt i samhället (BRIS) den 27 januari 2026 gällande Säter kommuns bidrag till barnrättsorganisationen

Ks § 47 Inbjudan kurser och konferenser

F-KS2026/0053
Civilförsvarsdagar i Dalarna 26–27 maj 2026

F-KS2026/0082
Branschdag gällande mark- och exploateringsfrågor den 2 juni 2026, Falu och Borlänge kommun

Kommunstyrelsen 2026-03-31

Innehållsförteckning

Ks § 48 Budgetuppföljning Säters kommun, februari 2026 5

Ks § 49 Årsbokslut och årsredovisning, Säters kommun 2025 8

Ks § 50 Införande av 1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning vid ny- och ombyggnation 10

Ks § 51 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 2025 14

Ks § 52 Bokslut och årsredovisning för Gemensam nämnd för upphandling (GNU) 2025 15

Ks § 53 Bokslut och årsredovisning för Hjälpmedelsnämnden 2025 17

Ks § 54 Bokslut och årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) 2025 19

Ks § 55 Bokslut och årsbokslut Språktolknämnden 2025 20

Ks § 56 Bokslut och årsredovisning för Säter kommuns mindre stiftelser 2025 21

Ks § 57 Bokslut och årsredovisning för Säter kommuns sociala stiftelse 2025 22

Ks § 58 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma överförmyndarnämnden 2025 23

Ks § 59 Årsrapport och information om kapitalförvaltning, februari 2026 24

Ks § 60 Förfrågan om ändrad upplåtelseform från bostadsrätter till hyresrätter på Präst Källa 25

Ks § 61 Ny taxa enligt Plan- och bygglagen 27

Ks § 62 Kalendarium 2027 30

Ks § 63 Uppföljning av internkontroll 2025 31

Ks § 64 **Redovisning av obesvarade medborgarförslag** **34**

Ks § 65 **Redovisning av obesvarade motioner** **36**

Ks § 66 **Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025 - 2027** **38**

Ks § 67 **Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2025** **39**

Ks § 68 **Justering i reglemente för kommunala samhällsrådet (KSR)** **40**

Ks § 69 **Ersättning till ersättare i råd** **42**

Ks § 70 **Justering av evenemangsstöd 2027** **44**

Ks § 71 **Medfinansiering Dalapop 2027–2031** **45**

Ks § 72 **Ställningstagande, medverkan i gemensam förstudie gällande övningsfält för Räddningstjänsten Dala Mitt** **47**

Ks § 73 **Förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt** **48**

Ks § 74 **Aktuellt från kommundirektören** **50**

Ks § 75 **Anmälan av delegationsbeslut** **52**

Ks § 76 **Delgivningar** **53**

Ks § 77 **Inbjudan till kurser och konferenser** **55**

Plats och tid:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum på Rådhuset, tisdagen den 31 mars 2026 kl. 08.15-11.45
Beslutande:	Mats Nilsson (S), ordf. Karin Frejd, vice ordf. Caroline Willfox Byström (M), 2:e vice ordf. Annika Karlsson (S) Helena Andersson (S) ersättare för Mattias Almroth (S) August Louthander (M) Tommy Bivesjö (M) Håkan Karlsson (S) ersättare för Louise Lissel (SD) Marie Javanainen (C) Daniel Ericgörs (KD) Magnus Gabrielson (MP) ersättare för Helena Selander (S) ersättare för Christina Evaldsson (V)
Ej tjänstgörande ersättare:	
Övriga deltagare:	John Steen, kommundirektör Susanne Hoffman, kommunsekreterare Catherine Hellgren, ekonomichef §§ 48–49, 51–59 Anette Kotilainen, kulturchef § 50 Carl Barnekow, Evisens § 59 Rebecka Möller, Evisens § 59 Mikael Spjut, bitr. sektorchef samhällsbyggnad §§ 60–61 Per-Olov Grundström, mark- och exploateringsansvarig § 60 Alicja Rasti, tf. miljö- och byggchef § 61 Johan Broberg tf. näringslivschef §§ 70–71
Utses att justera:	Caroline Willfox Byström (M)
Justeringens plats och tid:	Rådhuset i Säter den 24 mars 2026, direktjustering
Paragrafer:	§§ 48 - 77

Underskrifter:

Kommunsekreterare

Susanne Hoffman

Ordförande

Mats Nilsson (S)

Justerande

Carolin Willfox Byström (M)

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2026-03-31
Datum för anslags uppsättande:	2026-03-31
Datum för anslags nedtagande:	2026-04-22
Förvaringsplats för protokollet:	Kommunstyrelsesektorn

Ks § 48 Budgetuppföljning Säters kommun, februari 2026

KS2026/0145

Beslut

Kommunstyrelsen besluta att lägga februari månads budgetuppföljning till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Med anledning av kommunens ansträngda ekonomi med underskott inom driften under 2023, 2024 och 2025 görs en extra budgetuppföljning per sista februari för Säters kommun som är årets första uppföljning. Vanligtvis görs den första budgetuppföljningen för kommunen per sista mars. Vid framtagning av en årsprognos redan per sista februari ges större möjlighet att kunna ta fram åtgärdsplaner för året som också kan realiseras tidigare under året.

Under 2024 redovisades stora underskott för Barn- och utbildningsnämnden (-18,8 mkr) och för Socialnämnden (-11,4 mkr), vilket resulterade i en underfinansierad budget för 2025 för dessa nämnder.

Föregående år redovisades underskott för Barn- och utbildningsnämnden på -9,4 mkr, vilket resulterar i en underfinansierad budget för 2026 på ca -4,0 mkr. Vid den första budgetuppföljningen per februari prognostiseras ett underskott på -4,0 mkr för Barn- och utbildningsnämnden.

Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott för helår 2026 kommer att åläggas att ta fram åtgärdsplaner för budget i balans 2026.

Resultat
Prognos för årets resultat uppgår till ett överskott på 28,3 mkr jämfört med budget på 27,4 mkr, vilket är en avvikelse på +0,9 mkr.

Prognos för justerat resultat för år 2026, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på 26,0 mkr (+2,8% av skatteintäkter och generella bidrag) jämfört med budget på 27,4 mkr (+3,0%).

Inget uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat för 2026.

Forts. Ks § 48

Verksamheternas nettokostnader
Utfall för verksamhetens nettokostnader ackumulerat per februari är totalt 5,1 mkr lägre än budget, dvs ett överskott på 5,1 mkr redovisas.

Prognos för verksamhetens nettokostnader för helår 2026 är ett underskott på totalt -3,0 mkr. Kostnaderna beräknas bli -4,0 mkr högre än budget men minskas med reserven för oförutsedda kostnader på 1,0 mkr.

Underskott prognostiseras för Barn- och utbildningsnämnden på -4,0 mkr. Åtgärder och anpassningar pågår enligt handlingsplan 2025 och 2026 för att nå en budget i balans men osäkerheten är stor.

Prognos för övriga verksamheter beräknas vara linje med budget.

Skatte- och statsbidragsintäkterna
Prognos för 2026 är 1,7 mkr högre än budget enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR per 2026-02-26.

Prognos med avvikelse mot budget

Allmän kommunalskatt	+0,4 mkr
Slutavräkning 2025	+0,4 mkr
Slutavräkning 2026	+0,8 mkr
Inkomstutjämning	-0,3 mkr
Kostnadsutjämning	0,0 mkr
LSS-utjämning	+0,2 mkr
Regleringsbidrag	-0,1 mkr
Fastighetsavgift	+0,3 mkr
Total	**+1,7 mkr**

Investeringar
Totala ackumulerade investeringar tom februari uppgår till 21,3 mkr och uppgår till 7% av årsbudget.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 262,7 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2025 med 57,2 mkr. Total budget 2026 inklusive överförda medel uppgår till 319,9 mkr.

Finansiella intäkter och kostnader
Prognos för finansiella intäkter och finansiella kostnader är i enlighet med budget.

Forts. Ks § 48

Pensionsmedelsförvaltning

Vid Kommunfullmäktige per 21 februari 2025 beslutades om nya placeringsriktlinjer för Säters kommun och om en ny kapitalförvaltningslösning med en utvald kapitalförvaltare. Totalt anskaffningsvärde uppgår till 101,5 mkr, varav aktier utgör 60 mkr och räntebärande placeringar utgör 41,5 mkr samt likvida medel 0,2 mkr.

Värdeförändringen under februari 2026 var positiv och uppgick till +2,7 mkr. Ackumulerad orealiserad vinst tom sista februari uppgår till +2,2 mkr. Utgående marknadsvärde per 2026-02-28 uppgår till 115,6 mkr, varav 192 tkr utgör likvida medel. Ackumulerad värdeförändringen sedan start är positiv och uppgår till +13,9 mkr.

Det är dock svårt att göra en bedömning av hur portföljen kommer att utvecklas under året. Prognos för helår är lagd i enlighet med värdeförändringen per februari.

Inget uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat för 2026.

Beslutsunderlag

Säters kommuns budgetuppföljning februari 2026
Tjänsteutlåtanden den 16 mars 2026

Ks § 49 Årsbokslut och årsredovisning, Säters kommun 2025

KS2026/0055

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta fastställa 2025 års årsredovisning för Säters kommun och kommunkoncernen.

Ärendebeskrivning

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun.

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2025 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Koncernens resultat
Koncernens resultat för 2025 uppgick till 27,0 mkr (2024 -17,5 mkr). Koncernbolagen resultat blev 2,4 mkr (2024 2,1 mkr) och kommunen uppvisar ett resultat på 24,6 mkr (2024 -19,1 mkr).

Årets resultat uppgår till ett överskott på 24,6 mkr jämfört med budget på 15,7 mkr, vilket är en avvikelse på +8,9 mkr. Årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är ett bra resultat. Dessutom redovisas ett positivt överskott för verksamheternas nettokostnader på 1,9 mkr trots underskott för Barn- och utbildning och för pensionskostnader. Om skatteintäkter och generella bidrag/utjämning hade varit i linje med budget så skulle kommunen ha haft ett resultat på nästan 4%.

Justerat resultat för år 2025, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +22,5 mkr vilket är 2,6% av skatteintäkter och generella bidrag. Uttag enligt budget föreslås för 2025 med 11,3 mkr. Budget för året uppgår till +26,0 mkr som utgör 3,0%.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 12,9 mkr som beräknas fram utifrån årets resultat på 24,6 mkr med återföring av orealiserade vinster på 11,7 mkr.

Forts. Ks § 49

Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponerades föregående år. Ingen avsättning görs till resultatreserv för året.

Uppföljning av mål
Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2025 även om inte alla finansiella mål uppfylls för året. Måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2025 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Säters Kommun
Verksamheternas bokslut och övrig information för 2025
Miljöbokslut 2025 Säters kommun
Årsbokslut 2025, kommunstyrelsen
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026

Delges

Ks § 50 Införande av 1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning vid ny- och ombyggnation

KS2025/0071

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

1. Införa den så kallade 1 %-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten.
2. Uppdra till kulturnämnden att ta fram ett förslag på nya riktlinjer för tillämpning av 1-procentsregeln.

Förslag till beslut på sammanträdet

Caroline Willfox Byström (M) yrkar avslag till punkt 1 med följande motivering: Vi anser att förslaget om att införa en 1 %-regel för konstnärlig utsmyckning inte bör genomföras i nuläget.

Förslaget innebär att kommunen fattar ett principiellt beslut om ökade kostnader utan att det finns framtagna riktlinjer för hur medlen ska användas, vilket enligt underlaget ska ske först i efterhand . Det saknas därmed en tydlig bild av tillämpning, prioriteringar och nytta.

Mot bakgrund av kommunens ekonomiska läge framstår det inte som motiverat att fördubbla avsättningen från 0,5 % till 1 %, särskilt då det inte redovisas varför nuvarande nivå är otillräcklig.

Vi anser att nuvarande 0,5 %-regel först bör utvärderas och att riktlinjer samt en konsekvensanalys tas fram innan ställning tas till en eventuell förändring.

Mats Nilsson (S) yrkar att besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag att införa den så kallade 1 %-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten och uppdra till kulturnämnden att ta fram ett förslag på nya riktlinjer för tillämpning av 1-procentsregeln.

Forts. Ks § 50

Reservation

Caroline Willfox Byström (M) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

I Säter tillämpas 0,5-procentregel vid byggnationer, det vill säga 0,5 procent av byggkostnaden vid ny-, om- och tillbyggnader, ska användas till konstnärlig utsmyckning. Staten tillämpar 1 procent regeln och det är också vad som rekommenderas kommunerna. Cirka 41 procent av kommunerna och cirka 55 procent av regionerna tillämpar 1-procentregeln.

Säter är en kommun som satsar och vill satsa på kulturområdet. Införande av 1-procentregeln skulle stärka bilden av Säter som en kulturkommun, men också ge större möjligheter till att utforma lämpliga konstnärliga utsmyckningar samt att göra utsmyckningarna mer synliga för allmänheten. I dag hamnar mycket av utsmyckningen inom den aktuella byggnadens väggar.

Beslutet om 0,5%-regeln antogs av kommunfullmäktige 1997-02-20, §9. Förutom den ekonomiska delen fastställdes också riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun.

Dessa riktlinjer bör ses över och eventuellt revideras alternativt aktualiseras.

Kulturnämnden beslutade vid sammanträdet 2025-02-06 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att införa den så kallade 1%-regeln vid nybyggnad av fastighet eller vid omfattande ombyggnads- eller renoveringsarbeten samt översända till budgetberedningen. Kulturchef fick också i uppdrag att se över befintliga riktlinjer för hur principen ska tillämpas. (KN 2025/0006).

Kommunstyrelsen beslutade översända ärendet direkt till budgetberedning 2026 (KS 2025/0071).

Själva grundfrågan i ärendet handlar om den principiella regeln för hur mycket som ska avsättas för konstnärlig gestaltning i samband med större byggprojekt i Säters kommun. Det blir därmed inte en budgetfråga innan beslut fattats att investeringar i större byggprojekt ska göras.

Kulturnämnden kommer hantera förslag på revidering av riktlinjer för 0,5 alt 1%-regeln under våren 2026.

Forts. Ks § 50

Bakgrund

1 %-regeln för konstnärlig utsmyckning är en princip som innebär att ungefär en procent av byggkostnaden vid offentliga byggprojekt avsätts till konstnärlig gestaltning. Regeln har spelat en viktig roll för hur konst integreras i offentliga miljöer i Sverige och många andra länder.

Idén uppstod i början av 1900-talet. År 1937 infördes principen i Sverige efter ett beslut från Sveriges riksdag. Syftet var att säkerställa att konst blev en naturlig del av offentliga byggnader och miljöer, samtidigt som konstnärer fick fler uppdrag och en stabilare arbetsmarknad. Beslutet byggde på tanken att konst i det offentliga rummet bidrar till både estetiska och demokratiska värden i samhället.

Under efterkrigstiden, särskilt under 1950- och 1960-talen när stora delar av välfärdsstaten byggdes ut, fick regeln stor betydelse. När nya skolor, sjukhus och bostadsområden uppfördes integrerades konstverk i arkitekturen – till exempel muralmålningar, skulpturer och reliefer. Institutioner som Statens konstråd fick en central roll i att förverkliga principen och beställa konst till statliga byggnader.

Med tiden har 1 %-regeln spridits till många kommuner och regioner i Sverige. Även om den inte är en lag utan en rekommendation eller policy, har den blivit en etablerad norm inom offentlig byggnation. Flera andra länder har också infört liknande modeller, ofta kallade *percent for art*.

I dag används principen för att främja konstnärlig kvalitet och skapa levande offentliga miljöer. Samtidigt diskuteras regeln kontinuerligt – bland annat hur stor andelen bör vara, hur medlen ska användas och hur konstnärer ska involveras i planeringsprocessen.

Sammanfattningsvis har 1 %-regeln haft stor betydelse för utvecklingen av offentlig konst i Sverige. Genom att avsätta en liten del av byggbudgeten till konst har den bidragit till att göra konst tillgänglig i vardagsmiljöer och stärkt konstnärers roll i samhällsbyggandet.

Beslutsunderlag

KN2025/0006
Riktlinjer för konstnärlig utsmyckning vid uppförande av kommunala byggnader i Säters kommun, kommunfullmäktige den 20 februari 1997 § 9
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026

Forts. Ks § 50

Delges

Kulturnämnden

Ks § 51 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 2025

KS2026/0058

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2025 presenteras för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet för 2025. Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter) skyldigheter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt den kommunala kontrollen av den receptfria läkemedelsförsäljningen i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning.

Utfallet för kostnaderna blev 477 tkr lägre än budget och intäkterna från taxor blev 817 tkr lägre än budgeterat. Underskottet på helår blev 742 tkr som täcks av kommunerna. I början av 2025 fakturerades kommunerna en förskottsbetalning på 891 tkr, vilket innebär att 149 tkr kommer att avräknas förskottsbetalningen för 2026.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2025 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Delges

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Ks § 52 Bokslut och årsredovisning för Gemensam nämnd för upphandling (GNU) 2025

KS2026/0137

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för Gemensam nämnden för upphandling.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 presenteras för den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan (GNU).

Den budgeterade omslutningen för 2025 uppgick till 24,2 mkr. Utfallet för verksamheten uppgick till ett mindre överskott på +0,9 mkr (2024, +0,5 mkr) som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet. För Säters del, som utgör 5,68 %, innebär det en återbetalning på ca 54 tkr. Lägre lönekostnader med 2,1 mkr redovisas på grund av föräldraledigheter och vakant tjänst. Externt konsultstöd och kostnader för inhyrd personal har därför köpts in som medfört högre övriga kostnader med 1,5 mkr.

Verksamheten är organiserad i tre enheter med ansvar för olika kategoriområden under ledning av en enhetschef. UhC har totalt 27 medarbetare/tjänster fördelade på roller som strategisk upphandlare, operativ upphandlare, avtalsförvaltare, upphandlingsjurist och upphandlingsstrateg samt klimat- och miljöstrateg.

UhC är en av Sveriges största upphandlande organisationer och genomför årligen över 300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

Under 2025 har UhC genomfört 315 (2024, 321) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar. Spännvidden är stor, UhC upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av samordnad varudistribution, skyddat boende, externa boendeplatser enligt LSS, skogsförvaltning, IT/ledningssystem och drift- och underhåll utomhus genomförts till samverkande kommuner.

Forts. Ks § 52

Ett led i att ständigt förbättra UhC:s verksamhet är att göra en återkommande Nöjd kundmätning.

GNU har fastställt Nämndplan med sju inriktningsmål. Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden. För respektive mål finns nyckeltal/indikatorer som mäts och följs upp.

Utöver inriktningsmålen tillkommer särskilda uppdrag under 2025.

- Hög prioritet och satsningar för att motverka välfärdsbrottslighet i de offentliga affärerna. Upphandling och avtal har en central roll i det förebyggande arbetet för att stärka försvar mot kriminella aktörer och brottslighet.
- Uppdrag med kategori- och inköpstyrning i samverkan. Arbete med kategoristyrning som metod för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning som sker i samverkan mellan UhC, Controllergrupp och Samrådsgrupp.
- Uppdrag kris- och försörjningsberedskap som syftade till att med olika insatser stärka UhC:s förmåga att bidra till kommunernas uppdrag att minska sårbarheten i viktiga samhällsfunktioner.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan.

Beslutsunderlag

Bokslut och verksamhetsberättelse 2025 för gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026

Delges

Gemensam nämnd för upphandling

Ks § 53 Bokslut och årsredovisning för Hjälpmedelsnämnden 2025

KS2026/0105

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för Hjälpmedelsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 redovisas för Hjälpmedelsnämnden. I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämndens verksamhet år 2025. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 6,2 mkr före återbetalning till Region Dalarna och länets 15 kommuner, vilket är lägre än budgeterat på grund av minskad efterfrågan, lägre intäkter och en identifierad lageravvikelse. Överskottet kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 3,6 mkr åter till kommunerna och 2,5 mkr till regionen samt ca 0,1 mkr återstår inom nämnden. Säters del utgör 3,93% och innebär en återbäring på 143 tkr.

Året har präglats av bemanningsutmaningar och en förhöjd belastning till följd av flera långtidssjukskrivningar, men samtidigt positiva tendenser i form av ökad frisknärvaro och fortsatt engagemang i verksamhetens utveckling. Arbetet med framtida lokalförsörjning har tagit ett viktigt steg framåt genom ett första beslut om en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet i Främby i Falun, vilket långsiktigt skapar möjligheter för effektivare processer och bättre arbetsmiljö.

Måluppfyllelsen visar att 4 av 11 mål är helt uppnådda, 5 delvis uppnådda och 2 mål når inte upp till satt målsättning. År 2025 präglas av stabil leverans och god kvalitet i verksamheten, även om två mål inom området medarbetarskap och ledarskap inte uppnåddes, särskilt kopplat till kompetensutveckling och en försenad kompetensförsörjningsplan. Förvaltningen har arbetat aktivt med utvecklingsinsatser såsom beställarportal, digitala arbetssätt, egenmonitorering, RPA-förberedelser och intern styrning och kontroll.

Verksamheten står inför ett fortsatt omfattande utvecklingsarbete där stärkt systemkompetens är en central förutsättning för att säkerställa kvalitet, effektivitet och robusta arbetssätt framåt. Arbetsmiljöarbetet behöver fördjupas ytterligare, med fokus på långsiktigt hållbara förutsättningar, tydligare strukturer och minskad sårbarhet i organisationen. Digitaliseringsarbetet fortsätter att vara en avgörande del av

Forts. Ks § 53

verksamhetens utveckling, där förbättrade systemstöd, automatisering och moderna arbetssätt stärker både tillgänglighet och produktivitet. Samtidigt har verksamheten en viktig roll som möjliggörare av välfärdsteknik för länets kommuner och Hälso- och sjukvård, genom att skapa gemensamma strukturer, stödja implementering och bidra till ökad användning av digitala hjälpmedel. Parallellt fortskrider arbetet med att på sikt skapa en samlokaliserad hjälpmedelsverksamhet som samlar kompetens, effektiviserar logistik och stärker både arbetsmiljö och patientsäkerhet i framtiden.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 för hjälpmedelsnämnden
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Delges

Hjälpmedelsnämnden

Ks § 54 Bokslut och årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) 2025

KS2026/0117

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna 2025 års årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2025 för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor ca 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km2. RDM:s huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

För räkenskapsåret 2025 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mkr, vilket är i nivå med 2024. Det budgeterade anslaget var oförändrat jämfört med föregående år. Resultatet på 1,7 mkr innebär en positiv avvikelse mot budget med 1,7 mkr.

Under året har inga större oförutsedda händelser inträffat vilket bidragit till att resultatet slutar bättre än budget. Det förklaras av att förbundets medarbetare löpande under året följt upp resultat mot budget och hanterat tilldelade medel på bästa sätt för förbundets ekonomi. Högre intäkter på likvida medel har också haft en positiv inverkan på resultatet.

Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Årets balanskravsresultat är positivt, det finns inget ingående ackumulerat ej återställt negativt balanskravsresultat.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 Räddningstjänsten Dala Mitt
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 13 mars 2026

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt

Ks § 55 Bokslut och årsbokslut Språktolknämnden 2025

KS2026/0088

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden i Dalarna.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Språktolknämnden 2025. Årsbokslutet för 2025 visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella överskott/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år.

Den ekonomiska omslutningen uppgick 2025 till 30,4 miljoner kronor vilket är en minskning jämfört med föregående års utfall men utgör en mindre ökning jämfört med budget. Den budgeterade omslutningen låg på 30,1 miljoner för 2025. Intäkterna översteg budget till följd av ökad debitering för tolkförmedlingsuppdrag. Uppdragsvolymen har varierat under året med högre nivåer under vår, höst och vinter samt lägre under sommaren. Lönekostnaderna var något lägre än budget på grund av tjänstledighet, medan kostnader för uppdragstagare var högre.

Språktolknämndens beslut är enligt förslag från tolkförmedlingen, där förslaget för år 2025 är att Tolkförmedlingen återbetalar verksamhetens överskott.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för Språktolknämnden i Dalarna.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse med bokslut 2025 för Språktolknämnden
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Delges

Språktolknämnden

Ks § 56 Bokslut och årsredovisning för Säter kommuns mindre stiftelser 2025

KS2026/0144

Beslut

Kommunstyrelsen besluta fastställa upprättat förslag till årsredovisning med förvaltningsberättelse, sammanfattning av tillgångar och skulder för Säters kommuns mindre stiftelser för år 2025.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning för Säters kommuns små stiftelser för år 2025.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025 för Säters kommuns mindre stiftelser
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026

Delges

Länsstyrelsen
Säter kommuns mindre stiftelser

Ks § 57 Bokslut och årsredovisning för Säter kommuns sociala stiftelse 2025

KS2026/0142

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta fastställa upprättat förslag till årsredovisning med förvaltningsberättelse, sammanfattning av tillgångar och skulder för Säters kommuns sociala stiftelse för år 2025.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning år 2025 för Säters kommuns sociala stiftelse. Stiftelsen uppvisar för verksamhetsåret 2025 ett positivt resultat på 86,5 tkr (föregående år 94,3 tkr).

Under år 2025 har 103,4 tkr utdelats från stiftelsen (föregående år 65,3 tkr).

Beslutsunderlag

Årsredovisning år 2025 för Säters kommuns sociala stiftelse

Delges

Länsstyrelsen
Säters kommuns sociala stiftelse

Ks § 58 Bokslut och årsredovisning för Gemensamma överförmyndarnämnden 2025

KS2026/0082

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsbokslut 2025 och uppföljning av nämndplan 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 har tidigare benämnts verksamhetsberättelse med årsbokslut för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

I uppföljning av nämndplan och årsbokslut redogörs för verksamheten för Gemensamma Överförmyndarnämnden. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på +510 tkr, vilket kommer att regleras mellan de 6 kommuner som ingår i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 12 051 tkr vilket var 510 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 12 561 tkr. Differensen på +512 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader under sommarperioden.

Säters del av total budget för 2025 uppgick till 829 tkr och utfallet blev 795 tkr, vilket innebär en reglering på +34 tkr.

Beslutsunderlag

Uppföljning av nämndplan 2025 och årsbokslut 2025 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Delges

Gemensamma överförmyndarnämnden

Ks § 59 Årsrapport och information om kapitalförvaltning, februari 2026

KS2026/0031

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Vid Kommunfullmäktige per 21 februari 2025 beslutades om nya placeringsriktlinjer för Säters kommun och om en ny kapitalförvaltningslösning med en utvald kapitalförvaltare.

Totalt anskaffningsvärde uppgår till 101,5 mkr, varav aktier utgör 60 mkr och räntebärande placeringar utgör 41,5 mkr. Marknadsvärdet på placerat kapital ökade under 2025 med totalt 11,7 mkr och utgående saldo för kommunens kapitalförvaltning uppgick per sista december 2025 till 113,3 mkr, varav 151 740 kronor var likvida medel.

Värdeförändringen under februari 2026 var positiv och uppgick till +2,7 mkr. Ackumulerad orealiserad vinst tom sista februari uppgår till +2,2 mkr.

Utgående marknadsvärde per 2026-02-28 uppgår till 115,6 mkr, varav 192 tkr utgör likvida medel. Ackumulerad värdeförändringen sedan start är positiv och uppgår till +13,9 mkr.

Beslutsunderlag

Portföljsammanställning 2026-02-28 för Säters kommun
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 10 mars 2026

Ks § 60 Förfrågan om ändrad upplåtelseform från bostadsrätter till hyresrätter på Präst Källa

KS2028/0282

Beslut

Kommunstyrelsen besluta att:

1. Ändra upplåtelseformen för Präst Källa från bostadsrätter till hyresrätter.
2. Köparen ska kunna visa att överenskommelse om hyresnivåer har träffats med hyresgästföreningen.

Ärendebeskrivning

Koppartallen AB (köparen) har försökt sälja bostadsrätter på Präst Källa utifrån det marköverlåtelseavtal som tecknats. Marknaden för bostadsrätter är en utmaning och det har visat sig svårt att nå kravet i avtalet om att 80 % av bostäderna ska vara sålda för att få tillträde. Det ursprungliga marköverlåtelseavtalet tecknades med hyresrätter som tilltänkt upplåtelseform, på önskemål från köparen beslutade Kommunstyrelsen om att förändra upplåtelseformen till bostadsrätter den 7 maj 2025.

Köparen har nu inkommit med en förfrågan om att återigen ändra upplåtelseform, den här gången åter från bostadsrätter till hyresrätter. En sådan förändring är möjlig utifrån tecknat avtal men förutsätter att Kommunen godkänner den.

Förvaltningen ser att förfrågan om att ändra upplåtelseform kan accepteras. Avtalet tecknades i grund och botten med hyresrätter som tilltänkt upplåtelseform varpå köparen önskade prova att sälja bostadsrätter varför upplåtelseformen ändrades. En ändring igen innebär alltså en återgång till det ursprungliga avtalet. Köparen har erhållit bygglov för projektet och behöver starta upp byggnationen senast mitten av oktober 2026.

Bakgrund

Koppartallen AB (köparen) har under längre tid utvecklat bostäder på Präst Källa utifrån den detaljplan som tagits fram. Ett marköverlåtelseavtal tecknades den 31 maj 2024. Avtalets giltighetstid är 24 månader och det avtalades samtidigt att köparen ska färdigställa markarbete så att byggnation av huvudbyggnad kan påbörjas i enlighet med laga kraft vunnet bygglov senast 12 månader efter att Kommunen färdigställt nybyggnadskarta och anlagt erforderlig byggväg från befintlig gata fram till

Forts. Ks § 60

avtalsområdets fastighetsgräns. De båda kraven uppfylldes den 26/9 2025 varpå de avtalade 24 månaderna började löpa.

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden
Miljö- och byggnämnden
Koppartallen AB

Ks § 61 Ny taxa enligt Plan- och bygglagen

KS2026/0121

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Upphäva plan- och byggtaxan som fastställdes 2011
2. Anta ny bygglovstaxa att gälla från och med 2026-08-01
3. Fastställa att tidigare gemensam plan- och byggtaxa delas upp i två separata taxor: bygglovstaxa respektive plantaxa
4. Fastställa att plantaxan ska gälla oförändrad och självständigt fram till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut

---

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde år 2011 en gemensam plan- och byggtaxa efter beslut i miljö- och byggnämnden (MBN§65, 2011-03-23). Taxan har sedan dess reglerat avgifter för såväl planverksamhet som bygglovsverksamhet.

Sedan dess har både lagstiftning och den kommunala organisationen förändrats.

Skäl till att upphäva bygglovstaxan och anta en ny

1. Förändringar i lagstiftningen

Sedan 2011 har flera förändringar genomförts i Plan- och bygglagen (PBL) och tillhörande regelverk. Förändringarna har bland annat avsett:

- nya och förändrade lovplikter
- krav på startbesked och slutbesked
- utökade tillsynsbestämmelser
- förändrade handläggningsmoment
- ökade krav på digitalisering

Den nuvarande bygglovsdelen av taxan är inte fullt anpassad till dagens lagstiftning och arbetsprocesser. För att säkerställa att avgiftsuttaget sker i enlighet med gällande rätt och motsvarar den faktiska arbetsinsatsen behöver en ny, uppdaterad bygglovstaxa antas.

Forts. Ks § 61

2. Tydlighet och förutsebarhet för medborgare

En central utgångspunkt är att det ska vara enkelt för medborgare och företag att på förhand kunna förstå vad en åtgärd kostar.

Den nya bygglovstaxan syftar till att:

- vara mer överskådlig och pedagogisk
- ge bättre möjlighet att uppskatta kostnader i förväg
- skapa ökad transparens
- stärka rättssäkerheten och likabehandlingen

Det ska vara tydligt vad som ingår i avgiften och hur den beräknas.

3. Jämförbarhet med andra kommuner

Många kommuner i Dalarna och övriga landet har under senare år reviderat sina bygglovstaxor. Den nya taxan har utformats med beaktande av avgiftsnivåer i jämförbara kommuner.

Syftet är att:

- avgiftsnivåerna ska ligga på en rimlig nivå
- kommunen inte ska avvika oskäligt från regional praxis
- säkerställa kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen

Detta bidrar till likvärdig behandling regionalt och nationellt.

4. Uppdelning av plan- och byggtaxa

Den tidigare taxan är en gemensam plan- och byggtaxa. Idag ligger planverksamheten och bygglovsverksamheten under två olika nämnder.

För att tydliggöra ansvar, beslutsmandat och framtida revideringar är det nödvändigt att dela upp taxan i:

- en bygglovstaxa
- en plantaxa

Detta säkerställer att respektive nämnd ansvarar för sin egen taxa och att framtida ändringar kan genomföras utan att påverka den andra verksamheten.

Forts. Ks § 61

5. Särskilt om plantaxan

Det är viktigt att tydligt fastställa att:

- Plantaxan inte upphävs genom detta beslut.
- Plantaxan ska fortsätta att gälla i sin nuvarande lydelse.
- Plantaxan gäller självständigt till dess att den ändras eller upphävs genom särskilt beslut.
- Ändringar i bygglovstaxan påverkar inte plantaxan.
- Detta skapar kontinuitet i planverksamheten samtidigt som bygglovstaxan moderniseras.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnämnden den 23 mars 2011 § 65
Miljö- och byggnämnden den 25 februari 2026 § 17

Delges

Miljö- och byggnämnden

Ks § 62 Kalendarium 2027

KS2026/0122

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar fastställa förslag till kalendarium för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens utskott för 2027.

Ärendebeskrivning

Sektorn har för 2027 tagit fram förslag till datum och tider för sammanträdesdagar för kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2027.

Kalendarium för sammanträden behöver fastställas i god tid inför kommande verksamhetsår.

I kalendariet fastställs även dagar för ärendeberedningar.

Beslutsunderlag

Förslag till kalendarium 2027
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 9 mars 2026

Delges

Nämnder och sektorer

Ks § 63 Uppföljning av internkontroll 2025

KS2026/0079

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av kommunstyrelsens internkontroll 2025.

Ärendebeskrivning

Den 18 mars 2025 beslutade kommunstyrelsen om en plan för den interna kontrollen 2025. Planen innehåller sex kommungemensamma punkter samt tre specifika kommunstyrelsens verksamheter.

Kommunstyrelsesektorn har följt upp kontrollpunkterna och konstaterar att tre punkter bör anses som uppfyllda, fem punkter delvis uppfyllda och en punkt ej uppfylld.

Kommungemensamma punkter

1. **Att handlingar som begärs ut skickas ut skyndsamt**

   Användning av funktionsbrevlådan kommun@sater.se har förbättrats vilket gör det tydligare med utskick.

   Det finns fortsatt ingen god metod att mäta skyndsamheten i utlämnande av handlingar varpå kontrollpunkten bara kan sägas vara delvis uppfylld.

   Bedömning: Delvis uppfylld

2. **Att obehöriga inte kommer åt personalhandlingar i ärendediariet**

   En genomgång av tillgången till personaldiariet har gjorts. Inför införs ett nytt ärendehanteringssystem vilket medför ytterligare kontrollmöjligheter för att logga besöksvägar även för den som är behörig.

   Bedömning: Uppfylld

Forts. Ks § 63

3. **Att kontroll av att verksamhetens informationssäkerhet sker systematiskt**

   Under 2025 har Säters säkerhetskyddschef tillsammans med IT-avdelningen gjort flera kontroller av den digitala informationssäkerheten. Införandet av en SOC (Security Operations Center) som verkar dygnet runt har förbättrat informationssäkerheten.

   Samtidigt har inga större informationssäkerhetsutbildningar genomförts under 2025.
   Bedömning: Delvis uppfylld

4. **Att E-tjänster hanteras och förvaltas korrekt**

   E-tjänster hanteras både av IT-avdelningen (Borlänge) och sektorernas egna systemförvaltarare. IT-strateg har under året haft flera samverkansmöten med systemförvaltare och där även sett över E-tjänsterna och dess förvaltning.

   Bedömning: Uppfylld

5. **Att upphandlingar görs inför inköp**

   Utbildning inom upphandling och direktupphandling har genomförts med samtliga chefer i kommunen. Samtidigt ger inte nuvarande ekonomisystem stöd i arbetet med att följa upp upphandlingsprocessen på ett tillfredställande sätt

   Bedömning: Delvis uppfylld

6. **Att avtal följs**

   Under 2025 har det inte funnits ett system för uppföljning av avtalstrohet på plats. Systemet införs succesivt under 2026 och är tänkt att utvecklas till en e-platsform för inköp 2027.

   Bedömning: Ej uppfyllt

Forts. Ks § 63

För kommunstyrelsen tillkommer även punkterna nedan

1. **Att delegationsbeslut tas att behörig delegat och återrapporteras**

   Delegationsordningen har reviderats vid två tillfällen 2025. Efter dessa tillfällen har utbildning till sektorns chefer genomförts. Nya chefer har fått en introduktion till delegationsordningen.
   De anmälda delegationsbesluten är korrekt hanterade. Det finns dock inte ett system för att säkerställa att samtliga beslut fattade på delegation återrapporteras.

   Bedömning: Delvis uppfylld

2. **Att register för personuppgifter är aktuella så uppgifter kan raderas**

   I kommunens huvuddiarium är möjlighet till radering av personuppgifter säkerställd. Under 2025 har systemförvaltarna sett över övriga system och det är idag möjligt att radera uppgifter från innevarande system

   Bedömning: Uppfylld

3. **Att SLA gällande samverkan IT Säter- Borlänge följs**

   Under våren 2025 har sektorchef, särkerhetsskyddschef och/eller it-strateg haft regelbundna avstämningar med Borlänge kommun för att säkerställa att det så kallade SLA-avtalet (Service Level Agreement) är uppfyllt. Under hösten har sektorchefs position intagits av kommundirektör vilken haft avstämningar med IT-chef (Borlänge).

   Uppföljningarna har löst ut de flesta frågetecken men arbete kvarstår för en fullständig täckning av samtliga delar.

   Bedömning: Delvis uppfylld

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen den 18 mars 2025 § 37

Delge

Kommunrevisionen

Ks § 64 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2026/0073

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor

KS2025/0460

Ett medborgarförslag om att återinföra skolfotografering i kommunens skolor har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-27 av Elsa Wiliow. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till barn – och utbildningsnämnden för beslut.

Medborgarförslag om att göra iordning parkeringen vid Bispbergs klack

KS2025/0463

Ett medborgarförslag gällande om att göra i ordning parkeringen vid Bispbergs klack lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Tomas Vester. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Forts. Ks § 64

Medborgarförslag – uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen

KS2025/0499

Ett medborgarförslag om uppmärkning och skötsel av motionsslingorna på Åsen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Magnus Johansson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning

KS2026/0006

Ett medborgarförslag att äldre ska få hjälp med gräsklippning lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Elin Maria Svensson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – offentlig toalett vid Morbyvallen

KS2026/0049

Ett medborgarförslag om en offentlig toalett vid Morbyvallen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-19 av Ulrika Halfvarsson. Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutsunderlag

Obesvarade medborgarförslag.

Ks § 65 Redovisning av obesvarade motioner

KS2026/0134

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att motionerna ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 31 § ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande motioner inte beretts färdigt

Motion – skydd av skog i naturreservat

KS2025/0105

En motion gällande skydd av skog i naturreservat lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 april 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade de 26 augusti 2025 att uppdra till kommundirektör att hantera ärendet.

Motion om intäkter från skogsbruk

KS2025/0316

En motion om intäkter från skogsbruk lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 25 september 2025 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar

KS2025/0438

En motion om hållbar ekonomi och tydliga prioriteringar lämnades in till kommunfullmäktige den 23 oktober 2025 av Caroline Willfox Byström (M).

Forts. Ks § 65

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion gällande delaktighet och påverkan i hela kommunen

KS2025/0446

En motion gällande hållbar delaktighet och påverkan i hela kommunen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 oktober 2025 av Magnus Gabrielson (MP).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 18 november 2025 uppdra till kommundirektören utreda motionen. Yttrande ska vara färdigställt senast 24 mars 2026.

Motion om en multisportarena

KS2025/0496

En motion om en multisportarena lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi

Ärende: KS2026/0063

En motion gällande stärkt internkontroll och politisk uppföljning av statsbidrag och nämndernas ekonomi lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 februari 2026 av Caroline Willfox Byström (M). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion om att använda Munkmodellen i Säters kommun

Dnr KS2026/0078

En motion om att använda Munkmodellen lämnades in till kommunfullmäktige den 19 februari 2026 av Magnus Gabrielson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Obesvarade motioner

Ks § 66 Skolbiblioteksplan för Säters kommun 2025 - 2027

KS2026/0077

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställa föreslagen skolbiblioteksplan 2025–2027.

Bakgrund och ärendebeskrivning

För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. Skollagen (2010:800).

Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotekslagen 17 § (2019:961).

Varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (Skollagen 2 kap, 24 c §)

Syftet med skolbiblioteksplanen är att tydliggöra skolbibliotekens uppdrag och att utveckla skolbiblioteksverksamheten i Säters kommun.

Förändringar i bibliotekslagen trädde i kraft 2025-07-01, detta innebar att tidigare bestämmelser i Bibliotekslagen flyttades över till Skollagen.

En ny skolbiblioteksplan har arbetats fram med aktuell lagstiftning som grund.

Barnperspektiv

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. (Lgr22, Kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag)

Beslutsunderlag

Förslag Skolbiblioteksplan 2025–2027

Delges

Barn- och utbildningssektorn

Ks § 67 Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2025

KS2025/0218

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 4, 2025. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska enligt 34 kap 1 § Socialtjänstlagen rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

(LSS) och enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlag (2001:453) (SoL).

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 34 kap 2 § SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 34 kap 3 § SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Beslutsunderlag

Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2025
Socialnämnden den 12 februari 2026 § 11

Delges

Socialnämnden

Ks § 68 Justering i reglemente för kommunala samhällsrådet (KSR)

KS2026/0092

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslut att:

1. Reglementet för rådet ska lydelsen under rubrik 3, punkt 6, ändras till ”De pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har medlemmar bosatta i Säters kommun.”
2. Namnet på Kommunala samhällsrådet ändras till Kommunala pensionärs och tillgänglighetsrådet.

Förslag till ändring i reglementet

Under rubrik ”3 Sammansättning” önskar pensionärsorganisationerna att kravet om att minst 80 medlemmar ska bosatta i Säters kommun stryks.

Förslag namnändring

Förslag läggs under sammanträdet att Kommunala Samhällsrådet får namnet ändrat till Kommunala Pensionärs- och Tillgänglighetsrådet.

KSR:s syfte

Det kommunala samhällsrådet (KSR) är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan Säters kommun (nedan kallad kommunen) och företrädare för pensionärernas riksorganisationer samt föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar (nedan kallad organisationerna) verksamma i Säters kommun.

Rådet är ett viktigt forum för utbyte av tankar och idéer med företrädare för grupper som i hög grad omfattas av kommunens beslut. Rådet ges därför reella möjligheter att fullgöra sina uppgifter och dess synpunkter beaktas.

Uppgifter / verksamhetsområde

Kommunen ska i samhällsrådet samråda och informera om sin verksamhet, planerade förändringar samt resultat av olika åtgärder som har eller kan få aktualitet förkommuninvånare inom rådets målgrupper.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få organisationernas synpunkter samt samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser.

Forts. Ks § 68

Organisationernas representanter får genom rådet en större delaktighet i samhällets insatser och kan i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör de respektive målgrupp.

Ersättare har alltid närvaro och yttranderätt.

Bakgrund

Kommunala samhällsrådet behandlade ärendet den 24 februari 2026 och beslutade att: Rådet föreslår kommunfullmäktige i Säter besluta enligt följande:

1. Reglementet för rådet ska lydelsen under rubrik 3, punkt 6, ändras till ”De pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har medlemmar bosatta i Säters kommun.”
2. Namnet på Kommunala Samhällsrådet ändras till ”Kommunala Pensionärs och Tillgänglighetsrådet”.

Beslutsunderlag

Kommunala samhällsrådet (KSR) den 24 februari 2026 § 3

Delges

Kommunala samhällsrådet

Ks § 69 Ersättning till ersättare i råd

KS2026/0136

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Ersättning för ersättare som inte tjänstgör vid sammanträde med brottsförebyggande rådet och kommunala samhällsrådet får 50% sammanträdesarvode. Åtgärden ska gälla från och med 1 april 2026.
2. Upphäva kommunstyrelsens beslut 2024-03-05 § 41 punkt 7, ” att ej tjänstgörande ersättare ges möjlighet att mot ersättning delta under första året”.
3. Uppdra till kommundirektör att uppdatera dokumentet ”bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda” så att det överensstämmer med beslutspunkt 1.

Ärendebeskrivning

Idag erhåller ersättare full ersättning för närvaro vid sammanträden med de kommunala råden under det första året som ersättare i respektive råd. Tidsgränsen om ett år är administrativt betungande.

Kommunstyrelsesektorn föreslår en harmonisering till regelverket för nämnder, där 50% sammanträdesarvode utgår till icke tjänstgörande ersättare.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-03-05, § 41 att ej tjänstgörande ersättare ges möjlighet att mot ersättning delta under första året. Följande år utgår ej ersättning till ej tjänstgörande ersättare. Deltar ersättaren som ordinarie utgår ersättning

Kommunallagen (2017:725) medger att kommuner antar egna arvodesbestämmelser. Praxis i många kommuner är att ersättning endast lämnas när ett uppdrag faktiskt utförs, vilket även är den tolkning som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) oftast rekommenderar i sina vägledningar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens den 5 mars 2024 § 41

Forts. Ks § 69

Delges

Brottsförebyggande rådet
Kommunala samhällsrådet
Lönekontoret

Ks § 70 Justering av evenemangsstöd 2027

KS2026/0102

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Ställa sig positiv till en höjning av evenemangsstödet till 400 000 kr/år 2027
2. Uppdra till kommundirektör att ta med beloppet 400 000 kr för evenemangsstöd i kommunstyrelsesektorns budgetförslag för 2027

Ärendebeskrivning

Evenemangsrådet har i uppdrag att stödja evenemang i Säters kommun, och att på detta sätt stödja kommunens arbete med platsutveckling, attraktivitet och näringslivsutveckling. Rådet har idag en budget på 200 000 kr/år för ändamålet.

De senaste åren har evenemang drabbats av allt högre kostnader samtidigt som budgeten för evenemangs legat still. För att kunna bibehålla och utveckla ett varierat och kvalitativt evenemangsutbud krävs att de ekonomiska förutsättningarna är anpassade till rådande kostnadsnivåer.

En höjning av anslaget bedöms skapa bättre förutsättningar för evenemangsrådet att stödja arrangörer och genomföra evenemang av god kvalitet. Detta kan bidra till ökad attraktivitet, stärkt besöksnäring och positiva effekter för lokalt näringsliv.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 2 mars2026

Delges

Näringslivsenheten
Ekonomienheten

Ks § 71 Medfinansiering Dalapop 2027–2031

KS2026/0095

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att, under förutsättning att Region Dalarna fortsätter sin medfinansiering, fortsätta som medfinansiär och aktiv deltagare i Dalapop genom medfinansiering till Stiftelsen Musik i Dalarna under åren 2027–2031, i enlighet med föreslagen tariff.

Förvaltningens ståndpunkt

Dalapop har funnits i projektform sedan 2017. Flera kulturutövare från Säters kommun har haft stor nytta av projektet varför Näringslivsenheten och kulturenheten tillstyrker en mer permanent lösning och fortsatt medfinansiering.

Ärendebeskrivning

Dalapop har sedan 2017 projektfinansierats, efter utredningsarbete har det nu övergått från projektform (2022) och blivit en integrerad del av Stiftelsen Musik i Dalarnas ordinarie verksamhet. Stiftelsen Musik i Dalarna ansöker därmed om kommunal medfinansiering för åren 2027–2031 med 5 kr per invånare/år i enlighet med Dalapops nuvarande finansieringsmodell. Finansieringen baseras på SCB:s senaste folkräkning med 2,5 % årlig indexbaserad prisuppräkning.

År	2027	2028	2029	2030	2031
Säter	56 225	57 631	57 631	60 548	62 062

Säters kommun får en årlig rapportering och verksamhetsberättelse från Dalapop.

Bakgrund

Det regionala resurs- och produktionscentret Dalapop har sedan 2017 projektfinansierats med syfte att stärka, utbilda och stötta musiknäringen i Dalarna inom genren populärmusik.

Dalapop har Stiftelsen Musik i Dalarna som huvudman och finansieras med tillväxtmedel 1:1 genom Region Dalarna, medel från Region Dalarnas enhet för Kultur & Bildning samt med kommunal medfinansiering från 14 av länets 15 kommuner. Sedan januari 2022 har Dalapop blivit en integrerad del av Stiftelsen Musik i Dalarnas

Forts. Ks § 71

ordinarie verksamhet med syfte att stärka Dalarnas musiknäring med initial koncentration på musikbranschens näringslivsutveckling, finansiell återstart efter pandemin, distribution, marknadsföring, samproduktion med mera

Beslutsunderlag

Förfrågan om medfinansieringen av Dalapop 2027 – 2032
Finansiering Dalapop 2022–2026
Verksamhetsberättelse 2017–18
Verksamhetsberättelse 2019–20
Lägesrapport Säter
Ekonomisk sammanställning 2022–2026
Dalapop Offentlig medfinansiering och intäkter 2022–2026
Finansieringsintyg Säter 2022–2026
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 28 februari 2026

Delges

Kulturnämnden
Musik i Dalarna, Dalapop

Ks § 72 Ställningstagande, medverkan i gemensam förstudie gällande övningsfält för Räddningstjänsten Dala Mitt

KS2026/0118

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Säters kommun ska ingå i förstudien gällande övningsfält till en kostnad om 7500 kr.
2. Anföra att det är av stor vikt att förstudien ser över möjligheten att samverka med övriga blåljusmyndigheter så väl som Försvarsmakten samt att även se över möjligheten att samverka över länsgränsen.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten står inför ökade krav avseende förmåga, samverkan, kompetensförsörjning, effektiv resursanvändning och höjd beredskap. Mot denna bakgrund har Räddningstjänsten Dala Mitt och Brandkåren Norra Dalarnas föreslagit dalakommunerna att genomföra en gemensam förstudie gällande ett gemensamt övningsfält i Dalarnas län.

Förstudien syftar till att skapa ett gemensamt kunskaps- och beslutsunderlag inför ett eventuellt framtida vägval. Förstudien är således ett utredande steg och innebär inget ställningstagande till genomförande.

Deltagande i förstudie sker mot en kostnad om 7 500 kronor per kommun. Kostnaden avser förstudiearbete och innebär ingen förpliktelse för kommunen att delta i eventuellt fortsatt arbete eller genomförande efter avslutad förstudie.

Beslutsunderlag

Uppdrag – medverkan i förstudie inom räddningstjänsten, Räddningstjänsten Dala Mitt och Brandkåren Norra Dalarnas den 6 mars 2026
Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala Mitt den 6 mars 2026 § 6
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt
Brandkåren Norra Dalarnas

Ks § 73 Förbundsordning för Räddningstjänsten Dala Mitt

KS2026/0120

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att till Räddningstjänsten Dala Mitts förbundsordning godkänna ett tillägg med en ny paragraf (§ 6) med följande lydelse;
”*Borlänge kommun är driftpartner mot förbundet avseende IT- infrastruktur, telefoni, datorarbetsplats, utskrifter, extern webbplats, grundläggande systemstöd för stödfunktioner, verksamhetsunika systemstöd. Ersättning utgår enligt särskild ekonomisk reglering*”

Ärendebeskrivning

På uppdrag av förbundsdirektionen har Räddningstjänsten Dala Mitts (RDM) förbundsdirektör haft i uppgift att söka stöd hos annan part, företrädelsevis en av ägarkommunerna för nödvändiga IT-och systemtjänster.

RDMs direktion har kommit till slutsatsen att den bästa vägen är en samverkan med Borlänge kommun, vilket även skulle ge synergier med Säters kommun utifrån den befintliga samverkan Borlänge -Säter.

Direktionen bedömer att det via förbundsordningen är möjligt att delegera ansvar för ett lagstyrt uppdrag såsom LSO (lagen om skydd mot olyckor). Förbundsordningen kan också ge utrymme för medlemskommunerna att avropa andra typer av tjänster utifrån egna behov. Kommunerna avropar idag till exempel utbildning för egen personal i grundläggande brand från RDM. Den förslagna skrivelsen innebär det motsatta, det vill säga att RDM kan avropa tjänst/uppdrag från en medlemskommun, i detta fall Borlänge.

Beslutsunderlag

Räddningstjänst Dala Mitts förbundsdirektion den 6 mars 2026 § 12
Missiv från Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026
Tjänsteskrivelse från förbundsdirektör Räddningstjänst Dala Mitt den 6 mars 2026
Tjänsteutlåtande från kommunstyrelsesektorn den 17 mars 2026

Forts. Ks § 73

Delges

Räddningstjänsten Dala Mitt
Falu kommun
Borlänge kommun
Gagnefs kommun
Ludvika kommun

.

Ks § 74 Aktuellt från kommundirektören

KS2026/0010

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Perioden 4 februari till 30 mars av det faktum att kommundirektör även agerat sektorchef för barn- och utbildningssektorn samt efterarbetet kring de felaktiga statsbidragsansökningarna.

Under februari och mars hålls dessutom de årliga lönesamtalen och överläggningar med fackliga parter kring lönerevisionen.
Följer gör några av de viktigare nedslagen i kommundirektörens arbete under perioden

4 februari - Styrelsemöte i Dalarnas kommunförbund (DKF)
4 februari – Beredningen för dalarnas utveckling (BDU)
5 februari – Beredning för kommundirektörsmöte
5 – 6 februari – Intervjuer med kandidater i Säkerhetsskyddschefsrollen
6 februari – Avstämning med chef för lokalpolisområdet kring brottsförebyggande arbete
9 februari – Samrådsgruppen
11–12 februari – DKF årskonferens
13 februari – Extra BRÅ med inriktning på barn- och unga
16 februari – Möte med Azets kring förvaltningsrevision av kulturnämnden och kommunstyrelsen
17 februari – KSAU
19 februari – Uppföljning av lärarlönelyftet med Skolverket
19 februari – Kommunfullmäktige
20 februari - Chefsforum
20 februari – Möte med Skid-VMs organisation
20 februari – Beredning inför Ledningsgrupp för Regional Samverkan (LGRS)
23 februari – Redovisning av förändringar i Lärarlönelyftet
24 februari – Slutintervju med rektorkandidat Stora Skedvi
2 mars – Ägardialog Säterbostäder
3 mars – Kommunstyrelsen
9 mars – Sektorberedning för budget 2027
16 mars – Central samverkan (CESAM)

Forts. Ks § 74

17 mars – Styrgrupp för verksamhetslokaler
18 mars – Barn- och utbildningsnämnden
18 mars – Lunch med Accelerationskontoret
18 mars – BDU
20 mars – Chefsforum
21 mars – företagarfest
23 mars – Budgetsamtal, budget 2027
24 mars – KSAU
25 mars – Samrådsgrupp för E-arkiv
26 mars – Styrelsemöte Falu-Borlängeregionen
26 mars – Årsmötes ordförande RSMH Hoppet
27 mars – Möte med Dalarnas Sciencepark
30 mars – Utannonsering av sektorchefstjänsten samt av HR-chefstjänsten

Ks § 75 Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av delegationsbesluten.

Följande beslutsanmälningar presenteras:

Återbesättningsprövning

KS2026/0024-7 – 1x75 undersköterska
KS2026/0024-6 – 1x50 administratör
KS2026/0024-8 – 1x80 undersköterska
KS2026/0024-5 – 1x100 undersköterska
KS2026/0024-9 – bemanningsassistent
KS2026/0024-10 1x100 undersköterska

KS2026/0089
Delegationsbeslut gällande begäran om utlämnande av allmän handling den 23 februari 2026

KS2026/0091
Delegationsbeslut gällande begäran om utlämnande av allmän handling den 23 februari 2026

KS2026/0079
Delegationsbeslut - Tillstånd att använda kommunens stadsvapen

Ks § 76 Delgivningar

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av delgivningarna.

Följande delgivningar presenteras:

Protokoll från sammanträde med:

F-KS2026/0122
Falun Borlänge Regionen den 29 januari 2026

F-KS2026/0116
Språktolknämnden i Dalarna den 19 februari 2026

F-KS2026/0152
Hjälpmedelsnämnden 2026-02-11

F-KS2026/0157
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel, 2026-03-03

F-KS2026/0155
Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala Mitt, 2026-03-06

F-KS2026/0176
Dalabanans intressenter den 20 februari 2026

Protokollsutdrag från sammanträde med:

KS2025/0152
Kommunala samhällsrådet den 24 februari 2026 gällande sammanträdesdatum 2026

F-KS2026/0187
Falu kommun den 5 mars 2026 gällande regional samverkan gällande Mini-Marias verksamhet

Kopia på polisanmälan:

Skadegörelse, Landsvägen 29, Stora Skedvi den 5 februari 2026
Stöld, Falun den 19 februari 2026
Skadegörelse på en toalett i 50-längan Klockarskolan den 6 mars 2026

Forts. Ks § 76
Skadegörelse Säters bibliotek den 7 mars 2026
Skadegörelse Säters bibliotek den 7 mars 2026

KS2026/0106
Överenskommelse med Plikt- och prövningsverket angående registrering och redovisning av personal.

KS2026/0119
Granskning av attraktiv arbetsgivare, Räddningstjänsten Dala Mitt

Ks § 77 Inbjudan till kurser och konferenser

F-KS2026/0142

Inbjudan från Länsstyrelsen till en strategisk dialog om energiplanering och hur energiomställningen påverkar Dalarnas kommuner ”Vi ger Dalarna kraft att växa”, den 22 april i Mora. Sista anmälningsdag 27 mars.